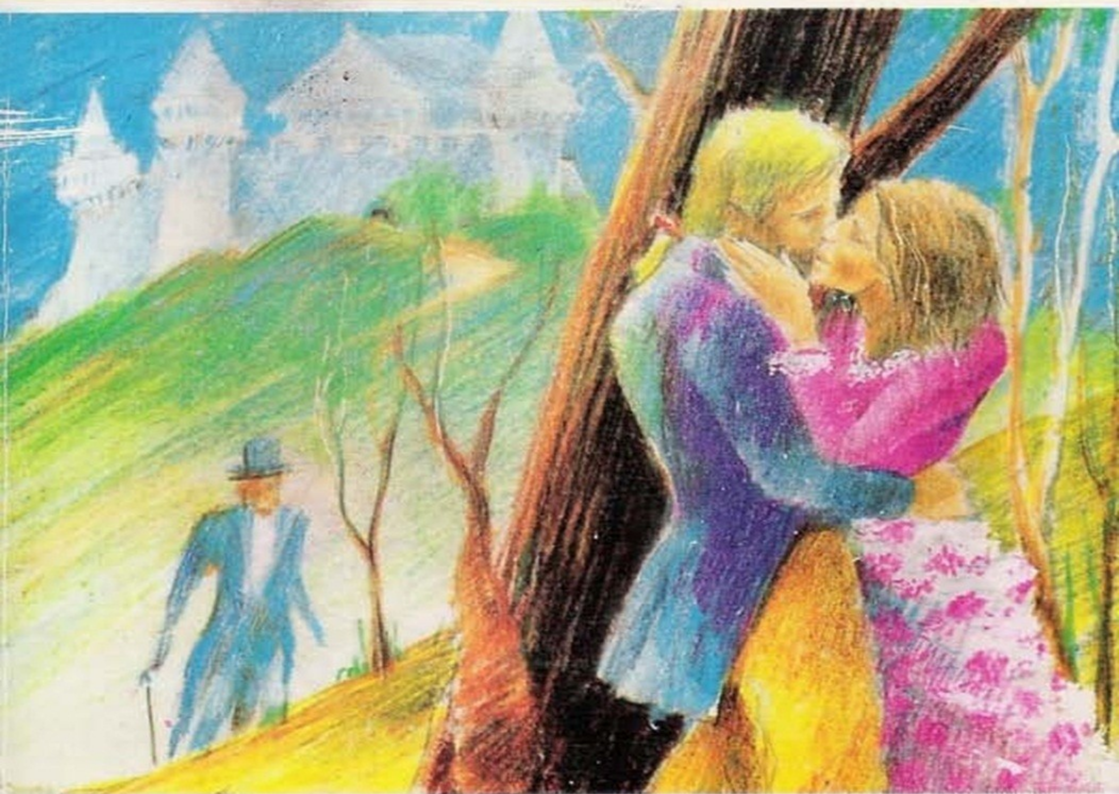
karl may

GLASUL SÂNGELUI

EDITURA PALLAS

Consilier editorial
NICULAE GHERAN

KARL MAY
DER LIEBE DES ULANEN (1–5 Bände)
Roman
Druck und Verlag H.G. Münchmeyer
Dresden, 1905–1906

La pregătirea pentru tipar a romanului s-a folosit ca text de bază romanul foileton *Sub vulturul imperial*, apărut sub semnătura LIEI HÂRSU, la editura Cosmos (1934–1935). Confruntarea cu textul original şi traducerea fragmentelor omise în versiunea română, aparţin ILINCĂI PANDELE, redactarea finală NEDEEI BURCĂ.

KARL MAY

Opere – 43

GLASUL SÂNGELUI

Din ciclul

Dragostea ulanului

*****

Roman

EDITURA PALLAS
Bucureşti, 1999

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

I.S.B.N. 973-98587-5-9

CUPRINS

1. Coborârea în iad

În vremea asta Müller stătea la masa lui şi lucra. Compunea un document militar, pe care vroia să-l facă să ajungă în mâinile presupusului pictor Haller, prin mijlocirea bunicului său. Tocmai terminase, când privirea îi căzu întâmplător pe fereastră şi observă la teiul din depărtare semnul convenit cu Fritz Schneeberg.

„S-a întors Fritz! îşi zise el, vesel. Are de vorbit cu mine. Bine! Îmi va putea duce la poştă şi lucrarea asta.”

De la tei îşi întoarse privirea spre castel şi văzu o trăsură apropiindu-se de poartă. Într-însa se aflau Madelon şi Nanon, cele două surori.

„Uite că vin! murmură el. Prezenţa Madelonei mă poate băga în bucluc. Voi căuta să nu mă vadă deocamdată.”

Aşteptă până când cele două fete coborâseră şi intraseră în casă, apoi se duse prin parc în pădure. La locul convenit îl întâlni pe Fritz.

— Vă salut, domnule doctor! Am venit să vă anunţ că m-am înapoiat.

— Bine-ai venit Fritz. Credeam că vei lipsi mai mult. Cum ţi-a mers?

— Foarte bine. Am un sac plin de aventuri.

— Aventuri? E ispititor. Hai să-mi povesteşti!

Intrară în inima pădurii şi Fritz povesti ce i se întâmplase. La sfârşit scoase din buzunar câteva hârtii şi zise:

— Acestea sunt însemnările pe care mi le-am făcut în pulberăria de la castelul Malineau.

— Mulţumesc. Crezi deci că sunt importante pentru noi?

— Cu siguranţă. Am constatat, de pildă, că e ultima încărcătură de pulbere pe care o primeşte căpitanul.

— Asta dovedeşte că e aproape de sfârşit cu pregătirile. Trebuie să ne grăbim, deci.

— Fireşte. E sănătos?

La întrebarea aceasta Fritz clipi din ochi cu înţeles.

— N-am auzit că s-ar simţi rău.

— Fericitul de el! În schimb mie mi-a fost rău.

— Ţie?

— Da. Am avut astă-noapte nişte dureri de dinţi grozave.

— Păi ai dinţi sănătoşi tun!

— N-are a face. Fapt e c-am avut dureri mari, ceea ce m-a făcut să mă duc azi-dimineaţă, îndată după sosire, la doctorul Bertrand. La început vroia să-mi scoată trei dinţi…

— Ce prostie! Să-ţi scoată ţie dinţi!

— Aşa mi-am zis şi eu. De aceea l-am rugat să-mi dea vreo doctorie contra durerilor de dinţi şi mi-a dat sticluţa asta.

— Dar văd că e plină, Fritz.

— Aşa e.

— Ceea ce înseamnă că nu te-ai folosit de conţinutul ei?

— Cred şi eu. Sunt prea primejdioase.

— Cum adică?

— Cinci picături ajung contra durerilor de dinţi. Dar dacă din nebăgare de seamă iei mai multe, aşa ca la vreo patruzeci, apoi…

— Oho! Cine vrea să ia cinci, nu va greşi atât de mult la număr, încât să ia patruzeci.

— Ascultaţi mai departe, domnule doctor. Te poţi simţi îndemnat să greşeşti numărătoarea. Aşadar, cine ia patruzeci se îmbolnăveşte.

— Ce vrei să spui?

— Ei da, se îmbolnăveşte în aşa fel încât nu poate părăsi patul câteva zile.

Abia acum îşi aminti Müller de convorbirea care o avusese de curând cu Fritz.

— Şiretule! zise el. Doctorul Bertrand cunoaşte scopul?

— Fireşte. I-am spus că trebuie ţintuit la pat cineva câteva zile.

— Ştie că e vorba de căpitan?

— Da.

— Atunci o fi crezând că eu te-am trimis la el.

— De spus nu i-am spus, dar cred că o fi ghicit.

— Fie! Fritz, trebuie să-ţi aduc laude. Picăturile vin tocmai la vreme. Bătrânul le va primi chiar azi.

— Nu-i prea greu?

— Nu. Obişnuieşte să ceară după masă un pahar cu absint, şi totdeauna i se dă acelaşi pahar, care se află pe bufet. Aşa că...

— Dar îşi vor face oare efectul încă azi?

— Asta vom vedea. Vino după unsprezece iarăşi în locul acesta, unde mă vei găsi.

Müller se întoarse la castel, unde află că Richemonte va lua şi în ziua aceea masa în odaia sa. Se duse în sufragerie cu câteva minute mai devreme ca de obicei. Nanon şi Madelon se aflau deja acolo. Cea dintâi îi ieşi veselă înainte:

— Uite că m-am înapoiat, domnule doctor. Asta e sora mea, pe care ai văzut-o deja la locul catastrofei.

Amândoi se înclinară politicos unul în faţa celuilalt, ca şi cum nu s-ar cunoaşte deloc. Dar în cursul discuţiei ea prinse un moment favorabil şi-i şopti:

— Să n-ai nici o grijă! Nu trebuie să te temi de nimic.

Asta îl linişti, înainte de masă, în timp ce oaspeţii mai discutau, el se aţinu prin apropierea bufetului, îşi turnă un pahar de vin şi se folosi de prilej să toarne în paharul lui Richemonte cele patruzeci de picături pregătite dinainte.

Când intră apoi servitorul cu o farfurie de gustări în mână, Müller îşi turnă singur un absint şi întrebă aşa, într-o doară:

— Un pahar şi pentru domnul căpitan?

— Da, domnule doctor.

— Uite aici!

— Mulţumesc.

Servitorul luă paharul şi plecă.

Müller rămase în aşteptare. Află că Marion se dusese iar la Thionville, s-o viziteze pe prietena ei, Harriet de Lissa. Şi americanul părăsise castelul, probabil în acelaşi scop.

Spre seară, se produse rumoare pe culoare, servitorii alergau încolo şi încoace şi un călăreţ părăsi castelul, îndreptându-se spre Thionville. Müller ieşi afară să se informeze ce se întâmplase.

— Domnul căpitan s-a îmbolnăvit subit, răspunse servitorul.

— Ce are?

— Crampe.

— Puternice?

— Cum vreţi s-o luaţi. Dar se pare că nu poate nici vorbi, nici să se mişte.

— Aoleu! Sună primejdios.

Omul tuşi uşor şi răspunse:

— Aş dori să fie aşa.

— Ce-ai spus, dragul meu?

— Oh, dumneavoastră nu mă veţi trăda, domnule doctor. Cu bătrânul nu vom pierde altceva decât un călău.

După câtva timp, călăreţul se înapoie cu doctorul Bertrand, care se duse imediat la bolnav. El îl examină şi declară că accesul era, într-adevăr puternic, dar nu existau motive de îngrijorare. Medicul rămase la cină şi, când intră în sufragerie, fu copleşit cu întrebări.

— Să nu aveţi nici o grijă! răspunse el. E vorba de un soi de crampe care nu sunt primejdioase.

— Dar nu mai poate vorbi, spune baroana, prefăcându-se îngrijorată, ceea ce era departe de a fi.

— Îşi va recăpăta graiul. Cunosc boala aceasta şi mă pricep s-o vindec. Domnul căpitan va rămâne nemişcat vreo două zile şi tot atâtea nopţi, apoi se va trezi ca dintr-un somn adânc. Fiţi fără grijă!

Zicând acestea, aruncă o privire spre Müller, dându-i de

înţeles că vorbele erau mai mult pentru el, ca să-l informeze că avea înainte-i două zile de libertate.

După ora unsprezece, Müller se duse în pădure, unde-l aştepta Fritz.

— Bună seara, domnule doctor. A luat picăturile şi şi-au făcut efectul.

— De unde ştii?

— A fost adus medicul; asta e de-ajuns ca să-ţi dai seama cum stau lucrurile. Când începem explorarea?

— Imediat.

— Foarte bine. Aţi adus totul?

— Fireşte. Intrăm prin căsuţa din grădină.

Ajunseră astfel la drumul subpământean, acolo unde acesta cotea la dreapta spre castel şi unde se vedea în stânga o uşă zăvorâtă.

Aprinseră lanternele şi Fritz privi curios în gangul întunecos.

— Pe aici trebuie să fie drumul la castel. Nu? întrebă el. Mergem în direcţia aceasta?

— Nu. Partea aceasta am cunoscut-o deja. Acum trebuie să ştiu ce se ascunde îndărătul acestei uşi.

— Vom putea deschide?

— Sper. Avem doar cheile principale.

Încercă şi izbuti. Văzură înaintea lor un gang la fel cu acela care mergea spre castel. Închiseră uşa îndărătul lor şi porniră încetişor mai departe.

După câtva timp observară în lături o uşă şi îndărătul ei o alta.

— Ce-o fi acolo? întrebă Fritz.

— Asta vom afla mai târziu.

— De ce nu acum?

— Deocamdată nu vreau să-mi pierd timpul cu amănunte. Trebuie să-mi dau seama întâi de situaţia, natura şi direcţia

gangurilor. Haide!

Mai văzură câteva uşi, dar nu deschiseră nici una din ele. După câtva timp ajunseră într-o încăpere mare, pătrată, unde gangul era tăiat de un al doilea, în unghi drept.

— Iată ceea ce caut, spuse Müller. După cât se pare, intuiţia nu m-a înşelat.

— În privinţa direcţiei acestor ganguri?

— Da. Mergând drept înainte, ajungem la acel *Trou du bois*, pe care-l cunoaştem; la stânga dăm de Turnul cel vechi, pe unde umblă spiritul baroanei moarte; pe aici, la dreapta, unde zidul începe să se năruie, ajungem la ruinele unde era cât pe ce să fii prins.

— Încotro mergem acum?

— Mai întâi drept înainte.

Porniră şi, după scurt timp, se opriră. Müller lumină una din uşi.

— Asta îmi pare cunoscută. Îndărătul ei am găsit cheile. Să ne întoarcem acum la gangul care merge de-a curmezişul.

Când ajunseră la el, se îndreptară spre gangul care începea să se năruie, aflat acum la stânga. Era şi acesta la fel ca celelalte, cu uşi pe amândouă părţile. În cele din urmă se pomeniră în faţa uneia, care părea să închidă gangul. Una din chei se potrivea şi aici.

După ce intrară, Fritz se uită în jur şi zise:

— Da, aveţi dreptate, domnule doctor. Aici sunt ruinele, anume sala în care a avut loc întrunirea mascaţilor.

— Întocmai! Să ne întoarcem şi să cercetăm gangul al patrulea, care, după părerea mea, duce la turnul vechi.

Ajungând la noua potecă subpământeană, nu găsiră la început nimic care s-o deosebească de celelalte. Dar iată că în curând se deschidea înspre dreapta un alt culoar.

— Intrăm şi aici? întrebă Fritz.

— Da. Dacă nu mă înşel, duce în direcţia unde se află cariera de piatră. Ia să vedem!

Străbătură o bucată bună, fără să descopere vreo uşă: apoi culoarul fu închis de dărâmături.

— Păcat! zise Fritz. Acum nu mai putem înainta.

— Eu cred, totuşi, că nu ne aflăm departe de carieră. Dar să mergem înainte pe gangul principal.

Se înapoiară şi făcură precum îşi propuseseră. Acolo erau iarăşi uşi, la dreapta şi la stânga. Deodată Fritz se opri şi-l prinse de braţ pe doctorul Müller.

— Pst! spuse el.

Müller îşi vârî repede lanterna în buzunar, astfel că se făcu întuneric beznă.

— Ce e? întrebă el.

— Mi s-a părut că vorbea cineva.

— Unde?

— În faţa noastră. Să ascultăm!

Îşi încordară auzul şi prinseră într-adevăr tonuri de glasuri omeneşti, însoţite de lovituri regulate de ciocan.

— Auziţi acum? întrebă Fritz.

— Da, chiar foarte lămurit. Să înaintăm încetişor.

Cu cât se apropiau, cu atât se auzeau mai bine glasurile. La urmă văzură şi o rază de lumină, care părea să pătrundă dintr-o uşă care nu era cu totul închisă.

— Nu e bărbat, ci femeie, îşi dădu Fritz cu părerea.

— Ai dreptate, încuviinţă Müller. Nu-ţi dă prin minte cine e?

— Hm! Ne aflăm în apropierea Turnului vechi... Să fie cumva Liama?

— Bănuiesc că ea e. Să mergem mai departe. Dar fereşte-te să faci vreun zgomot.

Ajunseră la uşa întredeschisă şi Müller privi înăuntru. Văzu o încăpere mărişoară, în care se afla un pat, o masă şi un scaun. O lampă simplă cu petrol atârna din tavan, luminând o făptură îmbrăcată în alb, care stătea jos pe podea, pisând porumb pe o piatră. Făcea asta în mod ritmic, rostind în

acelaşi timp în limba arabă următoarele cuvinte:

— În numele Domnului cel atotmilostiv! Sunătoarea! Ce este Sunătoarea? Cine te face să pricepi ce înseamnă Sunătoarea? În ziua aceea oamenii vor fi ca moliile împrăştiate de jur-împrejur, iar munţii ca lâna colorată. Şi atunci acela al cărui talger va fi încărcat cu fapte bune va duce o viaţă plină de bucurii, iar acela al cărui talger va fi găsit prea uşor, îşi va avea locuinţa în prăpastia Infernului. Dar cine te face să pricepi ce este prăpastia Infernului? Este focul cel mai arzător.

Cuvintele acestea despre Sunătoare, ceea ce înseamnă ceasul care va suna, ceasul Judecăţii de apoi, constituiau a o sută una „Sură” din Coran, pe care femeile mahomedane obişnuiesc s-o cânte atunci când pisează grâne.

— O cunoşti? îl întrebă Müller pe Fritz.

— E aceeaşi pe care am văzut-o în noaptea furtunoasă, când am deschis mormântul.

— Liama. Ea e.

— Ce îmbrăcăminte ciudată poartă!

— Aşa se îmbracă femeile de beduini.

— Femeia aceasta trebuie să fi fost foarte frumoasă pe vremuri.

— Da. Are trăsăturile Marionei, fiica ei.

— Ce facem? Intrăm?

— Am speria-o.

— Dar nu putem lăsa nefolosită această descoperire.

— Fireşte că nu. Să ne întoarcem puţin înapoi, după aceea venim cu paşi zgomotoşi.

Aşa şi făcură. Îndată ce se auziră paşii, uşa se deschise şi Liama se ivi în pragul ei.

— Iarăşi vii? întrebă ea. Lasă-mă să plâng în linişte şi să mă rog în pace!

— *Sallam aaleik* — pace ţie! zise Müller.

— *Aaleik sallam* — pacea fie cu tine! răspunse ea. Dar al cui e glasul acesta? Nu l-am auzit încă niciodată, răspunse ea, într-o franţuzească presărată cu vorbe arăbeşti.

— E glasul salvatorului tău, care vrea să te redea libertăţii şi luminii soarelui.

— Aud cuvinte pe care nu le-am mai auzit. Aproprie-te, străinule!

Ea reintră în încăperea luminată şi Müller o urmă; după ce-i dăduse de înţeles lui Fritz, printr-un gest, să rămână afară. Femeia îl privi cu luare-aminte.

— Ochii tăi sunt plini de bunătate şi pe faţa ta stă scris cuvântul adevărului, zise ea, încet. Ce-mi aduci?

— Libertatea.

— Păstreaz-o pentru tine!

— Fericirea.

— Liama nu mai poate fi fericită. Eşti trimis de el?

— Despre cine vorbeşti?

— Despre bătrânul cu barbă albă, de care trebuie să asculte toţi.

— Nu, nu el mă trimite.

— Ştie dânsul că te afli aici?

— Nu.

— Atunci fugi repede, căci altfel eşti pierdut. El e plin de putere şi de cruzime.

— Nu mă tem de dânsul.

— Eu însă te previn să te temi, altminteri te va înghiţi, cum înghite pantera mielul nevinovat.

Zicând acestea, ea îi făcu semn să se îndepărteze, dar el se apropie mai mult de dânsa şi o întrebă:

— Tu eşti Liama, fiica Beni Aissa-ilor?

— Eu nu-s Liama, ci duhul ei.

— Tatăl tău a fost Menalek, şeicul tribului vostru?

— Da.

— L-ai cunoscut pe Saadi, favoritul lui Allah şi al profetului său?

La auzul numelui de Saadi ea tresări. Îşi ridică braţele spre Müller, apoi însă le lăsă iar în jos, ca resemnată cu soarta sa.

— Saadi! zise ea încetişor.

Şi repetă cuvântul cu glas şi mai slab, ca şi cum ar fi vrut să asculte un sunet dulce, demult dispărut.

— Saadi! Cine eşti tu, care vorbeşti de Saadi? El a fost fericirea mea, iar eu am coborât în iad, ca să-l salvez pe dânsul.

— Aşadar, mai trăieşte?

— Nădăjduiesc că da, şi mă rog zilnic pentru el.

— Şi pe Marion o cunoşti, nepoata Beni Aissa-ilor?

— Marion? Da, o cunosc, răspunse Liama împreunându-şi mâinile şi privind implorator la Müller. Ai văzut-o?

— Da, o văd în fiecare zi.

— Mai cunoaşte ea numele mamei sale?

— Îl cunoaşte şi-l rosteşte adesea.

— Vroiau s-o omoare. Pentru ca s-o salveze, Liama a devenit un spirit. Liama nu mai trăieşte, e moartă. Dar fiica ei trăieşte şi va fi fericită.

— Fiica ta ştie că n-ai murit!

— Pentru numele lui Allah, nu trebuie să afle!

— O chinuie dorul să te vadă şi să-ţi vorbească.

— Eu nu trebuie să vorbesc cu ea, căci am jurat să nu mai vorbesc niciodată în viaţă cu fiica mea.

— Cui i-ai jurat?

— Lui Malek Omar.

— Omului cu barba căruntă!

— Da, El are în mâna sa viaţa fiicei mele. Nu vreau ca ea să moară, ci să trăiască.

— Îl cunoşti şi pe Abu Hassan, vrăjitorul?

— Îl cunosc. A îmbătrânit şi s-a veştejit. L-am văzut la mormântul meu.

Mintea Liamei se tulburase în cursul anilor grei prin care trecuse. Totuşi, ceea ce află Müller acum de la dânsa îi dădu o armă grozavă în mână împotriva lui Richemonte.

— Cum ai ajuns în peştera aceasta? întrebă el.

— Mi-am ales-o singură.

— N-ai fost silită?

— Nu. Sunt moartă şi locuiesc sub mormântul meu.

— Nu vrei să trăieşti şi să fii fericită?

— Sunt moartă. Sunt fericită dacă copilul meu trăieşte.

— Pot vedea locuinţa ta?

Observase uşa care ducea de partea cealaltă, întrebarea o făcu să alerge la uşă şi să se aşeze în faţa ei.

— Înapoi! Cine caută să intre cu forţa aici, va muri de o moarte groaznică şi eu odată cu el.

Müller bănui că această uşă făcea legătura cu mormântul şi cu turnul. Ar fi ţinut mult să afle taina, dar nu vroia s-o înfricoşeze pe biata femeie.

— Nu vreau să intru cu forţa, zise el. Te-am întrebat numai.

— Nu trebuie nici să întrebi. N-am voie să-ţi răspund, căci am jurat. Părăseşte-mă! Vreau să fiu singură.

— Pot reveni?

— Nu, acum nu.

— Nici mai târziu?

— Numai dacă-mi vei spune ce vorbeşte fiica mea cu tine despre spiritul mamei sale.

— Îţi voi povesti.

— Dar să nu afle omul cu barba căruntă.

— Fireşte că nu. Îi vei spune c-am fost aici?

— Nu, căci altfel te-ar gâtui. Acum însă pleacă! Allah să te aibă în pază!

Îl împinse spre uşă şi se zăvorî pe dinăuntru. Pe Fritz nici nu-l zărise. Cei doi bărbaţi dibuiră drumul pe întuneric şi Müller scoase lanterna abia când ajunseră la încrucişarea

gangurilor principale.

— Ai auzit totul? întrebă el.

— Da.

— Ce descoperire! Ce armă împotriva căpitanului mi-a dat în mână!

— El e pierdut, îndată ce veţi voi.

— Da, însă nu trebuie să vreau, deocamdată.

— Pentru ce nu? O astfel de fiară trebuie ucisă imediat. E păcat mare s-o laşi în viaţă.

— Şi totuşi trebuie… de dragul tatălui meu.

— Al tatălui dumneavoastră? spuse Fritz, surprins. Dar e mort.

— Nu, cred că trăieşte.

— Cerule! Şi unde să fie?

— În tainiţele acestea de aici.

Fritz făcu o mutră de parc-ar fi picat din cer.

— În bolţile astea de aici? Domnule doctor, nu veţi fi vrând să vă bateţi joc de mine.

— Lucrul e prea serios ca să-mi îngădui aşa ceva.

— Atunci trebuie scos afară, şi chiar imediat. Unde se află? Cheile le avem.

— Nu-ţi pot spune încă. Bănuiesc numai că se află aici, dar nu sunt pe deplin sigur. Şi dacă se găseşte aici, atunci suntem foarte aproape de el tocmai în clipa aceasta. Ia să mai căutăm, poate descoperim o încăpere ascunsă.

Îi repetă lui Fritz exact cuvintele pe care baronul de Sainte-Marie le rostise în sufragerie. Bolta aceasta pătrată, de unde porneau gangurile principale spre direcţiile amintite, era „centrul lumii de dincolo”, cum denumise nebunul încăperile subterane. Aici trebuia să fie cel căutat, dacă era într-adevăr ţinut prizonier.

Cei doi cercetară cu stăruinţă, dar totul fu în zadar.

— N-am deschis încă nici una din multele uşi, zise Fritz. Poate că e ascuns pe undeva.

— Nu cred. Dar trebuie totuşi să ştim ce se află îndărătul lor. Ia să începem!

Merseră de la gang la gang, de la uşă la uşă. Toate puteau fi deschise cu cheile ce le aveau. Toate încăperile erau pline cu arme şi muniţii. Acestea făcură celor doi intruşi o impresie covârşitoare. Câte vieţi omeneşti puteau distruge aceste provizii!

— Decât să-i lăsăm pe germani ucişi de aceste arme, mai bine aruncăm tot arsenalul în aer, spuse Fritz.

— Aşa gândesc şi eu. Voi face tot ce pot ca aceste arme să nu ucidă. Ştii că în curând se face ziuă? zise doctorul Müller. E timpul să facem o pauză. Să nu stricăm lucrurile, pripindu-ne.

— De ce nu vreţi să-l faceţi nevătămător imediat pe acest diavol cu chip de om, pe acest Richemonte?

— Pentru că tatăl meu ar muri de foame şi de sete, dacă bătrânul ar fi luat în primire de poliţie.

— Pricep. El nu va trăda niciodată de bunăvoie ceva poliţiei. Şi, afară de baron, nu cred să mai cunoască cineva ascunzătoarea prizonierului. Nu trebuie să ne bizuim însă pe memoria unui bolnav mintal. Dar Liama? Ce se va alege de ea?

— Deocamdată trebuie s-o lăsăm acolo unde e.

— Şi nu vom spune nimănui despre ea?

— Nici unei fiinţe.

— Nici măcar fiicei ei?

— Nici măcar ei. Le-am face rău amândurora, înainte de a porni la acţiune, trebuie să cunosc toate tainele acestor încăperi subterane. Şi atunci se va prăbuşi într-o clipă tot ce a construit bătrânul. Vai de el când voi începe să mă răfuiesc cu dânsul!

2. Prins în cursă

Prevederile medicului se dovediră întemeiate, după două zile căpitanul se trezi, dar se simţi atât de slăbit, încât nu se arătă încă.

Viaţa îşi urma cursul normal. Marion se vedea adesea cu Harriet de Lissa şi mister Deephill vizita şi el mult locuinţa doctorului Bertrand. Se simţea atras cu putere de englezoaică şi i se părea că dânsa se simte bine în apropierea lui.

Venise şi în ziua aceea la Thionville. I se spuse că fata era în grădină, astfel că se duse într-acolo. O găsi pe o bancă şi i se îngădui să ia loc alături de ea. Se simţea atât de fericit în apropierea ei, încât nici măcar nu îndrăznea să-şi mărturisească dragostea, de teamă să nu strice” totul printr-un cuvânt nelalocul lui.

Deodată, pe dinaintea gardului lângă care stăteau ei trecu un omuleţ scund şi gras, cu o pălărie uriaşă pe cap, iar îi mâini cu o mapă şi un scaun de campanie. Mergea pe iarbă şi astfel se făcu că nu fu auzit. Acesta nu era altul decât Hieronymus Aurelius Schneffke, care tocmai sosise de la Metz.

Pe când înainta astfel adâncit în gânduri, tresări brusc şi se opri. Auzise un râs zglobiu şi asta îi atrase atenţia.

— Sfinte Raphael! exclamă dânsul. Râsul acesta îmi este cunoscut.

Ciuli urechea şi acum auzi şi glasul.

— E dama de companie, dama de companie! Asta e limpede ca lumina zilei. Dar unde o fi?

Se apropie de gard şi privi printre scânduri.

— Dumnezeule… stă colo în bolta de frunziş, fragedă şi frumoasă ca florile şi lumina soarelui. Şi alături de ea, sfântă Paletă, cine-o fi?

Îl privi bine pe american şi îşi zise:

— Da, aşa e! O figură atât de caracteristică nu poate exista în dublu exemplar... Asta-i originalul tabloului din castelul Malineau, ceva mai bătrân însă ca portretul. Acesta e domnul Bas-Montagne în carne şi oase.

Vru să se caţăre puţin pe gard, să vadă mai bine, dar, fiind prea gras... se auzi o trosnitură şi cele două scânduri de care se prinsese se desfăcură, iar bunul Hieronymus se prăbuşi la pământ.

Deephill auzise zgomotul, sări în sus, ca să pună mâna pe răufăcător... şi-l zări pe pictorul nostru tocmai în momentul când se ridică de jos.

— Ce cauţi aici, domnule? se răsti la dânsul.

— Vârfuri de laţi de garduri, răspunse Schneffke.

— La ce-ţi trebuie?

— Ca să mă rostogolesc la pământ, precum vedeţi.

— Omule, pari să fii un fel de haimana.

— Fireşte, şi încă de categoria cea mai proastă.

— Vrei să-ţi baţi joc de mine?

— Nu prea mult. Dar cum vă numiţi?

— Asta e prea de tot! Individul acesta vine aici, se caţără pe garduri străine şi are îndrăzneala să mă întrebe de nume. Dar pe dumneata cum te cheamă?

— Numele meu nu-l întâlneşti pe toate drumurile. Sunt pictorul de animale Hieronymus Aurelius Schneffke din Berlin. Dar acum v-aş ruga să-mi spuneţi şi dumneavoastră cum vă numiţi.

— Nu cred că e necesar. Nu dau cartea de vizită oricui.

— Şi bine faceţi, dacă cumva numele dumneavoastră nu prea are valoare. Cine are un nume bun, n-are de ce să-l treacă sub tăcere.

— Ia ascultă, domnule, îndrăzneşti să-mi spui asta mie? se răsti la el americanul. Vrei cumva...

Îşi întrerupse vorba, căci simţi o mână moale aşezându-i-

se pe umăr. Miss Harriet de Lissa se apropiase.

— Cu cine discutaţi, domnule? întrebă ea.

— Oh, cu un om care nici nu merită să i…

Nu-şi sfârşi nici de data aceasta vorba, căci ea îl întrerupse:

— Ce-mi văd ochii? Acesta e simpaticul nostru domn Schneffke din Berlin.

Pictorul îşi scoase pălăria şi făcu o plecăciune cum numai el ştia să facă.

— Da, eu sunt, „*acelaşi*…”, stimată duduie.

Apăsase pe cuvântul „*acelaşi*”, în aşa fel încât să atragă atenţia.

— „Acelaşi”? întrebă ea, mirată. Ce vrei să spui cu asta?

— Vedeţi că există oameni care nu mai sunt azi ceea ce au fost ieri.

Ea zâmbi şi răspunse:

— Da, împrejurările se schimbă adesea brusc.

— În aşa fel încât damele de companie devin femei bogate.

— De ce nu? Dar, domnule Schneffke, dă-mi voie să te felicit că ai pierdut trenul acela.

— Mulţumesc. Cu ghinionul care mă urmăreşte de obicei, asta a fost o adevărată fericire.

— Ai ajuns cu bine la ţinta călătoriei?

— Da. Ba am dat acolo peste o fericire, pe care cu puţin înainte o căutasem zadarnic în altă parte.

Ea pricepu îndată ce vroia să zică:

— Dacă înţeleg bine, trebuie să-ţi doresc noroc pentru a doua oară?

— Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Te-ai… logodit?

— Ei… da… nu chiar, dar aproape.

— Asta-i bine. Cum o cheamă?

— Marie.

— Un nume frumos, poetic şi pios.

— Da, e frumoasă fata, poetică şi pioasă. Are cam înfăţişarea mea. Ne potrivim de minune.

Mister Deephill nu se mai putu reţine şi izbucni în râs.

— Şi asta numeşti dumneata...

Miss Harriet se temu ca Schneffke să nu se simtă jignit, de aceea spuse, pe un ton rugător:

— Mister Deephill!

Hieronymus ciuli urechile.

— Cum? Deephill se numeşte domnul?

— Da.

— Mie mi-a trecut sub tăcere numele. Îi voi dovedi că ar fi procedat mai inteligent dacă mi-l spunea. Respectele mele, domnişoară.

Plecă fără să mai privească înapoi. Dar după ce dădu colţul rămase o clipă pe loc gânditor.

— Ce asemănare. Ce asemănare! murmură el. Să fie chiar dânsul? Deephill este pe franţuzeşte Bas-Montagne şi în germană Untersberg. Aici voi juca eu rolul spiritului bun şi le voi arăta acestor oameni ce fel de individ e domnul Hieronymus Aurelius Schneffke.

Grăsunul se duse în oraş să-şi caute un adăpost. Nimeri tocmai la hanul unde venea de obicei Fritz Schneeberg, pentru că se afla peste drum de locuinţa sa. Era acelaşi unde locuiseră şi artiştii din trupa lui Abu Hassan.

Când Schneffke intră se afla un singur client în sală, Fritz. Îl salută şi ceru un pahar cu vin. După ce-l servi, chelneriţa plecă şi cei doi muşterii rămaseră singuri. Pictorul nostru era un mare duşman al plictiselii, astfel că nu stătu mult pe gânduri şi puse capăt tăcerii.

— Nu ne-am mai văzut noi cândva? întrebă el.

Fritz îl privea de mult cercetător.

— În câteva rânduri chiar, dacă nu mă înşel, răspunse dânsul.

— Şi mie mi se pare la fel, dar nu-mi mai amintesc unde.

— Prima oară în gară la Trier.

— Nu-mi aduc aminte.

— În schimb, eu da. Mă aflam în vagon şi dumneata pierduseşi trenul.

— Ah, aşa e. M-am născut cu ghinionul de a pierde trenurile. Nu se poate schimba nimic în privinţa asta.

— După aceea te-am revăzut la Etain.

— La Etain? Când?

— Era într-o seară. Te-ai înveşmântat ca la bal mascat, cu o faţă de masă roşie. N-aş putea să spun dacă aveai cămaşă şi izmene pe dedesubt.

— Aşa, aşa... hm! Se poate să fi fost cu picioarele goale. Ce naţie eşti dumneata?

— Sunt din Elveţia.

— De meserie?

— Culegător de plante.

— Botanist? Nu-i rea meseria. Umbli cu plante şi flori, şi asta e mult mai bine decât cu animale sau chiar cu oameni.

— După cât se vede, nu pari să fii mare iubitor de oameni, domnule. Pot şti şi eu ce învârteşti?

— De ce nu? Sunt muzicant.

— Din ce instrument cânţi?

— Din drâmbă.

— E cel mai greu instrument.

— Fără doar şi poate.

— Dar de unde eşti?

— Sunt ungur.

— Ungur? Dar ai trăit în Germania, nu?

— Nici o clipă.

— Mă miră. Am impresia că te-am văzut în Germania.

— Te înşeli. Nu pot suferi Germania cu toţi locuitorii ei.

— Ciudat! Dar cunosc eu pe cineva pe care-l poţi suferi, totuşi.

— Aş vreau să ştiu cine e.

— Pe Martin Tannert.

— Drace! Îl cunoşti pe ăsta?

— Da. Şi-l cunoşti şi dumneata.

— Cine spune?

— El însuşi. Ş-apoi, eu te-am văzut adesea. Te-am întâlnit în repetate rânduri la Berlin. Nu eşti dumneata pictorul acela care era să se înece odată în Spree, pentru că pusese rămăşag că se va căţăra pe coşul unui vapor?

— Drace, ştii şi asta?

— Tot Berlinul vorbea de întâmplare.

— Ei bine, fie! Dar tot am câştigat atunci rămăşagul.

— Însă ai făcut o baie rece.

— Vinovat de asta a fost numai căpitanul vasului, care n-a privit cu ochi buni rămăşagul.

— Ei, nu face nimic! Dar acum recunoşti că ai locuit la Berlin?

— Mă sileşti să recunosc.

— Şi că nu te-ai născut în Ungaria?

— Da.

— Şi că nu eşti muzicant?

— Nici nu-mi dă prin minte să fiu. Cine-i atât de gras ca mine se fereşte să sufle într-o pâlnie de alamă puţinul aer pe care izbuteşte să-l înghită.

— Şi cu ura dumitale împotriva nemţilor ce facem?

— Să nu mai vorbim despre asta!

— Sunt de acord! Presupun că eşti un foarte bun german. De ce discuţi atunci franţuzeşte?

— Păi ce, vorbeşti cumva germana?

— Aşa, olecuţă.

— Atunci hai să vedem de ce eşti în stare. Doar nu cumva ai tăiat piroane, ca şi mine?

— Ca dumneata, nu. Sunt într-adevăr culegător de plante.

— Dar german?

— Da, adică elveţian-german.

— Şi cum te numeşti?

— Schneeberg.

— Sfinte Raf… Şi numele mic nu e Fritz?

— Da.

— Asta-i bună! Domnule Fritz Schneeberg, te cunosc.

— Zău? Dar nu vorbi atât de tare!

— Ai dreptate, în ţara asta franţuzească trebuie să umbli în papuci de pâslă. Ştii dumneata că indivizii de pe aici au intenţia să-i atace pe nemţi?

Fritz făcu o mutră uluită:

— Ce tot spui? Asta e cu neputinţă!

Bondocul clipi din ochi.

— Şiretule! O faci pe prostul? Ceea ce-ţi comunic eu, dumneata ştii mai bine ca mine.

— Mai bine? Cum vine asta? Nu pricep.

— Nu vreau să pătrund în tainele dumitale, dar vreau să fiu mai sincer decât dumneata şi să-ţi spun ceva foarte important. Dacă te dai drept culegător de plante, atunci desigur că eşti cunoscut prin ţinutul acesta…

— Aşa, puţintel.

— Cunoşti castelul Ortry?

— Da.

— Şi pe individul ăla bătrân care locuieşte într-însul?

— Vrei să zici căpitanul Richemonte? Îl cunosc.

— Cică ăla are el ce are împotriva nemţilor…

— Ştiu că-i urăşte.

— Individul cumpără chiar şi praf de puşcă.

Fritz făcu ochii mari:

— Praf de puşcă? Pentru ce?

— Ia ascultă-mă Fritzule, nu te face… că nu-ţi şade bine. Sunt convins că pe lângă plante mai culegi şi altceva.

— Ce anume?

— Ei, să nu vorbim de asta! Am spus doar că nu vreau să

mă amestec în tainele dumitale.

— Dar de întrebat pot să te întreb unde ai auzit că strâng şi altceva decât plante?

— La castelul Malineau şi în împrejurimi.

— Ai fost acolo?

— Da. Însă despre asta mai târziu.

— Nu, nu mai târziu. Ce-ai căutat acolo?

— Vroiam să-l săpunesc pe unul.

— Glumeşti.

— Ba nu glumesc deloc. Vroiam să-i fac de petrecanie unuia, Charles Berteu.

— Drace, dar ce-ai dumneata cu ăsta?

— Multe şi felurite. Mă priveşte. Nu te privesc secretele mele, tot aşa cum nu mă privesc pe mine ale dumitale.

— Atunci ce aveai să-mi comunici?

— Ah, da, în chestiunea cu praful de puşcă.

— Pe care-l cumpără bătrânul?

— Da. Primeşte un transport nou.

— Când?

— Azi la miezul nopţii.

— De unde ştii asta?

— Am... hm! şi asta face parte din secretele mele. Dar aş vrea să fiu de faţă astă-seară.

— Pentru ce?

— Pentru a strica afacerea.

— Domnule Schneffke, fereşte-te de vreo imprudenţă!

— Aş! N-avea nici o grijă. Nu pot altfel. Trebuie să mă răzbun pe aceşti doi oameni. Am eu ce am cu dânşii.

— De cine vorbeşti?

— De Charles Berteu şi prietenul său Ribeau.

— Aceştia aduc praful de puşcă?

— Chiar dumnealor.

— Cunoşti locul unde-l descarcă?

— Am auzit cum îi zice, dar nu-l cunosc. Există ceva

cariere de piatră pe aici pe aproape?

— Una singură. Dar de ce întrebi?

— Pentru că pulberea urmează să fie descărcată într-o carieră de piatră.

— Drace!

— Nu-i aşa că te surprinde povestea asta, scumpul meu domn elveţian-german? Vrei să iei parte şi dumneata cu mine la reprezentaţie?

Fritz aruncă o privire cercetătoare asupra bondocului şi clătină din cap.

— Nu ştiu, zise el, dacă eşti omul potrivit la o astfel de treabă.

— Asta-i bună! Eu am spionat să aflu ce se pune la cale, aşa că tot eu sunt omul potrivit să duc treaba la capăt. Şi apoi, nu dumneata mă iei pe mine, ci eu sunt cel ce trebuie să hotărască dacă poţi să vii şi dumneata. Ai înţeles, botanistule? Astă-seară mă duc la carieră. Dacă te iau cu mine, înseamnă că-ţi fac o favoare. Aşa să ştii.

— Bine, du-te!

— Şi vii şi dumneata?

— Bun, te însoţesc.

— Unde locuieşti?

— Aici, peste drum.

— În regulă. Eu iau o odaie în hanul acesta.

— Foarte bine. Voi veni după ora nouă să te iau.

— S-a făcut. Dar nu trebuie să ştie nimeni că avem ceva unul cu altul.

— Asta se-nţelege de la sine. Când intru aici, dumneata o iei înainte. Am să beau numai un pahar cu vin şi viu apoi după dumneata.

— Dar dacă merg eu înainte, trebuie să cunosc drumul.

— Ai dreptate. Când ieşi pe uşă, o iei la dreapta şi coteşti în prima străduţă. Aceasta duce afară din oraş. De departe se vede un grup de stejari înalţi, pe dinaintea cărora duce un

drum îngust, de-a dreptul spre carieră.

— Atât e de-ajuns.

— Treaba e legată însă de unele primejdii. Ai vreo armă?

— Un revolver.

— Aduc şi eu un pistol. Astea-s numai pentru cazul când vom fi observaţi.

— Ei, de omorât n-or să ne omoare.

— N-o lua atât de uşor. Francezii nu te lasă să le priveşti în cărţi fără să te pedepsească, iar bătrânul căpitan nu stă mult pe gânduri să-ţi facă de petrecanie.

— Atunci ne vom conforma şi noi atitudinii lui.

— Ai fost cumva soldat, domnule Schneffke?

— Fireşte! răspunse pictorul.

— Ei, aş!

— Ce te miră?

— La proporţiile astea ale dumitale? Glumeşti.

— Câtuşi de puţin. Nu numai c-am fost soldat, dar mai sunt şi acum.

— La ce armă?

— La artileria grea. Asta o să ţi-o…

Se opri şi spuse ceva în franţuzeşte, căci tocmai intrase patronul. Schneffke îl întrebă dacă putea căpăta o cameră.

Fritz îşi dădu seama că nu mai putea continua discuţia şi se depărtă.

Pictorului i se dădu o cameră şi, după ce-şi făcu puţin toaleta, porni într-o mică excursie în afara oraşului. Vroia să afle încă în timpul zilei unde se afla cariera, pentru ca la noapte să poată fi oarecum iniţiat.

După ce lăsă în urmă casele oraşului, zări grupul de copaci despre care-i vorbise Fritz şi găsi şi potecuţa care ducea spre carieră. O înconjură pe aceasta de câteva ori şi, vremea fiind frumoasă, îşi urmă plimbarea.

Intră în pădure şi, fără să ţină seama de poteci, pătrunse în desiş. Cufundat în gânduri, merse şi merse, până ce,

surprins, se opri brusc, căci nu prea departe de el se auzi un glas femeiesc cântând:

Toamna pleacă ciocârlia
Ochii ei sunt plini de lacrimi

„Ei, aş! Ciocârlia n-are lacrimi! murmură Schneffke. Şi de ce-ar avea? Nu vine nici un portărel la dânsa să-i pună sechestru pe mobilă, şi nici la loterie nu joacă, să plângă după banii pierduţi. Nici trenurile nu-i pleacă pe dinaintea nasului, ca să aibă motiv să izbucnească în lacrimi. Ciocârlia e mult mai fericită ca Hieronymus Aurelius Schneffke, căci... dar cine răspunde acolo?”

Din partea opusă se auzi un glas puternic de bărbat, cântând şi el:

Când se-ntoarce primăvara
Vine-napoi şi ciocârlia.

„Hm, hm! mormăi Schneffke. E ciudat, zău aşa! Colo la dreapta ea, la stânga el. Presupun că acest *El* şi această *Ea* şi-au dat aici întâlnire şi se anunţă unul pe altul prin bunăvoinţa doamnei ciocârlii. Ia să vedem unde au *rendez-vous*-ul. Aha, se aud trosnete de crengi.”

Auzi pe cineva trecând pe aproape şi-l urmă încet, cu toată greutatea trupului său. Deodată îi ajunse iarăşi la ureche glasul feminin:

— Ah, domnul Schneeberg! Bună ziua.

— Bună ziua, domnişoară, răspunse glasul bărbătesc. Ce minunat că ne întâlnim aici! Nu vrei să mergem mai departe?

— Nu, caut flori de pădure.

— Te pot ajuta?

— Cu plăcere. Doar dumneata ştii unde se pot găsi cele mai frumoase.

— Unde se află acum cea mai frumoasă, ştiu foarte bine, domnişoară.

„Oho! Omul acesta se pricepe să facă curte! îşi zise Schneffke. Vrea să-i sucească capul cu felul lui de a vorbi. Trebuie s-o văd şi eu pe floarea asta de pădure.”

Se târî mai departe şi auzi:

— Vom căuta împreună, însă nu chiar acum. Sunt obosită şi trebuie să mă odihnesc câteva minute.

— Atunci ia loc aici.

— Nu, nu pe sac. Îţi stric mereu plantele.

— Ba deloc. Astăzi nu-s decât capete de ienupăr, podbal şi limbi de viperă într-însul. N-are nimic dacă le striveşti niţeluş.

„Sfântă Frescă! mormăi pictorul în sinea lui. Un rendez-vous cu capete de ienupăr, podbal şi limbi de viperă! Asta e o noutate, zău aşa. Şi are un sac individul cu el! Aşadar, e culegătorul de plante. Ia să vedem!”

Se strecură printre tufe şi zări un luminiş mic, în formă de pâlnie. Pe marginea lui stătea Fritz Schneeberg şi lângă el luase loc, pe sac, Nanon. În apropiere se afla un păr uscat, cu trunchiul aplecat. Schneffke se caţără pe dânsul. Datorită greutăţii trupului său, pomul se apleca şi mai mult şi astfel pictorul ajunse într-o poziţie care-i aduse capul la aceeaşi înălţime cu vârfurile tufei care-l despărţeau de tânăra pereche, şi putu observa totul, fără ca el însuşi să fie văzut.

— Cum merg treburile pe la castel? întrebă Schneeberg.

— Bine. Căpitanul a fost bolnav, dar s-a însănătoşit.

— A început să iasă?

— Încă nu. Dar să nu vorbim acum despre el, ci despre dumneata. Am crezut că voi putea face ceva să împrăştii întunericul care învăluie originea dumitale, dar din păcate doamna căreia m-am adresat este plecată.

— N-avea nici o grijă! Mă gândesc acum mai mult la viitorul decât la trecutul meu. Nici dumneata nu-ţi cunoşti tatăl.

— Şi nici nu-l voi cunoaşte vreodată.

— Asta nu trebuie s-o spui. Căile Domnului sunt minunate şi el scoate totul la lumină.

Se făcu o pauză scurtă. Copacul pe care stătea călare Schneffke se clătină în sus şi-n jos, dar el nu se sinchisea de asta, fiind muncit de alte gânduri.

„Da, căile Domnului sunt minunate! mormăi el. Pe mine m-au adus aici, pe trunchiul ăsta uscat. Da, individul acela are într-adevăr dreptate, căci dacă nu mă înşală presupunerea, atunci tatăl fetei se află în momentul de faţă aici, la Thionville”.

După câtva timp, Nanon reluă:

— E de presupus că părinţii dumitale sunt oameni foarte dis... Dumnezeule!

— Drace! exclamă şi Fritz.

În clipa aceea se auzi un trosnet puternic şi un om pică la picioarele lor. Schneffke se căţărase prea sus în copac, care, sub greutatea sa, se rupsese. Dar cu o surprinzătoare prezenţă de spirit el căzu în picioare.

— Cine-i ăsta? întrebă Nanon, speriată.

— Da, domnule, cine... ah! afurisitul de muzicant! exclamă Schneeberg, cam furios.

— Monsieur Schneffke! zise şi fata.

Pictorul se înclină, zâmbind:

— Da, duduie, sunt pictorul Hieronymus Aurelius Schneffke, din Berlin.

— Ce te aduce în pădure? întrebă Fritz.

— Iubirea pentru natură.

— Şi tot iubirea asta te face să te caţeri în copaci? Nu trebuie să bănuiesc cumva că...

— Ce să bănuieşti?

— Dragul meu domn, fii te rog o clipă serios şi spune-mi cu ce scop te aflai acolo sus?

— Căutam ciocârlia aceea care plânge.

— Domnule, ai tras cu urechea?

— Aş! Aţi cântat atât de tare, încât surd să fi fost cineva şi tot auzea. Mai au ceva de întrebat domniile voastre?

— Nu. Ia-ţi pălărioara şi pofteşte de te cară!

— Oho! Dar dacă am de vorbit ceva cu dumneata?

— Cred că nu avem ce să ne spunem.

— Sau cu duduia?

— Nici dânsei nu ştiu ce-ai avea să-i spui.

— Eu însă ştiu cu atât mai bine.

— În cazul acesta, fă-i o vizită acasă, nu aici în pădure, căţărător curios ce eşti.

— Cum doreşti. Am onoarea, duduie şi domnule.

Îşi ridică pălăria, făcu o plecăciune batjocoritoare şi plecă.

O luă pe o potecă din pădure şi, pierdut în gânduri cum era, nu auzi paşii grăbiţi care veneau înaintea sa. Poteca făcu o cotitură şi pictorul se izbi de un bărbat.

— Domnule! strigă el, frecându-se la cap.

— Bagă de seamă cum umbli, omule!

Schneffke se uită la celălalt şi-l recunoscu pe Deephill.

— Pictorul de animale din Berlin! exclamă americanul.

— Da, domnule!

— Nu poţi fi mai atent? Mai adineauri ne-ai rupt scândurile de la gard, acum îmi izbeşti capul cu al dumitale.

— S-a stricat cumva?

— Al dumitale pare să se fi stricat demult. Şi ai şi un fel de a vorbi care numai cinste nu-ţi face.

— Cum asta?

— Ce, ai uitat ce spuneai când ai plecat de la gard?

— Zău nu mai ştiu. Ce spuneam?

— Că aveam toate motivele să-ţi spun cum mă numesc.

— Aşa şi este. Dar am să stau de vorbă cu dumneata numai atunci când voi vedea că ai învăţat să te porţi mai politicos cu semenii dumitale.

— Omule!

— Domnule, eşti mojic! Adio.

Bondocul îl împinse în lături şi îşi urmă drumul. Americanul se uită furios după dânsul.

„L-aş fi putut pălmui pe obraznicul ăsta, mormăi el. Dar miss de Lissa are dreptate, mă înfierbânt prea repede. Trebuie să fiu mai calm. Şi voi fi, pentru ca fata asta minunată să devină a mea.”

Stătuse câteva ceasuri la presupusa englezoaică şi rămăsese cu imaginea ei în inimă. Ea îi plutea pe dinaintea ochilor, astfel că nu ţinu seama de drumul pe care mergea. Cufundat în gânduri, coti când la dreapta, când la stânga, fără nici un plan, şi, la un moment dat, rămase surprins văzând că poteca pe care mersese se afunda între tufe.

Se opri ca să vadă unde se afla. Din poziţia soarelui pe cer, putu să-şi dea seama în ce direcţie apucase, şi tocmai vroia să facă cale întoarsă, când se auzi strigat pe nume.

— Dumneata aici, domnule Deephill? Probabil că te-ai rătăcit.

Căpitanul Richemonte ieşi dindărătul unui copac. Deephill fu surprins, dar se stăpâni repede.

— Da, m-am cam rătăcit, domnule căpitan, răspunse el.

— Dar de unde veniţi, dacă-mi daţi voie să întreb?

— Din oraş.

— Şi unde vroiaţi să mergeţi?

— La castel.

— Atunci n-aţi apucat-o pe drumul cel mai scurt.

— Şi totuşi vroiam să merg pe un drum drept, însă fiind cufundat în gânduri m-am abătut.

— Îmi daţi voie atunci să vă conduc eu?

Richemonte o luă înainte. Ochii săi aveau o lucire sinistră. Deşi trecea încă drept bolnav, părăsise în taină camera şi pe drumul acela tăinuit se dusese în pivniţele secrete, ca să vadă dacă totul era în regulă. Aerul închis de acolo îl făcuse să iasă afară şi, cu prilejul acesta, îl întâlni pe american.

Îl duse mai departe în pădure, până se ridicară înaintea lor nişte vechi ruine.

— Ce-i asta? întrebă Deephill.

— Ruinele unei mănăstiri.

— De ce am luat-o pe aici?

— E drumul cel mai scurt spre castel. Urmaţi-mă şi veţi vedea.

Intrară în ruine şi coborâră scările spre sala de întrunire. Deoarece era întuneric, bătrânul îl luă de mână pe oaspetele său. În sală însă se afla un felinar aprins.

— Ciudat! zise americanul. Ruinele acestea par să fie folosite de dumneavoastră.

— Aşa e. Vă voi arăta totul. N-am avut încă timp până acum să vorbim despre afacerea noastră, aşa că ne putem folosi de acest prilej s-o facem. Mai întâi însă cred că-mi veţi îngădui o întrebare. Vedeţi că, în situaţia mea, trebuie să fiu foarte prevăzător. V-aţi întâlnit cu cineva?

— Cu o singură persoană.

— Unde? În pădure?

— Da.

— Cine era?

— Un pictor străin, care pare să hoinărească pe aici numai de dragul studiilor sale.

— Nimeni altcineva?

— Nimeni.

— Bun. Poftiţi!

Îl duse de la o încăpere la alta şi-i arătă toate proviziile de muniţii. Deephill rămase uimit, dar nu spuse nimic. În cele din urmă, bătrânul se opri într-una din bolţi, puse felinarul pe o scândură şi zise:

— Acum că v-aţi încredinţat că lucrăm serios şi suntem pregătiţi, putem discuta şi despre afacerea noastră. Luaţi loc, vă rog!

— De ce nu sus, la castel?

— Pentru că asemenea afaceri le rezolv totdeauna aici. Suntem mai siguri ca oriunde.

Căpitanul deschise un sipet vechi şi scoase dintr-însul o foaie scrisă.

— Cunoaşteţi scrisul acesta? îl întrebă pe Deephill.

Americanul citi şi dădu din cap:

— Da, e contractul nostru.

— Sunteţi dispus să-l respectaţi şi să ne predaţi sumele cuvenite?

— Fireşte. Vă voi da cecuri asupra Parisului. Sunt ca şi bani.

— De acord. Când le pot căpăta?

— După semnarea contractului.

— Bine, să-l semnăm!

— Cine să semneze?

— Dumneavoastră şi eu.

— Va fi de-ajuns?

— Da. Semnătura dumneavoastră mi-e suficientă.

— De la sine înţeles. Dar cine-mi garantează pentru achitarea banilor împrumutaţi?

— Eu.

— Ajunge averea dumneavoastră pentru o garanţie atât de mare?

— Nu chiar pentru tot.

— Atunci nu pot semna decât după ce voi fi vorbit cu contele Rallion.

— Vreţi să plecaţi la Paris, deci?

— Da.

— De ce să vă obosiţi! Îl voi chema telegrafic.

— Pentru ce să-l pun pe drumuri, de vreme ce am destul timp să mă duc în capitală? Pentru o simplă semnătură, nu găsesc că e nimerit să aduc aici un om atât de ocupat.

— Îmi daţi voie să observ, domnule Deephill, că găsesc felul dumneavoastră de a trata afacerile, hm!, puţin cam

ciudat.

— Domnule căpitan, nu-s obişnuit cu acest fel de a vorbi. Nu e acela al unui om de afaceri.

— Eu nu-s om de afaceri. N-are mai mare valoare însufleţirea mea pentru o chestiune care priveşte patria, decât toate afacerile la un loc?

— Fireşte. Şi contractul trebuie să vă dovedească că ţin chiar cont de această însufleţire în cel mai înalt grad.

— Acum însă pare să se fi răcit puţin.

— N-ar fi de mirare.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Există împrejurări şi persoane în stare să răcească orice entuziasm.

Rostise aceste cuvinte înălţând din umeri. Căpitanul îl măsură cu privirea din cap până-n picioare şi zise:

— Vă raportaţi la împrejurări şi, persoane de aici?

— Da.

— Vă rog să precizaţi. Mă număr cumva şi eu printre aceste persoane?

— Da.

— Drace! Şi împrejurările? De ce natură sunt?

— Păi... de... gangurile, scările şi uşile acelea tăinuite de la castelul Ortry.

— Nu vă înţeleg. Exprimaţi-vă mai lămurit!

— Drumurile secrete îngăduie vizite nocturne, care nu-s deloc plăcute.

Richemonte se întoarse şi tuşi în batistă. Se simţi atins şi trebui să-şi dea osteneala să nu se trădeze. Dar fu zadarnic, şi asta o putu citi în privirea americanului.

— Mă uimiţi! zise el. Aţi primit cumva vizite nocturne, cum le numiţi?

— Din nenorocire.

— Am fost cumva eu la dumneavoastră?

— Da.

— Cine v-a vârât asta în cap?

— Propriii mei ochi şi propriile mele urechi.

— Ceea ce înseamnă că m-aţi văzut şi auzit chiar dumneavoastră?

— Întocmai.

— Aţi visat, scumpul meu domn. Cum puteam pătrunde la dumneavoastră?

— Prin uşa mascată din ungherul camerei.

Bătrânul tuşi din nou în batistă. Dar îşi recăpătase iarăşi sângele rece.

— Nu pot decât să repet că aţi fost victima unui vis. Ce să fi căutat eu la dumneavoastră?

— Hm! Vroiaţi să-mi cercetaţi puţin conţinutul portvizitului.

— Domnule, aţi căzut din lună?

— Ba n-am căzut deloc.

Cei doi stăteau ameninţători unul în faţa celuilalt. Căpitanul Richemonte, cu toate că se vedea demascat, era totuşi sigur de izbândă, ceea ce-l făcu să se arate cutezător. Dar Deephill nu se temea deloc de el în clipa aceea.

— Ce mă priveşte pe mine portvizitul dumneavoastră? reluă bătrânul. În privinţa banilor eu sunt asigurat, deoarece vom semna contractul. Şi-apoi cum puteam pătrunde în odaia dumneavoastră şi să scotocesc în portvizit, când trebuia să mă aştept că veţi deschide ochii în orice clipă?

— Fiind convins că aţi avut grijă să dorm adânc.

— Eu? În ce fel?

— Cu ajutorul narcoticului pe care mi l-aţi turnat în paharul de vin la masa de seară.

Richemonte era aproape înspăimântat, dar căută să se ascundă printr-un ton liniştit:

— Domnule, nu vreau să trec cu vederea că sunteţi musafirul meu, altminteri…

Deephill făcu un gest cu mâna:

— Vă rog, nu vă daţi nici o osteneală, căci îndată ce vom ieşi din pivniţa aceasta voi părăsi Ortry. Nu pot locui la un om care nutreşte gândul să mă omoare.

Bătrânul abia izbuti să îngăime:

— Să... vă... omoare?

— Da.

— Unul din noi doi trebuie să fie nebun, zău aşa. Şi cum am căutat să te omor?

— Punând la cale deraierea trenului.

Richemonte sări îndărăt, ca dinaintea unei prăpăstii. Bătu aerul cu mâinile, ca şi cum ar fi căutat un sprijin.

— Cum poţi lega persoana mea de nenorocirea aceea?

— Ştiai cu ce tren voi veni!

— Fireşte, căci m-ai anunţat!

— Credeai că voi avea banii în numerar, în bancnote.

— Mi-ar fi fost indiferent sub ce formă ai fi avut suma.

— Atunci de ce ai pus la cale deraierea?

— Vorbeşti aiurea. Nu ştiu nimic... de...

— Nici că ai angajat trei oameni ca să provoace catastrofa?

— Pari să fii într-adevăr bolnav.

— Unul din ei urma să aşeze bolovanii pe linie, în vreme ce ceilalţi doi să-l ţină de vorbă pe cantonier. Ăştia din urmă trebuiau să-l caute apoi pe american printre cadavre...

— Groaznic!

— ...şi în cazul că mai trăia, să-i dea lovitura de graţie.

— Sunt aiureli de nebun...

— Şi toate astea numai pentru câteva blestemate de bancnote! Îţi poţi închipui deci că mi s-a răcit entuziasmul pentru o afacere, în fruntea căreia stă un asemenea diavol.

— Când vom fi la castel voi trimite după medic, domnule Deephill. Ceva ţi-o fi zdruncinat nervii, poate priveliştea catastrofei. Hai să mergem, domnule! Îţi voi face dovada sus că trăieşti într-o lume fantastică şi că vezi lucruri care nu

există şi n-au existat în realitate. Cunosc asta, am în familia mea un caz asemănător de boală de nervi, aşa că nu-ţi iau nimic în nume de rău.

— Nu cred în dovezile dumitale, voi rămâne totuşi un ceas întreg la castelul Ortry, ca să-ţi dau timp să aduci dovezile de care vorbeai.

— Bine. O să-ţi ceri curând scuze pentru acuzaţiile dumitale nebuneşti. Hai să mergem!

Ca să ajungă iar în gang, fireşte că trebuiau să se folosească de aceeaşi uşă prin care intraseră în încăpere. Deephill nu dădu atenţie unde se afla aceasta. Îl urmă pe bătrân, care luase lanterna în mână şi se îndreptă spre cu totul altă uşă, în faţa căreia se opri, o deschise şi spuse:

— Poftim, domnule! Trebuie să încui la loc.

Era de la sine înţeles că Deephill intră primul. Dar nu făcu nici doi paşi că auzi o izbitură îndărătul său, se făcu întuneric şi zăvoarele fură trase. Se întoarse cu iuţeala fulgerului, dar era prea târziu. Dibui de jur-împrejur pereţii şi constată cu groază că se afla într-o celulă strâmtă, fără vreo altă ieşire. Mai întâi lui Deephill nici nu-i veni să creadă această ticăloşie satanică; curând, însă, realiză că bătrânul nu glumea. Ţipa şi dădea cu pumnii în uşă — în zadar…

3. Exces de zel

În aceeaşi seară, Hieronymus Aurelius Schneffke şi Fritz Schneeberg se întâlniră afară din oraş, după cum se înţeleseseră.

— Dar bine, omule, cum ai ajuns azi după-amiază în pădure? întrebă Fritz.

— Cu ajutorul propriilor mele picioare. Sau crezi cumva că am pus să-mi construiască o linie ferată proprie?

— Dar ce căutai acolo?

— M-am dus să mă plimb. Atât şi nimic mai mult.

— Înseamnă că a fost numai întâmplare că ne-am întâlnit?

— Da. Întâmplarea a fost de vină şi cântecul dumneavoastră dublu despre celebra ciocârlie care nu plânge şi nu salută, biata de ea!

— Ar fi trebuit să rămâi acasă. N-ai nici un interes să se ştie că te interesezi de ţinutul acesta. Şi-apoi, persoana dumitale e atât de bătătoare la ochi, încât... Dar să lăsăm asta! Vrem să iscodim, aşa că nu trebuie să fim observaţi. Să discutăm numai strictul necesar.

— Fie şi cum zici dumneata, harnicul meu culegător de limbi de viperă.

— Ai auzit totul, după cum văd.

— Totul.

— Urât lucru.

— Ba, dimpotrivă. Ţi-am dovedit prin aceasta că sunt predestinat pentru o plimbare asemănătoare aceleia pe care aveam de gând s-o facem.

— Şi totuşi ai căzut din copac.

— La carieră nu există copaci. Dar e foarte mare. Unde ne ascundem?

— La intrare, îndărătul stâncilor. Când vor veni, ne furişăm

după ei. Aşa e cel mai bine.

La intrarea carierei se aflau împrăştiaţi bolovani mari, în spatele cărora se pitiră cei doi. Vremea curgea încet. În cele din urmă auziră un zgomot, dar nu din afară, ci chiar din carieră. Erau paşi care se apropiau, apoi un bărbat înalt se opri nu departe de ei. Aştepta desigur transportul de pulbere, căci mormăia nerăbdător din când în când, apoi se duse înapoi.

— Cine să fi fost? întrebă pictorul în şoaptă.

— Căpitanul Richemonte de la castelul Ortry.

— El însuşi? Ăsta e... Sst! Auzi?

— Da. Scârţâit de osii. Vin!

Zgomotul roţilor se auzea tot mai lămurit şi, în cele din urmă, trecu pe dinaintea lor o căruţă la care erau înhămaţi patru cai. Într-însa se aflau mai multe persoane.

— O iau la dreapta, şopti Fritz. Mă furişez după ei. Dumneata rămâi mai bine aici.

— Eu să rămân aici? Nici nu mă gândesc!

— Atunci fii cu toată băgarea de seamă, în patru labe!

Trăsura pierise în beznă, dar nu trecu mult şi cei doi fură atât de aproape de ea încât o putură vedea iarăşi. Caii fuseseră deshămaţi şi legaţi la o parte. Două glasuri se auziră dinspre trăsură. Fritz le recunoscu imediat; erau al căpitanului şi al lui Charles Berteu. Richemonte spunea, în felul său poruncitor:

— Ultimul transport, deci. Unde-i hârtia?

— Aici.

O rază slabă de lumină se ivi. Era de la o lanternă pe care o adusese bătrânul şi cu ajutorul căreia putu citi conţinutul.

— E în regulă. Să se descarce!

Fură dezlegate lanţurile, apoi butoaiele începură să fie date jos.

— Trebuie să fie vreo intrare secretă pe aici, zise Schneffke.

— Cu siguranţă. O să-mi rotesc eu puţin privirea.

— Cum? Vrei să te duci mai departe? Atunci fireşte că vin şi eu.

— Nu, asta ar fi cea mai mare neprevedere. Unul din noi doi ajunge. Aşteaptă aici până mă întorc.

Fritz se târî încetişor înainte şi, după câteva clipe, dispăruse.

„Ce-şi închipuie omul acesta! îşi zise Schneffke. Dar îi voi dovedi că nici eu nu-s din satul proştilor. Îmi caut un loc din care să pot observa totul.”

Se întinse cu burta la pământ şi se târî înainte. Când ajunse în apropierea căruţei, observă o ieşitură din stâncă, de pe care putea să stea la pândă foarte bine. Se urcă pe dânsa cu mare efort şi rămase nemişcat.

Jos se mai aprinseră câteva felinare, care luminau îndeajuns totul. Căpitanul lua în primire pulberea şi dădea instrucţiuni.

— În regulă! zise el. Rostogoliţi butoaiele înăuntru!

— Gaura a fost lărgită? întrebă Berteu.

— Precum ne-a fost vorba, răspunse Richemonte.

Zicând acestea, îndreptă lumina felinarului spre deschizătura din pământ.

„Aşa! îşi zise Schneffke. Asta e intrarea. Trebuie să o văd cât mai bine.”

Înaintă până la marginea stâncii şi atunci i se înfăţişă pe de-a-ntregul toată priveliştea. Nu se sinchisea deloc că din când în când se desprindea câte o pietricică din culcuşul său de piatră, şi cădea jos. Nu ştia ce-i frica şi, cu atenţia încordată, urmărea tot ce se petrecea în cercul de lumină al felinarelor.

Deodată simţi un pumn în ceafă.

— Dă-mi drumul, botanistule! şopti el, enervat. Vezi doar că observ toată reprezentaţia aia…

În loc de răspuns se pomeni cu o lovitură puternică în cap.

— Câine afurisit! auzi atunci în spatele său un glas care i se părea cunoscut.

Deşi capul îi vâjâia, căută să-şi aducă aminte al cui era glasul. Câteva clipe rămase ameţit şi, când îşi reveni, se văzu lângă căruţă, iar lumina unei lanterne îl orbea.

— Individul ăsta ne-a spionat, zise glasul dinainte, şi Schneffke văzu acum şi faţa omului: era Charles Berteu. Uite că deschide ochii! Să ne asigurăm de dânsul. Trebuie să-l legăm.

Bondocul fu ridicat şi cât ai clipi din ochi fu legat fedeleş.

— Staţi! strigă el. Lăsaţi-mi mâinile libere până constat câte coaste mi-aţi frânt.

— O să-ţi astupăm noi botul! răspunse Berteu. Cât priveşte coastele care ţi-au mai rămas întregi, vom avea grijă să ţi le frângem, musiu. Nu m-aş fi aşteptat să-mi cazi în labă atât de repede.

— Îl cunoşti? întrebă Richemonte.

— Chiar foarte bine. S-a introdus acasă la mine prin contrabandă, dându-se drept pictor, ca să urzească cine ştie ce la Malineau, cu afurisitul de Mélac.

— Aşa? E prea de-ajuns ca să ne dăm seama cine este. De unde e?

— Dracu' ştie? Nu trebuie să i se dea crezare. Eu îl socot spion neamţ.

— O s-o plătească dumnealui.

Bătrânul se apropie să-l privească mai bine pe grăsun şi clătină din cap.

— Prea deştept nu arată a fi individul, zise el. Dacă nemţii nu găsesc spioni mai buni, n-or să prea aibă succes. Colosul ăsta de carne nu prea pare primejdios.

— În cazul ăsta să ştiţi că vă înşelaţi. Nu v-aţi pus întrebarea ce caută la ceasul ăsta aici?

Căpitanul Richemonte îl lovi pe pictor cu piciorul.

— Da, ce căutai aici?

— Vroiam să cunosc şi eu cariera. Aţi auzit doar că sunt pictor de meserie.

— Asta nu-i o oră să te apuci să cauţi peisaje.

— Am sosit abia azi la Thionville şi, informându-mă de locurile pitoreşti ale acestui ţinut, mi s-a indicat această carieră. Am ajuns aici, m-am fâţâit peste tot locul şi am obosit. Se vede că băusem şi un păhărel de vin peste măsura pe care mi-au îngăduit-o doctorii, astfel că am aţipit colo sus.

— Ce, vrei să zici că ai dormit până acum?

— Da. M-am trezit, am auzit zgomot şi glasuri sub mine, şi numai ce mă pomenesc cu un pumn în ceafă.

— Nu-l credeţi, domnule căpitan! zise Berteu.

Richemonte îl prinse de braţ pe pictor:

— Eşti singur aici?

— Da, de obicei fac de unul singur excursii dintr-astea nocturne. Plăcerea împărţită e numai pe jumătate plăcere.

— Dacă ai venit aici de plăcere, o să te ajutăm şi noi. Voi proceda mai târziu la un interogatoriu mai amănunţit. Voi doi de colo îl duceţi jos în gang, iar ceilalţi cercetaţi cariera! Ocupaţi însă mai întâi intrarea, ca nu cumva să poată scăpa vreunul care ar mai fi ascuns pe aici.

Doi bărbaţi îl luară în primire pe bondoc şi-l împinseră spre o gaură. El nu se împotrivi, deoarece îşi dădea seama că ar fi fost zadarnic, ba chiar şi primejdios.

Peştera începu să se lărgească, devenind un gang boltit, în care cei doi oameni se opriră cu el. Ei nu vorbiră nimic şi dânsul se feri să înceapă vreo discuţie, căci ştia prea bine că i se va răspunde cu pumni.

Se scurse astfel peste o jumătate de ceas, când veni, în sfârşit, căpitanul. Se părea că mai vorbise cu Berteu, căci îl privi întunecat pe Schneffke şi se răsti la el:

— A mai fost cineva cu dumneata?

— Nu ştiu nimic de aşa ceva, răspunse Hieronymus.

— Nu minţi! Oamenii mei au auzit pe cineva alergând, dar

acesta a izbutit să ajungă la ieşire înaintea lor. Cine era?

— De unde să ştiu cine mai dă târcoale noaptea, afară de dumneavoastră, în cazanul acesta de vrăjitori?

— O să-ţi dezlegăm noi limba, după ce vom fi pus mai întâi la adăpost respectabila dumitale persoană.

— N-ar fi bine să-i scotocim buzunarele? propuse unul din oameni.

— Nu-i nevoie, căci îl închidem şi astfel ne asigurăm atât în ce-l priveşte, cât şi de tot ce are asupra lui. Acum n-avem timp de pierdut, însă mâine mă voi ocupa mai îndeaproape de el. Haideţi şi luaţi-l cu voi!

Porni înainte şi ceilalţi îl urmară cu prizonierul, înaintând în gang.

Fritz se apropiase pe furiş din partea cealaltă a căruţei, pitindu-se îndărătul unei moviliţe, ca să poată observa totul. Auzi fiecare cuvânt, precum şi rostogolitul pietricelelor de sus, de pe stâncă. Nu se gândi însă că pictorul şi-ar fi putut părăsi locul, şi spaima lui fu nespusă când îl văzu picând ca din cer. Convorbirea care urmă îl făcu să-şi dea seama de pericolul în care se afla el însuşi, iar când auzi că ceilalţi porneau să cerceteze cariera şi vor ocupa intrarea, se retrase repede.

Nu putu face asta fără puţin zgomot. Paşii-i grăbiţi fură auziţi şi se luară după dânsul. O luă la goană, ajunse la intrare şi... se izbi de cineva care se lipise la rându-i de peretele intrării. Crezu, fireşte, că avea de-a face cu un potrivnic şi-l înhaţă să-l azvârle din drum. Observă însă imediat că omul era cel puţin tot atât de puternic ca el, căci îl strânse atât de tare de beregată, încât fu aproape să-şi piardă răsuflarea. În lupta care se încinse pe întuneric el simţi că celălalt avea... o cocoaşă în spinare.

— Dom... nu... le doc... tor! izbuti Fritz să îngaime.

Potrivnicul îi dădu îndată drumul.

— Fritz, tu? Ce cauţi aici? Cine-i înăuntru? Îi aud venind.

— Să plecăm repede, domnule doctor.

În goană mare străbătură câmpia învecinată, până când paşii urmăritorilor nu se mai auziră.

— Încotro? întrebă Müller.

— Spre *Trou du bois*.

Porniră repede spre pădure şi, când ajunseră la ea, mai străbătură o bucată printre copaci, până ajunseră la *Trou du bois*.

— Acum ar fi trebuit să aveţi felinăraşul cu dumneavoastră, zise Fritz, în vreme ce coborau.

— Îl am.

— Atunci e bine! Poate şi cheile?

— Da.

— Minunat. Aprindeţi, că trebuie să mergem în galerie.

Müller scoase felinarul şi chibriturile. În timp ce aprindea, avu timp să întrebe:

— Dar de ce trebuie să intrăm?

— Pentru ca să salvăm un om, care altfel e pierdut.

— Cine e?

— Vă spun mai târziu. Nu trebuie să pierdem nici o clipă. Cel despre care e vorba a fost transportat din carieră în galerie. Pătrundem dinspre partea asta. Dacă ne grăbim, poate ajungem la timp pentru a afla în care pivniţă a fost închis.

Ajunseră pe fundul vâlcelei şi pătrunseră în felul cunoscut în gangul subteran. Merseră pe el până la punctul de încrucişare, unde gangurile se întretăiau. Înainte de a coti după colţ, ca să intre în galeria care mergea în direcţia carierei, Müller stinse felinarul, spre a nu fi trădaţi de lumină. Abia după aceea porniră mai departe, dar nu făcură nici doi paşi, că se opriră.

— Vezi punctuleţul acela luminos colo în faţă? Trebuie să fie de la un felinar.

— Şi felinarul se mişcă.

— Da, se apropie cineva. Să aşteptăm aici.

Statură liniştiţi, până când în jurul punctului se făcu un cerc luminos.

— Nu mai sunt nici la o sută de paşi, zise Müller. Trebuie să ne retragem puţin.

Porniră înapoi şi se opriră iar la oarecare depărtare. Nu aşteptară mult, şi felinarul se ivi şi la întretăiere.

Se puteau vedea acum foarte lămurit patru bărbaţi, care se opriră. Schimbară câteva cuvinte, după care cei doi care stăteau la pândă auziră cum se deschide o uşă şi lumina dispăru.

Fritz şi Müller se apropiară cu băgare de seamă şi ajunseră la uşa cu pricina, pe care o găsiră întredeschisă. Doctorul privi prin crăpătură şi văzu că pivniţa era plină cu butoaie... Din fund pătrundea o rază slabă de lumină.

— Vedeţi ceva? întrebă Fritz.

— Da. Ia ascultă!

— A fost trântită o uşă.

— Şi acum s-ă tras un zăvor. Ah, se întorc! Repede!

În vârful picioarelor o luară înapoi, dar, înainte de a ajunge la locul unde stătuseră înainte, observară iar lumina felinarului îndărătul lor.

— Rămânem pe loc! şopti Müller. Pst! Vorbesc.

Unul din cei trei bărbaţi spunea:

— Aşadar, mâine îl interogăm?

— Da, e timp până atunci.

— O s-o păţească individul.

— Poate să fie ce-o vrea, nevinovat ori spion, fapt e că ne-a văzut la treabă, aşa că trebuie să-l facem nevătămător. Să ieşim afară la butoaie acum!

Se îndreptară în direcţia de unde veniseră. Când nu se mai văzu lumina felinarelor, Fritz şopti:

— Aţi înţeles ce spuneau, domnule doctor?

— Da, vreau să-l interogheze şi să-l facă nevătămător pe

omul acela. Dar cine e?

— Un pictor; ştiţi, bondocul despre care v-am vorbit.

— Dar cum a ajuns în situaţia asta proastă?

— Din cauza afurisitei de curiozităţi care-l roade. Afară de asta, pare să fie un ghinionist fără pereche. L-am întâlnit la han şi am aflat de la el că transportul de pulbere va sosi aici astă-seară. Vroia să fie de faţă şi nu l-am putut abate de la hotărârea lui.

Fritz continuă să povestească şi restul, după care Müller spuse:

— Pictorul ăsta nu pare totuşi să fie de lepădat. Trebuie să-i venim în ajutor. Ce noroc că am dat de tine aici!

— Dar nu v-am întrebat încă cum de aţi ajuns la carieră.

— Supraveghindu-l pe bătrân, am băgat de seamă că se ducea la pivniţe, astfel că l-am urmat, ca să văd ce are de gând. Îţi aduci aminte că gangul spre carieră era astupat?

— Da. Însă azi a fost deschis, după cât se pare.

— Şi treaba asta a făcut-o chiar bătrânul. Chiar eu l-am văzut la lucru. Fireşte că am presupus că se va întâmpla ceva în carieră şi trebuia să aflu neapărat. De la postul meu de observaţie n-am putut vedea nimic, astfel că am părăsit bolta pe căi ocolite prin *Trou du bois* şi am ajuns la cariera de piatră. Abia ajuns acolo, aud pe cineva venind în goană. M-am lipit de stâncă pentru a-l lăsa să treacă şi restul îl ştii.

— Da, acel cineva eram chiar eu. Îmi dau seama foarte bine de asta, ducând mâna la gât.

— Ei, dar acum trebuie să-l eliberăm pe pictoraşul acela.

Se întoarseră la uşa cu pricina, pe care Müller o deschise cu una din chei, apoi intră înăuntru cu Fritz, încuind-o la loc. Scoase lanterna din buzunar şi plimbă lumina de-a lungul şirurilor de butoaie.

— Unde-o fi? întrebă Fritz.

— Colo în fund de tot, unde am văzut raza de lumină. Ia să cercetăm!

Merseră spre fundul pivniţei şi constatară că fuseseră îndepărtate câteva butoaie, lăsând să se vadă o uşă ferecată.

Spre bucuria lor cheia îşi făcu datoria şi de data aceasta. Pătrunseră într-o încăpere pătrată, mică şi goală. Un omuleţ care stătea ghemuit la pământ se ridică cu greutate.

— Începe interogatoriul? întrebă el.

— Nu, răspunse Müller.

— Dar ce? Vreţi cumva să joc cu dumneavoastră o partidă de pocher?

— Pari bine dispus, domnule Schneffke.

— De ce n-aş fi? Mă simt cât se poate de bine aici.

— Atunci putem pleca. Credeam că-ţi facem un serviciu venindu-ţi în ajutor şi tăindu-ţi funiile.

— Asta nu sună prost. Dar cine sunteţi?

— Un cunoscut al cunoscutului dumitale.

— Al cărui cunoscut?

— Al ăstuia de aici.

Zicând aceasta, arătă spre Fritz, care stătuse până acum îndărătul său.

— Luminează-l niţeluş la faţă!

Müller se supuse.

— Sfântă Paletă! Limba de viperă? Dar cum ai ajuns dumneata aici?

— Cu picioarele.

— Asta am văzut, mucalitule. Dar...

— Întinde-ţi deocamdată lăbuţele, pentru rest e timp mai târziu.

Fritz scoase cuţitul şi tăie legăturile prizonierului.

— Aşa, acum eşti liber. Dar pe viitor fereşte-te să mai faci prostii.

— Ce prostii?

— Ţi-am spus să rămâi la locul dumitale.

— Îmi aduc aminte, Înălţimea voastră. Putem merge înapoi dacă vrei.

— Eşti incorigibil.

— Dar de ce aveam să mă tem?

— De moarte, scumpul meu.

— Mii de bombe! Crezi că era cazul să mă tem?

— Fără nici o îndoială.

— Atunci îţi mulţumesc din inimă. De mine personal n-ar fi fost cine ştie ce pagubă, dar vezi că mai am de îndeplinit unele datorii înainte de a-mi lua rămas-bun de la lumea asta frumoasă. Vă rog să-mi explicaţi acum, în ce fel a fost posibil să mă eliberaţi.

— Nu-i timp de explicaţii acum! interveni Müller. Trebuie să ne cărăm repede, altfel stimabilii aceia vor avea trei prizonieri în loc de unul.

— Atunci să mergem! încuviinţă Schneffke.

— Nu aşa. Ridică întâi frânghiile de jos! Căpitanul nu trebuie să-şi poată explica în ce fel ai şters putina.

— Foarte adevărat. Uite-le! Sunt gata.

Plecară şi Müller încuie uşile în urma sa.

Prin galerie ajunseră la *Trou du bois*. Pictorului îi fu greu să se strecoare prin ieşirile strâmte, care nu se potriveau cu circumferinţa trupului său. Ajuns afară, trase aer în piept şi zise:

— Domnilor, a fost o chestie afurisită, zău aşa.

— Mai proastă decât îţi închipui, spuse Müller. Dar acum te rog să nu sufli un cuvânt din tot ceea ce ni s-a întâmplat azi. Când pleci?

— Astăzi şi mâine mai am ceva treburi pe aici.

— Nu vreau să te întreb ce fel de treburi ai, însă e de datoria mea să-ţi atrag atenţia că cel mai bun lucru ar fi să te cari cât mai repede.

— Pentru ce?

— Pentru că bătrânul căpitan se va da peste cap ca să pună mâna pe dumneata. Vezi să nu te vadă! Cred că vom mai sta de vorbă. Du-te repede acasă!

— Acasă? Acum? Asta nu mă ademeneşte deloc. Aş vrea să mă duc la carieră.

— Cu ce scop?

— Ca să-i observ mai departe pe indivizii aceia.

— Lasă pe seama mea treaba asta. Uite, domnul Schneeberg te va însoţi. Noapte bună!

Stinse lumina şi se făcu nevăzut în frunziş.

Schneffke căută să străbată întunericul cu privirea, apoi zise:

— Domnul acesta are un fel foarte hotărât de a vorbi cu un pictor din mila lui Dumnezeu. Cine e?

— Profesorul de la castelul Ortry, doctorul Müller.

— Aşa, care vasăzică! Şi a plecat într-adevăr?

— Fireşte.

— Atunci să-l ascultăm şi să renunţăm la vizitarea carierei. Dumneata ce vei face?

— Mă duc acasă.

— Bun. Să ne cărăm împreună, deci. Cunoşti drumul?

— Foarte bine. Haide, dar să nu mai vorbim acum. Nu trebuie să ne observe nimeni.

Bondocul n-avu încotro şi se supuse. Dar după ce ieşiră din pădure nu se mai putu abţine şi întrebă:

— Ia spune, cum de ţi-a trecut prin minte să mă scoţi de acolo? Eu aş fi crezut imposibil aşa ceva.

— Şi totuşi n-a fost greu. Eu cunosc gangurile acestea subpământene şi l-am mai întâlnit şi pe doctorul Müller, care se pricepe şi mai bine ca mine. În felul acesta a fost relativ uşor să ajungem la dumneata.

— Şi totuşi vă sunt dator multă recunoştinţă. Spune-mi, te rog, cum mi-o voi putea dovedi?

— Mi-am făcut datoria şi nimic mai mult.

— Eşti foarte modest. Voi fi deci şi eu la fel de modest şi-mi voi face tot numai datoria faţă de dumneata.

— Nu-mi dau seama în ce fel ţi-ai putea face datoria faţă

de mine.

— Cred şi eu că nu-ţi dai seama. Dar vezi că aş vrea să te văd foarte fericit. Nu-i aşa că o iubeşti pe Nanon?

— Domnule!

— Ei, da, eşti gata să devii aspru cu mine, şi eu am totuşi gânduri bune cu dumneata. Vezi că eu te pot elibera de o povară.

— Ce vrei să zici cu asta?

— Posed o anumită taină care... hm!, care priveşte originea fetei.

Fritz se opri şi puse mâna pe braţul pictorului:

— Domnule Schneffke, problema e prea serioasă pentru mine ca să pot îngădui să se facă glume pe socoteala ei.

— Şi eu vorbesc foarte serios.

— Vrei cumva să susţii că ştii ceva despre originea domnişoarei Nanon?

— Da şi nu. Există întâmplări care, comparate între ele, pot duce la unele concluzii. Fii sincer cu mine şi spune-mi: o iubeşti pe Nanon?

— Da.

— Ei bine! Dumneata mi-ai făcut un mare serviciu, aşa că vreau să te răsplătesc, cât îmi stă în putere. Cu un cuvânt: vreau s-o capeţi pe Nanon.

— Nu ştiu ce înrâurire ai putea avea dumneata asupra sorţii mele...

— Te rog să nu te simţi jignit de tonul meu. Se poate să am limba cam slobodă, dar altminteri să ştii că sunt cât se poate de serios în clipele de faţă.

— Sunt foarte curios să aud ce-mi vei comunica.

— Te cred. Bănuiesc că Nanon n-a avut părinţi de rând. Am fost la castelul Malineau...

— Şi eu am fost, însă nu era nimic de aflat acolo.

— Dumneata n-ai aflat nimic şi cele două surori la fel. Cu toate acestea, se poate ca alţii să fi aflat ceva. Crezi că

Nanon te iubeşte şi ea?

— Poate!

— Poate? Te iubeşte, asta e sigur. Am băgat de seamă când stăteam în copacul acela. Dar crezi că ţi-ar întinde mâna dac-ar afla deodată că tatăl ei e un nobil?

— Iubirea nu întreabă de situaţie socială.

— Dar poate să nu-i convină tatălui.

— Asta rămâne de văzut.

— Eu vreau să te ajut să-i faci acestui tată un astfel de serviciu încât să nu-ţi poată refuza fiica.

— Vorbeşti de parcă te-ai fi hotărât să fii Providenţa mea.

— Aşa şi e. Vreau ca să vezi şi dumneata că nu l-ai scăpat degeaba din bucluc azi pe pictorul Hieronymus Aurelius Schneffke. Poţi veni acum cu mine la han?

— N-aş vrea să fac asta.

— Pentru ce?

— Ca să nu se bage de seamă că avem de-a face unul cu altul. Patronul hanului e un tovarăş al căpitanului Richemonte.

— Păcat. Ţi-aş fi putut da încă azi la mână un mijloc ca să dezvălui originea lui Nanon.

— Atunci îţi stau la dispoziţie, însă nu la han; te-aş ruga să vii la mine acasă.

— La farmacie?

— Da. M-ai făcut nespus de curios. Hai să ne grăbim!

Nu trecu mult şi amândoi se aflau în odaia lui Fritz, unde acesta aprinse lampa.

— Ai hârtie şi creion? întrebă Schneffke.

— Da. Vrei să scrii?

— Ba nu, să desenez.

— Ce anume?

— Vei vedea îndată. Dă încoace!

Căpătă cele cerute, se aşeză la masă şi zise:

— Aprinde-ţi o ţigară şi ai puţină răbdare. Trebuie să-mi

compun desenul din memorie şi pentru asta trebuie să-mi adun gândurile.

Fritz urmă sfatul bondocului. În vreme ce acesta desena, el fuma. După mai bine de un sfert de ceas, Hieronymus lăsă creionul jos şi ţinu hârtia în apropierea lămpii, s-o observe bine.

— Cred că am reuşit! spuse el, mulţumit.

Fritz zări un cap de femeie foarte simpatic. Îl ţinu când mai aproape, când mai departe de ochi şi zise:

— Asta e Nanon.

— Nanon? Adevărat?

— Pare însă mai bătrână cu câţiva ani.

— Aşa, aşa! zâmbi Schneffke. Eşti sigur de asta? Eu însă vroiam s-o desenez pe Madelon.

— Pe Madelon?… Da, s-ar putea să fie şi ea.

— Dar ce ai zice dacă ar fi fost într-adevăr intenţia mea s-o fac pe Nanon? Ia priveşte bine schiţa!

Fritz examina încă o dată desenul, apoi îl puse pe masă, zicând:

— Nu mă dumiresc. Poate fi atât Nanon, cât şi Madelon, numai că ceva mai bătrână.

— O să te ajut eu să ieşi din încurcătură. Dacă acest desen este al celor două fete, şi totuşi nu e al lor, al cui ar putea fi deci?

Fritz chibzui câteva clipe, apoi chipul i se lumină.

— Nu cumva o fi mama lor?

— De ce nu?

— Aşadar, ea să fie? Dar ce, ai cunoscut-o? Ea e moartă demult!

— Am văzut cândva un tablou la fel ca acesta şi dedesubt se aflau scrise cuvintele pe care le voi scrie acum sub capul acesta. Priveşte!

Nu prea corespundea adevărului ce spunea el, dar se potrivea cu planul său. Fritz aruncă o privire asupra rândurilor

şi citi:

„*Mon doux et aimé becquefleur* — dulcele şi scumpul meu colibri.”

— Omule, cum ai ajuns la aceste cuvinte?

— Ti-am spus. Le-am citit.

— Mi-a zis Nanon că tatăl ei o numea astfel pe maică-sa. Dar ce te face pe dumneata să deduci din numele şi asemănarea aceasta, că figura ar fi a mamei lui Nanon?

— La aflarea acestei taine trebuie să renunţi deocamdată. Restul îl vei afla mai târziu.

— Pot să-i arăt fetei desenul?

— Da.

— Şi surorii ei?

— Fireşte. Pun însă condiţia să nu trădezi de cine e făcut.

— Bine. Şi nici altcuiva nu trebuie să-l arăt?

— Ba da, poţi să-l mai arăţi şi unei a treia persoane, dar tot fără să spui cine e autorul.

— Cine e această a treia persoană?

— Am văzut~o aici în grădină, cu englezoaica.

— Te referi la mister Deephill?

— Deephill, da, aşa se numeşte. De la el o să capeţi cu siguranţă lămuriri.

— Mă faci curios la culme, domnule Schneffke! exclamă Fritz. Enigme peste enigme.

— Nu face nimic! replică Hieronymus zâmbind. Cu atât mai mare va fi surpriza, scumpul meu culegător de buruieni. Un singur lucru pot să-ţi dezvălui: dacă nu mă înşel, îl vei strânge în braţe într-o bună zi tocmai pe acel mister Deephill.

— Ce înseamnă asta?

— E secretul meu. În cazul acesta vei fi nevoit să accepţi, pe lângă o logodnică drăgălaşă şi o cumnăţică pe cinste, un om foarte ciudat şi morocănos ca socru.

— Ce tot îndrugi dumneata acolo? Nu vei fi vrând să zici că americanul acesta are vreo legătură cu originea celor două

orfane?

Schneffke băgă de seamă că în zelul său exagerat trădase deja prea mult, aşa că nu mai şovăi să dezvăluie şi altele din descoperirile sale făcute la Berlin, la bătrânul Untersberg. Vorbi de tabloul de la intendentul Mélac, care-l înfăţişa pe Deephill în tinereţe, de actele de naştere regăsite ale fetelor, de scrisoarea către intendent şi de tot ce era în legătură cu această chestiune.

— Pe Dumnezeul meu, ai făcut treaba cum nici nu se putea mai bine! spuse Fritz, după ce Schneffke sfârşise. Ce bucurie o să fie! Dar nu trebuie să spun nimănui, nu-i aşa?

— Absolut nimic.

— Dar ce voi răspunde când mă vor întreba cine e desenatorul?

— E un cap de studiu făcut de un prieten, căruia îi vei scrie, ca să capeţi lămuriri. Eu vreau să rămân în umbră deocamdată!

— Pricep. Sper s-o întâlnesc pe Nanon chiar mâine. Şi va fi şi Deephill, cred. Unde te găsesc apoi?

— Hm!... Spuneai că hotelierul meu ar fi aliatul căpitanului. Asta e cam primejdios, după cele întâmplate azi, aşa că mă voi muta.

— Unde?

— Nu ştiu, încă, dar îţi voi da de veste prin câteva rânduri.

— Te rog chiar. Treaba e nespus de importantă pentru mine.

— Bun. Şi acum plec.

Se despărţiră. Fritz era atât de agitat, încât nu putu dormi. Se plimbă ceasuri întregi prin odaie, făuri planuri peste planuri, până când, obosit, se întinse în pat.

Urmarea fu că se trezi foarte târziu; bătuse de unsprezece. Privind pe fereastră, îl zări pe doctorul Müller intrând în casă.

Ce să însemne vizita aceasta? Nu trebui să-şi frământe

prea mult creierul, căci profesorul îşi făcu apariţia.

— Ai fost azi pe afară? întrebă el.

— Nu.

— Atunci nu pot afla nici de la tine nimic. Credeam că poate l-ai întâlnit pe Deephill, întâmplător.

— Îl căutaţi?

— Da. Trebuia să-i vorbesc şi nu l-am găsit. Interesându-mă, am aflat că Richemonte ar fi afirmat că americanul a plecat în taină.

— Şi nu vă vine să credeţi?

— Nu. E neîndoios că ar mai fi dat ochii cu mine înainte de plecare. De aceea m-am dus la sora mea, dar tot n-am putut afla altceva decât că ieri după-amiază era încă aici.

— Dar la castel n-a fost?

— Nu l-a văzut nimeni.

— Nimeni? Ah! asta îmi dă în gând...

— Ce?

— Pictorul acela, Schneffke, a colindat ieri prin pădure şi, printre altele, mi-a spus că l-a întâlnit pe american.

— Cam pe unde?

— Trebuie să fi fost cu puţin înainte de-a mă fi întâlnit eu cu pictorul, aşadar între Turnul vechi şi ruinele mănăstirii.

— Drept să-ţi spun, sunt cam îngrijorat. Căpitanul îi poartă sâmbetele şi cine ştie ce s-a întâmplat.

— Diavolul acela! Şi tocmai acum am neapărat nevoie de american.

— Pentru ce?

— Vreau să-i cer o lămurire asupra părinţilor lui Nanon.

— Lui Deephill?

— Da. Vă rog, domnule doctor, fiţi bun şi priviţi o clipă desenul acesta.

Îi povesti despre convorbirea ce-o avusese cu Schneffke. Müller ascultă cu luare-aminte şi privi atent poza. În cele din urmă zise:

— Acest Hieronymus Aurelius Schneffke pare să fie un amestec de inteligenţă şi prostie, şiretenie şi închipuire. Din cele ce ţi-a spus rezultă că s-a priceput cum să se ocupe de chestia asta, în care l-a ajutat totuşi şi norocul puţin. Deephill n-a plecat, asta e sigur, îl voi căuta.

— În subterane poate?

— Şi acolo.

— Să vă ajut?

— Da. Îmi voi continua acum singur cercetările şi fix la ora trei te aştept singur la *Trou du bois*.

Plecă şi puţin timp după el părăsi şi Fritz casa, mergând să dea târcoale castelului.

Soarta îi fu favorabilă, căci, pornind de la Turnul vechi spre parc, îi ieşiră înainte... cele două surori.

Erau bucuroase că-l întâlnesc şi-l invitară să le însoţească în plimbarea lor. Era o zi frumoasă şi colindară prin pădure, până când fetele obosiră şi propuseră să stea puţin jos pe iarbă. În cursul discuţiei veni vorba şi de cele întâmplate la Malineau, de bătrânul Berteu şi de alte treburi familiale. Tocmai ce dorise Fritz.

— Şi nu l-aţi cunoscut deloc pe tatăl dumneavoastră? întrebă el. Nu ştiţi nici ce era el?

— Nu ştim decât vreo câteva lucruri fără importanţă.

— Tocmai mi-am amintit... Nu spuneai dumneata odată, domnişoară Nanon, că tatăl dumitale o răsfăţa pe mama numind-o „Colibri”?

— Da.

— Interesant! Chiar ieri mi-am amintit de asta. Cercetam nişte scrisori vechi şi, printre ele, am dat de o foaie de hârtie cu un cap de studiu. Sub acesta erau scrise cuvintele: „Dulcele, scumpul meu Colibri”.

— Chiar că e interesant! Al cui era portretul?

— Nu era nici un portret, ci un simplu cap de studiu. Dacă nu mă înşel, îl am la mine.

Scoase portvizitul, scotoci printr-însul şi dădu la iveală desenul, pe care-l înmâna fetelor.

Abia aruncară o privire asupra lui, că tresăriră puternic.

— Mama! exclamă Madelon.

— Da, mama! spuse şi Nanon. E într-adevăr draga noastră mamă.

Fritz se prefăcu mirat:

— Cum? Aceasta e mama dumneavoastră? Vă mai amintiţi atât de lămurit de ea?

— Eram copile atunci când a murit, dar o iubeam foarte mult, aşa că n-am putut-o uita.

— Şi chiar dacă ne-am înşela, zise Nanon, gândeşte-te la ceea ce scrie dedesubt! Cum să te mai îndoieşti! Cine a făcut desenul acesta?

— Un prieten de-al meu. Mi l-a dăruit pentru că mi-a plăcut mult.

— Dar cum putea s-o cunoască pe mama noastră prietenul acela al dumitale? Ah, vorbesc prostii! Habar n-am unde trăia el. Te pomeneşti că prin ţinutul acesta?

— Nu, trăia în Germania. Nu cred să fi fost vreodată pe aici.

— Unde se află acum?

— În voiaj. Mi-a scris că se va întoarce curând acasă şi mă va vizita.

— Ce bine-ar fi! Va trebui să ne spună cine i-a servit de model pentru capul acesta. E atât de bine desenat, atât de precis de parcă ah, ar fi o prostie să afirm aşa ceva.

— Ce anume?

— În cursul voiajului meu am văzut capetele de animale ale pictorului Schneffke. Deşi aici e vorba de un cap de om, e totuşi executat în acelaşi stil. Aproape să crezi că Schneffke a desenat şi capul acesta.

Fritz admiră spiritul de observaţie al fetei. El îşi atinsese scopul, căci acum avea dovada că portretul acesta era într-

adevăr al acelei femei. Şi ardea de nerăbdare să se întâlnească cu americanul.

4. Planuri zădărnicite

Fritz le conduse pe cele două fete până aproape de castel, apoi se îndreptă la *Trou du Bois*, unde fix la ora trei sosi şi Müller.

— Suntem în siguranţă? întrebă acesta.

— Nu-i nimeni pe aproape.

— Atunci să deschidem intrarea.

— Care vasăzică americanul tot n-a apărut?

— Nu. Trebuie să vedem dacă n-o fi picat într-o cursă aici.

— Atunci ne putem folosi de prilej să-l căutăm şi pe un al doilea, domnule doctor.

— Pe cine anume?

— Pomeneaţi de *o pivniţă din mijloc*, *punctul central al lumii de dincolo*, dacă-mi amintesc bine?

— Da. Îl bănuiesc pe tata acolo.

— Noi n-am găsit încă pivniţa aceea. Astă-noapte însă mi-a venit o idee…

— …pe care o ghicesc. Te-ai gândit la Schneffke?

— Da.

— El se afla într-o încăpere unde noi n-am fost încă.

— Şi această încăpere nu se afla departe de punctul acela central.

— Ai dreptate. Şi din încăperea unde l-am găsit pe pictor ducea o uşă mai departe.

— Încotro oare?

— Vom afla astăzi. Haide!

Ridicară lespedea de piatră, intrară în deschizătură şi o închiseră pe dinăuntru. În acelaşi fel ajunseră şi în galerie. Acolo Müller aprinse lanterna.

Porniră apoi spre pivniţa unde-l găsiră în ziua precedentă pe Hieronymus Aurelius Schneffke. Toate uşile le închiseră în

urma lor.

Ajunşi la faţa locului, Müller deschise a doua uşă, pe care o observase în ajun. Ea ducea într-o sală rotundă, care era goală şi n-avea nici o altă ieşire. Numai în mijloc, o gaură de vreo doi metri în diametru ducea în adâncime.

— Ce-o fi asta? întrebă Müller.

— Probabil vreo fântână.

— Se poate. Dar nu se vede nici o urmă de instalaţie, cum au fântânile. Gaura asta îmi pare suspectă.

— O fi adâncă?

— Să vedem!

Căută o piatră, dar nu găsi.

— Am un bastonaş de ceară roşie, spuse Fritz.

— Bun! Rupe o bucăţică şi dă-o încoa'!

Dădu drumul în adâncime bucăţelei de ceară şi îşi încordară auzul. După câteva clipe auziră un sunet; fântâna era neobişnuit de adâncă.

— Ai auzit bine ecoul? întrebă Müller.

— Aproape. Sună a apă. Ceara n-a căzut pe pământ.

— Aşa cred şi eu. Să facem a doua probă.

Aprinse chibrituri, care conţineau multă pucioasă, şi le dădu drumul în adâncime. Flăcăruia sulfuroasă coborî destul de vertiginos şi se stinse jos atât de repede, încât se putea deduce în mod sigur că era apă.

— Ne-am obosit în zadar, spuse Müller. E o fântână, nimic altceva. Să nu lăsăm totuşi nimic necercetat şi să mai ciocănim puţintel în pereţi.

Nici asta nu dădu vreun rezultat. Zidurile erau pline de jur-împrejur.

— Să ieşim deci şi să-l căutăm pe american.

— Dar unde? Gangurile astea subterane sunt atât de întinse, încât ai putea rătăci prin ele zile întregi.

— Eu am o bănuială. Colo în faţă, unde i-am spionat pe Richemonte şi Rallion, pare să fie închisoarea. Ia să cercetăm

acolo întâi!

Cotiră spre stânga, în direcţia castelului, şi ajunseră la uşa cunoscută şi la pivniţa în care erau îngrămădite lăzile. Rămaseră o clipă să asculte, dar nu auziră nimic. Porniră spre fund, unde Müller bătu în uşă.

— E cineva înăuntru? întrebă el.

Nici un răspuns.

— E cineva acolo? repetă întrebarea.

Acum se păru că se aude o tuse uşoară.

— De ce nu răspunzi?

Aceeaşi tuse, însă nici un răspuns.

— Fără îndoială, că se află cineva înăuntru, spuse Fritz. Dar de ce n-o fi răspunzând?

— Voi afla îndată.

Müller trase zăvorul şi deschise. Îndreptând lumina lanternei spre pământ, văzu la picioarele sale o făptură nemişcată.

— De ce nu răspunzi? întrebă dânsul.

La auzul acestui glas locatarul celulei sări în sus:

— Aud bine oare? Dumneata eşti, domnule doctor?

— Da!

— Credeam că e căpitanul, de aceea tăceam.

— Dar spune-mi, mister Deephill, cum ai ajuns în această temniţă?

— Diavolul ăla bătrân m-a atras în cursă. Dar cum ai descoperit dumneata mârşăvia şi ai venit aici să-mi deschizi?

— Despre asta mai târziu. Acum ieşi te rog afară. Aşa! Să punem la loc zăvoarele. Aşează-te pe lada aceasta şi povesteşte-ne cum a procedat Richemonte să te aducă unde te-a adus.

— În primul rând o întrebare: cunoaşteţi încăperile acestea şi căror scop servesc?

— Foarte bine chiar.

— Bun, atunci pot vorbi fără ocoluri.

Deephill istorisi de-a fir a păr cum îl întâlnise în ajun pe căpitan şi tot ce urmase apoi.

— Dar cărei împrejurări datorez această eliberare neaşteptată? întrebă el.

Müller îl lămuri şi adăugă:

— Şi ce vei întreprinde acum?

— Fireşte că mă duc de-a dreptul la procuror să cer să-l pună în lanţuri pe mizerabilul acela bătrân.

— Ar fi mai bine să n-o faci încă, domnule Deephill. Te rog să renunţi deocamdată la plângere, din consideraţie pentru mine. Îţi voi spune şi motivele, riscând totul, dar ştiu că eşti un om de onoare, căruia îi pot acorda încrederea. Dumneata eşti francez şi-ţi iubeşti desigur poporul şi patria!

— Îmi iubesc patria, dar constatările pe care le fac acum nu-s de natură să adâncească această iubire.

— Spuneai că-i urăşti pe nemţi.

— Cui am spus asta?

— Mie şi prietenului meu.

Müller îndreptă lumina asupra lui Fritz.

— Ah, culegătorul de plante! Dumneata... dumneata vii să mă eliberezi?

— De ce să n-o facă? interveni Müller. Va face chiar mai mult pentru dumneata, după cum vei afla îndată. Cu prilejul acesta îi vei cunoaşte pe germani, din rândurile cărora fac şi eu parte.

— Şi dumneata? întrebă Deephill, aproape speriat. Adevărat şi dumneata?

— Da. Mă ierţi că nu ţi-am spus-o mai înainte, împrejurările nu mi-au îngăduit.

— Dar... atunci... duduia... aceea... miss Harriet de Lissa?

— E sora mea.

— E şi ea nemţoaică?

— Fireşte.

— Ce-mi aud urechile! Asta e...

Chipul său se făcuse alb ca varul. Müller îi puse mâna pe umăr, liniştitor:

— Te rog, vei judeca mai târziu! Fritz, du-te la uşă şi vezi să nu fim surprinşi.

— Un german! Un german! repetă Deephill. Şi asta mi-o spui tocmai în locul acesta? De-ar şti bătrânul căpitan!

— Numai Dumnezeu călăuzeşte destinele popoarelor. De căpitan nu ne temem. Te rog, aşează-te în faţa mea şi ascultă ce-ţi spun.

Americanul luă loc şi Müller începu să povestească despre bunicul său Hugo şi despre bunica sa Margot. Istorisi pe rând tot ce suferise familia sa, dar numele von Greifenklau nu-l rosti, ci doar pe acela al căpitanului.

Deephill ascultase fără să rostească o vorbă, şi chiar când celălalt sfârşi, el rămase tăcut câtva timp. În cele din urmă spuse:

— Îngrozitor! Pot exista astfel de oameni?

— Fireşte. Ai constatat pe propria dumitale piele.

— Eu?

— Da. Nu ţi-au fost smulse o femeie iubită şi doi copii dragi? Cel ce-a făcut asta a fost propriul dumitale tată, iar soţia dumitale, care te iubea cu toate fibrele fiinţei sale, era o germană.

— Te înşeli, ea nu mă iubea. Nu mi-a fost credincioasă şi m-a părăsit în chip ruşinos de dragul altuia.

— Asta e o minciună josnică, scornită cu diplomaţie. O socoti în stare pe soţia dumitale de aşa ceva, dumneata care o numeai numai: „*mon doux et aimé becquefleur*”?

Ca muşcat de şarpe Deephill sări de pe scaun.

— Domnule, de unde ştii asta?

— Aşteaptă o clipă!

Müller luă de la Fritz desenul şi-l dădu americanului.

— Priveşte şi citeşte! spuse el, îndreptând lumina lanternei asupra hârtiei.

Cum îşi aţinti ochii pe desen, mâinile americanului începură să tremure şi un suspin adânc îi cutremură pieptul.

— Da, ea este, rosti ca în vis. Colibriul meu, O, Dumnezeule!

Scăpă din mână desenul şi îl podidiră lacrimile.

Müller rămase tăcut. În cele din urmă celălalt se linişti, ridică desenul şi întrebă:

— Mai trăieşte?

— Nu. Numai întâmplarea ne-a adus în mână hârtia asta. Amănunte vei căpăta de la tovarăşul meu de colo.

— Tovarăşul dumitale? Ah... dumneata însuţi eşti fiul acelei familii despre care povesteai, nu?

— Da. Ai ghicit.

— Şi ai venit să te răzbuni pe căpitan?

— Nu. Răzbunarea o las pe seama lui Dumnezeu; eu îmi fac numai datoria. Îmi vei pune piedici în cale, domnule Gaston de Bas-Montagne?

— Cum? îmi cunoaşteţi numele?

— Fireşte. Posed nu numai portretul soţiei dumitale, ci ştiu şi unde-ţi sunt copiii...

— Copiii mei? O, Dumnezeule! Spune-mi repede, repede, mai trăiesc?

— Da. Şi dacă doreşti îi poţi îmbrăţişa chiar azi.

Deephill îşi duse mâinile la ochi şi îngăimă:

— Copiii mei trăiesc! Ce fericire!

— Hm! spuse Müller, zâmbind. Poate că le-ai văzut, cel puţin pe una dintre surori.

— Unde?

— Aici, în apropiere. N-ai întâlnit pe aici o fată care seamănă cu defuncta dumitale soţie?

— Ba da. Şi am rămas uimit de asemănare.

— Cine a fost?

— Domnişoara Nanon. Dar...

— Ce?

— Asemănarea putea să fi fost întâmplătoare...

— Te-ai interesat cumva şi de condiţiile ei familiale, domnule Deephill?

— Da. E o orfană de la castelul Malineau, din apropiere de Etain.

— Dar ai aflat că are şi o soră, nu?

— Da, am călătorit cu această soră.

— Şi chipul domnişoarei Madelon nu ţi-a bătut la ochi? Cele două fete seamănă de minune.

— Madelon purta voal în tren.

— Dar cel puţin acum trebuie să-ţi bată la ochi că există două surori, care sunt orfane, nu şi-au cunoscut tatăl şi au o mare asemănare cu soţia dumitale.

— E drept. Dar vrei să spui că Madelon şi Nanon sunt fiicele mele?

— Da, nu mai există nici o îndoială în această privinţă.

— Cum poţi s-o dovedeşti? Simpla asemănare nu constituie o dovadă.

— E foarte adevărat. Dar Fritz Schneeberg va fi în măsură să-ţi dea lămuriri suplimentare.

— Atunci, hai repede! Repede la castelul Ortry, unde sunt copiii mei! Dumnezeule!

Dădu să plece, dar Müller îl reţinu.

— Stai, nu atât de repede. Te gândeşti într-adevăr să mergi la Ortry?

— Fireşte, fireşte!

— Eu aş zice să eviţi o întâlnire cu căpitanul.

— Dar trebuie să mă duc, să-mi văd co...

— Nu-i nevoie. Fritz Schneeberg le poate aduce la sora mea, care e şi ea îngrijorată de dispariţia dumitale.

— Adevărat? întrebă Deephill.

— Da. M-am dus să mă informez dacă nu cumva ai fost acolo. Venirea dumitale o s-o liniştească. După aceea îţi aduc fiicele. Aşadar, să ne cărăm de aici, după ce vom fi purtat de

grijă să nu se găsească nici o urmă a prezenţei mele.

— Încă ceva, dragul meu doctor. Dumneata mi-ai salvat libertatea şi viaţa. Fără ajutorul dumitale n-aş mai fi revăzut soarele şi poţi fi încredinţat că nu voi uita niciodată asta. Sunt datornicul dumitale şi poţi dispune în totul de mine.

Müller îi aruncă o privire cercetătoare.

— Ştii ce înseamnă asta? îl întrebă el. Te-ai gândit la greutatea acestui cuvânt? în ce priveşte persoana mea, n-ai nici o îndatorire. Îndreaptă-ţi recunoştinţa către acela pe care-l numesc acum tovarăşul meu, şi către un al doilea, pe care vei avea prilejul să-l cunoşti. Totuşi, bănuiesc că voi fi silit să te supăr cu nişte rugăminţi. Dacă mi le vei îndeplini, atunci nu dumneata vei fi datornicul meu, ci eu al dumitale.

— Rugăminţi care sunt în legătură cu misiunea dumitale?

— Da.

— Le voi îndeplini.

— Dar eşti francez!

— Şi dumneata german. Îi uram pe nemţi şi am venit să contribui în defavoarea lor. Dar am început să gândesc cu totul altfel, domnule doctor. Consideră-mă ca prietenul dumitale, şi poţi fi încredinţat că nu-ţi voi pune piedici în îndeplinirea datoriei.

— Mulţumesc!

— Şi acum, ultima chestiune, domnule doctor: cine e acest al doilea, de care vorbeai înainte?

— Un pictor, care se ţine acum pe aproape de Thionville.

— Care vasăzică, nu-i de aici?

— Nu.

— O fi unul mărunţel şi gras, cu pălărie calabreză?

— Da.

— Ah, pe ăsta îl cunosc, dacă te referi cumva la ciudatul acela de Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Chiar la el mă refer.

— Şi-i datorez recunoştinţă acestuia?

— Chiar foarte multă, după cum vei afla îndată.

— Aoleu, şi eu m-am cam ciondănit cu el.

— Pentru ce?

— Pentru o nimica toată. Tot sângele, meu fierbinte a fost de vină. Sunt grozav de iute la mânie, domnule doctor.

— Cu puţină osteneală asta se poate schimba. Dar acum să plecăm; locul acesta nu este prea prietenos. Pentru ceea ce mai avem de vorbit, e timp mai târziu.

Plecară. Când ajunseră afară, Müller îi dădu lui Fritz însărcinarea să-l caute imediat pe pictor şi să-l aducă la casa farmacistului. Apoi se despărţiră.

Profesorul porni spre castel. Deoarece pe poteci drumul era mai lung, îl tăie de-a dreptul prin pădure. Nu mersese prea mult, că se opri deodată şi ascultă.

„Ce să fie asta? se întrebă el. E glasul unui animal? E un mârâit sau un muget, cum n-am mai auzit încă.”

Ascultă mai departe şi iarăşi auzi tonul.

„Nu-i glas de-animal. Ciudat! Ia să văd.”

Se luă după sunet şi din când în când se opri să asculte.

„E un om! Se aude în două limbi, germană şi franceză, ca şi cum ar veni din pământ.”

— Allo! strigă el. Cine e?

— Înainte, înainte! se auzi răspunsul.

— Dar unde eşti?

— Aici, în gaură.

— Şi unde e gaura?

— N-o vezi?

— Nu. Mai strigă o dată, însă mai tare.

— Aici, aici! răcni celălalt. Sau vrei poate să cânt?

— Da, cântă!

Ca din pământ se auzi:

„Iubita mea e o Alpină,
Născută în Tirol

Şi dacă nu mă-nşeală ochii
Poartă cămeşuţă neagră.”

— Bun! râse Müller, care, auzind versurile acestea nostime, se gândi fără voie la pictorul Schneffke. Sunt aici.

— Slavă Domnului!

Müller stătea în faţa unui loc verde, acoperit cu muşchi, în mijlocul căruia se vedea o groapă mică. Aceasta avea o circumferinţă numai de vreo jumătate de cot. Căzuse într-adevăr un om într-însa? În cazul acesta deschizătura propriu-zisă trebuia să fie mai departe şi era acoperită tot de muşchiul înşelător. Prudent, doctorul se opri la oarecare depărtare.

— Ai căzut înăuntru? întrebă el.

— Din nenorocire.

— Ia ascultă, prietene, cum te numeşti?

— Schneffke.

— Schneffke. Ah, atunci eşti desigur celebrul pictor de animale, căruia îi mai zice şi Hieronymus Aurelius?

— Mă cunoşti?

— Am avut onoarea. Eu sunt doctorul Müller.

— Doctorul Müller? Ura! Tocmai de dumneata aveam nevoie, căci am dat iarăşi de niscaiva taine.

— Adevărat?

— Groapa asta nu e de la natură. A fost făcută anume de mână omenească. O groapă largă, adâncă. Deasupra sunt aşezate reteveie, peste ele pământ şi acesta e acoperit la rândul său cu muşchi. Reteveiele trebuie să fi putrezit în locul unde am picat eu. Toată treaba e făcută la fel ca gropile acelea de prins animale sălbatice în jungla indiană.

— De data asta nu s-a prins însă un tigru.

— Dar ce, vreun rinocer?

— Tot ce se poate.

— Du-te dracului!

— Mulţumesc.

— Dar înainte de a te duce, pescuieşte-mă te rog de aici.

— La ce adâncime ai căzut?

— Să tot fie trei înălţimi de om.

— Dacă vrei să ai răbdare vreo zece minute, aduc ajutor.

— Ce fel de ajutor?

— Nu departe de aici au fost retezaţi copăcei tineri. Aduc un trunchi.

— Bun. Grăbeşte-te!

Müller găsi un copăcel fără ramuri, care era destul de trainic să-l ţină pe bondoc. Îl luă pe umăr şi se întoarse la groapă.

— Ei, haide odată! se auzi de jos.

— Imediat, scumpe domnule Schneffke. Fii atent acum!

Dădu drumul trunchiului, auzi un geamăt, un pufăit, apoi câteva înjurături.

— Am picat într-o cursă blestemată! răcni pictorul. Nu vrea să meargă treaba.

— Atunci nu există decât un mijloc, vin eu jos.

— În cazul acesta ne-am ars amândoi.

— N-avea grijă. Când voi fi acolo, te împing şi astfel vei ajunge mai uşor sus.

— Încearcă atunci!

— Dă-te în lături!

Müller cuprinse copăcelul cu mâinile, îşi încolăci şi picioarele în jurul său, şi-şi dădu drumul încetişor în jos.

— Uite c-am sosit! zise el, când simţi pământ sub picioare.

— Staţia Infern! Cinci minute oprire! rosti Schneffke.

— Poate ceva mai mult. De vreme ce tot mă aflu aici, vreau să ştiu exact unde sunt.

— Pentru asta e nevoie de o lanternă.

— O am.

— Dumneata pari să fii pregătit zi şi noapte pentru meseria de spărgător.

— Aici trebuie să te aştepţi mereu la orice. Dar ce căutai în pădure, domnule Schneffke?

— Făceam studii.

— Ce fel de studii?

— Explorări, după cum vezi prea bine. Cercetam interiorul pământului.

— Ai face mai bine să renunţi la hoinăreală. Ţi-ai putea frânge gâtul şi picioarele.

— N-avea grijă, sunt maestru în căzături. Mă plimbam aşa prin pădure, cufundat în gânduri, când deodată s-a făcut o gaură în pământ şi m-am pomenit afundându-mă. Jos am picat pe partea aceea a trupului unde îngerii n-au aripi. În felul acesta nu m-am ales nici eu cu vreo pagubă şi nici lespezii de piatră de aici nu i-am stricat.

— Ce fel de lespede? Ia să fac lumină!

La lumina lanternei constatară că puţul de aerisire era pătrat, adică făcut de mână omenească. Se aflau într-un gang înalt de vreo doi metri şi lat de vreo cinci picioare.

— Colo-n faţă şi în spate sunt uşi, spuse Schneffke.

— Le-ai simţit?

— Da. Am dibuit şi am dat de trei uşi. Mai departe n-am cutezat însă. Ţinutul acesta pare să fie străbătut numai de ganguri şi galerii.

— Uşile erau încuiate?

— Da.

— Ce fel de broaşte aveau?

— Obişnuite.

— Ia să vedem dacă se potriveşte cheia mea.

— Sfântă Paletă! Ai şi chei?

Müller vârî cheia în broasca celei dintâi uşi; se potrivea.

— Minunat, merge! spuse pictorul. Sunt curios să văd ce-i înăuntru.

Celălalt deschise. Încăperea, în formă de pivniţă, era goală şi acelaşi lucru se constată şi la deschiderea celorlalte

două uşi.

— Trebuie să ne continuăm neapărat cercetările, spuse Schneffke.

— Eu sunt de părere contrarie. Ne întoarcem sus.

— Pentru ce? Doar trebuie să ştim cine sau ce se află aici.

— În primul rând asta e prea primejdios.

— Pentru ce?

— S-ar putea să treacă cineva pe sus şi să observe trunchiul de copac în gaură.

— Asta e drept.

— Şi apoi n-am timp şi dumneata la fel.

— Eu? Aş, eu nu-s ocupat.

— Vei avea însă de lucru. Fritz Schneeberg s-a dus la Thionville să te caute.

— Pentru ce?

— Trebuie să-i faci un serviciu unui domn care se află acolo.

— Să-l bărbieresc cumva?

— Nu, nu asta. Domnul acela e american şi se numeşte Deephill.

— Ah, ăla! Stă mereu în grădină cu englezoaica şi se răsteşte la oamenii care rup întâmplător câteva scânduri de la gard.

— Aşa! Ai păţit-o şi dumneata, poate?

— Cam aşa ceva.

— Şi a fost aspru cu dumneata?

— Foarte aspru.

— De aceea mi-a spus că v-aţi cam dondănit.

— A zis asta? Eu nu-s răzbunător şi nu port pică nimănui. Americanul ăla a lătrat ca şi câinele la lună. Luna însă zâmbeşte câinelui şi tot aşa fac şi eu cu domnul Deephill.

— Bravo! Îl vei întâlni şi pe Schneeberg la el.

— Asta îmi face plăcere. Vreau să-ţi mărturisesc sincer că numai de dragul lui Schneeberg am vorbit despre asta. El o

iubeşte pe Nanon Köhler şi, pentru că el a fost acela care m-a scos ieri din bârlog, o va căpăta pe Nanon Köhler.

— Dar din bârlogul de azi cine te va scoate?

— Dumneata, cu siguranţă.

— Şi n-ai şi pentru mine pregătită vreo răsplată?

— Vom vedea. Aşadar, ca să rămânem deocamdată la Schneeberg, aş vrea ca americanul să-i datoreze recunoştinţă. În ce mă priveşte aş dori să rămân ascuns. Deephill va trebui să-i dea fiica din pură recunoştinţă. În felul acesta el va intra în posesia copiilor săi, iar Schneeberg va căpăta o soţie. M-ar mira dacă nu voi fi în plăcuta situaţie să-ţi fiu de folos şi dumitale.

— Să sperăm. Poate că această cădere a dumitale în groapa în care te afli îmi va aduce şi mie ceea ce năzuiesc demult.

— Şi ce e asta?

— Chestie personală.

— Îngăduie-mi o întrebare, şi nu din curiozitate. Vezi că am anumite bănuieli.

— Ei, şi ce bănuieşti?

— În privinţa acestui mister Deephill am eu părerile mele. El e un american bogat şi vine la căpitanul Richemonte. Acesta asmute lumea împotriva Germaniei. Deephill e aliatul său, îi aduce bani şi încă foarte mulţi.

— Nu pari să fii lipsit de spirit de observaţie.

— Crezi? Mai departe: acest Deephill nu e însă american, ci un nobil francez, un duşman al Germaniei. Ce-ar fi dacă l-am răpi şi l-am duce la Berlin?

— Nu mai e prieten cu Richemonte.

— Serios? Atunci e deştept. Dar asta nu înseamnă încă nimic. E totuşi francez şi ca atare nu poate fi considerat om sigur. Trebuie dus la Berlin. Trebuie să devină german.

— Cum vrei să faci asta?

— Luându-l cu mine la Berlin, astăzi, mâine sau poimâine,

când îţi convine dumitale.

— Vrei să aduci la îndeplinire acest plan? Cum?

— Oh, îi va face plăcere să plece cu mine la Berlin. Vii şi dumneata la farmacie?

— Da.

— Atunci îţi voi face dovada că sunt sigur de cele ce spun.

— Mă faci curios. Dar acum sunt de părere să ne întoarcem la suprafaţă. Voi ţine eu trunchiul. Când vei ajunge sus, va trebui să faci un salt mare, ca să sari peste muşchi. Vei fi în stare?

— Voi face o adevărată săritură de panteră.

— Atunci prinde-te de copăcel!

— Un... doi... trei.

Cu sprijinul lui Müller, treaba merse mai repede decât se aşteptase acesta.

După câteva clipe profesorul se afla alături de dânsul. Copăcelul fu scos afară din groapă, iar acesta închise în aşa fel încât nu se mai vedea nimic din deschizătură.

— Acum să ducem copacul de unde l-am luat, spuse Müller. Dumneata trebuie să te duci imediat în oraş. Vei găsi drumul?

— Foarte uşor.

— Atunci grăbeşte-te! La revedere!

— Te salut, domnule doctor.

După ce-l văzu plecat, Müller se îndreptă spre castel, în a cărui apropiere îşi luă atitudinea unui om care face o plimbare.

Cu puţin înaintea acestei mici aventuri poştaşul fusese la castel; în curte îl întâlni căpitanul.

— Ai ceva pentru mine? întrebă acesta.

— Nu. Pentru domnişoara.

— O scrisoare?

— Da.

Marion se găsea la Nanon şi Madelon când primi scrisoarea. Aceasta purta ştampila poştei din Etain. Faptul o surprinse, deoarece nu era în corespondenţă cu nimeni de acolo. Dar explicaţia veni imediat şi zâmbetul ei bucuros trăda că scrisoarea avea un cuprins plăcut.

Ea o citi celor două surori:

„Draga mea Marion!

Îţi mulţumesc pentru frumoasele tale rânduri şi te rog să mă scuzi că nu ţi-am răspuns până acum, dar am avut atâta de lucru încât mi-a fost cu neputinţă s-o fac.

Mă folosesc acum, de primul sfert de cais liber pentru a-ţi comunica că am sosit la Malineau împreună cu bunicul, şi avem de gând să rămânem aici câtva timp.

Nu ţi-ar fi cu putinţă, scumpa mea prietenă, să mă vizitezi aici? Mi-e atât de dor de tine, şi am să-ţi povestesc atâtea! Ca să vin la Ortry e foarte greu. Ştii ce nesuferit îmi este bătrânul căpitan cu barba albă.

Aşadar, caută de vino cât mai curând. Şi bunicul te invită; cu multă nerăbdare te aşteaptă a ta

Ella von Perett.”

Abia sfârşise de citit scrisoarea, că se auziră bătăi în uşă şi Müller intră. Văzu hârtia în mâinile Marionei şi zise:

— Mă iertaţi că vă deranjez. M-aş retrage imediat, dar vin cu o rugăminte la domnişoarele Köhler.

— Între patru ochi?

— Nu. Au duduite timp şi plăcere să facă o plimbare la Thionville? Doctorul Bertrand le aşteaptă.

— Bertrand? Trebuie să fie ceva importam, zise Nanon, mirată.

— Perfect adevărat. E vorba de taina care înconjură

originea dumitale.

Cele două fete îl copleşiră cu fel de fel de întrebări.

— S-a putut descoperi o urmă, răspunse Müller, care duce la numele tatălui dumneavoastră.

— Al tatălui nostru? întrebă Madelon repede. Cine a găsit urma?

— Un pictor...

— Oh, probabil că mititelul acela grăsun care a căzut din copac! interveni repede Nanon.

— Chiar el.

— De ce n-a venit încoace?

— Pare că se teme de căpitanul Richemonte, ca atâţia alţii. M-am întâlnit cu el şi mi-a dat însărcinarea să vă transmit rugămintea sa.

— Atunci trebuie să mergem. Repede, repede, Madelon!

— Voi pune să se înhame îndată caii, zise Marion.

— Nu, nu! interveni Müller. Am motive temeinice să nu-l las încă pe căpitan să observe despre ce e vorba. Mergeţi pe jos! Faceţi în aşa fel ca şi cum ar fi vorba de o simplă plimbare.

— Pot merge şi eu? întrebă Marion.

Cele două surori se uitară întrebător la Müller.

— Problema nu prezintă nici un secret pentru domnişoara, răspunse profesorul. Voi veni chiar şi eu.

— Şi dumneata? Atunci mergem toţi patru împreună.

— Vă rog să mă scuzaţi, dar nu vreau să fiu văzut de căpitan în tovărăşia dumneavoastră.

— Dar în drum te vei alătura nouă?

— Probabil.

— Atunci repede, repede!

Cele două surori plecară. Marion puse mâna pe umărul lui Müller:

— Nu-i aşa că ştii mai mult decât ai spus?

— Da, dumitale îţi voi mărturisi. Se pare că tatăl celor

două fete a fost găsit.

— Ce noroc, Dumnezeule! Unde e?

— La Thionville. Îl cunoşti foarte bine: e vorba de Deephill.

Ea făcu un pas înapoi.

— Acela? Americanul?

— Nu e american, ci francez, cu numele de baron de Bas-Montagne.

— Asta e extraordinar! Bucuria mea e tot atât de mare ca a lor. Îmi dai voie să te mai întreb ceva?

— Cu plăcere.

— Citeşte!

Ea îi dădu scrisoarea pe care dânsul o citi.

— Să plec? întrebă dânsa apoi.

— De ce nu? Căpitanul ştie de asta?

— Nu.

— Foarte bine. Vezi că s-ar putea să fie nevoie să părăseşti castelul Ortry fără să-i comunici încotro ai plecat. Vezi deci să nu afle nimeni.

— Dar Madelon şi Nanon ştiu deja.

— Ele vor tăcea.

— Dar de ce le cheamă doctorul Bertrand la dânsul? Ele locuiesc doar aici şi Deephill de asemenea.

— Deephill nu mai locuieşte aici.

— Nu? E drept că de ieri nu l-am mai văzut, dar rămas-bun nu şi-a luat.

— I-a fost cu neputinţă, căci se afla închis.

— Închis? Glumeşti!

— Dimpotrivă, sunt foarte serios.

— Dar pentru ce? De către cine? Unde?

— În pivniţele acelea misterioase.

— Dumnezeule sfinte! Probabil că în acelaşi fel în care au vrut să mă închidă pe mine?

— Da, într-una din celule. Căpitanul vroia să-i ia banii şi să-l lichideze apoi.

— Sfântă Fecioară! Şi cine l-a eliberat?

— Eu.

— Dumneata, mereu dumneata. Mi-e aşa de frică! Mă aflu aici printre diavoli. Domnule doctor, scoate-mă te rog din infernul acesta!

— Unde să te duc, domnişoară?

— Unde vrei. Am impresia că sub ocrotirea dumitale aş fi mai sigură ca oriunde. De la dumitale vine tot ce e bun şi îmbucurător aici. Aş pune rămăşag că tot dumneata l-ai găsit şi pe tatăl fetelor.

— Că el e tatăl lor, n-am bănuit. Însă trebuie să admit că fără prezenţa mea aici ar fi poate mort.

— Atunci cele două fete ar fi fost şi ele orfane, cum sunt eu. Căci mi-e cu neputinţă să-l iubesc pe omul acela bolnav, pe care totuşi trebuie să-l numesc tată. Totdeauna am avut oroare de dânsul. Poate că greşesc spunând asta, dar aşa e, şi la fel a fost de când mă ţin minte. Oh, domnule doctor, e îngrozitori Şi mama mea... moartă! E drept că dumneata spuneai c-ar fi în viaţă încă, dar...

— Susţin asta şi acum, o întrerupse dânsul.

— Trebuie că te înşeli!

— Nu. Afirm că nu vei părăsi castelul acesta fără mama dumitale.

Ea se făcu palidă şi ochii i se măriră.

— Domnule doctor, cum să înţeleg aceste cuvinte?

— Ca adevărate. Mama dumitale trăieşte. Eu am vorbit cu dânsa, cu Liama.

— Dumnezeule sfinte! E adevărat? Când?

— Când zăcea căpitanul bolnav, în timpul bolii sale, am căutat-o şi am găsit-o pe Liama.

Marion se prăbuşi pe un scaun.

— Trebuie să mă reculeg, spuse ea cu glas stins. Nu mai sunt stăpână pe gândurile mele. Spune-mi, unde se află mama mea?

— Într-o pivniţă de sub mormântul gol. Acolo am stat de vorbă cu ea.

— A întrebat de mine?

— Da.

— Cerule! N-a vrut să mă vadă?

— Nu. A jurat să fie moartă şi să renunţe la copila sa.

— Atunci nu e dânsa, ci o alta.

— Pentru ce?

— Poate renunţa o mamă la copila ei? Sunt convinsă că nici dumneata n-ai crede ca o mamă iubitoare să fie capabilă de o astfel de faptă. Am dreptate, domnule doctor?

— N-ai dreptate. Tocmai pentru că a fost o mamă iubitoare, s-a învoit la aceasta.

— Ce vrei să spui?

— Liama a dispărut, ca să-şi salveze copilul. Căpitanul Richemonte a ameninţat-o că i-l va ucide, dacă nu-l ascultă. Ea s-a supus, ca să-şi cruţe fiica. Şi tot pentru a nu-i primejdui viaţa, renunţă şi azi să-şi vadă copila, deşi toate gândurile ei sunt la dânsa. Acum crezi?

Marion sări de pe scaun. Ochii ei erau ca doi cărbuni aprinşi, glasul îi era răguşit.

— Da, da, acum cred. E îngrozitor! Mama mea, sărmana mea mamă! Domnule doctor, îi pot vorbi?

— Nu vrea.

— Dar vreau eu.

— Atunci mă supun.

— Oh, îţi mulţumesc. Când?

— Astă-seară. Poţi părăsi castelul pe furiş la miezul nopţii?

— Dacă vreau, pot. Ştii ce am să fac?

— Bănuiesc. Vei pleca cu ea de la Ortry.

— Ba nu, voi rămâne cu ea la Ortry. Voi pune poliţia să scotocească toate gangurile castelului; voi...

Cu pumnii încleştaţi începu să umble agitată prin odaie, când tocmai intrară cele două surori.

— Linişteşte-te! o îndemnă Müller. Acum trebuie să plec. Curaj! Curaj!

După scurt timp, când cele trei fete coborau scara, căpitanul tocmai venea din grajd şi-i ieşi în cale lui Marion.

— Ai primit o scrisoare? o întrebă el.

— Da.

— De la cine?

— De la persoana care a scris-o.

— Ai devenit neruşinată! scrâşni el. Un astfel de răspuns îl poţi da unui copil sau unui nebun, nu însă mie. Te întreb: de la cine e scrisoarea?

— Cred că ai citit ştampila poştei.

— Nu, căci eram sigur că-mi vei spune singură.

— Uite că te-ai înşelat, răspunse ea şi dădu să plece.

El însă o prinse de braţ:

— Stai! Încotro?

Ea se smuci, eliberându-se.

— Nu te priveşte, domnule... Richemonte.

Şi, fără să se mai uite la el plecă, însoţită de cele două surori, speriate.

— Bătrânul rămase ca ţintuit. Fierbea de furie şi în acelaşi timp neliniştea puse stăpânire pe el, în cele din urmă izbuti să se stăpânească şi se adresă argatului.

— Le-ai văzut pe fetele acelea?

— Da.

— Încotro s-au dus?

— Spre pădure.

— Te iei după ele să vezi unde sau la cine se duc. Dar dacă vei fi atât de tâmpit încât să te observe, te dau dracului.

Se întoarse, ducându-se în odaia sa, în care începu să umble agitat de colo-colo. În cele din urmă argatul se întoarse.

— Idiotule, unde ai stat atâta? Trebuia să afli demult unde s-au dus.

— Până la Thionville e departe, domnule căpitan.

— Ah, acolo s-au dus?

— Da, la doctorul Bertrand.

— Bine! zise el, întorcând spatele argatului.

— Încă ceva, domnule căpitan, îndrăzni argatul.

— Ce e?

— Ştiaţi de cine erau aşteptate duduile? Pictorul stătea la fereastră...

— Care pictor?

— Ăla care a venit cu contele Rallion. Nu-i mai ştiu numele.

— Haller?

— Da, Haller se numea.

— Prostii! Pictorul ăla a plecat de mult de aici.

— E la Thionville, la doctorul Bertrand. L-am văzut cum vă văd. Stătea la fereastra deschisă şi le-a salutat de departe pe duduile.

— Dacă Haller ar fi venit într-adevăr la Thionville, eu aş fi cel dintâi pe care l-ar fi vizitat.

— Şi totuşi el a fost, nu mă înşel.

Richemonte nu mai ştia ce să creadă. Ce era asta? Se întorsese Haller şi nu venise la dânsul? Purtarea neruşinată a lui Marion, care refuzase să-i spună de la cine primise scrisoarea? Era oare aceasta de la Haller, acoperitul conte Caligny? O chemase la Bertrand? Pentru ce?

— Înhamă imediat! porunci el.

Peste cinci minute era în drum spre Thionville.

De unde să ştie dânsul că argatul îl luase pe Fritz Schneeberg drept pictorul Haller, din cauza asemănării izbitoare dintre aceştia doi.

5. Regăsirea

Când Fritz Schneeberg ajunse cu Deephill în oraş, îl rugă să se ducă la doctorul Bertrand, în vreme ce dânsul va porni în căutarea pictorului. Americanul îşi îndreptă paşii spre odaia locuită de Emma şi bătu în uşă. Când intră, ea sări de pe scaun, scoţând o exclamaţie de plăcută surpriză:

— Domnule Deephill! Ai venit?

— Ca să-ţi arăt că sunt teafăr, zise el, sărutându-i mâna.

— Dar unde ai fost atâta timp?

— La închisoare. M-am aflat în mâinile unui mare ticălos.

— Pentru Dumnezeu, ai fost închis? În mâinile unui ticălos? Cine e acesta, sir?

— Căpitanul Richemonte.

— Ah! Dar pentru ce?

— Ca să-mi şterpelească vreo câteva milioane şi să mă trimită apoi la strămoşii mei.

— Cu neputinţă.

— Cred că-l cunoşti destul de bine pe omul acesta.

— Eu? întrebă ea, cu mirare.

— Da, dumneata, care eşti duşmanca lui, răspunse el, zâmbind.

— Cum ai ajuns la ideea asta?

— Pe calea cea mai simplă: fratele dumitale mi-a comunicat.

— Fratele meu?

— Da. Pricep prea bine că vorbele mele te uimesc, dar tot ce mi s-a întâmplat de ieri încoace m-a apropiat atât de mult de fratele dumitale, încât dânsul a căpătat încredere în mine. Dumneata nu eşti englezoaică.

— Dar ce sunt?

— Nemţoaică.

— Dar bine, mister Deephill...

— Te rog, nu te speria! Aproape c-aş vrea şi eu să devin german. El mi-a povestit istoria familiei dumneavoastră, fără a pomeni însă numele ei. Sunt acum prietenul său şi ştiu chiar ce urmăreşte el aici, dar să nu-ţi fie teamă că l-aş putea trăda pe acela care m-a scăpat de la moarte.

— El te-a scăpat de la moarte?

— Da, el şi Fritz Schneeberg, care colindă acum prin oraş, ca să caute un om, despre care n-aş fi crezut niciodată că mi-ar putea fi de folos.

— Cine e acela?

— Pictorul ăla gras, care a rupt gardul.

— Schneffke? Dar ce-i cu el? Pentru ce-l caută?

— Ca să-l aducă încoace. Dar văd c-am uitat să-ţi comunic lucrul cel mai important. Ne-am dat întâlnire aici la dumneata. Fratele dumitale a orânduit astfel lucrurile.

— O întâlnire? La mine? Cu cine?

— El, eu, Schneeberg, Schneffke şi cele două surori, Nanon şi Madelon, de la castelul Ortry.

— O adevărată întrunire. Cu ce scop?

— Motivul principal îl constituie persoana mea. Presupun că nu ştii prea multe despre mine, domnişoară.

— Ştiu că te numeşti Deephill şi eşti bancher într-un oraş din Statele Unite ale Americii.

— Deephill este traducerea adevăratului meu nume franţuzesc. De fapt mă numesc baronul Gaston de Bas-Montagne. M-am căsătorit pe vremuri cu o nemţoaică; în timpul lipsei mele ea m-a părăsit, luând cu dânsa şi cei doi copilaşi, două fetiţe de toată drăgălăşenia. Am căutat-o ani îndelungaţi, dar n-am izbutit să dau de ea. Astăzi am aflat că a murit, dar că cele două fete trăiesc.

— Cine ţi-a dat vestea aceasta? întrebă Emma.

— Fratele dumitale.

— De unde a aflat-o el?

— De la Schneeberg sau Schneffke.

— Interesant! Îţi doresc din tot sufletul fericirea de a-ţi fi regăsit copiii; dar trebuie să fii foarte prevăzător. Există dovezi?

— Vor să mi le aducă.

— Şi unde sunt copiii?

— Acum se află la castelul Ortry.

— La Ortry? Nu cumva... Madelon şi Nanon?

— Ba chiar ele.

— Ele sunt... copilele dumitale?

Mai mult nu putu spune. Adânc emoţionată ea se duse la fereastră şi privi afară. Americanul se simţi lovit în inimă. Arăta încă foarte tânăr şi nici nu era bătrân, doar se căsătorise la o vârstă fragedă. Sperase să câştige inima acestei englezoaice şi acum... Se ruşina oare ea pentru simpatia pe care o arătase tatălui unor fete atât de mari, dintre care una îi era chiar prietenă?

În cele din urmă, Emma se întoarse de la fereastră. Chipul ei era serios dar liniştit şi vocea îi sună limpede când îi întinse mâna şi-i zise:

— Mă bucur din toată inima alături de dumneata că ţi-ai regăsit copiii. Amândouă fetele sunt vrednice de a fi fiicele unui astfel de om. Ele ştiu deja asta?

— Până acum nu, dar se poate ca fratele dumitale să le fi spus.

În grabă, îi povesti apoi ce se petrecuse de când plecase de la ea în ajun. Abia sfârşise, că se auziră bătăi în uşă şi Fritz intră.

— Ei? întrebă Emma. Unde e pictorul?

— Am putut afla numai unde locuieşte, dar de găsit nu l-am găsit. Am lăsat vorbă că e aşteptat aici.

Deephill îi strânse mâna cu prietenie.

— Le cunoşti deci bine pe cele două fete? îl întrebă el.

— Pe Madelon o cunosc mai de mult, pe Nanon însă am

văzut-o abia de curând pentru prima oară.

— V-aţi întâlnit mai des?

— Întâmplător, în cursul plimbărilor. De curând a murit tatăl ei adoptiv şi ea s-a dus la înmormântare împreună cu sora ei. Atunci m-a rugat s-o însoţesc, pentru că nu vroia să călătorească singură.

— Se temea de vreo primejdie?

— Da. Şi teama aceasta s-a dovedit chiar foarte întemeiată. Am avut o mică aventură, pe care o să v-o istorisesc până va veni pictorul.

Începu să povestească, dar încă nu sfârşise, când fu întrerupt de un schimb de cuvinte în limba franceză, care avea loc jos, la scară.

— Nu, n-ai voie! spunea cineva. Te opresc, domnule.

— Mă opreşti pe mine? Tu, negustor de limbricariţă şi plasturi! răspunse un al doilea glas, râzând. Cară-te de aici!

— Nici un străin n-are voie să urce.

— Eu nu-s străin, scumpul meu spiţeraş.

Şi Hieronymus Aurelius Schneffke dădu buzna în odaia Emmei.

În primul rând se înclină politicos în faţa acesteia, şi zise:

— Servitorul, dumneavoastră, miss. Doriţi să mă prostern încă o dată la picioarele dumneavoastră?

— Mulţumesc. Ia mai bine loc ca muritorii de rând.

— Asta-mi vine cam greu, căci din păcate m-am născut numai pentru lucrări neobişnuite. Prea plecatul dumneavoastră servitor, mister Deephill. S-a reparat gardul?

— Mă duc să văd.

— După câte am auzit, am fost căutat?

— Nu ţi-a spus gazda dumitale?

— Nu, am aflat de la doctorul Müller.

— De la el? Dar ce, ai fost la Ortry?

— Nu.

— Dar unde atunci?

— În groapă.

— În ce fel de groapă?

— Iată încă o dovadă că sunt predestinat numai pentru lucruri neobişnuite. Mă aflam în pădure, când — probabil din cauza greutăţii mele — s-a surpat pământul sub mine şi am picat cam adânc, într-un gang subteran. Atunci a venit doctorul Müller şi m-a scos afară. Cu prilejul acesta mi-a spus c-aş fi aşteptat, şi cu viteza unui tren expres am venit încoace, unde am dat jos peste spiţeraşul acela nătăfleţ, pe care l-am alungat mai de mult din inima mea. Cât pe aci să ajungem la un meci de box.

— Eşti incorigibil! zise Schneeberg.

— Virtutea aceasta o posed mai de multişor.

Fritz arătă pe fereastră în stradă.

— Vin.

— Sunt singure? întrebă americanul, agitat.

— E şi domnişoara Marion.

— Doctorul Müller, nu?

— Nu.

Roşii la faţă, cele trei fete intrară. Marion nu le spusese nimic celor două surori, însă plutea în aer ceva, ca înaintea unui eveniment de seamă.

Nu trecu mult şi veni şi Müller, care se adresă imediat baroanei Marion.

— Ai avut o convorbire cu căpitanul înainte de a pleca, domnişoară?

— Da.

— I-ai spus unde te duci?

— Nu.

— Totuşi va afla curând. Am sosit aici înaintea dumneavoastră şi am intrat în cârciuma de peste drum. De acolo l-am observat pe argatul căpitanului, care a fost trimis după dumneavoastră. E de aşteptat să vină însuşi căpitanul.

— Pentru ce?

— Poate conştiinţa-i neîmpăcată îi spune că aici se discută ceva duşmănos la adresa lui şi vrea să se convingă.

— Mă poate vedea? întrebă Deephill.

— Dar pe mine? interveni Schneffke.

— Depinde de împrejurări, răspunse Müller. Pe mine însă nu trebuie să mă vadă în nici un caz. Iar dacă va veni într-adevăr, domnii se vor duce în camera alăturată. După atitudinea sa, vom vedea cum trebuie procedat. Fritz, rămâi la fereastră şi supraveghează!

Se aşeză şi, privi zâmbitor în jurul său, apoi luă cuvântul:

— Domnişoarelor şi domnilor, le-am anunţat pe duduile Madelon şi Nanon că le rezerv surprize mari. Domnule Schneffke, vrei să ai bunătatea să începi?

— Hm! spuse pictorul. Să încep? Bine, atunci voi începe cu momentul acela important din seara când am avut cinstea să mă recomand la Etain celor două dudui şi domnului Schneeberg.

— Se spune că momentul acela a fost dramatic, zise Müller, zâmbind.

— Eu sunt totdeauna dramatic. Sunt poetul propriei mele vieţi şi joc piesa aceasta pentru propria mea plăcere. Spectatorilor de la garduri şi celor cu bilete de favoare nu le permit însă nici o critică. Aşadar, domnule doctor, dacă clipa aceea mare de la uşă şi de pe scara hanului din Etain îţi pare prea dramatică, voi începe cu altceva, cu ce e mai important, şi anume cu banii. Nu-i aşa, duduile mele, că mama dumneavoastră a murit săracă?

— Da, răspunse Nanon.

— Aşa aţi crezut dumneavoastră. Dar adevărul e că ea a împrumutat ticălosului Berteu cincisprezece mii de franci. Cereţi-i fiului său să vi-i înapoieze.

— De unde ştii asta?

— Dovada se află în portret. Dar, domnule Deephill, l-aţi cunoscut poate pe vestitul pictor pe porţelan Merlin, din

Marsilia?

— Foarte bine chiar. Era cu mult mai în vârstă ca mine, totuşi eram prieteni.

— A pictat ceva pentru dumneavoastră?

— Portretul meu în pastel.

— Litera M., semnul său, se află jos în colţ?

— Exact.

— Şi pe dosul tabloului, nu-i aşa că stă scris „Baronul Gaston de Bas-Montagne”?

— Aşa e, aşa e! Ai văzut acest tablou?

— Da. Era puţin învechit, dar l-am renovat pe cât mi-a stat în puteri.

— Dumneata l-ai renovat? întrebă americanul, surprins. Unde?

— La castelul Malineau, de lângă Etain. Dar am remarcat şi un al doilea tablou, monsieur, dacă-mi dai voie.

Îi făcu un semn lui Fritz, care-l pricepu imediat şi scoase din buzunar desenul făcut de Schneffke.

Deephill îl luă şi scoase o exclamaţie de surpriză.

— Soţia mea, soţia mea! Scumpul, dulcele meu colibri. Ea e, ea e!

Duse hârtia la buze, dar în aceeaşi clipă fu cuprins de patru braţe de fete.

— Tată, tată, dragă tată!

Cu o exclamaţie de fericire, îşi trase fiicele la pieptul său. Ceilalţi stăteau tăcuţi şi emoţionaţi până la lacrimi.

— Nu există nici o îndoială! spuse apoi Deephill. Nu mai e nevoie de dovezi. Inimile noastre au vorbit. Copiii mei, copiii mei! Cerule, îţi mulţumesc!

Abia după câtva timp se potoli furtuna pricinuită de această revedere.

— Domnule Schneffke, zise fericitul tată, ţinându-şi fetele de mână, cum ai putut dumneata să desenezi colibriul meu?

— Am găsit fotografia soţiei dumitale la un cunoscut al

meu.

— Cine e acesta?

— Un om ciudat.

— Ce meserie are?

— E de meserie chinuitor de oameni. Vreau să zic că-şi face viaţa amară, şi o mai face şi pe a altora, printre care mă număr şi eu. Cel mai bun lucru ar fi să vă desenez capul său.

Luă caietul de schiţe şi începu să deseneze de zor.

Deephill privi crochiul, adâncit în gânduri, apoi strigă:

— Tatăl meu, tatăl meu! Cu mult mai bătrân, dar el e. L-am căutat ani îndelungaţi fără să dau de vreo urmă a sa, şi dumneata domnule Schneffke ştii totul.

— Ascultaţi! zise Hieronymus, cu o seriozitate neobişnuită la dânsul.

Îi povesti totul, de la început până la sfârşit. Dar nu trăda că bătrânul locuia la Berlin şi nu-i spuse nici numele sub care se ascundea. Când sfârşi, cu plecarea de la castelul Malineau, Müller spuse:

— Dragul meu domn Schneffke, acum ştiu bine că eşti un băiat deştept.

— Un om extraordinar! adăugă Deephill. Ai lucrat într-un fel care-ţi face cinste. Numai dumitale îţi datorez că-mi văd acum copiii şi că-l voi regăsi şi pe tata.

— Numai mie? Aş, de unde! Nu exageraţi. Acestor două fete drăgălaşe trebuie să le mulţumiţi că le aveţi. Dacă ele n-ar fi trăit, toată osteneala mea ar fi fost zadarnică.

— Ai o inimă de aur. Dă-mi voie să-ţi strâng mâna. Şi nu uita că sunt datornicul dumitale până la sfârşitul vieţii.

— Ar fi pentru prima oară în viaţa mea, zise Schneffke, solemn, când aş avea de îndeplinit sfânta îndatorire de creditor! Şi ar mai fi singura profesiune pe care nu m-aş hazarda s-o îndeplinesc.

Toţi râseră, numai pictorul rămase serios.

— Dar n-ai spus încă ce nume poartă tatăl meu, reluă

Deephill. Trebuie să şi-l fi schimbat, căci altminteri l-aş fi găsit.

— Nu şi l-a schimbat ci, la fel ca dumneavoastră, l-a tradus în altă limbă, şi anume în cea germană. Îşi zice Untersberg.

— E un adevărat mâncător de nemţi şi, cu toate astea, locuieşte în Germania?

— Asta trebuie să aibă o pricină, pe care o bănuiesc, o pricină sufletească.

— Şi anume?

— Era un duşman al germanilor. Dumneavoastră v-aţi căsătorit cu o nemţoaică, din care cauză v-a alungat. A nenorocit-o pe soţia dumneavoastră, a făcut-o să plece cu copiii printre străini şi v-a zugrăvit-o ca necredincioasă.

— Da, aşa a făcut.

— Dar fiecare om are o inimă, o conştiinţă. Au venit mustrările... Fiul plecat, soţia şi copiii dispăruţi. N-a mai putut repara nimic din ceea ce-a stricat, astfel că s-a gândit să-şi ispăşească păcatul părăsind Franţa şi stabilindu-se în Germania. A învăţat limba pe care o ura şi a devenit un fel de pustnic, ca să poată asculta zi şi noapte imputările conştiinţei sale.

— Pustnic? Locuieşte atât de izolat?

— Ba nu; trăieşte într-un oraş mare.

— Unde? Vreau şi trebuie să merg la el. A procedat rău în ce mă priveşte, dar e totuşi tatăl meu. Îl vom ierta, nu-i aşa, copilele mele?

Cele două fete încuviinţară bucuroase.

— În ce oraş locuieşte? stărui Deephill.

— La Berlin.

— Strada şi numărul, domnule Schneffke?

— O clipă, mult-stimate şi prea-proaspăt, tată! Asta nu merge aşa, cât ai bate din palme. Trebuie să fim prevăzători. Când vreţi să mergeţi la el?

— Mâine plecăm la castelul Malineau, să vorbim cu domnul Mélac, după aceea plecăm direct la Berlin.

— Ei, aş! Bătrânul o să vă dea pe uşă afară.

— Pentru ce?

— Pentru că în afară de mine nu primeşte pe nimeni la el.

— Dar pe fiul său? Pe nepoatele sale?

— Cu atât mai puţin. Nici nu trebuie pomenit de asta. Trebuie luat în cu totul alt mod.

— Şi anume?

— Nu ştiu nici eu încă. V-am spus că-şi dă osteneala să deseneze chipul dumneavoastră. Poate că izbutesc să-i amintesc odată ceva despre portretul acela. Ce va urma, trebuie să vedem.

— Nu e rău sfatul dumitale. Vrei să pleci împreună cu noi la Berlin?

— Cu plăcere.

— Şi tot atât de plăcut mi-ar fi dacă ai vrea să mergi mâine cu noi la Etain.

— Ba chiar astăzi.

— Nu merge. Oricât de însemnată ar fi treaba, nu vreau totuşi să ne pripim.

— Pst! spuse Fritz, de la fereastră. O trăsură de la Ortry.

— Bătrânul? întrebă Müller.

— Nu ştiu încă. E ridicat coşul. Cunosc însă caii.

Se dădu înapoi de la fereastră, ca să nu fie zărit, şi privi printre draperii.

— Da, e căpitanul. Să părăsim camera?

— Fireşte, răspunse Müller. Haideţi, domnii mei!

Abia se închisese uşa dinspre odaia alăturată, că se deschise cealaltă şi intră Richemonte. El se înclină înaintea Emmei şi zise:

— Mă iertaţi de deranj, miss de Lissa. Am auzit că nepoata mea se află aici şi am venit s-o iau acasă.

— Nu mă deranjaţi deloc. Luaţi loc, vă rog, domnule

căpitan.

Se aşeză pe marginea unui scaun, ca un om grăbit. Ochii săi se plimbau cercetător prin odaie.

— Mă aşteptam să întâlnesc domni aici la dumneavoastră.

— Cum asta?

— Am văzut pălării bărbăteşti afară. A fost cumva domnul pictor Haller aici?

— Pictorul Haller? întrebă Emma. De unde şi până unde?

— Cred că a fost aici.

Ea ghici îndată cum stăteau lucrurile: asemănarea lui Fritz cu Haller.

— Cred că vă înşelaţi, spuse dânsa.

— Eu însă nu cred, replică el, cu o nuanţă ironică.

Ea se ridică şi-l măsură cu o privire dispreţuitoare, apoi zise:

— Se pare că n-aţi învăţat cum trebuie să vă purtaţi cu oamenii civilizaţi, domnule căpitan.

— Ah! scrâşni el. Dar dacă vă pot dovedi că mă înşelaţi?

— Nici atunci n-ar fi de scuzat atitudinea dumneavoastră. Chiar dacă domnul Haller ar fi aici, n-aţi avea totuşi dreptul să pătrundeţi neanunţat la o femeie. De altfel, o să vă fie cam greu să faceţi „dovada”.

Se duse la uşa care dădea în camera vecină şi o deschise.

— Domnule Schneeberg, vino te rog.

Fritz intră în odaie.

— Ei, iată-l pe domnul Haller! zise bătrânul batjocoritor, întinzându-i mulţumit mâna. Duduia aceasta a minţit, aşadar.

Marion stătuse rezervată până atunci, dar acum găsi de cuviinţă să intervină.

— Iartă-l, te rog, miss de Lissa! Bunicul meu e bătrân. Suferă de închipuiri şi uneori are chiar accese de nebunie neprimejdioase. Nu trebuie să i se dea atenţie.

Richemonte stătea ca împietrit.

— Ce-ai spus? izbuti să scrâşnească, în cele din urmă.

— Ca să numeşti mincinoasă o femeie ca prietena mea, înseamnă că trebuie să fii nebun, şi ca să-l iei pe domnul acesta de aici drept pictorul Haller, înseamnă că ai halucinaţii. Nu te face de râs, mai bine priveşte-l de aproape pe acest om. E domnul Schneeberg, culegător de plante la doctorul Bertrand.

Bătrânul se dădu îndărăt şi scoase o exclamaţie de uimire.

— Aşa, aşa! Berteu mi-a vorbit de acest om. Un spion german, pe care-l voi face nevătămător. Există şi la Etain sau Malineau ceva de făcut pentru dumneata, domnule Schneeberg?

— Nu ştiu ce-aş putea să caut acolo.

— Dar ai avut ceva de căutat.

— Fireşte. Am căutat cincisprezece mii de franci, pe care onorabilul domn Berteu îi datorează domnişoarelor Nanon şi Madelon.

— Dumneata eşti, se vede, ocrotitorul acestor dudui?

— Mi-a făcut impresia că la Malineau femeile au mare nevoie de ocrotire. Nu cumva o fi la fel şi la castelul Ortry, domnule Richemonte?

— Obraznicule! Voi vorbi cu poliţia. O să pună ea mâna pe dumneata.

Şi, întorcându-se spre Marion, spuse batjocoritor:

— Mai sunt poate şi alţi spioni dintr-aceştia aici? Pălăriile de afară par să indice aceasta.

Ea înălţă din umeri şi deschise în locul Emmei uşa care dădea în odaia alăturată.

— Intră te rog, domnule Hieronymus! zise dânsa.

Schneffke intră.

Dacă bătrânul ar fi fost lovit de apoplexie n-ar fi avut altă înfăţişare. Ştia bine că-l închisese pe acest om, ba îl pusese chiar în lanţuri. Ar fi putut jura de o mie de ori că grăsunul se afla adânc sub pământ, şi iată că acum îl vedea în carne şi oase înaintea sa. Pictorul râse vesel, uitându-se ia bătrân.

— Faci o mutră de cârnat afumat, din care încep să se înfrupte şobolanii, spuse el. Caută de te reculege, bătrânelule, altfel mă faci să cred că ţi-ai pierdut şi dramul de minte pe care-l mai aveai.

— Cum, cum… te numeşti dumneata? îngăimă căpitanul.

— Hieronymus Aurelius Schneffke, scumpul şi bătrânul meu ticălos. Credeai că ai mâncat deşteptăciunea cu linguroiul, dar te-ai înşelat amarnic. Numai ce m-ai închis, că a şi venit unul care mi-a dat drumul. Cred că se numeşte Ribeau, tovarăşul unui anume Berteu.

— Mincinosule!

— Ţine-ţi gura, crocodil bătrân! Eşti atât de prost, încât nici măcar adevărul gol-goluţ nu te poate lumina la minte. Ticălos bătrân, cel mai bun lucru ar fi să-ţi pui singur lumânarea la cap.

Richemonte îşi duse mâinile la cap. Visa oare?

— Mizerabile! Spion blestemat! izbuti să strige.

— Fii liniştit, nu-i neapărată nevoie să te recomanzi, ştim cu cine avem de-a face!

— Voi trimite îndată după poliţist. Îndată ce voi fi părăsit această casă, vor pune mâna pe tine şi pe acest culegător de plante. Care vasăzică asta e societatea pe care o frecventează baroana Marion de Sainte-Marie.

Marion râse batjocoritor şi zise:

— Mai lipseşte unul, ca să fie completă.

Împinse uşa şi Deephill intră. Un ţipăt de animal ieşi de pe buzele lui Richemonte. Chipul său, roşu de mânie până atunci, se făcu palid. Venele de la tâmple i se umflară şi ochii priveau sticloşi la american.

— Ei, îl cunoşti? întrebă Marion.

Se auzi scrâşnetul dinţilor bătrânului, dar de vorbit nu putu vorbi nimic.

— Ţi s-au tocit ghearele, hienă bătrână! zise Deephill, tăios. Vei flămânzi în propriul tău bârlog. Pleacă de aici,

ascunde-te în gangurile subterane de la Ortry, până te va scoate afară zeul Dreptăţii. Dar salută-l mai întâi pe tânărul Rallion. El ştie să se folosească foarte bine de cheile acelea principale pe care tu le crezi pierdute.

Bătrânul se clătină spre uşă. Ca în vis coborî scara şi tot aşa urcă în trăsură. Abia cotise după primul colţ, că-l ajunse o a doua, al cărei pasager opri când îl zări, şi-i strigă:

— Domnule căpitan! Ce bine că vă întâlnesc aici! Vroiam să mă duc la dumneavoastră la Ortry.

Bătrânul se întoarse spre el şi zărindu-l, chipul i se însenină. Îşi recapătă imediat graiul.

— Domnule Haller. Ah, asta e mântuirea! Când ai sosit la Thionville?

— Acum două minute, cu trenul.

— De ce n-ai rămas la Berlin!?

— Am fost rechemat telegrafic. Am coborât aici, să vă anunţ. Acum nu mai e nevoie să vin la Ortry.

— Ai făcut vreo treabă, domnule conte?

— Mult, foarte mult.

— Cu Greifenklau acela?

— Cu bunicul său. Tânărul era plecat la o rudă. Dar am citit toate lucrările sale. Prusacii ăia sunt de zece ori mai proşti decât credeam.

— Ştiu.

— Vom avea treabă uşoară. Prusia nu e înarmată şi Germania de Sud merge cu noi. Rămâneţi cu bine, domnule căpitan!

— Într-adevăr, nu vrei să mergi la Ortry?

— Nu, e inutil. Trenul opreşte un sfert de ceas, aşa că mai pot pleca cu el. În curând vom avea răgaz să discutăm. Birjar, înapoi la gară!

Cele două trăsuri opriseră atât de aproape una de alta, încât le fu uşor celor doi să vorbească în şoaptă. Nici unul din vizitii nu putu să prindă ceva. Trăsura contelui Caligny

întoarse.

— Călătorie bună şi noroc! zise bătrânul.

— La revedere, domnule căpitan.

Sus, la fereastră, Müller şi Schneffke îl văzuseră pe bătrân urcând în trăsură şi plecând. Abia se întâmplase aceasta că trecu şi trăsura în care se afla Haller.

— Ah, văd bine oare? exclamă Hieronymus.

Müller se aplecă puţin, dar se retrase repede.

— Haller!

— Da, Haller! încuviinţă bondocul, rămânând cu ochii holbaţi după trăsură.

Rămase pe gânduri la fereastră şi deodată păru că se însufleţeşte:

— Ah, se întoarce! Îl voi striga.

Îşi vârî capul pe fereastră, dar Müller îl apucă de umeri şi-l trase repede înăuntru.

— Lasă prostiile! se răsti la dânsul.

— Prostii? Prietenul meu Haller, pictor din Stuttgart.

— Nu-ţi face iluzii! Nu-i deloc pictor, ci căpitanul francez conte Caligny. A fost la Berlin ca spion.

— Sfântă Paletă! Trebuie că te înşeli.

— Ba nu mă înşel deloc. A fost la Ortry înainte de a pleca la Berlin, şi acum se întoarce, ca să-i dea raportul bătrânului. L-a ajuns, a vorbit cu dânsul şi acum se întoarce la gară, să-şi continue călătoria.

Müller se înapoie în cameră şi Schneffke îl urmă, cu capul în pământ.

— L-ai văzut pe Haller, domnule doctor? întrebă Marion, ieşindu-i înainte.

— Da, domnişoară.

— Ce asemănare cu Fritz!

— Cu mine? întrebă Schneeberg.

— Izbitoare.

— Îmi pare rău că n-am stat şi eu la fereastră.

Servitoarea vârî capul pe uşă şi zise:

— Domnule Schneeberg, o telegramă.

Fritz o luă şi o desfăcu.

— E ceva important? întrebă Schneffke, curios.

— Aş, deloc! Putea să trimită o scrisoare, răspunse Fritz, nepăsător. Acum ne putem întoarce la ale noastre, domnilor. Mai e ceva de lămurit?

Şi, fără ca cineva să bage de seamă, trecu depeşa în mâna lui Müller.

— Pentru moment cred că nu, răspunse Deephill. Mai trebuie doar să punem la punct călătoria de mâine.

Müller aruncase doar o privire asupra telegramei, care cuprindea un singur cuvânt: „înapoi!”. Aceasta însemna că trebuia să părăsească Ortry şi să se înapoieze la Berlin. Vestea nu era deloc plăcută, însă nu se trăda.

— Când plecaţi? întrebă el, liniştit.

— Mâine dimineaţă, cu primul tren, răspunse americanul. De mâine încolo vreau să întrebuinţez cu folos fiecare ceas. Copii faceţi-vă bagajele şi veniţi cu ele încoace! Să nu mai rămâneţi nici o clipă în iadul acela. Ce frumos ar fi, domnule Schneeberg, să poţi veni şi dumneata la Malineau!

Fritz aruncă o privire asupra superiorului său.

— Poate că-i mai dă un concediu domnul doctor Bertrand, răspunse Müller, zâmbind. Dacă vreţi să-mi urmaţi sfatul, împachetaţi tot ce are domnişoara Nanon la Ortry şi trimiteţi înainte la Berlin. E cel mai bun lucru.

— Mă va lăsa căpitanul să plec? întrebă Nanon.

— Nu-l va întreba nimeni pe ticălosul acela! strigă Deephill, furios.

— Dacă aş putea pleca şi eu cu voi! oftă Marion. Ar fi mântuirea mea.

— Vă aştept aici, dragi copii, zise Deephill. Nu zăboviţi mult!

Cele trei fete plecară. Müller îi şopti americanului, care

vroia să le conducă până la uşă:

— Te rog, spune-le în taină duduilor dumitale, să nu-i spună lui Marion ceea ce ştiu despre mine.

— Cu plăcere.

— Vii şi dumneata curând, domnule doctor? întrebă tânăra baroană.

— Peste câteva minute.

— Mă simt atât de singură! Acum o pierd pe Nanon, şi cine-mi mai rămâne, afară de dumneata? Ah, de-aş putea pleca şi eu.

— Poţi pleca! răspunse el, încet.

Ea îl privi cu neîncredere în ochi.

— Da, însă trebuie să rămână secret. Nimeni nu trebuie să bănuiască, nici măcar surorile. Vom pleca şi noi dacă vrei.

— Când?

— Mâine, la Malineau.

— Ah!

Cele trei fete se pierdură în întuneric şi Müller se întoarse cu americanul la ceilalţi.

— Domnule doctor, ai încredere în mine? întrebă Deephill în drum.

— Da, domnule baron.

— Lasă-l încolo pe „baron”! Odată cu numele schimbat, privesc lucrurile altfel. Te rog, fă-mă să înţeleg ce s-a întâmplat. Telegrama primită de domnul Schneeberg era pentru dumneata, nu? Am văzut când ţi-a strecurat-o.

— Nu neg.

— Pot afla cuprinsul ei?

— Plec şi eu.

— Ah, îmi închipuiam. Împreună cu sora dumitale?

— Fireşte.

— Încotro?

— Avem aceeaşi ţintă ca şi dumneavoastră: Berlin.

— Admirabil! Dar eu trebuie să mă duc întâi la Malineau.

— Voi avea grijă să ne întâlnim. Acum însă trebuie să ne despărţim. Fritz, mă însoţeşti!

Emma îl trase la fereastră şi-i şopti:

— A venit atât de brusc! Ordin de la comandant?

— Da. Îmi strică toate socotelile.

— Dacă ar fi adevărat că tata e prizonier la Ortry! Dumnezeule!

— Voi face tot ce-mi va sta în putinţă. Voi cuteza totul. Acum nu mai trebuie să am nici un scrupul. Cine mi se aşază azi în cale e pierdut.

— N-ar fi fost totuşi mai bine dacă l-aţi fi predat pe Richemonte poliţiei?

— Nu. De scăpat nu ne scapă el. Acum însă arestarea lui ar fi pripită. Cunosc castelul, depozitele şi tot ce e nevoie. Dacă Richemonte ar fi dus de acolo, s-ar produce schimbări care ar nărui tot planul meu.

Müller plecă cu Fritz şi jos îl întâlniră pe Bertrand.

— Domnule doctor, spuse profesorul, ai băgat de seamă că Richemonte a fost sus?

— Da.

— A avut loc o discuţie neplăcută.

— Îmi închipuiam.

— Te va urî, din pricină celor pe care i-a întâlnit aici. Vei avea neplăceri, şi poate că vei fi chiar în primejdie.

— Nu mă tem de nimic. Miss de Lissa locuieşte la mine. Nu-i pot impune pe cine să primească şi pe cine nu. Iar în ceea ce-l priveşte pe bătrân, ştiu eu cum să procedez cu dânsul.

— Poate că va veni vremea când îţi voi putea mulţumi aşa cum mă îndeamnă inima. Nu cumva ai câteva frânghii, lungi şi trainice? Am nevoie de ele şi n-aş vrea să mă trădez, cumpărându-le.

— Pricep. Mă duc singur să le caut.

— Şi încă ceva: ştiu că ai o trăsură şi cai, pentru drumurile

pe care le faci la ţară.

— Da.

— Câte persoane încap în trăsură?

— Patru, afară de vizitiu.

— N-ai fi dispus să mi-o vinzi?

— Nu vreau să te pun la cheltuială. Pentru cât timp ai nevoie de trăsură, domnule doctor?

— Cel mult două zile.

— Atunci de ce s-o cumperi? Ţi-o împrumut cu dragă inimă.

Müller se învoi, mulţumind. Frânghiile fură aduse şi ele. Fritz le împachetă, apoi stăpânul său îi spuse:

— Acum mai ai de cumpărat lumânări pentru felinar. Aşteaptă-mă pe drumul din pădure, unde ne întâlnim de obicei. La revedere.

Căpitanul Richemonte se întoarse la Ortry într-o dispoziţie de nedescris. Alergă îndată la Rallion, pe care-l găsi întins pe sofa, citind o carte.

— Ah, domnule căpitan! Ce vizită neaşteptată!

— Zău? Credeam că mă aştepţi.

— Cum asta? Pentru ce?

— Păi, pentru chei.

— Care chei?

— Acelea de la încăperile subpământene.

— Iarăşi cheile?

— Mii de draci, te pricepi foarte bine să te prefaci! Dar răbdarea mea a ajuns la capăt, domnule. Scoate cheile, îţi spun!

— Eşti nebun, căpitane!

— Mai îndrăzneşti să negi? Dar acum am dovada.

— Prostii!

— Mi-a spus-o chiar acela pe care l-ai eliberat.

— Am eliberat eu pe cineva? Pe cine?

— Nu mă întărâta! Te previn.

Rallion închise zgomotos cartea şi o azvârli pe masă.

— Căpitane, de câtva timp nu te mai înţeleg. Mi-ai făgăduit-o pe nepoata dumitale şi nu te ţii de cuvânt; mă târăşti la întruniri unde sunt rănit. Acum mă faci şi hoţ. M-am săturat. Nu mă mai las dus de nas. Am primit adineauri o telegramă de la tata şi mâine sau poimâine plec.

Richemonte scrâşni din dinţi.

— Nu, prietene, atât de uşor nu vei scăpa de aici. Tatăl dumitale nu se va bucura când îi voi povesti isprăvile fiului.

— Căpitane!

— Unde e telegrama?

— Aici.

Rallion îi zvârli telegrama, care cuprindea următoarele:

„*Stăruie să fie luată hotărârea şi vino imediat*. *Totul e pregătit*.”

— Vezi deci cum stau lucrurile! spuse Rallion, zâmbind. O capăt pe Marion sau nu?

— Înainte de a vorbi despre fată, vreau să fiu lămurit în problema cheilor.

— Lămurit? De mine? Prostie!

— Ducă-se dracului! Numai dumneata poţi să le ai.

— Asta e prea de tot. N-ai vrea ca, înainte de a continua să mă învinovăţeşti, să-mi explici cum ai ajuns la bănuiala asta stupidă?

— Bine, ascultă: ieri am pus mâna pe un spion. Am pus să-l lege şi l-am închis în aceeaşi celulă în care am vârât-o pe cameristă. Am mai închis apoi încă pe unul, şi eram convins că-i am la adăpost pe amândoi. Adineauri, mi-a cam bătut la ochi purtarea fetei. Am pus s-o supravegheze şi aflu că s-a dus la afurisita aceea de englezoaică. Plec după ea şi pe cine crezi că găsesc acolo?

— Ei?

— Pe cei doi arestaţi ai mei.

— Visezi.

— Din păcate, nu.

— Ceea ce povesteşti dumneata e cu neputinţă.

— Ba nu-i deloc cu neputinţă, domnule conte. Unul din prizonieri mi-a spus să-ţi transmit salutări şi că dumneata ai cheile pe care eu le credeam pierdute.

Rallion izbucni în râs:

— Şi dumneata ai crezut? Nu bagi de seamă că individul te duce de nas?

— Mă duce de nas?

— Cine a mai fost acolo?

— Marion şi...

— Ce spui? Marion a fost cu ei? Şi tot nu bănuieşti cum stau lucrurile?

— Crezi cumva că ea are cheile?

— Dar cine altcineva?

— Cum să fi pus mâna pe ele?

— În fel şi chip. Poate că ea te supraveghează de mult.

— Nu prea îmi vine să cred. Dar când stau şi mă gândesc că ea a fost aceea care mi-a prezentat prizonierii eliberaţi...

— Ţi i-a prezentat pe cei doi? Ei, ce alte dovezi mai doreşti? Ea are cheile, asta e sigur.

— Cum adică?

— Dânsa a pus-o pe cameristă să doarmă în patul ei, ceea ce înseamnă că a aflat de planul nostru.

— Drace! Aşa trebuie să fie.

— Putea să facă asta numai în cazul că ar fi cunoscut gangurile, scările şi uşile secrete.

— Femeie afurisită!

— Şi astfel s-a putut introduce la dumneata pe când dormeai, a „împrumutat” cheile sau a luat un model în ceară după ele...

— La asta nu m-am gândit încă.

— Ea ne strică toate planurile; devine din ce în ce mai neruşinată, după cum singur spui; îţi scapă arestaţii care erau în toată siguranţa în celule; o găseşti la aceşti prizonieri, pe care i-a sfătuit să arunce vina asupra mea. Şi asta o face numai pentru că mă urăşte. Şi dacă nici acum nu-ţi dai seama cum stau lucrurile, atunci nu mai pricep nimic, căpitane.

Richemonte începu să umble de colo-colo, agitând braţele şi rostind fel de fel de cuvinte neînţelese. În cele din urmă se opri şi zise:

— Ai dreptate. Am fost orb, dar dumneata m-ai vindecat.

— În sfârşit! Ei, şi acum ce se va întâmpla?

— O fac inofensivă.

— În ce fel?

— Punând în lucru planul pe care ea ni l-a zădărnicit. Aştept până va fi în camera ei, apoi vin să te iau. Vom intra la dânsa prin uşa secretă.

— Bun, bun! Dar se va observa lipsa ei.

— Lasă în seama mea să răspund la întrebări; o voi face într-un fel care-i va mulţumi pe cei ce vor întreba.

— Pe toţi? Hm! Pe unul cred că nu.

— Cine e acela?

— Afurisitul de profesor. Cocoşatul.

— Îl urăşti.

— Ah! Ştiu bine că dumneata îl urăşti la fel ca mine, ba chiar că te temi de el.

— Eu, mă tem? Eşti nebun? Cel mult trebuie să fiu puţin rezervat faţă de el. Individul acesta a observat unele nimicuri, a căror trădare mi-ar putea aduce neplăceri, nu însă şi pagube.

— Ei bine, atunci fă în aşa fel încât să-şi dea demisia.

— Se va eschiva s-o facă.

— N-are simţul onoarei?

— Deloc. N-ar renunţa în nici un caz la o slujbă atât de

bine plătită.

— O încercare n-ar strica.

— O voi face. Dacă pot scăpa de omul acesta mai mult sau mai puţin pe cale paşnică, nu mă mai uit la o despăgubire egală cu leafa pe trei luni.

— Dar datoria şi-o face? Am băgat de seamă că lipseşte cam mult.

— Iese adesea, e adevărat. Poate că asta îmi va oferi un pretext să mă cert cu el. Aşadar, fii pregătit. Voi veni să te iau.

Plecă de la fereastra odăii sale, privind spre şoseaua care ducea la oraş. În acelaşi timp trimise servitorul să vadă ce-i cu Müller şi să afle ce lecţii predase în ziua aceea.

— Astăzi n-a făcut deloc lecţii, i se dădu răspunsul.

— Nu-i acasă?

— A lipsit toată ziua. A fost văzut numai câteva clipe, apoi a plecat iar.

După câtva timp, bătrânul le văzu venind pe şosea pe Marion şi pe cele două surori. În acelaşi timp, Müller apăru gânditor pe poteca din livadă. Părăsise oraşul mai târziu decât fetele, însă venise pe un drum mai scurt, şi astfel ajunse în aceeaşi clipă cu ele în curtea castelului.

Căpitanul coborî şi rămase în aşteptare. În faţa porţii, Müller se întâlni cu fetele şi intră cu ele în curte.

— Domnule doctor, eşti căutat! strigă Richemonte.

— Vă stau la dispoziţie.

— Nu prea se vede. Când e nevoie de dumneata nu eşti aici. Ai făcut lecţii cu băiatul?

— Nu.

Fetele se opriră şi ele.

— De ce nu? Nu pentru asta eşti angajat?

— Sunt angajat să-i fac educaţie elevului meu. Dar educaţia nu constă numai în lecţii. Fiecare elev trebuie tratat după temperamentul său. Am găsit necesar să-i acord puţin

repaus domnului baron Alexander.

— Repaus? Lui sau dumitale, domnule doctor?

— Poate că amândurora în acelaşi timp.

— Asta nu pot tolera. Nu pentru asta te plătesc. Altul ar căuta să-şi câştige leafa.

— Atunci v-aş sfătui să încercaţi cu altul, domnule căpitan. Plec chiar astăzi, dacă, aşa cum am înţeles, sunt concediat.

— Bine. Voi aranja asta şi, pentru a nu te simţi nedreptăţit, îţi voi plăti salariul pe un sfert de an. Rămâi cu bine, domnule doctor.

— La fel, domnule căpitan.

Bătrânul nu-şi închipuise să poată scăpa atât de uşor de incomodul profesor. Îl umilise în faţa celor trei fete şi acum pleca mândru de acolo.

— Ce-ai făcut, domnule doctor! îi şopti Marion, pe când urcau scara. Acum nu mai ai slujbă.

— Ba am una cu mult mai bună şi mai onorabilă. Nu-mi închipuiam să pot scăpa atât de uşor.

— Dar eu?

— Lasă în seama mea! Fii încredinţată că voi face tot ce-mi stă în putinţă să te ocrotesc împotriva acestui om. Nu mai putem vorbi acum despre asta, căci am ajuns la odaia dumitale. Ar bate la ochi, căci nu trebuie să uităm că suntem supravegheaţi.

Se despărţiră, el ca să-şi împacheteze lucrurile, ea ca să se gândească la tot ceea ce aflase în ziua aceea.

Cufundată în gânduri, umblă de colo-colo prin cameră, timp de vreo jumătate de ceas, apoi se aşeză pe un scaun în faţa mesei. Îşi sprijini coatele de masă şi capul în palme. Stătea astfel cu spatele la uşa care dădea în vestibul.

Între timp căpitanul se dusese la contele Rallion, care-l aştepta nerăbdător. Avea în mână o scrisoare deschisă.

— Scrisoarea a sosit acum câteva ceasuri, fără ca eu să fi ştiut de dânsa. Mi-a fost pusă pe masa de scris în timpul

absenţei mele.

— Mă priveşte şi pe mine conţinutul ei?

— Foarte mult chiar.

— De la cine e?

— De la tatăl dumitale. Ascultă ce scrie:

„Dragul meu căpitan

Situaţia politică s-a schimbat brusc în aşa fel încât trebuie să-ţi vorbesc personal. Deoarece însă nu voi putea veni atât de curând la Ortry, te rog ca cel mai târziu a doua zi după primirea acesteia să pleci încoace cu primul tren de dimineaţă. E foarte urgent. Am impresia că furtuna se va dezlănţui mai curând decât bănuim noi. Fireşte că-l vei aduce şi pe fiul meu. Îl aşteaptă favoarea de a fi mutat la zuavii de gardă.

Al dumitale Jules, Conte von Rallion”

— Ce zici de asta? întrebă Richemonte.

— O favoare mare. Avem numai un singur regiment de zuavi în garda imperială, format din două batalioane. Asta mă bucură mult. Dar chestia cealaltă, călătoria urgentă?

— Te îngrijorează?

— Fireşte. Căci ce se va întâmpla cu Marion?

— Aş! Poţi să fii sigur de ea până te întorci. Câteva zile mai mult sau mai puţin nu mai contează.

— E acum acasă?

— Da, am văzut-o înapoindu-se.

— Şi când… o luăm?

— Chiar acum.

— Dar dacă strigă după ajutor?

Richemonte izbucni în râs:

— Am eu o bucată de blană veche, care o va împiedica să

strige. I-o aplic pe faţă şi o leg bine. În acelaşi timp dumneata vei lua frânghiile pe care le-am adus şi le-am lăsat afară şi-i legi mâinile şi picioarele. E în mod sigur a noastră, căci acum nu-i va mai da în gând s-o pună pe cameristă în locul ei.

— Atunci, haide!

— Încă ceva: am vorbit cu Müller.

— Ah! Despre concedierea lui?

— Da.

— Şi a primit?

— Cu plăcere chiar, după cât se părea. Pleacă imediat. Îşi împachetează lucrurile, apoi se cară.

— În sfârşit, scăpăm de acest individ. Eu nu prea aveam încredere într-însul.

— E un caracter închis, de nepătruns; un tip primejdios. Dar să nu ne pierdem vremea cu el. Haide! Încuie mai întâi uşa, căci trebuie să fim prevăzători.

Rallion încuie uşa, apoi pătrunseră prin intrarea secretă din perete. Afară îşi încălţară papuci de pâslă peste ghete şi porniră spre odaia lui Marion.

Stătură să asculte şi auziră paşi regulaţi, înăbuşiţi de depărtare.

— Pare că merge încolo şi încoace prin odaie, zise Rallion.

— Da. Trebuie să aşteptăm, deci.

În cele din urmă se făcu linişte înăuntru.

— Acum! şopti Richemonte complicelui său. Ai frânghiile pregătite?

— Da.

— Fireşte că se va împotrivi. Să nu fii prea blând cu ea! Cu cât vei fi mai aspru, cu atât sfârşim mai repede cu dumneaei.

Bătrânul deschise tăblia mascată. Rămase câteva clipe în ascultare şi, deoarece nu se mai auzea nici o mişcare, se hotărî să treacă la fapte.

— Înainte! şopti Richemonte.

— Lăsăm deschis aici?

— Fireşte.

Intrară în vestibul, unde nu era nimeni. Se apropiară de uşa cu perdele şi priviră printre acestea. Marion şedea la masă, cu capul sprijinit în palme.

Bătrânul făcu un semn colonelului, desfăcu perdelele şi intră dincolo, ţinând cu amândouă mâinile bucata de blană. Rallion era în spatele lui.

Căpitanul făcu doi paşi repezi înainte, se auzi un ţipăt înăbuşit — ticălosul apăsa atât de tare blana pe gura fetei, încât ea nu mai putea scoate nici un sunet. În acelaşi timp Rallion îi trecu frânghiile în jurul braţelor, după care-i legă şi picioarele.

— Aşa! spuse Richemonte, mulţumit. De data asta porumbelul e prins. N-o să ne-o mai vâre pe cameristă în locul ei. Să plecăm repede cu ea!

Marion, care leşinase, fu transportată afară. Bătrânul împinse la loc tăblia, punând zăvorul.

— Încotro acum? întrebă Rallion.

— Mai întâi jos, în gang. Hai să aprindem felinarele!

O duseră pe Marion până la uşa bolţii în a cărei parte din fund fusese închis Deephill. Deoarece căpitanul lăsă jos povara, Rallion întrebă:

— Aici înăuntru?

— O, nu! Aici n-ar fi în siguranţă, de aici mi-a dispărut unul, fără să-mi pot explica cum. Vreau să văd dacă descopăr vreo urmă. Rămâi dumneata puţin, ca s-o păzeşti pe prizonieră.

Deschise uşa şi intră în boltă, de unde se întoarse supărat, după câtva timp.

— Ai găsit ceva?

— Nu, absolut nimic. Hai, pune mâna să mergem mai departe.

O duseră până la punctul de încrucişare a gangurilor, apoi cotiră la dreapta. În faţa uşii prin care fuseseră aduşi atât

camerista cât şi pictorul, o aşezară la pământ.

— Şi de aici mi-a scăpat unul, zise Richemonte, şi încă prin două uşi încuiate... Mă duc să cercetez.

Deschise uşa şi dispăru îndărătul ei. Trecu destul de mult până se înapoie.

— Îţi vine să crezi în vrăji, zău aşa. Şi de aici a dispărut un prizonier, fără să lase cea mai mică urmă, din care să se poată vedea în ce fel a izbutit să fugă.

— E aşa cum spuneam eu: cineva are cheile, şi acest cineva e Marion. Încotro o ducem acum?

— Aici înăuntru.

— Ce? Aici? De unde tocmai a dispărut unul?

— Da. Dar n-avea nici o grijă, ea nu-mi scapă. Haide!

Fata fu dusă în încăperea rotundă, care se afla sub cea în care zăcuse Schneffke. Acolo o aşezară jos.

— Vezi dumneata această fântână aparentă? zise Richemonte. Este intrarea spre încăperile în care cu siguranţă că nu va pătrunde nici un nechemat.

— Are trepte?

— Nu.

— Vreo scară?

— Nici asta!

— Atunci cum ajungem acolo?

— Tocmai asta e enigma! râse Richemonte. Individul acela gras care s-a aflat aici, ca şi acela care l-a eliberat cu siguranţă că au încercat amândoi să ajungă jos. Vor fi dibuit cu mâinile să caute trepte, însă n-au găsit nimic. Sunt convins că dânşii cred că e vorba într-adevăr de o fântână. Sunt însă înfipte trepte de fier în pereţi, dar încep atât de jos, încât nici prima nu poate fi ajunsă cu mâna.

— Şi cu ajutorul lor coborî jos?

— Da. La a douăsprezecea te opreşti. Acolo se deschide un gang, pe care trebuie să-l străbatem. Eu cobor înainte şi o ţin pe Marion, căreia dumneata îi dai drumul în jos pe o funie.

Apoi vii şi dumneata.

Aşa se şi întâmplă. Richemonte coborî, apoi i se dădu drumul în adâncime fetei, după ce i se petrecu o funie pe după subsuori. Rallion coborî după ei şi intră în gangul unde se şi afla bătrânul. Duseseră povara de-a lungul gangului, urcară câteva trepte şi ajunseră în cele din urmă la un loc unde era mai multă lumină.

— Ajungem, cumva, afară? întrebă colonelul.

— Aş, de unde! Ne aflăm, e drept, iarăşi la acelaşi nivel cu bolţile, însă gangul acesta nu duce afară. Lumina vine de sus. E o gaură de ventilaţie, nimic altceva. Haide!

— Mai e mult?

— Nu. Vezi uşile la dreapta şi la stânga?

— Da.

— A cincea pe dreapta.

Merseră mai departe, îndepărtându-se de gaura de ventilaţie. Când ajunseră la a cincea uşă, căpitanul deschise şi în faţa lor se căscă un cavou întunecos. Pe jos erau paie şi nimic altceva. În încăperea mohorâtă fu aşezată Marion, care era încă leşinată, apoi părăsiră bolta, pe care bătrânul o încuie cu grijă.

— Încotro acum?

— Îndărăt, să aducem merinde.

— Pentru Marion?

— Pentru ea şi pentru alţii. Mai am de îngrijit de încă două persoane şi, deoarece plec la Paris şi nu ştiu când mă înapoiez, vreau să le aprovizionez cu pâine şi apă. Îţi voi da o mare dovadă de încredere colonele, arătându-ţi prizonierul care se află aici jos. Fac asta ca să-mi ispăşesc păcatul de a te fi bănuit. Haide!

— Cine e persoana?

— Un neamţ. Venise să dezgroape o casetă de război care aparţine francezilor. Eu l-am împiedicat, luându-mă la luptă cu el şi transportându-l apoi ca prizonier la Ortry.

— Cum îl cheamă?

— Greifenklau, şi face parte din acea familie pe care o urăsc cum n-am urât încă pe nimeni.

Merse câteva uşi mai departe şi deschise una. Când bătrânul lumină înăuntru, Rallion văzu o încăpere plină cu paie putrede, şi deasupra lor un om, încovrigat ca un câine, purtând pe trup nişte zdrenţe mizerabile.

— Acesta e! zise Richemonte, cu o bucurie drăcească. Mă răzbun pe dânsul în contul întregii sale familii. El ştie unde este îngropată caseta; n-a vrut să-mi spună însă, de aceea va rămâne aici până va mărturisi, apoi...

— Apoi? stărui colonelul, văzând că bătrânul şovăie.

— ...apoi va trebui totuşi să moară, şopti bătrânul, pentru ca prizonierul să nu audă.

Nenorocitul era legat în lanţuri, astfel că abia se putea mişca până la un metru depărtare. Păru-i cărunt îi atârna până la jumătatea spatelui şi barba-i încâlcită era o dovadă a anilor grei pe care-i petrecuse în locul acesta. Obrajii îi erau scofâlciţi, ochii adânciţi în orbite.

— Ţi-e foame, Greifenklau?

Nici un răspuns.

— Te întreb dacă ţi-e foame! repetă Richemonte.

— Nu! se auzi un glas cavernos.

— Sete?

— Nu.

— Vrei să fii liber?

— Nu.

— Câine, spune adevărul, altfel iau biciul! Vrei să fii liber?

— Prin tine, nu.

— Dar prin cine?

— Vor veni ai mei şi mă vor scoate de aici.

Richemonte izbucni într-un râs sinistru.

— Când vor veni, îi vâr împreună cu tine. Voi stârpi toată familia ta, dacă va cuteza să vină încoace.

Părăsi celula şi, întorcându-se spre Rallion, zise:

— Asta e răzbunarea mea. Cheile de la cătuşele sale atârnă de un cui în celula sa şi el nu poate ajunge la ele tocmai pentru că e legat.

— De fapt, e groaznic!

— Şi totuşi, nu îndeajuns pentru dânsul. Astfel se răzbună un Richemonte!

6. În „centrul lumii de dincolo”

Müller se duse în odaia lui să-şi împacheteze lucrurile. Cufărul fu dus la gară de un servitor, apoi profesorul concediat plecă, fără să-şi ia rămas-bun de la cineva.

Se prefăcu că o ia înspre oraş, însă, când socoti că nu poate fi observat, se întoarse către pădure, unde dădu de Fritz Schneeberg, la locul indicat.

— Ai îngrijit de toate?

— Da, domnule doctor.

— S-a zis cu „doctorul”, dragă Fritz.

— Din păcate. Trebuie să plecăm.

— Da. E ultima noastră noapte aici, însă vreau să mă folosesc de dânsa. Voi cerceta totul, absolut totul.

— Şi iar nu veţi găsi nimic.

— Ba poate, totuşi. Credeam amândoi până acum că ştim toate încăperile, dar nu e aşa. Mai există ganguri pe unde n-am fost.

— Acela în care a căzut Schneffke?

— Da, şi poate că acela e şi cel ce ne trebuie. Baronul nebun vorbea de un „punct central al lumii de dincolo”.

— Se referea la punctul de încrucişare al gangurilor, cunoscute de noi până acum.

— Nu. M-am gândit şi am ajuns la anumite concluzii. Gangurile sunt adesea întortocheate. Punctul lor de încrucişare nu se află la mijloc, cum credeam la început. Dacă trag o linie de la castel spre carieră şi de la Turnul vechi o a doua spre ruina mănăstirii, atunci aceste două drepte se întretaie aproape în punctul unde Hieronymus a căzut în groapă. După spusa nebunului, acolo s-ar afla cineva în legătură cu caseta de război. Şi cine altul ar putea fi, decât tatăl meu?

— Atunci vom merge de-a dreptul, cum obişnuia Blücher, domnule doctor. V-aţi însemnat locul, cred?

— Foarte exact. Haide! Să nu pierdem nici o clipă.

Intrară în pădure, până ajunseră la locul unde se găseau copacii retezaţi.

— Aici o fi, nu?

— Nu, mai departe. Dar avem nevoie de câteva trunchiuri de copăcei.

Fritz luă pe umeri trei şi Müller făcu la fel. Ajunşi la groapa cu pricina, aşezară lemnele cruciş, apoi doctorul se lăsă în genunchi, să fixeze una din frânghii la punctul de întretăiere a două trunchiuri.

În timp ce făcea asta i se păru că aude jos un zgomot.

— Tăcere, Fritz! zise el. Aud ceva.

Dădu puţin la o parte muşchiul şi văzu apropiindu-se o lumină.

— Repede, lasă-te şi tu în genunchi!

În clipa următoare Fritz era alături de dânsul, îşi făcu şi el o groapă în muşchi, ca să poată vedea mai bine. De jos auziră cuvintele:

— Ajungem, cumva, afară?

— Aş, de unde! Ne aflăm, e drept, iarăşi la acelaşi nivel cu bolţile, însă gangul acesta nu duce afară. Lumina vine de sus. E o gaură de ventilaţie, nimic altceva. Haide!

— Mai e mult?

— Nu. Vezi uşile la dreapta şi la stânga?

— Da.

— A cincea pe dreapta.

Lumina dispăru spre partea opusă.

— Ai auzit? şopti Müller.

— Da.

— Şi i-ai şi văzut?

— Pe toţi trei.

— Eu numai pe unul. Muşchiul de aici e prea gros.

— Pe cine aţi recunoscut?

— Pe căpitan. Cine erau ceilalţi?

— Rallion. Şi amândoi duceau un om legat. Părea să fie o femeie.

Müller se înfioră.

— O femeie? Ai văzut bine?

— Da. Capul îi era acoperit.

— Dumnezeule! Cum era îmbrăcată n-ai observat?

— Purta o rochie cenuşie, dacă nu mă înşel. Dar cele două felinare dădeau atât de puţină lumină, încât nu sunt sigur.

— Fritz, să ştii că s-a făptuit iar o ticăloşie. Marion purta o rochie cum spui tu.

— Nu veţi fi vrând să spuneţi că mizerabilii au târât-o pe domnişoara Marion într-o astfel de gaură?

— Ba tocmai asta vreau să spun. Doar au mai încercat o dată. Şi gândeşte-te la cele întâmplate la doctorul Bertrand! Eu îmi dau drumul pe funie.

— Dar veţi fi descoperit.

— Nu cred. Nu spunea bătrânul că e a cincea uşă?

— Da.

— Eu am mai fost jos şi ştiu că uşile se află cam la douăzeci de paşi depărtare una de alta. Asta înseamnă o sută de paşi. Nici nu mă vor putea observa.

— E totuşi foarte primejdios. Pot merge şi eu?

— Nu, tu trebuie să rămâi aici. Cu ajutorul tău ajung mai repede jos şi înapoi, sus. Vei observa când mă reîntorc. Celălalt capăt al funiei îl ţii în mână. Dacă simţi că trage cineva de ea şi e întuneric, să ştii că sunt eu. Dacă observi însă venind lumina înapoi, o tragi repede la tine, să nu fie văzută.

— Revolverele le aveţi încărcate?

— Da.

— Bun! Dacă trageţi, cobor, şi atunci îi ia dracul pe mizerabilii aceia.

Müller se încleştă de funie şi îi dădu drumul. Ajuns la pământ privi în jurul său şi zări lumina departe, în fund. În vârful picioarelor porni mai departe şi izbuti să se apropie atât de mult, încât putu pricepe aproape tot ce vorbeau cei doi.

Richemonte intră într-o celulă. Ceea ce făcu şi vorbi acolo nu putu vedea şi auzi, dar simţea cu toată fiinţa sa că acela la care se găseau cei doi ticăloşi era tatăl său.

În cele din urmă, bătrânul încuie uşa.

— ...Astfel se răzbună un Richemonte! îl auzi acum Müller, foarte lămurit.

Rallion murmură un răspuns pe care profesorul nu-l mai pricepu, iar căpitanul mai zise şi el ceva, care fu acoperit de zăngănitul cheilor. Apoi, însă, colonelul spuse cu un ton de uimire adâncă:

— Şi acesta e... nepotul dumitale?

— Da. Poate că-ţi voi povesti...

Müller nu auzi mai mult, căci îşi zise că acum trebuia să plece neapărat de acolo, ceea ce şi făcu. Trebuia să fie în siguranţă atunci când cei doi vor ajunge la gaura de ventilaţie.

Găsi funia atârnând încă. Se prinse de ea şi începu să urce. Cât ai clipi din ochi fu sus, puse la loc muşchiul şi se aşeză jos.

— Aţi descoperit ceva? întrebă Fritz, în şoaptă.

— Pst! Se apropie.

La lumina lanternei îi văzură dedesubt pe Richemonte cu Rallion.

— A trebuit să mă grăbesc al naibii, ca să nu fiu surprins de ei, şopti Müller. Repede, coborâm din nou!

— Şi eu?

— Da. Şi află că... tatăl meu e acolo!

— Sfinte Dumnezeule! L-aţi văzut cumva?

— Nu.

— Dar dacă se întoarce bătrânul?

— Fie ce-o fi! Haide!

Îşi dădu drumul pe funie şi Fritz după el.

Fără să stea o clipă pe gânduri porniră amândoi spre uşa a cincea din dreapta. Doctorul o deschise şi lumină înăuntru. O văzu pe Marion zăcând pe paie, legată de mâini şi picioare, albă ca varul la faţă.

În clipa următoare stătea în genunchi lângă ea şi-i tăia legăturile. Zărindu-l, sângele se întoarse în obrajii fetei şi privirea ei îl răscoli pe Müller până în adâncul inimii.

Abia după câtva timp Marion se reculese şi izbuti să povestească cele întâmplate.

— Dar cum de-ai ştiut că mă aflam în această primejdie grozavă? întrebă ea la urmă.

— Despre asta mai târziu! Mai avem ceva de făcut. Te rog, ieşi afară în gang!

După ce vârî în buzunar frânghiile tăiate, Müller încuie celula la loc.

— Ce facem acum? întrebă Fritz. Spuneaţi adineauri că şi…

Müller îi aruncă o privire, care-l făcu să-şi întrerupă vorba.

— Să ne păstrăm cumpătul! mai zise dânsul, în primul rând trebuie să ştiu dacă acest gang este în legătură cu celelalte. N-ai putut vedea nimic, domnişoară?

— Nu.

— Dar de auzit?

— Cred că am leşinat de câteva ori, numai din când în când am auzit câte ceva, ca din depărtare.

— Şi ce anume?

— Mă aşezaseră pe nişte lespezi reci şi umede şi apoi au vorbit de o fântână, care în realitate nu e fântână.

— Eu am fost acolo şi am văzut-o.

— Şi eu, adăugă Fritz. Dar ce să fie, dacă nu e fântână?

— O intrare. Sunt fixate în pereţi trepte de fier, pe care se

poate coborî.

— Atunci treapta dintâi trebuie să fie atât de jos încât nu poate fi ajunsă cu mâna.

— Tocmai aşa spunea şi căpitanul, zise Marion.

— Pe acolo te-au coborât?

— Cei doi da, iar mie mi s-a dat drumul pe o funie.

— Şi apoi unde aţi mers?

— I-am auzit spunând că după douăsprezece trepte se face un gang. Bănuiesc că acolo m-au dus.

— Dar acesta se află la acelaşi nivel cu celelalte…

— Am simţit mai târziu că urcam nişte trepte.

— Şi ai auzit, poate, deschizându-se uşi?

— Nu.

— Bine. Asta ajunge. Dumneata, duduie, şi eu ne vom întoarce pe drumul acesta.

— Încotro?

— Dar de ce nu prin gaura de ventilaţie pe care am descoperit-o, domnule doctor? interveni Fritz.

— Am eu planul meu. Pe acolo va trebui să ieşi tu cu celălalt prizonier.

— Încă un prizonier? întrebă Marion.

— Da. Îl vom elibera şi pe el. Nu e departe de aici. Vrei să aştepţi puţin în locul acesta?

— De ce să nu merg şi eu?

— Vederea prizonierului te-ar îngrozi.

— Tot ce faci dumneata, domnule doctor, e chibzuit şi bun; trebuie să te ascult. Dar întunericul ăsta de aici…

— Îţi lăsăm un felinar.

— Să nu zăboviţi mult.

Cei doi bărbaţi merseră mai departe în gang.

— De ce să nu fi venit şi ea? întrebă Fritz.

— Pentru că nu trebuie să afle, deocamdată, că prizonierul e tatăl meu.

— Dar tot îşi va da seama când îl vom aduce acolo unde

se află ea.

— Cum adică?

— Păi, n-o să vă numească fiul său?

— Dar nici nu-i voi spune că sunt fiul lui.

— De ce procedaţi astfel, domnule doctor? Nu văd nici un motiv.

— Ba sunt ele mai multe. În primul rând nu vreau ca Marion să ştie cine şi ce sunt şi apoi trebuie să-l cruţ pe tata. Gândul că e liber îl va copleşi. Dacă mai aude şi că sunt fiul lui, se poate întâmpla ca bucuria să-i omoare. Trebuie să-i servim fericirea cu linguriţa.

— Se poate să aveţi dreptate, domnule doctor. Dar văd colo că se apropie lumina, ceea ce înseamnă că domnişoara vine încoace.

Aşa şi era. Marion se apropia încetişor.

— Nu mi-o luaţi în nume de rău! spuse ea. Eram singură şi, văzând că vă sfătuiţi, credeam că e vreo primejdie.

— Nu e nici una! o linişti Müller. Dar, de vreme ce tot eşti aici, poţi să rămâi. Însă trebuie să te aştepţi la ceva groaznic.

— Nimic nu poate fi mai groaznic decât singurătatea în aceste ganguri.

Müller scoase cheia şi deschise. Trase aer adânc în piept, apoi îi dădu drumul şuierător pe nas. Trebuie să-şi adune toată stăpânirea de sine să nu izbucnească într-un plâns sfâşietor.

Prizonierul nu se clinti, când lumina felinarului pătrunse a doua oară în celula sa. Văzând însă grozăvia din faţa ei, Marion scoase un ţipăt.

— Dumnezeule din ceruri! Un om zace aici?

Müller scrâşni din dinţi.

La auzul glasului de femeie, prizonierul înălţă capul.

— O femeie! O femeie! îngână el. Ce vrei de la mine?

Marion se apropie de nenorocit şi-i zise:

— Îţi aduc libertatea.

— Libertatea? Oh, ce batjocură!

— Nu e nici o batjocură, ci sfântul adevăr.

El se ridică puţin şi clipi din ochi din cauza luminii.

— Femeie, fato, nu mă înşela! murmură cu glas tremurător.

— Nu te înşală nimeni, zise Müller, luptând să-şi stăpânească emoţia ce-l covârşea. Crede-mă, e adevărat.

Fără să vrea, rostise aceste cuvinte în limba germană.

— Ce aud? Se vorbeşte în germană? exclamă prizonierul. Dumnezeule! De când n-am mai auzit limba asta!

Şi, izbucnind în plâns, se prăbuşi iar pe paiele sale.

Fritz suspină şi Müller, deşi strângea din dinţi cât putea, nu putu împiedica lacrimile să-i curgă şiroaie pe obraji.

Marion se lăsă în genunchi lângă nenorocit, pe paiele umede.

— Unde-s cheile de la cătuşe? îl întrebă ea.

— Colo în cui.

— Aici sunt! exclamă Fritz. Lanţurile vor cădea.

— Dumnezeule, Sfinte Dumnezeule!

Prizonierul se mai ridică o dată pe jumătate şi îşi duse în faţă mâinile prinse în cătuşe, apoi se prăbuşi din nou pe paiele umede.

— A leşinat! zise Marion, printre lacrimi.

— Îşi va reveni, răspunse Müller.

Se lăsă apoi în genunchi şi descuie cătuşele, apoi îl duse afară pe prizonier, până sub gaura de ventilaţie.

— Dar cum îl ducem la suprafaţă? întrebă Fritz.

— Scoate-ţi haina, ca să i-o punem lui. După aceea îl tragi în sus cu funia.

Când cei doi ajunseră la suprafaţă, Müller se adresă fetei:

— Ai răbdare o clipă, domnişoară. Mă înapoiez imediat.

Urcă sus de-a lungul funiei şi-l examină pe tatăl său.

— Cum stăm? întrebă Fritz, îngrijorat.

— Trăieşte, e însă foarte slăbit. Dacă se trezeşte şi

întreabă, nu-i spui încă nimic.

— Dar dacă vrea să ştie cine suntem?

— Tu eşti culegător de plante, iar eu profesor. Pentru rest îi spui să mă întrebe pe mine.

— Şi să aştept aici?

— Nu. Până se trezeşte, duci înapoi trunchiurile de copaci la locul lor. Apoi cauţi să vii cu el la *Trou du bois*, unde ne vom întâlni.

— Dar de ce nu veniţi şi dumneavoastră chiar acum?

— Pentru că acum trebuie să ascult mai mult de logică decât de inimă. Vreau să mă duc cu Marion la mama ei, încă înainte de a se înapoia căpitanul.

— La Liama?

— Da. O luăm şi pe ea cu noi.

— Oh, ce lovitură pentru bătrân! Încotro o veţi duce?

— Asta vom vedea. Acum grăbeşte-te şi dă-ţi osteneală să nu fii descoperit!

Müller nu putu renunţa să-l sărute pe obraji pe tatăl său, apoi îşi dădu drumul în jos pe funia, pe care Fritz o trase îndată sus.

— În ce stare se află nenorocitul? întrebă Marion.

— Îşi va reveni curând.

— Slavă Domnului. Îl cunoşti?

— Da.

— Atunci explică-mi, te rog, cum...

— Să lăsăm asta pentru mai târziu. Acum trebuie să ne punem la adăpost înainte de înapoierea căpitanului. Trebuie să ne grăbim. Eşti destul de tare?

— Sunt cu dumneata şi asta ajunge.

— Sprijină-te de mine!

Îşi trecu braţul într-al lui şi pătrunseră în cealaltă parte a gangului.

— Dar dacă ne iese acum înainte căpitanul? întrebă ea, înfiorându-se.

— El are să se teamă mai mult de noi, decât noi de el.

Ajunseră la trepte şi coborâră. Apoi merseră mai departe, până la locul unde gangul se întâlnea cu fântâna. Müller lumină în sus şi întrebă:

— Aşadar, pe aici aţi coborât? Atunci vom ajunge şi noi sus.

— Barele de fier sunt tari, apuse Marion, pipăind una.

— Şi nu prea departe unele de altele. Vrei să încerci?

— Fireşte. E mai uşor decât pe o scară.

— Numai că sus va trebui să te ajut. Haide!

Ajunseră cu bine în încăperea rotundă a fântânii. De acolo Müller deschise uşile, astfel că trecură în gangul transversal. Profesorul coti la stânga şi, când trecu pe după colţ, se opri.

— Acum te poţi odihni, în sfârşit, puţintel. Căpitanul nu ne mai poate întâlni.

— Slavă Domnului!

El simţi că dânsa se lasă greu pe braţul lui. Nu era atât de tare cum voise să pară. Numai apropierea lui îi dăduse curaj. Se părea că slăbiciunea o va învinge, astfel că el cuteză să-şi petreacă braţul după mijlocul ei, s-o sprijine.

— Domnule Müller! murmură dânsa.

— Domnişoară!

— Îţi mai aduci aminte ce-mi spuneai când ne-am întâlnit la carieră? Mi-ai făgăduit să mă iubeşti.

— E drept, am îndrăznit să spun aceasta.

— Ţi-ai închipuit, cumva, că-ţi voi lua în serios mărturisirea?

— Dumneata, copilul înzestrat cu toate darurile nobleţei, şi eu… ah!

Marion îi luă mâna.

— Ce e nobleţea? Clasele sociale au fost create şi ele de mintea omenească. Eu cred numai în nobleţea inimii. Oh, sunt atât de săracă şi nenorocită ca puţini alţii. Tot ce mai posed este ocrotirea şi prietenia dumitale. Ce-aş fi fără

dumneata? Domnule Müller, aş vrea să rămâi aşa... mereu, mereu! N-aş dori decât să rămân la dumneata şi cu dumneata.

Tăcu, aşteptând parcă un răspuns. Ştia că el nu va mai rosti niciodată primul cuvânt, de aceea adusese ea vorba, acum, despre asta.

Trecu un timp până ce el răspunse:

— Şi fotografia aceea care ţi-a scăpat jos, la carieră?

Dânsul pusese lanterna în buzunar. Era întuneric complet, astfel că nu văzu roşea ţa care acoperise obrajii fetei. Îi simţi, însă, mâna tremurătoare.

— Ce e cu ea? întrebă ea.

— Nu era a aceluia pe care-l purtai în inimă?

Ea tăcu o vreme, apoi răspunse, în şoaptă:

— Era o himeră.

— Dar una care nu se uită. Ai putea spune oare că eşti stăpâna inimii dumitale?

— Şi dumneata, nu eşti prea mult stăpânul inimii dumitale?

— Fii milostivă, duduie. Lasă timp acestei inimi! A dumitale va fi în curând prea ocupată.

— Cu ce?

— Sunt pe punctul de a te duce la cineva care nu-ţi este indiferent. La cineva pe care-l crezi spirit.

— Oh, te referi la mama mea, despre care susţii că trăieşte?

— Te simţi destul de tare ca să dai ochii cu ea?

— O, da, da! Haide, haide repede!

— Să mai aşteptăm! Ţin mult s-o iau de aici pe biata femeie. Vreau să-şi dea seama că nu trebuie să-şi ţină cuvântul dat bătrânului criminal.

— Unde vrei s-o duci?

— Cred că la Malineau.

— Ah, la Ella von Perret?

— La prietena dumitale. Generalul o va lua cu plăcere sub ocrotirea sa. La el sunteţi asigurate împotriva oricărei primejdii, chiar şi a aceleia reprezentată de Rallion şi Richemonte.

— Ai dreptate, spuse ea repede.

Apoi adăugă mai încet:

— Şi dumneata?

— Eu nu pot rămâne la Malineau, însă ne vom revedea.

— Când?

— Nu pot preciza.

— Încotro te vei duce?

— Meseria mea mă duce la... Paris.

Zicând acestea, se gândea la apropiata izbucnire a războiului şi la ţinta trupelor germane.

— Dar îmi vei lăsa adresa dumitale?

— N-o cunosc nici eu încă, dar ţi-o voi comunica, însă acum să mergem mai departe.

Fără să mai spună un cuvânt, el porni înaintea ei. Uşa care stătuse deschisă la prima sa vizită era acum încuiată. Scoase cheia şi o deschise.

Încăperea era luminată de o lampă. Liama stătea la pământ, cu picioarele încrucişate, după obiceiul orientalilor, şi-şi trecea printre degete mătăniile. Stătea cu spatele spre uşă şi nu se mişcă nici atunci când auzi deschizându-se uşa.

Marion rămăsese afară, Müller intrase însă.

— Liama! spuse el.

Ea recunoscu îndată că nu era glasul căpitanului şi întoarse capul. Zărindu-l pe Müller se ridică în sus.

— Tu? întrebă dânsa.

— Da, eu, răspunse el prietenos.

— De ce ai venit iarăşi?

— Pentru că vreau să-ţi vorbesc.

— Nu te-am prevenit? „Barbă albă” e groaznic la mânie.

— Eu îl dispreţuiesc. El are să se teamă de mine mai mult

decât eu de el, căci e un mincinos şi un înşelător. E duşmanul tău şi al copilului tău.

— Al copilului meu? Nu! A jurat s-o ocrotească pe Marion şi îşi va ţine cuvântul.

— A rupt jurământul.

— Dovedeşte.

Müller se dădu la o parte. Îndărătul său, în uşă, se afla Marion. Liama o privi cu ochii holbaţi şi întinse braţele:

— Cine-i asta? Pe cine aduci?

— Mamă!

Ca în vis făcu doi, trei paşi, apoi mamă şi fiică se prăbuşiră una în braţele celeilalte.

Müller ieşi pe uşă şi o închise. Nu vroia să tulbure prin prezenţa sa fericirea celor două fiinţe. Abia după o jumătate de ceas uşa se deschise şi Liama întrebă:

— Mai eşti aici?

— Da.

— Vino înăuntru!

El intră, trăgând uşa după sine. Liama de odinioară se schimbase cu totul. Ochii ei sclipeau şi obrajii i se îmbujoraseră.

— Ceea ce mi-ai spus e adevărat, zise ea. Vrei ca Marion să fugă de la „Barbă albă” şi eu să mă duc cu dânsa?

— Da.

— Bine. Te ascult. Jurământul meu n-are valoare, căci şi el l-a călcat pe al său.

— Ai ceva de luat?

— Nu, nimic.

— Mă voi întoarce la castel? întrebă Marion.

— Nu, domnişoară.

— Dar am de luat unele lucruri.

— Voi avea grijă de asta. Ne ducem acum la doctorul Bertrand şi acolo vei scrie pe o hârtie tot ce-ţi lipseşte. Putem pleca?

— Da.

Liama o luă pe Marion de mână şi zise:

— Vino, copila mea. Nu pot blestema în ceasul acesta sfânt al revederii, însă Allah îl va prăpădi cu mânia lui.

Müller o luă înainte cu lanterna, iar cele două femei îl urmară prin gang, până afară, la *Trou du bois*. Între timp se făcuse întuneric şi nu se putea vedea departe.

— Pst! se auzi dindărătul unui copac.

— Fritz!

Culegătorul de plante se apropie.

— E la tine... prizonierul?

— Da. Stă acolo în iarbă şi doarme. Aerul proaspăt l-a obosit. Ţi se rupe inima gândindu-te la suferinţele îndurate.

— Cât timp a stat închis? întrebă Marion.

— Unsprezece ani încheiaţi.

— Şi în acest timp a stat în celula aceea?

— Probabil.

Ea îşi împreună mâinile, dar nu fu în stare să rostească vreun cuvânt.

— Du-ne la el! zise Müller.

Fritz îi conduse în pădure, unde Gebhard von Greifenklau dormea întins pe pământ. Respiraţia îi era liniştită.

— Să-l lăsăm să doarmă! spuse Müller.

— Dar mai putem rămâne aici? întrebă Fritz.

— Poate el să meargă până în oraş? Şi oare trebuie ca Liama să fie văzută în veşmintele ei orientale? Aleargă cât poţi de repede la doctorul Bertrand şi întoarce-te încoace cu trăsura lui, să ne iei!

— Unde vă găsesc?

— La marginea pădurii, pe unde trece şoseaua.

— Şi dacă întreabă Bertrand?...

— Nu spui nimic. Grăbeşte-te! Mai avem mult de lucru azi.

Fritz plecă, iar ceilalţi se lăsară jos în iarbă, Marion lângă mama ei, Müller lângă tatăl său.

După câtva timp, profesorul îşi trezi părintele, care se simţea slab ca un copil, şi-l duse la marginea pădurii. Nu trecu mult şi veni Fritz cu trăsura. Cei cinci urcară într-însa şi plecară spre oraş, unde pe bătrânul Gebhard îl aştepta o bucurie menită să răsplătească chinurile îndurate atâţia ani.

În vremea aceasta Rallion şi Richemonte ajunseră înapoi la castel, pe drumuri tăinuite. Avea de îngrijit acum trei prizonieri, şi deoarece trebuia să plece cu primul tren, a doua zi dimineaţă, vroia să-i aprovizioneze cu merinde încă în ziua aceasta. Şi pentru că i-ar fi fost cu neputinţă să ducă dintr-o dată jos atâta hrană, îl rugă pe conte să-l ajute. Astfel cei doi coborâtă în subterane cu pâine şi apă. Un ulcior mare şi o pâine lăsară la încrucişarea gangurilor, ca să le ducă mai târziu Liamei. Cu celelalte provizii coborâră la fântână şi ajunseră în gangul unde-i aştepta o mare surpriză.

În faţa celulei Marionei căpitanul puse jos ulciorul şi deschise uşa, dar în aceeaşi clipă se dădu înapoi speriat, ca şi cum ar fi văzut o fantomă. Celula era goală.

— Rallion! murmură el, ducându-şi mâna la frunte. Rallion, spune-mi dacă visez sau sunt treaz! Unde e Marion?

Colonelul rămase şi el înlemnit.

— Aici se întâmplă lucruri necurate, zise dânsul. Altminteri nu-mi pot explica.

— Prostii! Necuratul e numai în creierul dumitale. Ea trebuie că are un aliat tainic, altfel nu se poate. Dar trebuie să-i dau de urmă acestui om, trebuie!

— Atunci înseamnă că ne-am înşelat când am bănuit că Marion ar fi luat cheile. Altul e vinovatul.

— Vom pune mâna pe el chiar acum. De întâlnit n-am întâlnit pe nimeni, ceea ce înseamnă că se aţine ascuns pe aici. Să cercetăm gangul, care nu e prea lung, din fericire.

Richemonte luă revolverul în mână şi porni înainte cu o lanternă. Rallion îl urmă cu cealaltă. Ajunseră la capătul

tunelului, fără să fi descoperit ceva.

— Ei? întrebă colonelul, uşor batjocoritor.

— Nimeni şi nimic! scrâşni bătrânul. Poate că sunt încă amândoi ascunşi prin vreo celulă. Să căutăm!

— Ce se află în celule?

— Sunt goale, afară de aceea în care zace neamţul. Ia să vedem!

Deschise celulele una după alta, dar toate erau goale. Când o deschise la urmă şi pe aceea a lui Greifenklau şi lumină înăuntru, scoase o înjurătură de se cutremurară pereţii.

— Mii de draci, ce e asta?

— Ce s-a întâmplat? întrebă Rallion, aplecându-se înainte. Drace! Individul a dispărut!

— De neînţeles! Hai să căutăm amândoi, poate găsim ceva urme.

Iritaţi peste măsură, porniră spre fântână, cercetând pământul la lumina lanternelor. Ajungând la fântână, Richemonte se opri.

— Ia te uită aici! Ce e asta?

— Picături de seu pe pământ!

— Da, şi proaspete de tot. Sunt de la un felinar. Noi însă întrebuinţăm ulei. Care ar fi concluzia?

— Că au şters-o pe aici.

— Câinii aceia cunosc deci şi gangul acesta, şi drumul. Ia să urcăm! Poate mai găsim vreo urmă.

Ajunseră la locul unde stătuseră Müller cu Marion, după ce el pusese în buzunar felinarul. Atunci căzuse o picătură de seu din lumânare.

— Şi aici! mârâi Richemonte. Vezi?

— Da, foarte lămurit chiar.

— Nici o îndoială. Au mers pe aici şi… nu cumva?…

— Ce anume?

— Colo jos mai e o prizonieră.

— Poate că au eliberat-o şi pe aceea.

Richemonte se clătină pe picioare şi fu nevoit să se sprijine de perete.

— Ia să vedem! zise el.

Abia târându-se porni înainte şi cercetă uşa.

— E încuiată, spuse dânsul.

O deschise repede şi intră, urmat de Rallion. Lampa mai ardea înăuntru.

— Aici nu e! spuse bătrânul, abia putând vorbi. Poate că e dincolo, în încăperea alăturată.

Rallion vru să-l urmeze şi acolo, însă căpitanul îl opri cu asprime:

— Rămâi aici! N-ai ce căuta acolo!

Când se întoarse după câtva timp, chipul său părea acela al unui nebun.

— Şi ea a dispărut! scrâşni el.

— Cine?

— Nu importă. I-am acordat acelei persoane anumite libertăţi, însă astăzi o închisesem. Amândouă uşile sunt încuiate încă, cu toate acestea ea a dispărut.

— Asta înseamnă ghinion.

— Mai mult decât ghinion. Nu-mi rămâne altceva de făcut decât să distrug intrările sau să le închid şi, deocamdată…

— Ce? Spune! interveni Rallion, văzând că celălalt şovăie.

— …deocamdată să dispar, plecând în lume.

— E atât de grav?

— Da. După un timp, se va uita totul. Şi nu va dura mult, în cazul izbucnirii războiului.

— Dar, pentru distrugerea intrărilor, e nevoie de muncă şi timp.

— Deloc. Pentru o asemenea eventualitate mi-am luat măsurile mele. Haide!

Se înapoiară la încrucişare. Acolo, una din lespezile de piatră părea spartă. Richemonte scoase o pietricică dintre

două crăpături şi imediat ieşi la iveală o sârmă. Trase de ea şi, aproape în aceeaşi clipă, un bubuit ca de tunet cutremură bolţile. Ecoul se pierdu încetul cu încetul în depărtare.

— Ce-a fost asta? întrebă Rallion, speriat.

— Nişte mici mine.

— S-au prăbuşit intrările?

— În parte. Şi încă ceva a fost distrus.

Scoase ceasornicul şi zise:

— Peste un ceas pleacă un tren spre Paris. Cu acela mergem şi noi.

— De ce nu mâine, cum fusese vorba?

— N-o să aştept să pună mâna pe mine. Un război, şi totul va fi iarăşi bine.

Peste un sfert de ceas părăsiră amândoi castelul. Căpitanul Richemonte ducea cu sine toţi banii numerar pe care-i avea.

7. Înapoi, prin tunelul timpului

Rareori adăpostise o casă atâta fericire ca locuinţa doctorului Bertrand, în seara aceea de pomină. Sus, în odăiţă, stăteau strâns îmbrăţişate Liama şi Marion, şoptindu-şi cuvinte de dragoste. În camera Emmei von Greifenklau se aflau cele două surori, Nanon şi Madelon, împreună cu tatăl lor, care nu se mai sătura privindu-şi copilele. Dar cea mai mare fericire o resimţeau, desigur, cei trei cărora doctorul Bertrand le pusese la dispoziţie odaia sa de lucru. Gebhard von Greifenklau făcuse o baie înviorătoare, apoi scăpă de păr şi de barbă. Stătea pe canapea, ţinând mâinile copiilor într-ale sale. Emma şi fratele ei mărturisiseră cu multe menajamente bătrânului cine sunt, căci altfel nenorocitul n-ar fi suportat marea fericire.

Ceasurile treceau unul după altul. Cei trei nici n-ar fi băgat de seamă, dacă n-ar fi auzit deodată bătăi în uşă.

Hieronymus Aurelius Schneffke vârî capul înăuntru.

— Se poate? întrebă el.

— Da, răspunse Richard von Greifenklau, care odată cu numele Müller renunţase şi la cocoaşă, e drept că numai pentru cele câteva ceasuri ale revederii. Acesta e domnul Schneffke din Berlin, al cărui socru erai cât pe ce să devii, dragă tată.

— Cum asta? întrebă bătrânul Gebhard.

— Îl bătuse gândul să se însoare cu Emma.

— Ah, aşa!

— O crezuse drept damă de companie şi se înamorase atât de mult de ea, încât de dragul ei a încălecat chiar şi pe cal.

— A fost un cal deştept, râse pictorul. M-a lăsat la picioarele ei, după toate regulile cuvenite. Mai târziu am

devenit ocrotitorul şi tovarăşul ei de călătorie, dar am fost nevoit să renunţ la fericirea aşteptată, pentru că aceea pe care o credeam damă de companie s-a făcut peste noapte englezoaică.

— Ceea ce nu va rămâne, totuşi.

— Nu?

— Nu. Miss de Lissa e sora mea şi o cheamă Emma von Greifenklau.

Bondocul făcu o mutră ca gâscă pe furtună.

— Sfinte albastru al Cerului!

Toţi râseră.

— Ai ceva împotrivă? întrebă fostul doctor Müller.

— Hm! Cât timp rămâne sora dumitale?

— Sper că pentru totdeauna.

— Mă îndoiesc. Cu duduia asta nimeni n-o scoate la capăt, cine şi ce e în realitate. Astăzi o socoti în mod serios drept sora dumitale, şi mâine iese la iveală, te pomeneşti, că e mătuşa soacrei dumitale. Eu voi continua să fiu bănuitor, asta e limpede ca lumina zilei. De azi încolo nu-mi voi dărui inima decât femeilor care-mi vor dovedi cu act de naştere şi buletin de vaccinare cine sunt.

Dar nu luă nici el însuşi cazul prea în tragic, căci se întovărăşi la râsul celorlalţi.

Râseră cu poftă, apoi bătrânul Gebhard întrebă:

— Ce noutate ne aduci?

— Beam un pahar cu bere în restaurantul gării. Când a sosit trenul, am vrut să plec. La ghişeul de bilete am zărit însă doi indivizi. Ghici cine erau?

— Spune dumneata mai bine.

— Ai dreptate, căci n-ai să ghiceşti în viaţa dumitale. Era bătrânul căpitan şi încă unul, cu faţa mascată!

— Rallion! Şi ce făceau?

— Stăteam aproape de tot de ei, însă dânşii erau atât de grăbiţi, încât nu m-au observat. Bătrânul a cumpărat două

bilete clasa întâi, pentru Paris.

— A plecat, aşadar?

— L-am văzut urcând în vagon împreună cu Rallion, apoi trenul a pornit.

Vestea aceasta îl bucură mult pe Richard. Se transformă iarăşi în doctorul Müller şi urcă sus la Marion şi Liama, cărora le-o împărtăşi.

— Acum ai cel mai bun prilej să-ţi iei lucrurile de care ai nevoie pentru drum, domnişoară Marion, spuse el. În acest scop te înapoiezi la Ortry.

— Cine mai merge cu-mine?

— Mama dumitale.

— Cum? Pot fi văzută? întrebă Liama.

— Doresc chiar foarte mult să fii văzută de baroană, spuse Müller. Dar vă însoţesc şi eu.

Peste un sfert de ceas fostul profesor stătea pe capră, ducându-le pe cele două femei la Ortry. Acolo dădu în primire argatului paza cailor şi însoţi pe mamă şi fiică în odaia lui Marion.

Apariţia Liamei nu bătu deocamdată la ochi, căci domnul doctor Bertrand îi împrumutase o mantie lungă de ploaie şi o pălărie.

Abia intraseră, că o servitoare veni să anunţe că doamna baroană o invită la dânsa pe domnişoara.

— Sunt ocupată, răspunse Marion.

Servitorul plecă, dar se înapoie cu aceeaşi poruncă.

— Spune-i baroanei că n-are nici un drept să-mi poruncească! replică fata. Întocmai aşa să-i spui!

Din cauza îngâmfării şi asprimii sale, baroana era urâtă de toată servitorimea, astfel că omul transmise răspunsul cuvânt cu cuvânt, făcându-i plăcere s-o vadă înfruntată.

Furioasă, aceasta se ridică şi se duse în odaia fiicei sale vitrege.

Asta şi aşteptaseră Müller şi Marion, dar o rugară pe

Liama să intre în odaia alăturată.

— Ce înseamnă asta? izbucni baroana. De ce nu vii când te chem?

— Pentru că n-am timp, precum ţi-am trimis vorbă!

— Când poruncesc, trebuie să asculţi!

— Ţi-am răspuns doar că n-ai dreptul să-mi porunceşti.

— Nemaipomenit! Asemenea obrăznicie...

— Alege-ţi cuvintele, altfel va trebui să te rog să părăseşti încăperea!

— Ce-ţi dă în gând... ah, dar cine-i ăsta? Domnul doctor? Credeam că ai plecat.

— După cum vezi, sunt aici, răspunse Müller, liniştit.

— Ce cauţi aici?

— Manierile şi politeţea necesară în raporturile cu alţi oameni.

— Ah! Faci cumva aluzie la mine?

— Numai la dumneata.

— Neruşinatule! Ieşi!

Müller nu se clinti.

— Îţi poruncesc să pleci!

— Şi eu te rog stăruitor să rămâi, domnule doctor, zise Marion.

— Voi... începu baroana cu furie.

— Nu vei face nimic! o întrerupse Marion, aspru. Ce anume ai de vorbit cu mine?

— În prezenţa unor străini nu pot vorbi.

— Cu atât mai bine.

Deschise dulapul, căutând lucrurile pe care vroia să le ia cu dânsa.

— De ce împachetezi?

— Pentru că plec.

— Unde?

— Nu te priveşte.

— Neruşinato! Cine ţi-a dat voie să pleci?

— Cred că nu am nevoie de permisiunea nimănui.

— Atunci sunt silită să-mi impun drepturile cu toată hotărârea. Fără învoirea mea nu vei pleca. Eu sunt mama ta.

— Ciudată mamă!

— Vrei să mă sileşti să-ţi dovedesc că la nevoie te pot face să mă asculţi?

— Cum vei proceda?

— Chem servitorii.

— Nici chiar la porunca ta, servitorii n-au voie să se atingă de mine.

— Atunci trimit după poliţie.

— Te previn să n-o faci. Poliţia te va aresta, dacă voi cere eu asta.

Baroana bătu furioasă din picior.

— Ce vrei să zici cu asta?

Marion vru să răspundă, însă Müller îi făcu un semn şi replică în locul ei:

— Desigur, domnişoara a vrut să spună că există destule motive pentru arestarea fostei păstoriţe.

Baroana se făcu albă ca varul.

— Domnule, ce fel de vorbe sunt astea?

— Vorbe pe care Adeline Verdy, fiica ciobanului, le pricepe prea bine.

— Eşti nebun!

— Nebunia e arma cu ajutorul căreia ai devenit dumneata baroană, vreau să zic nebunia soţului dumitale. Adu-ţi aminte de îndoita crimă de la locul unde era îngropată caseta de război.

Ea începu să tremure din tot trupul şi îngăimă:

— Nu te înţeleg. Despre cine vorbeşti?

— Despre cei doi, care au fost ucişi cu toporul de bărbatul dumitale, şi de celălalt, pe care căpitanul l-a înjunghiat, pe care însă dumneata l-ai îngrijit, pentru ca apoi să-l închizi şi să devii astfel baroană.

Cu toată acuzaţia aceasta covârşitoare, ea nu se dădu bătută:

— Ce mă privesc pe mine toate astea? Fă ce-ţi place! Acum însă îţi poruncesc să pleci. Eu sunt stăpână în casa asta.

— Dumneata? Atunci te înşeli grozav.

— Dar cine altcineva?

— Ţi-o voi arăta pe adevărata stăpână a castelului Ortry.

Deschise uşa care dădea în încăperea alăturată şi zise:

— Priveşte! O cunoşti pe femeia aceasta?

Liama îşi scoase mantia şi pălăria şi intră în veşmântul lung, oriental, însă fără voal pe faţă.

Baroana se dădu înapoi, înspăimântată de moarte, şi îşi acoperi faţa cu mâinile. Nu putea fi nici o îndoială, era Liama.

— *Allah il Allah*, *we Mohamed rasuhl Allah!* zise beduina, încrucişându-şi braţele pe piept.

Vorbi apoi încetişor mai departe, căutând să înşire cuvintele franţuzeşti, pe care le învăţase odinioară:

— Mă mai cunoşti, înşelătoareo? Aceasta e copila mea şi eu sunt stăpâna aici. Vino, prietene al celor oropsiţi! se adresă lui Richard. Îţi voi arăta cine porunceşte aici.

O luă de mână pe fiica sa şi porni înainte, iar Müller le urmă. Baroana venea clătinându-se după ei.

Merseră în sufragerie şi prin încăperile castelului. Baroana îi urmă, fără să spună un cuvânt, în faţa odăii baronului nebun Liama se opri, deschise încetişor uşa şi intră, urmată de ceilalţi. Bolnavul ridică privirea şi, după ce şi-o plimbă de jur-împrejur, se opri asupra fiicei Beni Aissa-ilor.

— Liama! strigă dânsul.

Din câteva sărituri ajunse lângă soţia lui, se azvârli la picioarele ei şi-i cuprinse genunchii cu braţele.

— Liama, Liama, salvează-mă!

— De cine să te salvez? întrebă beduina.

— De ei. Mă fac vinovat. Eu am fost; dar spune-le că n-am

fost eu. Pe tine te cred, pe mine însă nu.

— Dar unde-s ei?

— Pretutindeni sunt, pretutindeni. Mă urmăresc pas cu pas. Salvează-mă!

— Dar pentru ce eşti învinuit?

— Stai! interveni repede baroana. Soţul meu e bolnav. Nimeni nu trebuie să-l chestioneze. Nimeni nu trebuie să stea de vorbă cu el.

Îl prinse de mână să-l ridice, dar el se încleşta de Liama şi strigă, cu glas tânguitor:

— Luaţi-o de aici pe vipera asta! Liama, n-o lăsa să se apropie! Ocroteşte-mă, Liama!

— Vorbeşte aiurea! zise baroana. Nu-l mai întărâtaţi!

Nebunul se afla într-o stare care îngăduia să se spere că s-ar mai putea afla multe de la el, din cele care până acum rămăseseră ascunse. De aceea Müller o apucă pe baroană de mână şi porunci:

— Înapoi, doamnă!

Ochii ei erau învăpăiaţi de ură. Încleşta pumnii şi lovi cu piciorul în pământ.

— Încă un cuvânt ca acesta şi pun să te dea afară! strigă ea, ameninţător.

— Aş! zise el. Fata ciobanului n-are căderea să mă dea pe mine afară. Pleacă!

Şi-i arătă uşa.

— Bine, atunci voi suna! zise dânsa şi dădu să tragă de mânerul clopotului.

— Da, sună! spuse Müller, fără să se tulbure. Dar pe cel dintâi servitor care va veni îl voi trimite să aducă poliţia.

Vorbise cu atâta hotărâre, încât ea renunţă la ce avusese de gând.

— Poliţia? Pentru ce?

— Ca să te aresteze.

— De ce?

— Pentru bigamie.

— Ah!

— Pentru sechestrarea lui Gebhard von Greifenklau!

— Eşti un diavol.

— Ştiu totul. Pleacă imediat de aici, altfel sun eu.

O împinse afară pe uşă, pe care apoi o încuie. Aceasta avu un efect liniştitor asupra baronului.

— A plecat, a plecat! exclamă el. Slavă Domnului!

— Vorbeşte cu el! îi şopti Müller, Liamei.

Beduina se apleacă spre nebunul care mai stătea îngenuncheat la picioarele ei şi-i puse mâna pe cap. Asta păru să-i facă bine, căci el îi zâmbi.

— Numai tu poţi să mă ajuţi, Liama! Stau toţi în jurul meu, aici, acolo, dincolo, pretutindeni.

— Cine?

— Germanul, pe care l-am culcat la pământ.

— Unde?

— În pădure. Din cauza casetei de război.

— Cum îl chema?

— Greifenklau.

— Unde-i acum?

— E mort, mort, mort!

— Adevărat?

— Da. Însă spiritul său trăieşte.

— Unde?

— Jos în pământ. În „Centrul lumii de dincolo”, în pivniţele adânci ale castelului.

— L-ai văzut?

— Da.

— Când?

— Asta nu mai ştiu. Bătrânul mi l-a arătat. Crima îmi stătea pe suflet şi el a vrut să mă liniştească. De aceea mi-a spus că Greifenklau nu e mort, ci trăieşte.

Deodată întinse mâna în lături şi ochii-i se fixară asupra

unui punct.

— Cine-i acolo?

— Hadschi Omanah.

— Marabuul sfânt?

— Da.

— Îl cunoşti?

— Eu l-am îngropat.

— Unde?

— Pe munte, în coliba sa. Şi acolo se află şi fiul său. Mă ameninţă cu mâna. Are un cap de mort şi rânjeşte la mine. Salvează-mă!

Nebunul era cuprins de o spaimă grozavă. Sudoarea îi picura pe frunte. Era în acea stare pe care căpitanul i-o domolea cu forţa.

— L-ai văzut şi pe fiul marabuului? întrebă Liama.

— Da.

— Unde?

— Tot pe munte. Eu l-am omorât, doar.

Müller stătea în spatele Liamei şi-i şoptea ce să întrebe.

— Omorât? întrebă ea. Chiar tu?

— Da.

— Ai fost singur acolo?

— Era şi bătrânul. El mi-a poruncit să-l omor.

— Pentru ce?

— Pentru ca să devin baron.

— Dar n-ai fost şi înainte baron?

— O, nu, nu!

— Dar ce-ai fost?

— Eram Henri Richemonte, vărul şi fiul adoptiv al căpitanului.

— Şi cine a fost baronul?

— Erau doi.

Se vedea bine că-şi aducea aminte cu greu amănuntele.

— Doi? întrebă Liama. Cine erau?

— Tatăl şi fiul.

— Cine era tatăl?

— Marabuul. Era pe moarte când am venit noi, şi pe fiu l-am omorât eu, pentru că avea hârtiile. Apoi i-am îngropat în colibă.

— Ce fel de hârtii erau acelea?

— Hârtiile celui omorât. Puteam dovedi cu ele că eu eram tânărul Sainte-Marie şi am spus că tata e mort. Ajutor, Liama! Uite acolo încă unul şi încă unul!

— Cine sunt?

— Menalek, şeicul Beni Aissa-ilor.

Pomenind de tatăl ei, ea îşi duse mâna la inimă.

— Ce vrea el de la tine?

— Cere socoteală pentru moartea sa. Noi l-am dat pe mâna francezilor. Şi pe celălalt de asemenea.

— Pe cine?

— Saadi. El trebuia să moară, pentru că vroiam s-o am pe Liama. Eu mă numeam Mahmud Ben Aid, iar bătrânul...

Se opri, să-şi aducă aminte.

— El cine era?

— Malek Omar, fakihadschiul. Era spionul francezilor şi al beduinilor în acelaşi timp, însă i-a trădat şi pe unii şi pe alţii. Oh, scapă-mă!

Se cutremură şi căută să se ascundă îndărătul ei de duhurile care-i chinuiau cugetul neîmpăcat.

— Fii liniştit! zise ea, cu voce înceată. Saadi nu e mort.

— Nu? Dar văd acolo spiritul său.

— Te înşeli. Saadi trăieşte.

— De vreme ce zici tu, aşa e, căci tu nu minţi. Da, ai dreptate... chipul său a dispărut acum... şi capul nu mă mai doare.

Se ridică încetişor şi se îndreptă spre un fotoliu, în care se prăbuşi, zdrobit. Ceilalţi îl lăsară în pace şi se îndepărtară fără să spună o vorbă. Cele ce auziseră acum nu erau chiar

noutăţi. Liama îi amintea trecutul ei, despre care îi şi vorbise fiicei sale, iar Müller citise scrisoarea pe care o căpătase Marion de ia vrăjitorul Abu Hassan, şi pe care i-o încredinţase lui. Unele lucruri nu le ştiau însă şi constituiau pentru dânşii material pentru anumite deducţii.

8. Un ceas sublim

Era seara. Bătrânul Hugo von Greifenklau, fostul favorit al mareşalului Bliicher, avea în vizită pe ruda sa, generalul Kunz von Echenrode. Ida, nora lui, stătea liniştită de o parte, în timp ce mânuia acul în mod mecanic, gândurile îi zburau la copiii ei, care se aflau în Franţa îndepărtată, de unde venea rar de tot câte o veste, la Franţa, locul dispariţiei lui Gebhard, scumpul ei soţ.

Ida nu auzea nimic din convorbirea însufleţită a celor doi bărbaţi. Aceştia vorbeau despre timpuri trecute, despre întâmplările lor din război, şi astfel nu era de mirare că discuţia ajunse şi la situaţia politică actuală.

— Să vezi că începe iar! zise Greifenklau. Napoleon a intrat la apă şi vrea să se salveze printr-un război.

— E drept că e de temut un război.

— De temut? Avem noi motiv să ne temem de ceva?

— Să dea Domnul să fie bine!

— Va fi bine. Cum ar putea fi altfel?

— Vezi că, din păcate, nu suntem atotştiutori.

— Fireşte, însă avem ochi de văzut şi putem şi socoti. Vedem, de pildă, că francezii au ajuns la capătul inteligenţei lor. Au friguri. Trebuie să li se lase sânge, altminteri nu se liniştesc.

— Din nenorocire, cel ce va face această operaţie va trebui să jertfească şi propriul său sânge.

— Totdeauna a fost aşa. Şi odinioară a trebuit să ne dăm sângele. Şi cine a fost vinovat? Noi?

Generalul von Eschenrode clătină din cap.

— Crezi că Napoleon a fost vinovat? întrebă el.

— Fireşte.

— Eu sunt de altă părere.

— Ce? De altă părere? Vrei cumva să-i iei apărarea?

— Nici nu-mi dă prin gând. Dar eu îl privesc din alt punct de vedere decât tine.

— Aşa, aşa... din alt punct de vedere. Şi anume, din care?

— Când venea vorba de Napoleon, Hugo se aprindea, deşi nu era chiar atât de pornit împotriva lui, ceea ce ştia bine generalul.

— Dintr-un punct de vedere obiectiv, răspunse el, zâmbind.

— Eu nu sunt obiectiv?

— Nu.

— Oho! Nu mai sunt un tinerel dintr-ăia care nu se gândesc la ce spun. Sunt destul de bătrân, ca să privesc şi să judec lucrurile cu calm. Mă consider tot atât de obiectiv ca şi tine.

— Da, dar nu şi în privinţa aceasta.

— Dovedeşte!

— Tu ai fost prea mult pus la încercare atunci; ai avut prea multe de îndurat şi de suferit. De aceea te înveninezi încă şi acum, după atâţia ani, când te gândeşti la acele vremuri. Şi astfel judecata ta e nedreaptă.

— Cred că mă cunoşti destul de bine. N-o să ne certăm, cu atât mai puţin de dragul acelui Bonaparte. Dar n-a fost altceva decât un mare bandit, un mare...

— Un mare cuceritor! îl întrerupse generalul. Şi în acelaşi timp un mare soldat. Dacă te-ai gândi nepărtinitor şi cu sânge rece la vremea aceea extraordinară l-ai judeca altfel pe Napoleon.

— Care anume?

— Spuneam că timpurile erau extraordinare...

— Da, şi?

— Aşa că trebuiau să scoată la iveală şi lucruri extraordinare.

— Foarte adevărat.

— Şi oameni neobişnuiţi.

— Admit şi aceasta.

— Iar dintre aceştia a făcut parte şi Napoleon. A fost un copil al timpului său.

— Ca oricare alt om.

— A fost, poate, ba chiar foarte sigur, cel mai original fiu al revoluţiei.

— Şi asta e o onoare pentru dânsul?

— Chiar dacă n-ar fi o onoare, e, totuşi, o scuză. Nimeni nu e vinovat de vremea în care s-a născut. Nu admiţi că revoluţia a fost urmarea necesară a împrejurărilor de atunci?

— În această privinţă sunt de acord cu tine. Aerul era stricat şi deasupra lumii pluteau aburi vătămători; trebuia să izbucnească furtuna.

— Admiţi deci că revoluţia era îndreptăţită?

— Îndreptăţită, nu, dar întemeiată.

— Totuna e. Ceea ce are temei, are şi dreptul la existenţă.

— Fie şi aşa! Eu nu mă încurc în vorbe.

— Şi de vreme ce consideri revoluţia îndreptăţită, atunci îl admiţi ca atare şi pe cel mai mare şi mai înzestrat fiu al ei, adică pe Napoleon.

— Vorbeşti ca un profesor de la catedră.

— Spune mai bine, ca un avocat: îl apăr pe acuzat.

— Atunci, vezi să-ţi plătească bine nepotul său.

— Nu cer nici o plată; o fac din spirit de dreptate. Lui Bonaparte i-au lipsit multe, însă a făcut şi mult bine. Furtuna pe care a dezlănţuit-o el a alungat multe putreziciuni.

— Pentru cât timp? Curând putreziciunea a început să se producă iar.

— De asta nu e dânsul vinovat. Şi apoi, pe atunci Napoleon era un leu doborât. I s-au legat mâinile şi Anglia l-a chinuit de moarte. Pe un duşman învins însă, care-şi poartă nenorocirea cu demnitate, trebuie să-l respecţi.

— Nu vorbeşti rău.

— Vrei să zici că n-am dreptate?

— În ce priveşte ultima remarcă, da.

— Îţi spun nu numai că-l respect, dar îl şi admir.

— Oho!

— Îmi iubesc mult patria, resimt greu apăsarea de atunci şi cu toate acestea vorbesc despre el cu entuziasm. Şi nu numai eu.

— Şi mai cine încă?

— Mulţi poeţi germani, care l-au glorificat pe marele împărat.

— De pildă?

— Heinrich Heine. Cunoşti „Grenadierii” săi?

— Mărturisesc că nu.

— Cât de mişcător zugrăveşte delicatul Heine, marele nostru poet, puterea de jertfă şi dragostea pe care o au războinicii lui Napoleon faţă de marele lor şef.

— Asta e datoria fiecărui soldat.

— Fireşte. Ştiu şi eu. Prusacii îl iubeau pe bătrânul lor Fritz mai mult decât orice…

— Tocmai asta voiam să spun.

— Dar era în asta — hm! cum să mă exprim? — era foarte mult… conformism. Iubirea soldatului francez era oarbă, era idolatrie. Nu există cuvânt mai potrivit.

— Asta zugrăveşte Heinrich Heine?

— Da. El povesteşte de doi grenadieri francezi, care se întorc istoviţi din câmpiile înzăpezite ale Rusiei, unde fuseseră prizonieri. În Germania aud că Franţa a fost învinsă şi împăratul e prizonier. Asta îi doboară. Unul din ei spune:

…cât de mult mă doare!
Cât mă arde rana veche!

— Ei, şi ce-i cu asta? Sunt mulţi războinici bătrâni pe care-i ard rănile căpătate în lupte.

— Poetul voia să spună prin asta că rana veche se deschisese, încât grenadierul avea să-şi piardă tot sângele. Celălalt răspunde:

...cântecul s-a sfârşit,
Aş vrea şi eu să mor cu tine
dar am acasă soţie şi copil
care se vor prăpădi fără mine.

— E foarte logic să gândească astfel un om care are de îngrijit de familia sa.

— Dar celălalt războinic nu gândea la fel, căci iată ce-i răspunde:

Ce-mi pasă de soţie, ce-mi pasă de copil
Când inima îmi este o rană.
Să meargă să cerşească, dacă le e foame
Împăratul, Împăratul meu e prins!

— Omul ăsta? mârâi bătrânul.

— Poetul nu putea zugrăvi mai mişcător respectul şi dragostea grenadierului pentru comandantul său. Iată ce urmează:

Împlineşte-mi, frate, o rugă!
Când îmi voi da sfârşitul aici,
Să-mi duci cadavrul în Franţa
Şi-n pământ francez să mă îngropi.
Iar pe inimă atunci să-mi prinzi
Crucea Legiunii de onoare
În mână puşca să-mi pui
Şi la brâu să-mi încingi baioneta.
Aşa vreau să stau şi s-ascult.
Ca o santinelă de pază-n mormânt.

Până bubui-va tunul din nou
Şi tropot puternic de cai auzi-voi.
Atunci împăratul va trece peste groapa-mi.
În aer sclipi-vor săbii
Şi eu voi ieşi din mormânt înarmat,
Să-l apăr, să-l apăr pe împărat.[1]

Generalul sfârşise, Greifenklau tăcea şi el. În cele din urmă, însă, zise:

— Şi pe aceşti vechi războinici cine i-a învins?

— Voi, fireşte.

— Da, noi. Şi la fel vom învinge şi pe urmaşii lor.

— Doresc din tot sufletul ca idealul să ţi se realizeze. Dar nu trebuie să uiţi că Franţa e mai puternică decât îţi închipui.

— La Sadowa şi-a pierdut poziţia de lider în lume.

— De aceea şi caută să se răzbune. S-a înarmat şi acum trebuie să aşteptăm să vedem cum vor cădea zarurile.

— Voi fi şi eu acolo!

— Eşti nebun? La vârsta ta?

— Oho. Mai puţină măduvă în oase. Rămâne cum am spus: voi fi acolo. Cel mai plăcut mi-ar fi de-a dreptul ca luptător, dar din păcate nu mă vor primi. Astfel că nu-mi rămâne decât să mă fac infirmier.

— Dar gândeşte-te cât e de obositor!

— Nu mă tem de asta. Merg cu cavaleria de gardă, astfel că voi fi în apropierea lui Richard.

— Va încuviinţa el să te expui unor astfel de primejdii şi oboseli?

— Dar cine-l întreabă? Nădăjduiesc să mă întâlnesc dincolo de graniţă cu cineva cu care am de aranjat o socoteală veche, foarte veche.

— O fi căpitanul Richemonte? Cred c-ar fi mai bine să-l laşi

---

[1] Celebra poezie *Doi grenadieri* de Heinrich Heine a fost tradusă şi în româneşte de marele poet Şt. O. Iosif.

pe seama unora mai tineri.

— Mai tineri? Ce să-ţi spun, când mă gândesc la omul acesta, mă simt ca unul de douăzeci de ani. Vai de el dacă ar avea nenorocul să-mi cadă în mâini!

Hugo von Greifenklau se ridicase din fotoliu. Ochii săi scăpărau fulgere, pumnii i se încleştaseră. Generalul socoti mai nimerit să nu-l întărâte.

Un servitor intră, anunţând:

— Conaşule, o doamnă doreşte să vă vorbească.

— În seara asta încă? Şi-a spus numele?

— Zice că nu vi-l spune decât dumneavoastră.

— Ciudat! E o necunoscută?

— Nu.

— Atunci o cunosc? O fi vorba de vreo surpriză! Ia ascultă, omule, ce mutră faci tu acolo? Râzi de te prăpădeşti, şi cu toate astea, îmi pare că ochii îţi sunt umezi. Că doar n-o fi Emma…

— Emma! strigă şi Ida von Greifenklau, care încă de la auzul numelui de Richard se trezise din gândurile sale şi urmărise atentă convorbirea.

— Da, ea este, ea este! se auzi de la uşă şi Emma îmbrăţişa pe rând pe mama şi pe bunicul ei.

Hugo von Greifenklau nu mai înceta s-o mângâie pe părul bogat.

— V-am speriat tare? întrebă fata.

— Nu. Pentru o astfel de bucurie sunt încă destul de tari ciolanele mele bătrâne. Dar lasă-mă să stau jos!

Emma îl conduse pe bătrân înapoi la canapea, apoi îl salută şi pe unchiul Eschenrode.

— Când ai sosit? întrebă Greifenklau.

— Acum un sfert de ceas.

— Dar cred că nu singură! Desigur cu Madelon?

— Cu ea şi încă vreo câţiva, cu care veţi face cunoştinţă.

— Bine că eşti aici. Războiul va izbucni în curând şi atunci

ai fi fost în primejdie acolo, la Ortry. Dar unde e Richard? E şi el aici?

— Vrei să-l vezi?

— Fireşte! Ia, nu mai jucaţi teatru cu noi!

Se ridică şi se duse la uşă. Ida îl urmă, agitată. Emma le-o luă înainte şi deschise, lăsându-l să intre pe... doctorul Müller.

Toţi tresăriră când îl văzură.

— Richard! Îmi văd oare bine ochii? exclamă bătrânul. Ah, da, ai fost nevoit să te deghizezi. Vino încoace, băiete, să te îmbrăţişeze şi bunicul!

După ce Richard o îmbrăţişă pe mama sa, îl luă în braţe pe bunic, apoi bătrânul se îndepărtă puţin şi-l măsură din cap până-n picioare.

— Cocoşatule! zise el. Dar cred că-ţi vei scoate ghebul.

— Imediat.

— Şi peruca asta neagră?

— Uite-o!

O scoase de pe cap şi o azvârli cât colo. Băgă apoi mâna sub haină şi în două clipe scăpă şi de cocoaşă.

— Dar faţa asta neagră! Arăţi ca unul din Sud.

— Din păcate e ulei de nucă şi nu pot scăpa atât de lesne.

— Şi barba ta, minunata-ţi barbă! Păcat de ea!

— O să crească la loc, n-avea grijă! Dar am uitat să-l salut pe unchiul.

Hugo von Greifenklau sună şi porunci servitorului să aducă vin şi să se îngrijească de cină. Când omul vru să se îndepărteze, el îl reţinu însă:

— Stai, băiete, faci o mutră nemaipomenită. Ce ţi s-a întâmplat?

— Mă bucur, conaşule.

— Pentru care motiv?

— Am primit şi eu musafiri.

— Aşa! Pe cine?

— Fritz.

— Care Fritz? O fi sergentul-major?

— Chiar aşa.

— Şi unde e?

— În camera cealaltă.

— Adu-l încoace, cât poţi de repede.

Fritz Schneeberg intră, îmbrăcat ca un culegător de plante, cu sacul pe umăr. Hugo von Greifenklau râse şi-i întinse mâna.

— Bine-ai venit, bine-ai venit. Asta ţi-a fost deghizarea?

— Da, domnule căpitan.

— Atunci scoate-o repede! Azi iei masa cu noi.

— Ai dreptate bunicule! zise Richard. Îi datorez foarte mult lui Fritz. Ne-a făcut tuturor multe servicii.

Generalul întinse şi el mâna sergentului-major, iar acesta învălui pe Eschenrode într-o privire care părea venită de-a dreptul din inimă. Se îndepărtă apoi, întorcându-se după câteva clipe în uniforma lui de ulani.

— Aşa îmi placi! zise Hugo. Aşează-te aici, lângă noi. Uite ţigări şi vin! Serveşte-te, domnule sergent-major. În curând se va servi şi masa, căci or fi flămânzi călătorii noştri. Şi după ce se vor fi săturat cu toţii, vor începe povestirile. Sunt curios să aflu prin câte aţi trecut.

Richard tuşi uşor şi zise:

— Dragă bunicule, cred c-ar fi mai bine să nu aşteptăm atât de mult cu raportul nostru.

— Pentru ce?

— N-am timp. Trebuie să mă prezint încă astăzi superiorilor mei şi nu-i exclus să fiu nevoit să părăsesc Berlinul chiar mâine. De aceea socot c-ar fi bine să rezolvăm repede tot ce avem de rezolvat.

— Atunci dă-i drumul, băiatule!

— Aflaţi, deci, că am repurtat mari succese nu numai în ce priveşte misiunea militară, ci şi în probleme personale.

— Referitoare la familia noastră?

— Da. În primul rând e vorba de unchiul Eschenrode.

— De mine? întrebă generalul uimit. Dar ce am eu cu şederea voastră în Franţa?

— În schimb şederea asta are ceva cu tine, unchiule. Căci e vorba de… dinţii de leu.

Rostise aceste trei cuvinte încet şi apăsat. Generalul se sculă de pe scaun, se holbă la dânsul şi îşi duse mâinile la urechi.

— Aud bine oare? Dinţii de leu?

— Da.

— Dumnezeule! Vorbeşte, vorbeşte repede!

— Află deci că Fritz a găsit o urmă, din care se poate deduce că unul din aceşti dinţi mai există.

— Adevărat? Dar cum şi unde a găsit această urmă?

Eschenrode era într-o stare de agitaţie groaznică, îşi şterse fruntea de năduşeală, apoi se aşeză şi duse mâna la paharul din faţa sa.

— Nu trebuie să-ţi faci iluzii prea mari deocamdată, urmă Richard. Chestiunea nu e încă prea limpede; lucrurile trebuie cercetate. Aşadar, păstrează-ţi calmul!

— Bine, voi fi calm, deşi îmi vine greu. A fost vorba numai de o urmă. Aşadar, unde aţi găsit-o?

— La Ortry. Unul din cei doi dinţi există, îl are… Fritz.

— Dumneata, domnule sergent-major? exclamă generalul. Oh, arată-l!

Chipul lui Fritz era alb ca varul. Mâna îi tremura când scoase din buzunar dintele, să-l arate lui Eschenrode.

Acesta îl luă cu grabă şi abia aruncă o privire spre el, că şi exclamă:

— El e! El e! Dumnezeule!

Vru să deschidă dintele, dar mâinile îi tremurau mai tare decât ale lui Fritz. Dură cam multişor până ieşi la iveală conţinutul.

Bătrânul Greifenklau tăcuse tot timpul, dar privirea sa se

aţinti cu încordare asupra generalului.

— E într-adevăr unul din dinţi? întrebă el în sfârşit.

— Da, da! spuse Eschenrode. E cel din dreapta... pe care l-am atârnat... primului născut. Richard, spune repede, la cine a fost găsit dintele acesta?

— La un biet individ.

— De când e în posesia acestui dinte?

— Din fragedă copilărie.

— Ce vârstă are?

— Aceeaşi pe care ar avea-o acum cei doi copii.

— Sfinte Dumnezeule! Cunoaşteţi numele lui?

— Se înţelege.

— Unde locuieşte?

— Aici, la Berlin.

— De când?

— De foarte multă vreme. L-am cunoscut bine cu toţii.

— Ce-i el?

— Sergent-major la ulanii de gardă.

— Cum? În regimentul tău, aşadar?

— Da, chiar la escadronul meu.

Fritz stătea cu chipul ca de ceară, fără a cuteza să ridice ochii. Generalul sărise de pe scaun şi se uita la Richard cu privirea pierdută. Bătrânul Greifenklau izbi cu pumnul în masă de zăngăniră paharele.

— Dumnezeule! Nu, asta ar fi...

— Ei, ce? întrebă Richard, râzând.

— Persoana despre care e vorba e sergent-major în escadronul tău?

— Precum am spus.

— În escadronul tău se află un singur sergent-major.

— Fireşte.

— Atunci... drace! Aproape că nu-mi iese cuvântul de pe buze... atunci e Fritz Schneeberg în carne şi oase.

— Da.

— Şi posesorul dintelui?

— Fireşte.

— L-a purtat la gât din fragedă copilărie…

— Eschenrode, generale, camarade şi prietene! Fritz ăsta e unul din cei doi gemeni ai tăi!!

Kunz von Eschenrode părea mut, cu privirea aţintită asupra lui Fritz. Ridică braţele şi le lăsă iar în jos. În cele din urmă Richard îl ghionti pe Fritz în coaste şi-i şopti la ureche:

— Haide, ce mai stai!

Schneeberg se ridică, privi nesigur la general şi îngăimă, ţinând mâna la dunga pantalonului:

— Iertaţi, Excelentă… eu…

Generalul îşi reveni. Scoase un strigăt de fericire şi, aruncându-se asupra lui Fritz, îl strânse în braţe.

— Fiul meu, fiul meu!

Mai mult nu izbuti să spună; dar în cuvintele acestea era o lume întreagă de simţăminte.

O tăcere adâncă se lăsase în odaie. Ochii tuturor erau umezi. Ida, care-şi ţinea copiii de mână, plângea gândindu-se la sora ei care, după atâţia ani de doliu, îşi va regăsi în sfârşit unul din băieţi. Fritz era palid, însă cumpănit. Nu-i venea să creadă în fericirea sa şi se desprinse uşor din îmbrăţişarea părintelui.

— Excelentă, poate vă înşelaţi… îngăimă el.

— Nu, nu mă înşel! Acum o simt. Spune-mi tată, fiule! Vei avea să-mi povesteşti multe, multe de tot, dar asta mai târziu. Acum trebuie să mergi imediat cu mine la mama ta.

— Kunz, eşti nebun? zise Hugo von Greifenklau.

— De ce?

— Eşti tu însuţi atât de emoţionat încât abia te ţii pe picioare… şi nu te gândeşti cum va fi soţia ta?

— Ai dreptate! Dar îi pot răpi fericirea de a-şi strânge în braţe copilul? Ah, totul pare un basm.

— Pregăteşte-o cu încetul, picătură cu picătură, să se

obişnuiască cu gândul acestei fericiri. Acum stai jos şi ciocneşte un păhărel. Hai noroc! Mai avem multe de vorbit.

— Mai multe decât îţi închipui, bunicule, zise Emma.

— Cum? Mai aveţi poate ceva pe inimă?

— Întreabă-l pe Richard!

— Ei, băiete?

— Da, mai există ceva care vă va bucura, zise Richard, aruncând o privire sfioasă asupra mamei sale, care stătea nemişcată lângă el.

— Ce este, băiatule?

— Mi s-a povestit, începu Richard, şovăitor, de un străin care cu ani în urmă se dusese să caute comori în munţii de lângă Sedan. Se zicea că e german.

— Şi presupui că e vorba de Gebhard al meu... de tatăl vostru, Richard? îngăimă Ida.

— Nu numai că presupun, ci sunt chiar sigur.

— Nu-i aşa că l-au omorât?

— Voia cineva să-l omoare.

— Cine?

— Richemonte.

— Ah, ticălosul acela, scrâşni Hugo von Greifenklau. S-au încăierat?

— Da.

— Şi Gebhard al meu a fost învins? exclamă Ida.

— Da, învins. Florian a fost omorât în lupta aceea.

— Credinciosul Florian! Şi Gebhard?

Zicând acestea Hugo von Greifenklau se ridică de pe locul său, îşi sprijini pumnii pe masă şi-l privi pe nepotul său cu ochii unui om care caută să vadă prin uşi de fier.

— Tata a fost grav rănit, zise Richard.

— Dar a rămas în viaţă? Vorbeşte!

— Da!

— Dumnezeule! exclamă Ida şi izbucni în plâns.

— Atunci de ce nu s-a întors la noi?

— Căpitanul Richemonte l-a ţinut prizonier.

Hugo von Greifenklau ridică pumnii încleştaţi.

— Dumnezeule din ceruri, îngăduie-mi să mar dau ochii o dată cu această satană! strigă el.

— Îşi va căpăta răsplata, spuse Richard.

— Dar tatăl tău? Vorbeşte, băiatule! Mai trăieşte?

— Presupun că da.

— Ia te uită la mine, băiete! Arăt eu oare ca o muiere bătrână, care s-ar lăsa doborâtă de o... veste tristă?

— Nu.

— Atunci vorbeşte deschis! Şi mama va şti să se stăpânească, nu-i aşa, Ida? Nu-mi plac ocolurile. Vreau să cunosc adevărul şi asta imediat! E mort!?

— Nu.

Bătrânul scoase un suspin de uşurare. Emma stătea lângă mania ei, cu braţul petrecut în jurul gâtului.

— Trăieşte! zise, Hugo, liniştit.

— Unde? Mai e închis?

— Nu. Am fost la dânsul împreună cu Fritz. L-am eliberat.

— Şi unde se află?

— E în drum spre noi.

— Nici asta nu e adevărat, Richard. Cunosc după faţa ta. Hai, dă-i drumul! E aici şi l-aţi ascuns.

Se ridică repede dindărătul mesei, drept şi viguros ca un tânăr.

— Da, tata e aici! exclamă Emma şi o cuprinse în braţe pe mama ei, care tremura din tot corpul.

— Unde e, unde e?

— În camera alăturată.

Bătrânul scoase un strigăt şi se năpusti la uşă. Sprijinită de copiii ei, Ida von Greifenklau îl urmă.

9. Tată şi fiu

Hieronymus Aurelius Schneffke sosise şi el la Berlin. Se duse întâi la locuinţa sa, apoi la nr. 16 din aceeaşi stradă, unde sună la etajul patru al imobilului din fund. Se auziră paşi târşiţi, apoi glasul bătrânului Untersberg:

— Cine-i acolo?

— Eu, pictorul Schneffke.

Uşa fu deschisă cât îngăduia lanţul de siguranţă. Bătrânul privi prin crăpătură şi întrebă:

— Eşti singur?

— Da.

— Atunci intră!

Hieronymus intră. Bătrânul încuie din nou uşa şi-i făcu semn buldogului să stea de pază.

Odaia era în aceeaşi stare ca înainte de plecarea lui Schneffke. Bătrânul îl invită pe bondoc să ia loc şi-l privi câtva timp în tăcere.

— Ai fost în Franţa, aşadar? începu el, în cele din urmă.

— Da.

— L-ai văzut pe tânărul Berteu?

— Da.

— Ai vorbit cu el?

— Mult.

— Aşa. Ai găsit prilej pentru asta?

— Desigur. M-am prefăcut că vreau să renovez câteva tablouri pe care el le avea şi le considera valoroase.

— Şi ai izbutit?

— Fireşte. Cu prilejul acesta l-am descusut pe cinste.

— Ştia ceva?

— I-am inspirat atâta încredere, încât mi-a spus tot ce avea pe inimă.

— Şi anume?

— Despre războiul care bate la uşă.

— Dar ce ştie el despre asta?

— Foarte mult.

— Din ce cauză a murit tatăl său?

— S-a înecat cu un oscior.

— Înainte de a muri, i-a mărturisit ceva fiului său?

— Nu.

— Eşti sigur?

— Foarte sigur. Mânca un cotlet de porc şi cu prilejul acesta i-a intrat un oscior în beregată. N-a durat nici cinci minute şi era pe lumea cealaltă.

— Bun, bun! Şi cum ţi-ai mai petrecut vremea pe acolo?

— I-am renovat tablourile lui Berteu, m-am plimbat şi am vizitat şi castelul.

— Acesta aparţine acum contelui von Perret?

— Da.

— Ce faci mâine?

— Mă voi odihni după oboseala călătoriei.

— Vino la mine, să mai căutăm puţin acel *document du divorce*.

— Noapte bună!

— Noapte bună! Vii deci mâine?

— Prea devreme nu pot veni, răspunse Schneffke, îndreptându-se spre uşă.

— Pentru ce nu?

— Vreau să mă duc la domnişoara Köhler.

Auzind aceasta, bătrânul îl prinse de braţ.

— La o domnişoară Köhler? întrebă el, încruntând sprâncenele.

— Da.

— Cum o mai cheamă?

— Madelon, şi e damă de companie la contesa Hohenthal.

— Ce cauţi la dânsa?

— Vreau s-o pictez.

— Ce? S-o pictezi? O damă de companie?

— Da.

— Are bani să plătească tabloul?

— I-l fac pe gratis.

— Eşti nebun?

— Nu, dar îndrăgostit.

— Domnule, eşti un mincinos! Când ai fost la mine, înainte de a pleca în Franţa, erai deja îndrăgostit.

— Mi se întâmplă adesea.

— Spuneai atunci că e vorba de dama de companie a contesei Eschenrode.

— Îmi aduc aminte.

— Şi acum iese la iveală că e în serviciul contesei von Hohenthal.

— Dar nu e aceeaşi.

— Nu?

— Fireşte că nu. Cu cea dinainte nu s-a făcut nimic, căci era săracă şi avea părinţi de rând. Cu Madelon Köhler însă lucrurile stau altfel.

— Cum? E bogată?

— Foarte bogată. Şi nu numai asta…

— Dar ce mai e?

— E şi distinsă.

Untersberg râse batjocoritor:

— Distinsă?

— Până de curând n-a ştiut nici ea că în venele ei curge sânge albastru.

— Sânge albastru? O… Köhler?

— E un nume de împrumut, pe care l-a purtat în timpul din urmă mama ei. O chema de fapt Madelon de Bas-Montagne.

Bătrânul căzu într-un fotoliu şi scoase un suspin adânc.

— Ce aveţi? întrebă pictorul. Nu vă simţiţi bine?

— Probabil că am mâncat prea mult în seara asta şi

stomacul meu e tot atât de bătrân ca mine. Dar nu te îngriji de aceasta. Povesteşte mai departe, domnule Schneffke! Unde ai cunoscut-o pe Madelon?

— La Malineau.

— A fost acolo?

— Da. Venise împreună cu sora ei Nanon, să asiste la înmormântarea bătrânului Berteu, care fusese tatăl lor adoptiv. Astea or fi fost cele două fete de care trebuia să întreb?

— Da… voiam să trec asta sub tăcere; acum însă ai ghicit singur.

— Ce anume?

— Că mă refeream la cele două fete.

— Dar de ce le purtaţi atâta interes?

— Îl cunoşteam pe Berteu. Îmi scria din când în când şi pomenea în scrisori de fiicele sale adoptive. Cu câteva luni înainte de a muri, m-a încunoştinţat că are să-mi împărtăşească o taină, care ar fi de mare însemnătate pentru fete. Deodată a venit însă vestea morţii sale. De aceea te-am trimis acolo, ca să afli dacă nu cumva spusese fiului său ceea ce de fapt îmi era destinat.

Schneffke nu avusese de gând să mărturisească pe loc bătrânului că totul ieşise la iveală. Acum însă socoti mai nimerit să meargă de-a dreptul.

— Hm! spuse el, gânditor. Fiului său nu i-a mărturisit nimic, dar taina a ieşit totuşi la lumina zilei.

— Cum?

— N-aş putea spune.

— Dar în ce constă?

— În aceea că numele fetelor nu e Köhler, ci Bas-Montagne. Sunt fiicele unei familii franceze de nobili.

— Cum se poate dovedi asta?

— Prin actele lor de naştere.

— Dar ce, există astfel de acte?

— Da. Au fost găsite la castelul Malineau.

— Unde erau?

— Într-o carte din bibliotecă, minţi Schneffke.

— Dar se poate dovedi că se referă tocmai la aceste fete?

— Desigur. Vedeţi că, împreună cu actele se află şi o scrisoare a mamei. Trebuie să fi fost o femeie foarte nenorocită.

— Cum adică?

— Era nemţoaică şi s-a căsătorit cu baronul de Bas-Montagne, împotriva voinţei tatălui acestuia. El a căutat să le distrugă fericirea, în timp ce fiul se afla în călătorie, a silit-o pe ea să divorţeze. Ea a plecat împreună cu cei doi copii pe care-i avea şi a lăsat o scrisoare pentru soţul ei, iar pentru socru o alta, prin care accepta despărţirea.

Untersberg scoase din nou un suspin adânc.

— Nu vă simţiţi bine? întrebă Schneffke. Să vă aduc ceva de la farmacie?

— Lasă-mă în pace şi povesteşte mai departe!

— Când tânărul baron se întoarse din călătorie, tatăl său îl minţi, spunându-i că nevastă-sa îi fusese necredincioasă şi fugise cu altul. Fiul l-a crezut şi, disperat, de atunci a dispărut. Nu s-a mai auzit nimic de dânsul.

— Dispărut... dispărut! gemu bătrânul.

— Ce aveţi? Vă doare ceva?

— Nu, însă povestea dumitale mă impresionează.

— Dar nu vă priveşte pe dumneavoastră.

— E drept, însă îi compătimesc...

— Da, sunteţi un om simţitor. Aşa ca dumneavoastră ar fi trebuit să fie baronul şi atunci biata femeie n-ar fi fost alungată, sărmana, buna, dulcea *becque-fleur*.

Bătrânul sări de pe fotoliu, agitat:

— Ce cuvânt ai pronunţat, domnule? Ştii dumneata ce înseamnă?

— E numele cu care o alinta tânărul baron pe soţia sa.

Trebuie s-o fi iubit mult, foarte, foarte mult...

Scoţând un geamăt, bătrânul îşi ascunse faţa în palme.

— Sunteţi bolnav, domnule Untersberg!? întrebă Schneffke.

— Nu. Dumneata te pricepi să povesteşti cu mult talent, însă.

— Credeţi? Vedeţi că m-a impresionat mult soarta acelei femei. Trebuie să fi murit părăsită, alungată şi condamnată. Ştiţi cum mi-o imaginez?

— Cum?

— Pot lua foaia asta de hârtie de aici?

— Ia-o!

Pictorul se aşeză la masă şi începu să deseneze. Bătrânul îl privea cu încordare. După zece minute numai, Schneffke îi întinse hârtia şi zise:

— Vedeţi, aşa mi-o închipui eu pe femeia aceea. Aşa trebuie să fi fost, când era însă fericită şi avea doar douăzeci de ani.

Untersberg privi desenul şi exclamă:

— Dumnezeule, dânsa e, dânsa e! Da, aşa a fost!

— Cum? întrebă Hieronymus mirat. Aţi cunoscut-o?

— Nu.

— Dar v-am auzit spunând că este ea.

— Dumneata eşti un pictor vrednic şi trebuie deci s-o fi întâlnit. Ai văzut~o?

— Nu.

— Dar atunci, cum ai desenat-o atât de bine?

— Nu-i de mirare; mi s-a povestit mult despre ea, îi cunosc caracterul, virtuţile, totul. Un pictor bun n-are nevoie de mai mult.

— Cum asta?

— Vă pricepeţi la ştiinţa fizionomiei? Vedeţi, e simplu de tot: cu puţină experienţă poţi deduce după trăsături caracterul unui om. Când văd pe cineva, ştiu îndată dacă e

iute la mânie sau blând, repede în hotărâri sau dacă se lasă greu. Nu-i aşa că asta vi se pare logic? Atunci lucrurile trebuie să se potrivească şi invers. Spuneţi-mi cum se poartă un om şi eu vă voi spune cum arată.

Bătrânul se ridică repede de pe scaun.

— Aşadar, dacă ţi s-ar descrie un om i-ai putea desena chipul?

— Da.

— Chiar dacă nu e femeie, ci bărbat?

— Fireşte.

— Ţi-a fost descris baronul Gaston?

— Întrucâtva.

— Ai fi în stare să-l desenezi?

— Da, însă nu dintr-o dată.

— N-ai vrea să încerci?

— Chiar dacă aş vrea, n-aş putea.

— Pentru ce nu?

— Ca să-mi reuşească acest cap, ar trebui să-l fac în culori, pe care nu le am aici.

— Atunci du-te repede şi adu-le!

— Nu vă înţeleg, domnule Untersberg. S-ar părea că acest desen e mai important decât pare…

— Hai, grăbeşte-te şi nu mai sta la vorbă! stărui bătrânul, împingându-l pe pictor afară.

Rămânând singur, Untersberg îşi schimbă total fizionomia. Luă capul pe care-l desenase Schneffke şi-l privi cu o ură neîmpăcată.

— Pe tine te-am nenorocit şi progenitura ta o voi nenoroci şi mai mult! scrâşni el. Dar pe el trebuie să-l recapăt, pe el, fiul meu. Dacă pictorul ăsta va izbuti într-adevăr să-l deseneze, atunci anunţul meu va trebui să-l găsească pe cel pierdut.

Izbucni într-un râs cavernos, un adevărat râs de nebun.

Schneffke văzuse la Malineau portretul baronului Gaston.

L-ar fi putut reproduce cu un simplu creion, dar în cursul convorbirii cu bătrânul luase hotărârea să-l aducă acolo pe fiul acestuia, Deephill. Căutase deci un pretext să se îndepărteze şi spusese că avea nevoie de creioane colorate.

Coborând scara, dădu din cap şi murmură:

— Ştiam de mult că bătrânului îi lipseşte o doagă, dar că lipsa este extrem de mare, am realizat de-abia astăzi. Mă gândesc că dacă îi aduc fiul, ori o ia razna de-a binelea, ori devine alt om. Ambele cazuri nu dăunează cu nimic. Mister Deephill se va mira că-şi va putea vedea tatăl încă în cursul zilei de azi.

Îl găsi pe Deephill la hotelul unde trăsese. Nanon locuia împreună cu dânsul, dar Madelon nu vru să-şi părăsească atât de repede buna stăpână. Contesa von Hohenthal fu nespus de fericită aflând că fata nu numai că-şi descoperise originea, dar îl găsise şi pe tatăl ei şi se bucură când auzi că ea mai vroia să rămână la dânsa până când toată problema se va limpezi pe de-a-ntregul.

Nanon tocmai despacheta lucrurile, printre care se afla şi portretul tatălui său, pe care-l găsise Schneffke la castelul Malineau. Ea i-l dădu lui Deephill şi zise:

— Acesta e portretul tău, dragă tată. Ce frumos ar fi dacă am avea şi unul al mamei!

— Da, copila mea. Eu îmi amintesc bine trăsăturile ei, dar m-aş bucura totuşi dacă n-ar trebui s-o privesc numai cu ochiul minţii. Tu şi Madelon, însă, cu greu v-aţi mai putea aminti de ea.

— N-a existat nici un portret al ei?

— Ba da, şi încă unul foarte preţios. Era chiar executat de un maestru.

— Şi unde ar putea fi?

— Din păcate ea…

Se auziră bătăi în uşă şi Schneffke intră.

— Deranjez? Vă rog să mă scuzaţi.

— Dumneata nu ne deranjezi niciodată, dragă domnule Schneffke, răspunse Deephill, strângându-i mâna.

— Asta mă bucură. Da, mă bucură! Ghicesc ce-aţi vorbit.

— Serios?

— Vorbeaţi de tabloul de colo.

— Întocmai.

— Venirea mea e în strânsă legătură cu asta.

— Cum adică!?

— Era lesne să vă închipuiţi că primul meu drum la Berlin va fi la tatăl dumneavoastră.

— Ai fost la tatăl meu? I-ai povestit despre mine?

— Cum era să-i povestesc! Dacă vrem să aflăm ceva de la el, trebuie să-l luăm prin surprindere.

— Care vasăzică tot mai crezi că el poartă vina despărţirii de soţia mea?

— Fireşte. A silit-o să vă părăsească.

— Prin ce? Prin ameninţări?

— Poate. Dar şi prin aceea că a făcut apel la inima ei bună. A făcut-o să creadă că neamul lui a fost pătat prin această mezalianţă. A căutat să-i dovedească nu numai că v-a provocat o mare ruşine, dar şi că v-a luat toate drepturile la viaţă, la viitor. Nu s-a dat bătut până nu i-a frânt împotrivirea, ajungându-şi scopul.

— Dar dânsa ar fi trebuit să-mi lase câteva rânduri scrise, în care să-mi explice toate acestea.

— Ceea ce a şi făcut.

— Eu însă n-am primit nimic.

— El a dosit scrisoarea ei.

— De unde ştii asta?

— Am aflat-o printr-o întâmplare. Scrisoarea pe care a scris-o atunci, mai există.

— Unde? Unde?

— Aici, la Berlin. La acelaşi om care posedă şi tabloul ascuns, fără s-o ştie... La tatăl dumneavoastră.

— Atunci să mergem la el, repede, repede!

Vroia să-şi ia pălăria şi să părăsească odaia, însă pictorul i se aşeză în drum.

— Nu atât de repede, domnule baron. Mai e ceva de făcut înainte.

— Ce mai e? Nu mai e nimic, nimic! Mi-ai spus că se poate afla totul de la tatăl meu.

— Nu veţi afla nimic de la el.

— Oho!

— V-am spus doar că nu mă primeşte decât pe mine.

— Îl va alunga el pe fiul său?

— N-ar fi de mirare. Dar eu însumi vă voi da drumul în casă.

— Fără voinţa sa?

— Cu sau fără. Acum mergem. Dumneavoastră veţi aştepta la uşă până vă voi deschide.

— Bun!

— Se prea poate ca atunci când vă va recunoaşte să mă alunge pe mine din odaie, ceea ce nu veţi admite dumneavoastră.

— De ce nu?

— Pentru că faţă de dumneavoastră va nega. Eu însă sunt în măsură să-i dovedesc tot ce a păcătuit împotriva dumneavoastră şi a soţiei dumneavoastră, astfel că trebuie să rămân.

— Hai să mergem.

— Şi mie nu-mi spui nici un cuvânt? zise Nanon cu imputare.

— Iartă-mă, copila mea. Ştiu că tu simţi în clipa aceasta la fel ca mine... Trebuie să mă grăbesc, ca să mă încredinţez de nevinovăţia bunei tale mame.

Mister Deephill abia îşi putea stăpâni neliniştea şi nerăbdarea. Când ajunseră la locuinţa bătrânului, Schneffke îi zise:

— Rămâneţi aici, în ungherul acesta întunecos, până vă voi da eu drumul înăuntru. La deschiderea uşii, el nu vă va vedea.

Bătu la uşă şi se auziră paşii târşiţi.

— Cine-i acolo?

— Schneffke.

— În sfârşit.

Bătrânul deschise şi, după ce pictorul intră, zăvorî uşa la loc.

— Ai stat o veşnicie, îl mustră.

— Mi-a trebuit timp până să găsesc culorile.

— Bine. Uite aici hârtie.

Schneffke se aşeză la masă şi începu să deseneze. Bătrânul stătea în spatele său, urmărindu-i fiecare mişcare a mâinii.

Hieronymus îl tortură, desenând mai întâi doar contururile capului.

— Faţa, faţa! stărui Untersberg.

— Totul la vremea sa, replică pictorul.

Făcu apoi fruntea, nasul şi gura. Când sfârşi unul din ochi, bătrânul strigă:

— Cerule, el e! Aşa era, întocmai aşa.

— Mai aşteptaţi puţin!

Untersberg stătea îndărătul său, cu mâna ridicată, gata să ia desenul când avea să fie terminat. Luase înfăţişarea unui spirit rău, pe punctul de a se năpusti asupra unui biet suflet. Dorinţa lui cea mai fierbinte, aceea de a poseda portretul fiului său, i se împlinea în clipele acestea.

— Aşa! zise Schneffke, ridicându-se. Ăsta e capul. Credeţi deci că seamănă?

— Perfect. Dă-l încoace!

Privirea-i sălbatică era aţintită asupra hârtiei.

— E al meu! zise el, cu glas răguşit. Nu-l mai capeţi îndărăt. Îl voi încuia imediat, imediat.

Dădu buzna în odaia alăturată, urmat de câinele său. Asta îi fu pe plac pictorului. Sări la uşă şi o deschise.

— Repede, repede!

— Unde e? întrebă Deephill.

— Dincolo. Ascundeţi-vă după sobă!

Abia se retrase Deephill, că bătrânul se şi întoarse. Încuie uşa spre odaia alăturată, fără să bage de seamă că buldogul rămăsese acolo.

— Sunteţi mulţumit de desen? întrebă Schneffke.

— Da, da! răspunse Untersberg, aţintindu-şi cercetător privirea asupra pictorului.

— Asta mă bucură.

Bătrânul stătea în mijlocul odăii, fără o vorbă.

— Vreţi să păstraţi desenul? continuă bondocul.

— Ia spune, zise celălalt, tranşant, când am văzut desenul acela al dumitale mi-au venit o sumedenie de gânduri. E într-adevăr numai produsul imaginaţiei dumitale?

— Nu! răspunse Schneffke, scurt.

— Oh!

— Fiecare desenator trebuie să aibă la bază ceva real. Aşa a fost şi aici.

— Care vasăzică, ai văzut cândva un astfel de cap?

— Da. La Thionville.

— Era mare asemănarea?

— Foarte mare. Numai că bărbatul acela era mai în vârstă decât l-am desenat eu acum.

— Ce era el?

— Bancher din America de Nord. Numele lui e Deephill, care în franţuzeşte înseamnă Bas-Montagne, iar în germană Untersberg.

Bătrânul se dădu înapoi, ca muşcat de şarpe.

— Omule, e adevărat? strigă el.

— Eu nu prea mint! replică Schneffke.

— Unde se află acum acest om?

— Aici, se auzi de după sobă.

Untersberg se întoarse speriat. Ochii-i erau gata să iasă din orbite, buzele-i începură să tremure şi cu mâinile bătu aerul, căutând sprijin.

— Gaston! exclamă el.

Chipul lui Deephill nu exprima nici cea mai mică bucurie la revederea tatălui.

— Gaston, cum ai ajuns aici, în odaia asta?

— La asta te gândeşti acum? Numai la zăvorul pe care l-ai pus la uşă? La nimic mai important?

— Oh, ba mă gândesc la asta! Vino să te îmbrăţişez.

Întinse braţele, dar Deephill îl respinse:

— Să lăsăm asta! Mai întâi trebuie să limpezim unele neclarităţi.

— Gaston, vorbele tale îmi sfâşie inima.

— Haide, aşează-te aici, lângă noi! zise americanul, silindu-se să fie liniştit.

Bătrânul îşi plimbă privirea de la unul la altul. Pe chipul său se întipărise bucurie, dar şi frică.

— Nu pricep!

— Vei pricepe. Îţi mai aminteşti de ziua când a dispărut soţia mea?

— Da.

— Ştii pentru ce?

— Fireşte. Pentru că te-a înşelat.

— Nu-i adevărat. Atunci am crezut în necredinţa ei, dar acum nu mai cred. N-a fost vorba de fugă.

— Dar cum vrei să numeşti plecarea ei?

— Rezultatul uneltirilor tale.

— Gaston, nu te mai recunosc. De vreme ce mă învinovăţeşti, trebuie să aduci dovezi.

— Bine! Unde e scrisoarea pe care mi-a lăsat-o dânsa?

— Nu ştiu de nici o scrisoare.

— Domnule Schneffke, e rândul dumitale acum.

— Ah, dar ce amestec are omul acesta în treburile noastre?

Pictorul se ridică liniştit de pe scaunul său şi se îndreptă spre tabloul pe care-l curăţase nu de mult, împreună cu celelalte, şi în care erau ascunse portretul lui Amély şi cele două scrisori. Îl luă din perete, îndepărtă rama şi scoase afară portretul.

— Poftim, domnilor, dacă nu vă supăraţi!

— Mii de draci! strigă bătrânul. *Becque-fleur!*

Dintr-o săritură se azvârli asupra pictorului, să-i smulgă tabloul, dar Deephill i-o luă înainte, îl prinse pe bătrân de umeri şi-l sili să se aşeze.

— Vei sta jos aici până voi termina cu tine! porunci. Acesta e portretul soţiei mele, pe care l-am căutat atâta timp. Cum a ajuns aici?

— Îţi spun eu, interveni Schneffke. El însuşi l-a ascuns aici, însă a uitat unde l-a pus.

— Ce-ţi dă prin gând! zbieră Untersberg.

— N-aţi căutat oare acel *document du divorce*, domnule de Bas-Mdntagne?

— *Mon Dieu!* gemu bătrânul şi chipul lui luă iar o expresie rătăcită.

— Şi biata Amély nu v-a adresat o scrisoare înainte de a pleca?

— Nu ştiu nimic.

Schneffke despături una din scrisori şi citi cu glas tare toate rândurile nefericitei femei, prin care îi dădea bătrânului încuviinţarea la divorţul de fiul lui, Gaston.

Abia sfârşise bondocul, că bătrânul sări iar de pe locul său.

— Asta e, asta e! Dă-o încoace! strigă el.

Dar fiul său îl sili din nou să se aşeze şi zise:

— Te rog să stai acolo! Nu admit să pui mâna pe tabloul sau pe scrisoarea asta.

Apoi se întoarse spre Schneffke şi zise agitat:

— Scrie aşa acolo? Arată-mi!

Luă scrisoarea în mână şi o citi cu luare-aminte.

— Sentinţa ei de moarte! murmură el. Ea m-a iubit, a fost silită să se despartă de mine, şi asta a costat-o viaţa. Dumnezeule sfinte! Şi pentru ce?

Ridică privirea şi se sperie văzând înfăţişarea tatălui său. Ochii acestuia priveau în gol şi buzele-i palide murmurau:

— E... e... *le document du divorce*.

— Dumnezeule! exclamă pictorul. Şi când te gândeşti că e tatăl dumneavoastră!

— Groaznic! gemu Deephill. Închipuie-ţi cât o fi torturat-o ca să-i smulgă scrisoarea.

— Eu am fost adânc emoţionat încă de când am citit pentru prima oară rândurile.

— Când a fost asta?

— În ziua plecării mele spre Franţa.

— Cum ai dat de dânsa?

Schneffke povesti cum se întâmplase.

— Şi nu i-ai spus nimic... ăstuia de aici?

— Nu, pentru că bănuiam încă de atunci că Madelon e una din fete. Fireşte, nici nu visam că vă voi întâlni atât de curând. Am pus deci la loc portretul şi cele două scrisori, ca să mă folosesc de ele la momentul potrivit.

— Spui „cele două scrisori”. Erau două?

— Da. V-am spus doar adineauri la hotel că soţia dumneavoastră v-a lăsat o scrisoare.

— Aşa e. E aici? întrebă Deephill, repede.

— Ascultaţi!

Schneffke citi şi americanul auzi pentru întâia oară cuvintele pline de durere ale soţiei sale. Când pictorul sfârşi, el se ridică şi începu să umble agitat prin odaie, apoi se opri şi din pieptul lui ieşi un strigăt:

— Amély, sărmana, nevinovata mea Amély!

Se întoarse după aceea spre tatăl său şi scrâşni:

— Şi tu ai ştiut toate astea?! Tu singur ai distrus fericirea familiei noastre! Ai lăsat-o pe nenorocita femeie să se prăpădească şi nu te-ai sinchisit de sărmanele fetiţe.

Bătrânul îşi adună puterile şi se ridică încetişor de pe scaunul său.

— Eu să mă interesez de ele? întrebă el. Pentru ce? Sunt copilele unei nemţoaice.

— Copilele scumpei mele Amély…

— Ce mă priveşte pe mine soţia ta? N-am considerat-o niciodată drept noră.

— Dar fetele le vei recunoaşte ca nepoate?

— Niciodată, niciodată!

— Atunci, nu mai eşti tatăl meu. Haide, domnule Schneffke!

Se îndreptă spre uşă, dar înainte de a ajunge acolo, se auzi strigat. Se întoarse şi-l văzu pe bătrân întinzând mâna, ca şi cum ar fi vrut să-l reţină pe fiul său.

— Încotro pleci, Gaston? Te vei înapoia?

— N-am să mai calc niciodată pragul acestei case.

Chipul bătrânului căpătă o expresie de spaimă.

— Gaston, chiar vrei să-l părăseşti pe tatăl tău?

— Nu mai am tată!

Zicând acestea vroia să plece, dar cu o repeziciune tinerească tatăl său alergă după el şi-l prinse de braţ.

— Gaston! exclamă dânsul.

— Lasă-mă!

— Gaston, cred că ai suferit mult. Dar ştii tu că şi eu am îndurat nespus de mult în tot timpul acesta?

Cuvintele tatălui îl mişcară pe Deephill. Nu se gândise niciodată că autorul nenorocirii sale ar fi putut fi chinuit el însuşi de mustrări de conştiinţă. Aşa cum îl vedea acum în faţă, tatăl său oferea un tablou care-ţi inspira mai curând milă decât ură. Dar americanul îşi închise inima.

Bătrânul ridică implorator mâinile şi urmă:

— Mi-a fost atâta dor de tine, copilul meu! Ani întregi te-am căutat... şi acum vrei să mă părăseşti!

— Tu vrei asta. N-ai spus adineauri că nu le vei recunoaşte pe copilele, mele ca nepoate?

Untersberg nu răspunse. Simţămintele cele mai contradictorii îşi găseau exprimare pe chipul său. Ultimele prejudecăţi de castă dădeau o luptă grea cu dragostea pentru singurul său copil.

După o pauză lungă bătrânul înălţă capul şi zise:

— Dar dacă... le voi recunoaşte... pe fiicele tale... vei...?

Nu-şi sfârşi întrebarea, ci privi cu spaimă la fiul său.

— Dacă ai proceda astfel, aş vedea în asta un semn că regreţi trecutul, spuse Deephill. În acest caz aş căuta să uit totul şi m-aş sili să te consider drept tatăl meu.

Un suspin adânc umflă pieptul bătrânului. Lacrimi îi umpleau ochii şi glasu-i tremura când întinse fiului său mâinile.

— Atunci vreau să încerc să repar totul... Oh, Gaston, nu mă lăsa iar în singurătatea mea groaznică...

Gheaţa se rupse. Metoda micului pictor dăduse roade şi încăpăţânarea bătrânului nobil fusese învinsă.

Când ajunseră iar în stradă, Deephill se opri şi-l întrebă pe Schneffke:

— Eşti ocupat astă-seară?

— Nu.

— Atunci vino la mine. Trebuie să am în jurul meu oameni care să-mi împărtăşească fericirea.

— Ce-mi foloseşte mie fericirea dumneavoastră? Vă voi trimite pe unul căruia îi poate aduce mai multe foloase decât mie.

— Despre cine e vorba?

— Puţintică răbdare! Noapte bună!

Hieronymus Aurelius Schneffke coti pe după un colţ de

stradă şi când se crezu la adăpost de mister Deephill, se îndreptă spre locuinţa familiei Greifenklau. Membrii acesteia se aflau în cea mai bună dispoziţie, când servitorul anunţă vizita unui domn străin.

— Atât de târziu? întrebă Hugo. Cum îl cheamă?

— Îşi zice pictorul de animale Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Ah, bondocul nostru! zise Richard. Să intre!

Când pictorul intră, fostul doctor Müller îl luă de mână şi-l duse în mijlocul încăperii.

— Acesta, scumpii mei, zise el, este prietenul şi artistul nostru, datorită căruia l-am găsit pe tatăl meu.

Hugo von Greifenklau întinse lui Schneffke mâna şi-i zise:

— Îţi dorim bun-venit din toată inima! Aşează-te şi ia parte la fericirea pe care ţi-o datorăm.

— Cu plăcere, domnule căpitan, dar înainte de asta am de îndeplinit o misiune.

— Faţă de cine?

— Faţă de domnul sergent-major Schneeberg.

— Probabil te referi la domnul sergent-major von Eschenrode?

Pictorul făcu o mutră de parcă ar fi picat din cer.

— Care vasăzică, lucrurile au şi ieşit la iveală?

— Da.

— Dar ce-mi aduci, dragă prietene? întrebă Fritz.

— Chestia cu Bas-Montagne s-a aranjat: baronul şi-a regăsit tatăl.

— Ah, eşti într-adevăr un om extraordinar!

— Cu prilejul acesta a ieşit la iveală că doamna Amély e nevinovată, astfel că nici o pată nu întunecă existenţa celor două dudui. Şi lucrul principal, nu mai e nici o îndoială că fetele sunt fiicele baronului Deephill, sau ale bancherului american Bas-Montagne, sau cum vrei să-l numeşti pe viitorul dumitale socru. Ei, nu roşi, prietene! Aşadar, baronul Deephill

tocmai s-a înapoiat de la tatăl său la fiica sa, Nanon. Sunt singuri, în cea, mai-bună dispoziţie, şi dacă domnul sergent-major Schnee... vroiam să zic Eschenrode...

Fritz îi întrerupse vorba cu însufleţire.

— Îţi mulţumesc, dragă Schneffke şi îţi voi urma sfatul. Cei de faţă mă vor scuza. Trebuie să-l felicit imediat pe baronul de Bas-Montagne. Peste cel mult o jumătate de ceas sunt înapoi şi atunci, tată, ne vom duce acasă... la mama...

Pe când vorbea îşi luă sabia, apoi dădu buzna pe uşă.

— O jumătate de ceas? Ei, aş! zise Schneffke, frecându-şi mâinile, bucuros.

10. În Alger

Când coteşti în oraşul Alger din strada Bab el Qued în strada Kasbah şi te îndrepţi apoi, pe după primul colţ la dreapta, ajungi la una din cele mai vestite cafenele ale vechiului oraş de piraţi. Dar după înfăţişarea exterioară a casei, nu-ţi dai seama de celebritatea ei. E o clădire neagră şi veche. Nici o piatră nu mai pare sănătoasă, iar intrarea e joasă şi strâmtă, ca uşa unei colibe.

Intrând, pătrunzi mai întâi într-un coridor lung şi întunecos, apoi într-o curte mare, înconjurată de colonade măreţe, sub care se înşiruie mici încăperi umbroase, cu deschiderea spre curte.

Încăperile sunt pentru clienţi.

În mijlocul curţii bolboroseşte o fântână arteziană, umbrită de frunzişul bogat al unui sicomor. Seara, în vreme ce străinii stau sub colonade fumând şi discutând, în jurul fântânii stau băştinaşii, în veşmintele lor albe şi largi, bându-şi ciubucul, cum obişnuiesc să spună maurii, şi sorbind filigene de cafea, unul după altul. Iar în vremea asta ascultă povestirile hakawatiului, care-i poartă spre Damasc şi mai departe, şi le vrăjeşte ochii cu imagini fantastice din „O mie şi una de nopţi”. Aşa s-a întâmplat şi în ziua aceea.

Dar nu se spuneau, totdeauna, basme. Hakawatiul vorbea şi despre Mohammed, Profetul, despre califi, despre marele Salah-eddin, pe care creştinii îl numesc Saladin, într-un cuvânt, despre Tarik Cuceritorul, şi despre Imperiul Spaniol al Maurilor. Se zugrăveau pompa şi minunile antichităţii, dar se vorbea şi despre prezent.

Dacă a vizitat Mecca, oraşul pelerinajului, povestea cum a decurs călătoria proprie; iar dacă a ajuns departe, în inima Deşertului, desfăşura înaintea ochilor ascultătorilor săi tainele

Saharei. Vorbea de Samum, de Djinni, de duhurile rele, de Leu, stăpânul Pustiului, şi de multe altele.

Tocmai când hakawatiul sfârşise o poveste cu lei, intră un nou client în curte. Se opri la intrare şi privi în jur. Păru că-l găseşte pe cel căutat şi se apropie de el.

— *Sallam aaleik!* salută noul venit.

— *Aaleik sallam!* răspunse celălalt. Cât mă bucur că te văd!

— Allah m-a ocrotit.

— Pot să te întreb unde ai fost?

— Am să-ţi povestesc.

— Atunci haide!

Îl duse într-una din încăperile despre care am pomenit mai sus, iar un servitor aduse tutun şi cafele. Se aşezară unul lângă altul, pe perne, şi noul sosit îşi aprinse pipa.

Era mai tânăr ca celălalt, dar semăna atât de bine cu el, încât erai ispitit să-i crezi fraţi.

Aşa şi era. Cel mai bătrân era Abu Hassan, vrăjitorul, iar celălalt, Saadi, soţul arab al Liamei, despre care se crezuse că ar fi fost împuşcat.

— Povesteşte! îl rugă Hassan pe fratele său. Unde ai fost?

— În Munţii Aures, unde am căutat coliba marabuului mort, a lui Hadschi Omanah; după cum ne-am înţeles. Bănuieşti ce-am găsit?

— Rămăşiţele marabuului.

— Da, însă am făcut săpături în colibă şi am mai găsit şi alte oseminte.

— Ale fiului său?

— Cu siguranţă. Şi fiul a fost omorât.

— *Allah il Allah!* Înseamnă că bănuiala mea a fost îndreptăţită.

— Da şi îi cunoşti pe ucigaşi tot atât de bine ca mine, căci tu m-ai trimis acolo să fac cercetări.

— Eşti sigur de ceea ce spui?

— Cât se poate de sigur, căci am mai făcut o descoperire. Ce bine că noi am învăţat să vorbim şi să scriem limba francezilor!

Scoase de la brâu un pacheţel, pe care-l deschise. Erau într-însul câteva hârtii, pe care le dădu lui Hassan.

— Citeşte şi te cruceşte!

În vreme ce Hassan citea, pe chipul său ars de soare se întipări o uimire adâncă. Când sfârşi, împături la loc hârtiile şi le dădu înapoi lui Saadi, spunând:

— Ce descoperire!

— Nu-i aşa că e importantă?

— Mai importantă ca toate celelalte. Allah ţi-a condus paşii şi ţi-a îndrumat mâna.

— Crezi că mă va ierta pentru păcatul de a fi pătruns în coliba marabuului?

— Te va ierta, căci a fost propria sa voinţă. Unde ai găsit aceste hârtii? Chiar în groapa mortului?

— Nu, în groapă ar fi putrezit.

— Atunci unde?

— În zid. Erau ascunse acolo. Căsuţa e veche şi pietrele s-au deplasat. Atingând una din ele, a căzut şi îndărătul ei era o gaură în care se aflau hârtiile.

— Ce noroc! Sunt copii.

— Semnate de guvernator şi prevăzute cu sigiliul său.

— Dar la ce foloseau copiile, de vreme ce aveau originalele?

— Din prevedere, pentru siguranţa lor. În văgăunile Munţilor Aures sunt oameni răi. Dacă se întâmpla ceva şi documentele originale se pierdeau, rămâneau copiile.

— Ai dreptate. Allah ţi-a călăuzit paşii, astfel că-i avem acum în mână pe duşmanii noştri. Cu ajutorul acestor hârtii, putem dovedi că adevăraţii Sainte-Marie sunt morţi şi că Malek Omar şi presupusul său fiu, Mahmud Ben Ali, sunt nişte înşelători. Răzbunarea îşi va înălţa capul şi ucigaşii fericirii

noastre vor fi nimiciţi. Răsplata e chiar mai aproape decât crezi, căci s-a întâmplat ceva care ne dă speranţa unei răzbunări grabnice.

— Ce anume?

— Franţa va purta război contra Germaniei.

— E sigur?

— Da. Germania urmează să fie atacată. N-ai auzit încă nimic de asta?

— Nu.

— Toată Algeria e în mişcare. Regimentele de turcomani şi spahii sunt transportate la coastă, ca să poată fi îmbarcate imediat.

— Slavă lui Allah! Când oazele vor fi golite de soldaţi, ne vom răscula.

Hassan clătină din cap.

— Asta e o speranţă deşartă. Triburile Algeriei nu se vor răscula.

— De ce nu?

— Le lipseşte un conducător.

— Avem mulţi şeici viteji.

— Dar nici un Abd el Kader. Nu, aici în patrie nu ne putem răzbuna.

— Atunci unde?

— Dincolo de mare, după ce va fi izbucnit războiul. Francezii au şi început să triumfe. Sunt siguri de victorie încă înainte de a se fi pornit lupta. Dar i-ai văzut pe bărbaţii blonzi din Legiunea Străină?

— Da. Sunt cei mai curajoşi.

— Sunt germani. Ai auzit cine l-a distrus pe Napoleon cel Mare?

— Nemţii.

— Aşa se va întâmpla şi acum.

— Allah să ne ajute!

— Toţi credincioşii se roagă lui Allah ca opresorii noştri să

fie nimiciţi. Iar fiecare musulman e gata să-şi facă datoria.

— Şi totuşi fraţii noştri trebuie să lupte pentru Franţa.

— N-o vor face.

— Vor fi siliţi.

— Nu se vor lăsa siliţi, ci vor trece la duşman, dacă vor fi duşi să lupte împotriva lui. În rândurile spahiilor şi turcomanilor s-a produs o mişcare, de care te vei încredinţa curând. Dar ce ne interesează pe noi asta acum? Avem altceva de făcut. Ştiu cum ne putem răzbuna!

— Cum?

— Distrugându-l pe căpitanul Richemonte.

— În ce fel ar putea dăuna lucrul acesta Franţei?

— Nu ţi-am povestit că el este organizatorul unei mişcări împotriva Germaniei?

— Ba da.

— Odată cu el, se va nărui şi planul său. Iar eu am actele acestea, care îl compromit.

— Pleci din nou la Ortry, deşi ai fugit de acolo?

— Trebuie să mă lămuresc în legătură cu fantoma...

— Hassan, eşti sigur că era o fantomă?

— Dar ce altceva ar putea fi?

— Eu nu cred că Liama e moartă!

— Atunci, cum ar putea baronul să aibă o altă nevastă?

— Nu cunosc legile lor.

— Dar ştii că Liama a fost cununată creştineşte cu baronul.

— Totuşi, eu nu mi-am pierdut speranţa. Cred c-a fost doar înlăturată. De ce n-ai rămas cel puţin în oraş?! Ai fi putut afla mai multe...

— Nu puteam să mă las arestat ca profanator de morminte!

— Nimeni nu-ţi poate imputa c-ai fost prevăzător. Vom pleca împreună şi voi cerceta eu însumi, de data asta, mormântul. Uite că vin noi clienţi. Hai să mergem, Hassan!

Putem vorbi netulburaţi acasă.

Plătiră şi părăsiră cafeneaua.

Era o noapte cu lună. Hassan şi Saadi înaintară, o vreme, în umbra caselor dar, când ieşiră în plină lumină, un bărbat care venea din partea cealaltă fu cât pe ce să se ciocnească cu dânşii. Toţi trei se opriră.

— Hassan, vrăjitorul! exclamă străinul.

— Paiaţa! zise Hassan. Omule, cum poţi cuteza... Allah! Allah!

Şi scoase un ţipăt de durere, pentru că celălalt îl lovise în stomac, atât de puternic, încât îl făcu să se lipească de zid. Paiaţa o luă la fugă şi Saadi vru să se ia după el, dar, după câţiva paşi, socoti mai nimerit să vadă de fratele său.

— E grav? întrebă el.

— Nu, mi-a şi trecut. Într-acolo a fugit... Repede, după dânsul!

Începură să alerge amândoi după fugar.

Ajunseră până la capătul străzii, fără să-l fi zărit. Priviră la dreapta, la stânga, dar fără rezultat.

— S-a dus!

— A scăpat, ticălosul.

— Îl cunoşti?

— Fireşte! răspunse Hassan. Era artist în trupa mea şi e căutat de poliţie ca vinovat de moartea fiicei sale vitrege.

— Dac-aş fi ştiut asta, m-aş fi luat îndată după el şi l-aş fi prins.

— Va fi înhăţat oricum, căci mâine dimineaţă mă duc la poliţie să anunţ că se află aici.

Îşi văzură de drum, fără să bănuie că cel despre care vorbeau se găsea aproape de tot. Lângă clădirea din colţ, unde avură scurta convorbire, se afla o căsuţă veche şi nelocuită, pe jumătate ruinată. Uşa se mai ţinea în balamale, dar nu era închisă.

Îndărătul acestei uşi se refugiase Paiaţa şi auzise ce

spusese Hassan.

„Trădătorule! murmură Paiaţa. Îţi înfig cuţitul în trup îndată ce te întâlnesc. Ce bine că ăştia doi nu bănuiesc ce minunată ascunzătoare e această veche vizuină de piraţi”.

Dibui pe întuneric drumul până în curte, unde se caţără pe un zid. Sări în ograda unei alte case, se furişă mai departe şi ajunse la o uşă în care bătu. Dinăuntru se auzi un glas:

— Cine-i acolo?

— Eu însumi.

— Îndată.

După câteva clipe uşa fu deschisă şi Paiaţa intră într-o încăpere întunecoasă.

— De ce n-ai lumină? întrebă el.

— N-am nevoie.

— Ai dormit?

— Da.

— Leneşule!

— Poţi face ceva mai bun?

Paiaţa nu răspunse. Aprinse o lampă veche, pe care o aşeză într-o firidă a zidului. Acum se putea vedea încăperea în formă de pivniţă în care se aflau. Era goală, doar într-un ungher se afla un mindir de paie, şi alături un ulcior. Iar pe mindir stătea ghemuit... Moş Secret, vechea noastră cunoştinţă.

Paiaţa scoase din buzunar un muc de ţigară, îl aprinse şi, după ce-l trecu şi bătrânului, se aşeză pe podeaua de piatră. Moş Secret trase cu lăcomie fumul în piept.

— *Sacrebleu!* exclamă el. Asta e ceva deosebit. Cum ai ajuns la ceva atât de fin?

— L-am găsit pe chei.

— Norocosule! Pe ăsta nu l-a azvârlit vreun vagabond. Altceva ai mai adus?

— Nu.

— Ceva părăluţe?

— Deloc.

— Atunci am fost eu mai deştept ca tine. Eu nu mă expun primejdiei de a fi recunoscut şi arestat. Mai târziu, când apune luna, mă duc să aduc apă şi să fur câteva curmale, care să ne ajungă până mâine. Sunt bucuros că între mine şi Paris s-a interpus marea şi nu vreau deocamdată să mă arăt prea îndrăzneţ.

— Ai şi motive.

— Dar nici ţie nu-ţi lipsesc.

— Nu-s decât câteva minute de când am avut dovada.

— Cu cine te-ai întâlnit?

— Cu un fost stăpân al meu.

— Nu cumva Abu Hassan, vrăjitorul?

— Ba chiar cu el.

— Drace!

— Te bucuri? rânji Paiaţa.

Moş Secret se ridicase de pe culcuşul său.

— Cum a ajuns individul ăsta în Alger?

— Ce întrebare idioată! E doar de pe aici.

— Te-a recunoscut?

— Imediat.

— Drace! Şi ce-a spus?

— Mai era unul cu el. Cu siguranţă că ăştia doi ar fi pus mâna pe mine, dar eu i-am repezit bătrânului una în burtă şi am şters-o.

— Nu te-au urmărit?

— Ba da. Am izbutit, însă, să mă pitesc îndărătul uşii de la casa din colţ. Ei au rămas prin apropiere şi am auzit ce flecăreau.

— Ce anume?

— Hassan zicea că se duce mâine dimineaţă la poliţie să anunţe că m-a văzut.

— Afurisitul! Dacă se află că suntem aici în oraş, să ştii că se porneşte prigoana împotriva noastră.

— Poate că până atunci vom fi departe.

— Încotro vrei să te duci, fără bani?

— Dar ce, dispărem fără bani?

— Spuneai că n-ai.

— Aşa şi este. Dar ceea ce nu e se poate afla.

— Care vasăzică, ai mirosit ceva? Dă-i drumul!

— E vorba de o a doua întâlnire neaşteptată.

— Cu cine? Îl cunosc?

— Chiar foarte bine. E „regele cârpelor” din Paris.

— Drace! Mascaret! Ăsta ce caută în Alger?

— Ştiu şi asta, deşi n-a fost uşor să aflu. A preluat o furnitură pentru armată, probabil pentru trupele de aici, şi a venit la faţa locului, să se documenteze.

— Unde locuieşte?

— La *Hotel du Nord*.

— Singur?

— Împreună cu fiică-sa.

— Are servitori?

— Nici unul. E prea zgârcit pentru aşa ceva.

— Te-a văzut?

— Nu. Stăteam pe chei când s-a dat jos de pe vapor şi l-am urmărit până la hotel.

— Cu siguranţă că are bani la el. Eşti de părere să-l stoarcem niţeluş?

— Da. Nici că se poate prilej mai bun pentru noi. Mâine dimineaţă trebuie să fim plecaţi. Fără parale nu se poate, aşa că le luăm de la Mascaret.

— Ştii în ce camere locuieşte?

— Mai întrebi! M-am dat peste cap să aflu. A luat trei camere la primul etaj: două pentru el şi una pentru fiică-sa.

— Cum sunt aşezate odăile?

— Numărul unu e camera de lucru, numărul doi dormitorul şi numărul trei a fetei.

— Mergem de-a dreptul la el?

— Cred că e cel mai bun lucru.

— Dar vom fi descoperiţi.

— Despre asta să n-avem teamă. Şi apoi îl avem dincolo, în clădire, pe bătrânul Sansjour, care ne va împrumuta pentru scurt timp două caftane. Astea ne vor transforma într-atâta, încât nu vom fi recunoscuţi de nimeni.

— Până unde te gândeşti să mergi, dacă va refuza să vâre mâna în buzunar?

— Până unde ne va împinge chiar el.

— Chiar atât de departe?

Zicând acestea, ticălosul îşi atinse beregata cu degetele.

— Da! râse Paiaţa. O merită.

— Bine! Atunci, când?

— Cel mai bun lucru e să nu pierdem vremea. Sunt de părere să ne ducem chiar acum la Sansjour.

Stinseră lampa şi părăsiră încăperea. Ajunşi afară se ajutară să sară zidul, apoi trecură în curtea vecină. Aţinându-se prin umbră se furişară spre un colţ, unde bătură încetişor la o uşă scundă. După o vreme, li se deschise.

— Cine bate? întrebă un glas de femeie.

— Prieteni.

— Cum vă numiţi?

— Suntem vecini.

— A! după asta vă recunosc!

— Monsieur Sansjour e acasă?

— Aduceţi ceva?

— Nu.

— Atunci să văd întâi dacă are timp!

Plecă, după ce le închise uşa în nas.

— Vrăjitoare afurisită! scrâşni Paiaţa.

După câteva clipe uşa se deschise şi bătrâna scoase capul afară.

— Puteţi intra, *messieurs!* zise ea.

Îi lăsă pe cei doi să intre, zăvori uşa şi o luă înaintea lor.

Străbătură un gang lung şi îngust şi, în cele din urmă, bătrâna deschise o uşă, dindărătul căreia pătrundea o lumină pală.

Odaia era mică şi într-însa nu se aflau decât o masă şi patru scaune paradite. Pe masă ardea lampa şi pe unul din scaune şedea Sansjour.

Era un bătrân de vreo şaizeci de ani, cu o înfăţişare aproape venerabilă, care trezea încredere. Cine nu-l cunoştea, n-ar fi crezut că e cel mai vestit tăinuitor din toată Algeria.

— Carmen, întoarce-te la uşă şi vezi, ai grijă să nu fim tulburaţi! zise el.

După ce bătrâna plecă, Sansjour urmă:

— Bine aţi venit, domnilor! Luaţi loc şi spuneţi cu ce le pot fi de folos unor prieteni atât de buni.

Cei doi se aşezară şi Moş Secret luă cuvântul:

— Dorim două caftane pentru foarte scurt timp.

— Cam cât?

— Două ceasuri.

— Ce garanţie îmi daţi?

— N-avem parale.

— Hm! mormăi bătrânul.

— Ne lăsăm surtucele aici.

— Surtucele astea nu fac prea multe parale.

— Ei, dă-ne caftanele cu împrumut şi n-avea nici o teamă. Când ne întoarcem, plătim bine.

Bătrânul tăinuitor îi măsură cu o privire ascuţită şi zâmbi cu înţeles.

— Vreau să vă cred, zise el.

În cuvintele sale era ceva care-l făcu pe Paiaţă să devină atent.

— Ce vrei să spui? întrebă el.

— Vreau să spun că acolo unde mergeţi e ceva de luat.

— Ştii şi unde vrem să mergem?

— La *Hotel du Nord*.

Cei doi ticăloşi se speriară.

— Nici pomeneală! zise Moş Secret.

Sansjour rânji.

— Să nu ne certăm! Eu îmi cunosc bine oamenii. Îl cunoaşteţi cumva, pe Mascaret?

— Nu.

— Să mă înşel, oare? Dumneata, scumpule, ai cam dat târcoale azi prin jurul hotelului.

— Eu? spuse Paiaţa. Te înşeli.

Sansjour îi zâmbi.

— Poţi să fii sincer cu mine! Afacerea mea cere să-mi supraveghez clienţii. Ştiu că ai luat informaţii la *Hotel du Nord*. Concluzia ar fi că ai de gând să faci ceva acolo. Şi deoarece am auzit că un vechi cunoscut a descins în hotelul acela…

— La cine te referi?

— La domnul Mascaret.

— Zău că te înşeli! Nu cunoaştem pe nimeni cu numele ăsta.

— Dacă e aşa, atunci nu vă cunosc nici eu pe voi.

— Noi ţi-am spus numele noastre.

— Da. Dumneata te numeşti Marmont şi camaradul dumitale Chapelle?

— Întocmai.

— În cazul acesta ar fi imposibil să mă înşel. Trebuie să-l cunoaşteţi foarte bine pe acest domn Mascaret.

— Ba, deloc.

— Totuşi. Daţi-mi voie să vin puţin în ajutorul memoriei dumneavoastră.

Trase un sertar şi scoase două ziare, dând câte unul fiecăruia din ei.

— Citiţi, vă rog!

— Mii de draci! exclama Moş Secret.

— Tunete şi fulgere! spuse şi Paiaţa.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Sansjour, calm.

— Mandat de arestare! scrâşni Moş Secret.

— Împotriva cui?

— Împotriva unui cârciumar din Paris, care acolo purta numele Pere Chattemite.

— Şi împotriva unui acrobat cu numele Grigaut, adăugă Paiaţa.

— Nu-i cunoşti pe aceştia doi, *monsieur* Marmont?

— Nu.

— Şi nici dumneata, *monsieur*, Chapelle?

— Nu.

Chipul bătrânului luă deodată o expresie aspră şi, ridicându-se de pe scaun, zise:

— Noapte bună!

— Ce înseamnă asta? întrebă Moş Secret.

— Mai întrebi? Îi tratez cu încredere pe prietenii mei de afaceri, dar cer să-mi acorde şi dânşii încredere. Numai aşa e cu putinţă o conlucrare. Când te cunoşti bine ştii şi cum poţi trage cele mai bune foloase. Nu?

— Se poate.

— Atunci de ce vă ascundeţi după deget?

— Dar cine-ţi spune dumitale că eu sunt Moş Secret?

— Şi eu, acrobatul Grigaut? interveni Paiaţa.

— Sunt sigur, şi cu asta basta!

Cei doi se priviră întrebător. N-avuseseră încă de-a face cu un om atât de pătrunzător.

— Ei? întrebă Sansjour, văzându-i că şovăie. N-aveţi încredere în mine?

— Ne cunoaştem de prea puţin timp.

— Şi eu pe voi nu? Credeţi cumva că aş fi cumpărat ceva de la voi, dacă n-aş fi ştiut bine cine sunteţi? Sunteţi urmăriţi, dar tocmai pentru aceasta sunt sigur de voi şi vă consider bine veniţi. Dă mâna, Moş Secret!

— Fie! încuviinţă parizianul, strângând mâna celuilalt. Voi

cuteza să-mi vâr capul în gura leului. Dacă o va închide... apoi, adio!

— Şi dumneata, *monsieur* Grigaut?

— Fie! zise şi acesta. Uite mâna mea!

Sansjour se aşeză iar.

— Acum putem vorbi cu totul altfel, zise el. Trebuie să ne dovedim încrederea şi să nu ne trădăm unii pe alţii. O să-mi mărturisiţi că aveţi de gând să mergeţi la *Hotel du Nord?*

— Ei, da! răspunse Moş Secret.

— La Mascaret?

— Da.

— Vreţi să-l stoarceţi de ceva?

— Poate.

Părea că Sansjour vrea să-i sfredelească cu privirea pe cei doi, apoi zise:

— Vă mărturisesc că şi eu am locuit înainte vreme la Paris. Îl cunosc pe „regele cârpelor” şi am toate motivele să mă bucur dacă nu-l veţi cruţa. Credeţi că veţi izbuti să scoateţi ceva de la dânsul?

— Nădăjduim.

— Atunci, veţi da de bani şi vă veţi putea cumpăra ceea ce vă este absolut necesar.

— Ce anume?

— Paşapoarte.

— Aşa e! exclamă Moş Secret. Dar de unde? Ne poţi da cumva un sfat bun?

— Cunosc un mic slujbaş, care are la îndemână tot felul de formulare şi peceţi.

— Aşadar, veritabile? Nu falsificate! Ar fi minunat! Dar e scump?

— Eu cred că lucrează ieftin. Orice act, de la certificat de naştere până la paşaport pe un nume oarecare, costă de la o sută de franci în sus, în funcţie de dificultatea operaţiunii.

— Merse. Dar unde locuieşte şi cum îi zice acestui slujbaş?

— N-am voie să spun.

— Atunci n-avem ce face cu informaţia dumitale.

— De ce nu? Mă ofer s-o fac pe mijlocitorul, domnilor.

— E bine şi aşa. Dar cât durează până capeţi documentele?

— Depinde de împrejurări.

— Să presupunem că trebuie s-o ştergem chiar în noaptea asta.

— Atunci va trebui să plătiţi cu două sute de franci mai mult de persoană, în schimb vă puteţi lua în primire hârtiile în decurs de două ceasuri.

— Şi când trebuie plătiţi banii?

— La înmânarea actelor. Vreţi să vă fac comanda?

— Da.

— Pe ce nume?

— N-are a face. Dar cum stăm cu caftanele?

— O să le căpătaţi. Dar acum, încă o întrebare: spuneaţi că poate o să fiţi nevoiţi a părăsi oraşul încă în noaptea asta.

— Tot ce se poate.

— Şi încotro vă veţi îndrepta?

— Dracul ştie! Suntem căutaţi pretutindeni.

— Eu v-aş sfătui să treceţi graniţa.

— Aşadar, în Maroc sau Tunisia? Dar până să ajungem la frontieră, poliţia ne poate înhaţă cât se poate de lesne.

— Mai există însă o altă graniţă: marea.

— Dar pe acolo e cu mult mai greu. Şi... sunt numai vapoare franceze.

— Nu vă descurajaţi! zise Sansjour. Aveţi prieteni pe care vă puteţi bizui.

— Pe cine?

— Pe mine, de pildă. Încă înainte de a se lumina de ziuă, veţi fi la bord.

— Şi încotro vom merge?

— Spre Spania, şi anume mai întâi la Palma de Mallorca.

— Ce fel de vapor e acela?

— Vreau să am încredere în discreţia dumneavoastră, domnilor. Vă mărturisesc că fac puţină contrabandă, din când în când. Cunoaşteţi drumul care duce prin Bab el Qued spre capul Pescade?

— Da, am trecut pe acolo.

— Ei bine, cu puţin înainte de răsăritul soarelui, va sta la acel cap o goeletă, care vă va lua, dacă veţi sosi la timp.

— Dar la Bab el Qued se află o santinelă.

— N-aveţi nici o grijă! O să vă lase să treceţi. Ştiu cine e acolo de pază şi l-am mituit. Va dormi când vom veni noi. Trebuie să merg şi eu, aşa că o să fim împreună.

— Atunci e în regulă. Şi acu', să trecem la fapte. Caftanele!

— Mai întâi, să vă întreb ceva. Mergeţi la Mascaret aşa cum sunteţi, sau v-ar conveni mai mult să nu fiţi recunoscuţi mai târziu de servitorime?

— Fireşte că ar fi mai bine.

— Atunci lucrul se poate face uşor. Vă dau peruci şi bărbi.

În vremea asta „regele cârpelor” stătea cu fiica sa în camera de la hotel. Stivuise dinainte-i un morman de hârtii, iar alături de ele se afla un portvizit umflat.

Un servitor bătu în uşă şi intră.

— Au venit doi domni care doresc să vă vorbească, zise el.

— Cine sunt?

— Nu vor să-şi spună numele.

— Atunci să plece cum au venit!

— Unul din ei spune că e vorba de nişte furnituri.

— Atunci se schimbă problema. Să intre!

Servitorul se îndepărtă.

— Dragă Agnes, îi spuse Mascaret fiicei sale, deoarece e vorba de afaceri, lasă-mă, te rog, singur o jumătate de ceas.

Fata se duse în odaia ei şi, în aceeaşi clipă, cei doi

vizitatori intrară, înclinându-se până la pământ.

— Bună seara, domnilor, le răspunse Mascaret, cu ce vă pot fi de folos?

— Cu o informaţie, zise Moş Secret. Privitor la motivul prezenţei dumneavoastră aici. Am auzit că sunteţi pe cale de-a primi furnituri importante pentru armată.

— Asta aşa e. Aş putea şti ce legătură există între prezenţa dumneavoastră şi această chestiune?

— Deocamdată aceasta trebuie să rămână secret.

— Şi numele dumneavoastră?

— Îl cunoaşteţi.

— Nu prea cred.

— Totuşi.

— Atunci vă rog să veniţi în ajutorul memoriei mele.

— Cu plăcere. Odinioară nu purtam aceste bărbi. Să le scoatem, deci.

— Dumnezeule! exclamă Mascaret. Moş Secret!

— Ei, vezi că acum mă recunoşti?

— Şi Grigaut!

— Da, Grigaut, Paiaţa!

— Voi aici, în Alger? Sunteţi pierduţi, dacă vă descoperă.

— Nu ne pasă de asta!

— Ce doriţi de la mine?

— Vei auzi îndată. Să ne aşezăm!

Îl împinse pe Mascaret pe un scaun, iar el cu tovarăşul său luară loc la dreapta şi la stânga.

— Îţi mai aduci aminte de ultima noastră întâlnire la Paris? întrebă Moş Secret.

— Da, oarecum.

— Nu prea ai fost binevoitor atunci.

— Nu neg.

— Rămâi mult timp aici?

— Intenţionez să plec foarte curând.

— La fel şi noi. Nici pe noi nu ne mai atrage Algerul. Însă

fireşte că dumneata poţi pleca mai lesne ca noi.

— Cum asta?

— Aveţi mijloacele necesare călătoriei.

„Regele cârpelor” ghicise de mult gândurile celor doi şi strădania sa era acum să le reducă pretenţiile cât mai mult.

— Poate că aveţi acum un avantaj faţă de mine, spuse el. Însă, vedeţi, suma de care dispun e tocmai atât cât am nevoie să ajung înapoi la Paris.

— Sunt convins că numele dumitale e tot atât de cunoscut aici, ca şi la Paris. Iar... fleacul ăsta de aici pare să fie destul de bine garnisit.

Zicând acestea Moş Secret arătă spre port-vizit. Mascaret puse repede mâna pe el, îl vârî în buzunar şi zise cu nepăsare:

— Sunt contracte şi alte hârtii, bani nu prea.

— Asta n-are cine ştie ce importanţă. Deocamdată avem treabă cu dumneata, nu cu port-vizitul.

— De ce sumă aveţi nevoie?

— Hm! Poliţia şi-a întins labele după noi. Dacă vrem să ne punem la adăpost, trebuie să plecăm departe. Nici America nu prezintă siguranţă. Astfel că nu ne rămâne decât Australia. Dacă vom călători cu clasa întâi, a doua sau chiar a treia, asta rămâne la aprecierea dumitale.

Mascaret se sperie:

— Cum? Aud oare bine? Presupuneţi cumva că aş putea să suport eu cheltuielile de călătorie?

— Fireşte că poţi.

„Regele cârpelor” se ridică şi zise:

— Domnilor, nu văd rostul continuării discuţiei. S-o scurtăm deci: ce sumă pretindeţi?

Cei doi se ridicară şi ei. Ştiau că venise momentul să spună lucrurilor pe nume.

— Bine! zise Moş Secret. Îţi voi face pe plac. Dacă ne dai cincizeci de mii de franci, scapi de noi pentru totdeauna.

— Cincizeci de mii de…

Mascaret încremenise.

— Da, cincizeci de mii de franci. Ţi se pare prea mult? Hotărăşte-te!

În tonul şi atitudinea celor doi ticăloşi era ceva care-l făcu să-şi dea seama de gravitatea situaţiei. Oamenii aceştia ar fi fost în stare s-o termine repede cu el. Nu exista decât o singură soluţie: să-i scoată afară pe cale paşnică. Se hotărâse deci să-i înşele, prefăcându-se că ar vrea să le reducă pretenţiile.

— Cincizeci de mii e prea mult. Mă gândeam la vreo cinci mii…

— Nici nu stăm de vorbă.

— Să zicem şase mii?

— Exclus.

Mai încercă să se tocmească, dar cei doi nici nu vrură să audă. Atunci se prefăcu că n-are încotro şi zise:

— Bine, veţi avea suma. Mă duc la fiica mea şi…

— Pentru ce?

— Banii se află în odaia ei.

— Ah, aşa! râse Paiaţa.

— N-ai gândit rău, dragă *monsieur* Mascaret! zise şi Moş Secret. Se vede lesne că nu urmăreşti decât să scapi de noi.

— Dar nu înţelegeţi că nu vă pot da nimic dacă nu mă lăsaţi să aduc banii?

— Ia arată încoace portvizitul acela! Dacă nu-s bani într-însul, te poţi duce la fiica dumitale însoţit de noi.

— Nu e nimic înăuntru.

Zicând acestea, făcu câţiva paşi spre uşa care dădea în încăperea alăturată. Dar Moş Secret i se puse repede în cale şi strigă:

— Stai! Scoate portvizitul!

— Vrei să strig după ajutor?

— Nu vei face asta.

Şi unind vorba cu fapta, ticălosul îi puse lui Mascaret mâinile în beregată. Bătrânul încercă să scape, dar în aceeaşi clipă îl înhaţă şi Paiaţa şi strânse atât de tare, încât nu trecu mult şi „regele cârpelor” se prăbuşi la pământ. Îşi pierduse cunoştinţa.

— Lasă-l să cadă! zise Moş Secret. Îi e de ajuns.

— Dar când se va trezi, o să ne trădeze, spuse Paiaţa.

— Există un remediu pentru asta.

Şi, fără să stea o clipă pe gânduri, înfipse adânc cuţitul în inima „regelui cârpelor”.

— Dumnezeule! exclamă Paiaţa, speriat.

— Ei, nu fi copil! Siguranţa mea e mai importantă decât viaţa acestui om. Hai să-l scotocim!

Scoase portvizitul din buzunarul lui Mascaret şi exclamă surprins:

— Drace! Aici e o adevărată avere. Avem destul. Haide!

— Stai! Să ne punem la loc bărbile şi perucile!

După câteva minute părăsiră hotelul.

Între odaia lui Mascaret şi aceea a fiicei sale se mai afla una, astfel că fata nu auzise nimic din cele petrecute în camera crimei. După câtva timp, ea intră în încăperea despărţitoare, să asculte dacă vizitatorii mai erau la tatăl ei. Neauzind nimic, deschise uşa. Cei doi plecaseră, dar părintele ei zăcea la pământ, cu un cuţit înfipt în inimă.

Scoţând un ţipăt înfiorător, fata se prăbuşi lângă dânsul. Groaza nu-i îngădui să se gândească să scoată cuţitul din pieptul bătrânului. Luându-i capul între mâini, exclamă:

— Tată, tăticule! O, Dumnezeule sfinte! Tată trezeşte-te, trezeşte-te!

Îl zgudui şi-l ridică, îi şopti la ureche cuvinte drăgăstoase. În cele din urmă el deschise ochii şi-şi aţinti privirea-i sticloasă asupra ei.

— Tată, bunul meu tată! Spune-mi ceva! Mă vezi? Mă recunoşti?

Privirea lui căpătă expresie. Îşi duse mâna la piept, şi simţind mânerul cuţitului, păru să-şi dea seama de seriozitatea situaţiei.

— Agnes! şopti dânsul. A fost… Moş Secret. Şi… Grigaut… Paiaţa!

— Dumnezeule sfinte! Te-au rănit! Au vrut să te ucidă!

Duse mâna la cuţit, dar el o opri:

— Nu… Aici am… oh, nu mai sunt.

— Ce, ce nu mai sunt?

— Banii. M-au jefuit.

Fata îşi dădu seama că pierdea un timp preţios, în loc să dea ajutor rănitului. Se ridică, dar el o reţinu:

— Aşteaptă, aşteaptă! Trebuie să-ţi…

Câteva picături de sânge îi ieşiră de pe buze. Ea le văzu şi ţipă înspăimântată.

— Ag… nes… Vino… ascultă-mă!

Ea se lăsă în genunchi alături de dânsul şi-i privi îngrozită chipul pământiu.

— Eu… nu… nu… mă numesc Mascaret.

— Dar cum? întrebă ea, printre lacrimi.

— George… oh… acasă… la Paris… în casa de bani… hârtiile…

Rostise cuvintele cu ultima sforţare, apoi capul îi căzu pe spate. Îngrozită, ea se ridică şi dădu buzna afară.

— Ajutor! Ucigaşii! strigă ea, pe coridor, şi se prăbuşi la pământ.

Personalul hotelului alergă în grabă. Vestea se răspândi ca fulgerul şi un medic adus în grabă îl examina pe Mascaret şi spuse:

— Cuţitul a pătruns în apropierea inimii. Nu mai e nimic de făcut.

Cei doi criminali părăsiră hotelul fără nici o piedică. Trebuiau să se înapoieze la Sansjour, dar făcură un ocol, pentru a induce în eroare eventualii urmăritori.

Intrară într-o stradă, unde dădură de o masă de oameni, din mijlocul căreia răsunau strigătele:

— *Vive Napoléon!*

— *A bas les Prussiens!*

— *Revanche pour Sadowa!*

Pe ici, pe colo, se auzeau înjurături la adresa lui Bismarck. Cei doi se opriră.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Paiaţa.

— Nu ştii încă? împăratul a declarat război Prusiei. Regimentele algeriene pornesc la luptă. Zuavii şi turcomanii se şi îmbarcă.

— E adevărat?

— Da, da; doar auziţi.

Paiaţa vru să mai afle ceva, dar Moş Secret îl trase după dânsul.

— Idiotule! Nu ştii că nu trebuie să fim văzuţi?

Merseră înainte, ferindu-se de străzile luminate.

— Război! Război! zise Paiaţa. Ştii tu ce înseamnă asta?

— Că Prusia va mânca bătaie.

— Lasă Prusia! Vreau să zic, pentru noi.

— Pentru noi? Ai dreptate. Toată lumea va fi ocupată cu războiul. Nu vor avea timp de noi. Cred că putem cuteza să ne întoarcem la Paris. Dar la asta avem timp să ne gândim mai târziu. Haide!

Ajunseră la locuinţa lui Sansjour.

— Ei? întrebă bătrânul. Aveţi bani?

— Da. Însă fără să ne prisosească.

— Nici nu-i nevoie.

— Cum stăm cu hârtiile?

— Sunt gata. Iată-le!

Le dădu câteva documente, printre care şi două paşapoarte pe care cei doi le examinară.

— A mers al dracului de repede, râse Grigaut.

— Sunteţi mulţumiţi?

— Cât se poate.

— Cred că şi banii voştri sunt tot atât de buni.

— Fireşte.

Cumpărară câteva obiecte de îmbrăcăminte şi plătiră tot ce aveau de plătit. Sansjour puse banii în dulap.

Totul decurse apoi aşa cum vorbiseră. Bătrânul îi conduse la vaporaş, aşteptă până-i văzu îmbarcaţi, apoi se înapoie singur în oraş.

11. Dintele de leu

Încordarea dintre Franţa şi Prusia devenise foarte mare şi începerea vijeliei era de prevăzut. Napoleon al III-lea produsese această furtună. Pentru a oferi stabilitate tronului său, ce se clătina din ce în ce mai tare, împăratul telegrafiase reprezentantului său la Ems: *Brusquez le Roi*, ceea ce înseamnă: Insultă-l pe Rege! Benedetti se supuse. Pe promenadă, la Wiesbaden, se apropie de regele Wilhelm şi-l „bruscă”. Se ceru rechemarea lui, cum bine anticipase Napoleon, care se gândise să dea o ocupaţie poporului nemulţumit. Spera că un război va oferi un luciu nou coroanei sale de tinichea. Ştia că joacă *va banque*, dar nădăjduia să aibă, totuşi, noroc. Urmarea fu declaraţia de război din partea Franţei. Pe urmă, cazul fu preluat de presa franceză, dând naştere la multă bătaie de cap şi agitaţie în rândurile populaţiei, în special parizienilor.

În casa din Rue Richelieu, pe care o cunoaştem, sună clopoţelul, vestind vizitatori. Martin, care ajunsese la Paris înaintea stăpânului său, făcea în mare grabă bagajele, căci era timpul să se facă nevăzuţi. Enervat de întrerupere, alergă la uşă, dar chipul i se lumină îndată, văzându-l pe noul sosit.

— Ah, monsieur Belmonte! V-aţi întors şi dumneavoastră?

— Precum vezi. Ceva nou? se interesă comerciantul de vinuri, când intrară în odaie.

— Un sac întreg.

— Iar recolta mea nu e defel mai puţin bogată.

— Cât mai rămânem aici?

— Cel mult până mâine. Lucrăm în noaptea asta, apoi putem pleca. Sper că vom reveni, dar nu ca negustori de vinuri.

— Bun! Dar ştiţi ce descoperire am făcut, domnule

Belmonte?

— S-auzim!

— Moş Secret e aici.

— Eşti sigur?

— Da, L-am văzut chiar eu azi-dimineaţă în gara Versailles. Tocmai mă aflam acolo când intrase trenul. Mai era încă unul cu el, pe care nu ştiu de unde să-l iau. Dar ţinuta şi mersul său îmi păreau cunoscute. Poate că era deghizat.

— Încotro s-au dus?

— Au apucat-o chiar spre strada noastră şi să vedeţi coincidenţă, au intrat în casa de peste drum.

— Şi nu te-ai luat după ei?

— Ba da, însă numai până în curte, să văd unde dispar.

— Şi?

— Acolo, în casa din fund, la parter, se află o cârciumă. Mi-am aşezat cufărul, ca să împachetez, aici la fereastră, şi am supravegheat: n-au ieşit încă.

— De ce n-ai intrat şi tu în cârciumă?

— Cum puteam să fac asta? Ar fi trebuit să mă deghizez.

— Atunci o s-o fac eu. Trebuie să ştiu cine e celălalt.

— Hm! O bănuială tot aş avea.

— Care anume?

— Mersul semăna aidoma cu al saltimbancului care frecventa localul lui Moş Secret.

— Te referi la Paiaţă, la Grigaut?

— Da.

— Dacă nu te-ai înşelat, ar fi o captură interesantă.

— Iar Moş Secret una şi mai şi. Doar a fost acela care a ţinut-o captivă pe domnişoara von Perret, Paiaţa nu cred să fi fost amestecat.

— Pe mine însă mă interesează omul acesta din alt punct de vedere. Ai la îndemână fardurile şi toate celelalte?

— Da.

— Atunci o să-mi fac imediat o mutră nouă. Trebuie să mă

duc peste drum.

Martin deschise fundul dublu al cufărului şi începu să caute ceea ce i se ceruse. Deodată se opri însă, pocni din degete şi strigă:

— Mi-a venit o idee!

— Să auzim!

— Vreţi să provocaţi arestarea lui Moş Secret?

— Fireşte.

— Atunci veţi intra în contact cu poliţia şi de asta trebuie să ne ferim acum.

— Hârtiile mele sunt în perfectă regulă.

— Da, însă ce e bine, nu e rău. Ştiţi cine ar avea cel mai mare interes să-l prindă? Generalul Perret. Ce-ar fi dacă l-am trimite pe Moş Secret generalului, la castelul Malineau?

— Cum vrei să faci asta?

— Nu-i prea greu. Presupun că Moş Secret a venit numai pentru scurt timp aici, cu vreo treabă oarecare. În orice caz, e limpede că se ascunde. Are nevoie de un adăpost, unde să nu fie recunoscut. Ce-ar fi dacă i l-am oferi la castelul Malineau?

— Nu e rea ideea. Ia să ne gândim. Trebuie să văd întâi ce-i pe acolo, înainte de a lua o hotărâre. Fireşte, dacă celălalt e într-adevăr Paiaţa, nici că s-ar putea o cursă mai bună pentru ei. Înainte de toate vreau să mă schimb.

Cu ajutorul lui Martin, se transformă atât de mult, încât nimeni nu l-ar fi putut recunoaşte.

Cum se explică faptul că Hohenthal se interesa atât de mult de Paiaţă?

Cititorul ştie că el primise misiunea să spioneze fortăreaţa Metz şi împrejurimile. Pe când se afla acolo, îi dădu în gând să plece la Ortry şi să intre în legătură cu colegul său de spionaj aflat acolo. Şi a fost o adevărată surpriză să recunoască în doctorul Müller pe prietenul său Richard von Greifenklau!

Povestindu-şi unul altuia aventurile prin care trecuseră, veni vorba de Paiaţă şi de legătura pe care o avea acesta cu

dispariţia copiilor generalului von Eschenrode. Hohenthal fu foarte necăjit la gândul că nu trebuise decât să întindă mâna, la Paris, ca să-l înhaţe pe ticălos şi să-i stoarcă taina. Richard îl rugă ca, la înapoierea în capitală, să încerce să-l regăsească.

Ne putem închipui deci surpriza plăcută a lui Hohenthal când, abia înapoiat la Paris, află de prezenţa Paiaţei.

Belmonte trecu strada şi intră în curtea casei cu pricina. Acolo băgă de seamă că pomenita cârciumă era o spelunca ordinară, ceea ce-i convenea de minune. Intră şi se văzu într-o încăpere scundă şi întunecoasă, în care duhnea a rachiu prost şi tutun.

La o masă stăteau cei doi pe care îi căuta.

Salută şi se aşeză la masa vecină, indivizii răspunseră morocănos şi păreau că n-au chef să se împrietenească cu el. După câtva timp însă, Belmonte îşi trase scaunul lângă ei.

— *Messieurs*, e cumva unul din dumneavoastră patronul? întrebă el.

— Nu! răspunse Moş Secret, peste umăr.

— Dar unde e?

— Acolo, afară, şi arătă spre uşa din faţa intrării.

Belmonte bătu în masă şi patronul intră; ceru de la el un rachiu, pe care-l căpătă îndată.

— Eşti străin în strada asta? întrebă cârciumarul.

— Da.

— Îmi închipuiam. Cel puţin la mine nu te-am văzut.

— Sunt chiar străin de oraş. N-am fost încă la Paris.

— Şi primul drum l-ai făcut aici? Ciudat!

— Cum adică?

— Păi, nu pari să fi trecut încă de vârsta serviciului militar, şi acum fiecare soldat trebuie să se ducă la regimentul său.

— Foarte adevărat, şi tocmai de aceea am şi venit la Paris. Trebuie să mă duc şi eu pe câmpul de luptă şi acasă n-are cine să mă înlocuiască. Caut om în loc pe aici.

— Ah, aşa! Atunci mult noroc!

Cârciumarul plecă şi Belmonte dădu pe gât o înghiţitură din rachiul prost. Ceilalţi doi îl priviră bănuitor.

— Pot să te întreb de unde eşti? intră în vorbă Moş Secret.

— De prin ţinutul Metzului. E o poveste afurisită.

— Adică?

— Tatăl meu e intendent al castelului şi în acelaşi, timp administrator al domeniilor. Din cauza războiului, aproape toţi oamenii noştri pleacă, aşa că se simte lipsa lor. Nu se găsesc pe acolo oameni în loc şi tata m-a trimis la Paris să caut. Până acum am găsit numai unul, dar am nevoie de trei.

— Ce fel de slujbe sunt?

— Una de pădurar şi alta de ajutor. Nu-i nevoie de cunoştinţe speciale.

— Ce fel de recomandaţii cere tatăl dumitale?

— Recomandaţii? De nici un fel.

— Doar n-o angaja pe oricine!

— Din păcate, da. E bucuros să găsească pe cineva.

Interveni o pauză. Belmonte luă un ziar şi citi. Cei doi şuşotiră între ei:

— Tu ce zici, Paiaţo?

— N-ar fi rău.

— Pădurar... stai în pădure, nimeni nu se sinchiseşte de tine. Şi povestea ar fi acoperită de uitare, încetul cu încetul.

— Aşa e.

— Şi apoi, individul ăsta nu pare prea deştept. Dacă şi taică-su e pe măsura lui, suntem la adăpost acolo. Să vorbesc cu dânsul?

— Dacă vrei tu! Dar înainte trebuie să ne ducem la îndeplinire planul nostru.

— Fireşte. Pentru asta e de ajuns seara de azi. Casa mea e goală de tot. Îndată ce se va întuneca, putem intra neobservaţi. Într-o jumătate de ceas treaba e făcută şi apoi am sfârşit cu Parisul.

— Şi chestia cu dintele de leu e în regulă?

— Da, îl mai am încă. E împreună cu celelalte lucruri.

— Mergem cu el la contele Caligny?

— În privinţa aceasta, mai trebuie să chibzuim. Eu socot treaba primejdioasă, dar pe de altă parte îi putem stoarce o sumă frumuşică.

— N-ar fi fost nevoie, dacă afurisita aceea de poliţie n-ar fi dat publicităţii numerele bancnotelor.

— N-aveam cum să ştim că Mascaret le scosese cu puţin înainte de la bancă, care a trimis apoi însemnarea sumelor. La conte, însă, trebuie să te duci tu, eu nu mă pot arăta.

Moş Secret se întoarse spre Belmonte şi-i zise:

— Vrei să te aşezi puţintel aici, lângă noi?

— Pentru ce? întrebă celălalt, prefăcându-se mirat.

— Am dori să vorbim cu dumneata în chestiunea aceea. Poate cunoaştem pe cineva pentru tatăl dumitale.

— Ar fi minunat.

— Poate chiar doi.

— Mai bine! Cine-s aceia?

— Chiar noi.

— Ah, dumneavoastră? Atunci trebuie să vă întreb cine sunteţi.

— Uite aici paşaportul meu.

— Şi al meu.

Belmonte examina cele două paşapoarte şi păru mulţumit.

— Bun, bun! zise el. Trebuie să vă spun însă că n-am fost împuternicit să fixez şi leafa. Asta e treaba tatălui meu.

— Oh, nu e nici o grabă!

— Când puteţi intra în slujbă?

— Imediat. Când te înapoiezi dumneata?

— Îndată ce-i voi fi găsit pe cei doi oameni care îmi mai lipsesc. Pe unul îl am deja; cu dumneavoastră treaba este gata.

— Dar noi mai avem azi o mică trebuşoară de aranjat. Poate că sfârşim mai repede şi atunci putem pleca cu trenul de noapte. Vrei să ne mai întâlnim astă-seară aici?

— Când?

— O să se facă târziu. Poate pe la unsprezece.

— Voi fi punctual.

— Atunci ne-am înţeles. Dar cum se numeşte locul acela unde ne vom duce?

— Castelul Malineau, lângă Etain.

Moş Secret izbuti cu greu să-şi înfrâneze un gest de surpriză.

— Al cui e castelul? întrebă el.

— Al baronului von Courcy.

— Eu credeam că e al generalului Perret.

— A fost, dar l-a vândut.

— Aşa! Boierii locuiesc acolo?

— Nu. Doar noi locuim. E izolat, dar e frumos. O să vă placă.

Părăsi cârciuma înaintea lor şi izbuti să ajungă neobservat la locuinţa sa.

— Aţi fost acolo? întrebă Martin.

— Da. Aveai dreptate, e Moş Secret.

— Şi celălalt?

— Paiaţa.

— Aţi vorbit cu ei?

— Ba ceva mai mult, i-am şi angajat ca pădurari la castelul Malineau.

— Plecăm amândoi cu dânşii.

Istorisi convorbirea avută cu ei şi încheie:

— Aşadar, eşti şi tu angajat, anume ca grădinar, să zicem. Acum trebuie să scriu repede o scrisoare la Malineau.

— Generalului?

— Nu, lui Mélac. Vreau ca generalul să nu ştie nimic înainte de vreme. Rămâi aici la fereastră şi supraveghează

casa de peste drum. Curând se face seară şi atunci ne aşezăm amândoi la pândă.

Termină scrisoarea, pe care Martin o duse imediat la poştă, apoi se deghizară amândoi şi ieşiră. Îşi ziseră că Moş Secret şi Paiaţa vor ieşi acum şi ei împreună.

Nu trecu mult şi ticăloşii se iviră şi o luară încetişor în josul străzii.

— După ei! zise Belmonte. Tu pe o parte şi eu pe alta. Nu trebuie să ne zărească, însă.

Se despărţiră şi, după câtva timp, băgară de seamă cu uimire că cei doi se îndreptau spre strada unde fusese spelunca lui Moş Secret. Acolo, Paiaţa rămase în stradă, desigur de pază. În schimb, tovarăşul său, după ce se uitase cu băgare de seamă de jur-împrejur, se strecură înăuntru prin una din ferestre, al cărei geam îl sparse fără zgomot.

După vreo jumătate de ceas se înapoie şi se îndepărtă cu Paiaţa. Cei doi urmăritori rămaseră la distanţă potrivită, în urma lor.

Drumul ducea spre o stradă elegantă, unde criminalii se opriră câteva clipe în faţa unei case cu înfăţişare de palat. Paiaţa intră, iar Moş Secret se retrase pe partea cealaltă.

— Ce-o fi căutând individul în casa asta? întrebă Martin.

— Şi eu aş vrea să ştiu. Fără un motiv temeinic n-ar cuteza un individ ca el să intre într-o astfel de casă. Trebuie să aflu cine locuieşte aici.

— Atunci să trecem pe dinaintea casei.

— Asta n-ar fi bine. Presupun că cei doi se vor înapoia la cârciumă, unde mă aşteaptă. Aşadar, dacă vrem să rămânem în urma lor, trebuie să-i aşteptăm să treacă.

— Atunci, e mai bine să mergem noi înaintea lor.

— Nu. Trebuie să aflăm cui aparţine palatul. Hai să intrăm în gangul acesta, care nu e luminat!

Se furişară cu precauţie şi de acolo supravegherea intrarea casei în care dispăruse Paiaţa.

Nu trecu mult şi auziră paşi apropiindu-se.

— Înapoi! îi şopti Belmonte servitorului său.

Abia avură vreme să se afunde cu câţiva paşi în gang, că... Moş Secret intră şi el acolo, unde părea că vrea să-şi aştepte tovarăşul. Belmonte şi Martin rămaseră nemişcaţi, silindu-se să nu facă nici cel mai slab zgomot.

* * *

Când Paiaţa intră în palat, un servitor îl luă la rost, întrebându-l pe cine căuta.

— Aici locuieşte contele de Caligny? se adresă el.

— Da.

— E acasă domnul conte?

— Pentru dumneata, nu cred.

— Poate, totuşi. Am de vorbit cu el.

Servitorul îl măsură din cap până în picioare, apoi zise:

— Eu te-aş sfătui să renunţi.

— Şi eu te sfătuiesc, la rândul meu, să aştepţi până vei vedea cum hotărăşte domnul conte.

— Bine... Urcă la etajul întâi şi anunţă-te acolo!

Paiaţa făcu întocmai şi, când fu sus, îi spuse camerierului:

— Spune-i stăpânului dumitale că am de vorbit urgent cu domnia sa în privinţa domnului căpitan.

— Adică a domnului cel tânăr?

— Da.

— Numele dumitale?

— Îl voi spune domnului conte.

Camerierul şovăi o clipă, apoi intră, totuşi, în camera de fumat, unde se afla tânărul conte Caligny, care fusese la Berlin sub identitatea pictorului Haller.

— Ce e? întrebă acesta.

— Un străin doreşte să vorbească cu conaşul, tatăl dumneavoastră.

— Tata n-are timp.

— Omul stăruie şi susţine că vine într-o problemă care vă priveşte pe dumneavoastră.

— Pe mine? Cine să fie omul acesta?

— Zice că-şi va spune numele conaşului.

— Asta sună misterios. O să-l primesc chiar eu. Să intre!

Servitorul deschise şi Paiaţa intră. Când îl văzu pe ofiţer în locul tatălui acestuia, nu-şi putu ascunde încurcătura. Caligny-Haller îl măsură din cap până-n picioare.

— Ce pofteşti? îl întrebă el, bănuitor.

— Aş dori să vorbesc cu domnul, tatăl dumneavoastră!

— El n-are timp. Comunică-mi mie ce ai să-i spui!

— Vedeţi că asta nu se poate.

— Pentru ce nu? Vii pentru mine, după cum mi s-a spus, astfel că pot cere să aflu ce doreşti. Vorbeşte, deci!

Grigaut făcu o mişcare, ca şi cum ar fi vrut să se îndepărteze repede.

— Stai! îl opri căpitanul. Vei rămâne aici! Îmi pari cam suspect. De ce nu vrei să-ţi spui numele? Vrei să vorbeşti cu tata despre mine, şi anume într-o chestiune pe care eu nu trebuie s-o aflu. Îţi poruncesc să-mi spui despre ce e vorba!

— E cu neputinţă!

— Cunoaştem noi asta. Voi trimite după poliţişti.

Făcu un pas spre masa pe care se afla clopoţelul. Paiaţa fu cuprins de o spaimă de nedescris. Cu poliţia nu trebuia să dea ochii în nici un caz.

— Mă iertaţi! zise el. Dacă trebuie să tac, e în însuşi interesul dumneavoastră.

— Aşa!? Şi pentru ce?

— Pentru că nu ştiu dacă cunoaşteţi sau nu secretul.

— Care secret?

— Că nu sunteţi fiul contelui Caligny.

Căpitanul se făcu alb ca varul.

— Eu nu sunt fiul lui? Eşti în toate minţile, omule?

— E aşa cum spun.

— Aş avea chef să pun să te aresteze ca pe un nebun scăpat din balamuc.

— N-o veţi face. Nu voiam să vă spun nimic, dar acum că m-aţi silit, v-aş ruga să-l chemaţi pe domnul conte, bătrânul. El va confirma ceea ce am spus.

Căpitanul se uită la străin cu ochii holbaţi.

— Cine eşti dumneata? întrebă el.

— Sunt un biet om, tâmplar de meserie, şi mă numesc Merlin.

— Urmează-mă!

Căpitanul îl prinse de braţ şi-l împinse în bibliotecă. Acolo stătea la masa de lucru bătrânul conte, care ridică privirea, surprins.

— Iartă-mă că te deranjez, tată, zise tânărul. Îl cunoşti pe omul acesta?

Contele Caligny se ridică şi se uită la Paiaţă.

— Nu, răspunse el, nu l-am văzut niciodată.

— Pare să fie nebun. Susţine că n-aş fi fiul tău.

Contele tresări puternic, dar se stăpâni repede.

— Atunci e într-adevăr sărit la minte, spuse el. Alungă-l!

Un singur om cunoştea taina, un fost slujbaş de-al său, actualul Moş Secret. Deoarece acesta dispăruse şi era de presupus că nu se va mai înapoia, bătrânul se simţea în siguranţă.

Dar Paiaţa nu se dădu bătut atât de uşor.

— Vă rog să mă credeţi, domnule conte, spuse el, că sunt în toate minţile! Da, aţi avut un fiu care a murit. Soţia dumneavoastră era slabă şi bolnăvicioasă şi nu trebuia să afle de moartea băiatului. Pentru a o cruţa, aţi făcut din dragoste pentru dânsa un pas greu. I-aţi ascuns moartea fiului şi aţi luat în locul lui un alt copil, de aceeaşi vârstă. Asta a fost cu putinţă datorită faptului că soţia dumneavoastră, din pricina stării şubrede a sănătăţii sale, plecase pentru câtva timp în

străinătate.

— Cine ţi-a istorisit basmul acesta?

— Nu e nici un basm, ci purul adevăr. L-aţi însărcinat atunci pe camerierul dumneavoastră să caute un copil potrivit.

— Ce tot îndrugi acolo?

— I-aţi acordat încredere acestui om, dar mai târziu el v-a înşelat speranţele. Şi atunci l-aţi alungat. Omul a devenit cunoscut şi temut sub numele de Moş Secret.

— Mărturiseşte, de unde ai aflat toate astea?

— Chiar de la Moş Secret.

— Ticălosul minte!

— O, nu, căci eu sunt acela care i-am făcut rost atunci de copil.

— Dumneata?

— Da.

— Şi când s-a întâmplat povestea asta romantică?

Paiaţa spuse anul, luna şi ziua. Contele Caligny se ridică. Se clătină pe picioare şi îşi duse mâinile la cap.

— Tată, strigă căpitanul, dovedeşte-i acestui om că se înşală!

Contele se întoarse într-o parte, luptând cu sine însuşi. Apoi se adresă iar Paiaţei:

— Intră în odaia alăturată şi aşteaptă acolo până te voi chema!

Ticălosul se supuse. Tatăl şi fiul erau singuri acum.

— Ce înseamnă asta, tată? întrebă tânărul.

— A venit prea repede. Nu-l pot contrazice, Bernard..., a spus adevărul.

Ofiţerul se sprijini de masă. Tremura din tot trupul.

— Dumnezeule! gemu el. Eu... nu-s fiul tău?

Contele Caligny îi prinse cu dragoste mâinile şi zise:

— Ba eşti, totuşi, fiul meu; eşti şi rămâi copilul meu. Nu trebuia să afli niciodată că te tragi din alţi părinţi, dar acum

că a apărut omul acela, mi-e cu neputinţă să te mai mint. Şezi jos.

Amândoi luară loc, faţă în faţă.

— Aşa e, cum spune el, reluă bătrânul. Soţia mea s-a îmbolnăvit greu de pe urma naşterii singurului nostru copil. L-a lăsat pe acesta în seama mea şi a plecat într-o călătorie, ca să schimbe clima. Obligaţiile mele de atunci nu mi-au îngăduit s-o urmez. Copilul a murit. Ştiam că dânsa nu va supravieţui acestei dureri şi trebuia s-o salvez pe femeia iubită. Atunci i-am dat servitorului misiunea să-mi caute alt copil.

— Şi acest copil… eram eu?

— Da.

— Şi cine… sunt adevăraţii mei părinţi?

— Un biet cizmar.

— Dumnezeule… Dumnezeule!

— Reculege-te! Ceea ce auzi nu e o nenorocire, ci un noroc pentru tine.

— M-au vândut! M-au vândut!

— Erau săraci. Ştiau că pian aceasta îţi asigurau o fericire pe care ei nu ţi-o puteau oferi.

— Şi totuşi, nu mă pot împăca cu gândul de a fi copilul altor părinţi, nu al tău… ah… nu fiul… dumneavoastră.

— Bernard! Ce-ţi dă în gând! strigă contele. Totul rămâne aşa cum a fost. Eşti fiul şi moştenitorul meu. Eu te iubesc.

— Ai… ai vorbit singur cu părinţii mei?

— Nu. Totul s-a făcut prin servitor.

— Atunci nu ştii dacă mai trăiesc sau nu?

— Nu. Te-au cedat cu totul.

Căpitanul începu să umble agitat prin cameră, în cele din urmă se opri în faţa bătrânului şi întrebă:

— Şi acum, după ce ne-am lămurit, vrei ca totul să rămână aşa cum a fost?

— Fireşte.

— Tată, eu...

Nu putu vorbi mai departe, căci îl podidiră lacrimile. Bătrânul îl strânse la piept şi-i zise:

— Linişteşte-te, Bernard! Îmi eşti tot atât de scump ca propriul meu copil.

— Dar cu ce gând a venit încoace omul acela? Spunea că servitorul tău m-a preluat de la el.

— Mă voi informa.

Contele deschise uşa şi-l chemă pe Paiaţă.

— Susţii, deci, că Moş Secret a primit atunci copilul de la dumneata? îl întrebă el.

— Da.

— El însă spunea că-l primise de la un biet cizmar...

— A minţit, ca să păstreze pentru el banii pe care dumneavoastră i-aţi destinat părinţilor.

— Nemaipomenit! În cazul acesta vei fi fiind dumneata tatăl?

— Nu. E vorba de un copil găsit.

— Aşadar părinţii săi sunt necunoscuţi?

— Da.

— Cine l-a găsit?

— Eu. Mă aflam atunci în drum spre Paris, în Munţii Ardenne am descoperit în zăpadă un copil pe jumătate îngheţat, pe care l-am luat. Nimeni n-a vrut să-l primească, aşa că l-am adus cu mine la Paris. Atunci l-am întâlnit pe servitorul dumneavoastră, care a văzut copilul şi l-a luat.

— Dar autorităţile n-au pornit cercetări să dea de urma părinţilor copilului?

— Nu. Eu nu cunoşteam legile şi mă socoteam îndreptăţit să consider copilul drept proprietatea mea.

— Poate că a fost părăsit.

— Eu cred mai curând că a fost pierdut. Unui copil părăsit i se ia tot ce ar putea duce la recunoaşterea originii sale.

— Şi copilul acesta avea vreun semn asupra sa?

— Da. Un dinte de leu, atârnat de un lanţ de aur.

— Un dinte de leu? Ciudat! Mai există?

— Cred că ar putea fi găsit.

— Cum? interveni repede căpitanul. Cine-l are?

— Asta nu vă pot spune, deocamdată.

— Pricep. Desigur că e vorba iar de o răsplată.

Paiaţa zâmbi stingherit şi zise:

— Domnule căpitan, aţi fi murit îngheţat atunci dacă nu v-aş fi luat cu mine.

— Asta poate fi aşa cum spui. Mai departe!

— Sunt foarte sărac…

— Dintele mai există? întrebă bătrânul conte

— Îl voi procura, dacă veţi binevoi să vă gândiţi că…

— Cât ceri? întrebă contele, nerăbdător. Dumneata ai găsit copilul şi, desigur, eşti în posesia dintelui. Dă-l înapoi şi îţi garantez o răsplată mulţumitoare.

— Atunci am încredere. Aici e!

Scoase lanţul cu dintele şi-l dădu bătrânului conte. Tatăl şi fiul examinară obiectul.

— Dumnezeule! exclamă bătrânul. O coroană de conte.

— Adevărat! murmură căpitanul. Dintele acesta l-am purtat eu?

— Da, cu lanţul atârnat de gât, răspunse Paiaţa.

— De ce nu mi l-ai dat atunci împreună cu copilul?

— Voi fi sincer cu dumneavoastră: mă gândeam că aş putea obţine mai târziu o răsplată mai mare.

— Omule, ai făptuit o adevărată crimă! Dar nu ţi-o pun la socoteală… Unde locuieşti?

Paiaţa dădu o adresă oarecare.

— Eşti gata să juri, întrebă tânărul, că eu sunt acela pe care l-ai găsit atunci?

— Da.

— Şi că purtam atârnat la gât lănţişorul acesta?

— Da.

— Îmi voi nota adresa şi te voi căuta la timpul cuvenit. Dar de ce ai venit tocmai azi la noi?

— Nevoia... despre care vă vorbeam.

— Bine! zise contele. Ai nevoie de bani?

— Da, foarte mulţi.

— Cam cât?

— La asta încă nu m-am gândit.

— Pricep! zise bătrânul, privindu-l scrutător. Vrei să ne vinzi taina şi să-ţi plătim atât cât valorează ea pentru noi. Am ghicit?

— Da, domnule conte!

Bătrânul Caligny trase un sertar, luă un pachet cu bancnote şi scoase dintr-însul câteva.

— Nu suntem încă siguri de dumneata, zise el. Trebuie să vedem întâi cum se desfăşoară povestea asta. Îţi dau acum o mie de franci, iar mai târziu, când vom fi lămuriţi, te vom răsplăti după merit. Mai ai ceva de spus? se interesă bătrânul conte.

— Nu.

— Atunci pleacă! Te vom căuta cât de curând.

Paiaţa mulţumi, vârî banii în buzunar şi plecă.

Pe chipul său se oglindea dezamăgirea că nu-l găsise singur pe bătrân, să fi putut scoate mai mult de la el. Trecu strada, morocănos, şi, când ajunse pe dinaintea gangului în care se ascunsese Moş Secret, se auzi strigat:

— Pst! Paiaţo!

— Sunt gata. Haide! spuse Grigaut.

— Nu, nu! replică fostul cârciumar. Trebuie să vedem dacă nu cumva se ia cineva după tine. Vino înăuntru aici pentru câteva clipe. Ei, cum ţi-a mers?

— Prost.

— Ai bani?

— Nici o centimă.

— Dracu' să-i ia pe avarii ăştia! Dar nu cumva ai dat

dintele de leu?

— Din păcate, l-am dat.

— Eşti nebun?

— Ce puteam să fac? În loc să fiu dus la bătrân, m-am pomenit la cel tânăr, care m-a ameninţat cu poliţia. Am scăpat minţindu-l că l-am găsit, când era copil, în Munţii Ardenne, cu dintele atârnat de lănţişorul de la gât.

— Desigur că au întrebat cine eşti?

— Da. Şi le-am spus că sunt tâmplarul Merlin.

— Şi unde locuieşti?

— Am indicat o stradă şi un număr la întâmplare.

— Şi spuneau că te vor vizita?

— Da. Şi atunci îmi vor da răsplata.

— Atunci ne-am ars.

— Încă nu. Mi-au spus să mai vin.

— Şi dacă te caută şi nu te găsesc?

— Înseamnă că nu şi-au notat bine adresa mea.

— Ei, dintele tot nu le foloseşte la nimic. N-o să-l descopere niciodată pe contele acela von Eschenrode. Hai să mergem!

— Ne-au cam pus răbdarea la încercare, zise Martin, după ce bandiţii părăsiseră gangul. Am stat aici, fără să ne mişcăm, un sfert de ceas încheiat.

— Dar am fost răsplătiţi în chip strălucit.

— Strălucit? Nu prea văd.

— Ceea ce am auzit acum e de mare valoare.

— Vorbeau de un dinte, de o coroană de conte, de un copil. Ce legătură există între toate astea?

— Îţi voi spune mai târziu. Acum să ne luăm după ei.

Ajunseră la cârciuma unde îşi dăduseră întâlnire.

— Să intru şi eu? întrebă Martin.

— Nu e nevoie. Scoate-ţi barba şi peruca şi du-te acasă. Vin şi eu îndată.

Intrând în cârciumă, găsi acolo mai mulţi clienţi. Moş

Secret şi Paiaţa stăteau retraşi într-un colţ. El se aşeză lângă dânşii şi căpătă un pahar cu rachiu.

— Ei, v-aţi hotărât?

— Da, mergem, răspunse Moş Secret.

— N-o să vă pară rău, zise Belmonte. La noi şi cu noi nu se trăieşte rău.

— Când plecăm?

— Celălalt pe care l-am angajat nu e liber decât mâine dimineaţă la opt.

— Atunci trebuie să aşteptăm şi noi până atunci.

— Da. Şi seara ajungem la castelul Malineau.

12. Capcana

Doctorul Bertrand stătea în odaia sa de lucru şi citea ziarele. Se vedea după faţa sa că nu era bine dispus. Deodată auzi bătăi în uşă şi, la încuviinţarea sa, intră... căpitanul Richemonte.

Medicul se ridică şi salută.

— Dumneavoastră, domnule căpitan? Auzisem că aţi lipsit mai mult timp de la Ortry.

— Acum însă m-am întors. Îmi dai voie să iau loc?

Se aşeză şi-l privi oarecum ciudat pe Bertrand.

— Domnule doctor, dumneata eşti medicul meu de casă...

Celălalt încuviinţă din cap.

— În această calitate te bucuri de încrederea mea...

— Mulţumesc.

— Ştii asta?

— Dacă aş fi crezut că nu mă bucur de încredere, aş fi renunţat la onoarea de a fi medicul dumneavoastră de casă.

— Şi totuşi s-au întâmplat în ultimul timp unele fapte care... dar să trecem peste asta! Eşti austriac?

— Născut.

— Şi cu inima?

— Da.

— Atunci trebuie să-i urăşti pe prusaci.

— Nu urăsc nici un om numai pentru că aparţine unei anumite naţiuni.

— Asta e un fel de a vorbi. Prusia şi-a bătut joc în chip ruşinos de Austria şi acum îşi va primi pedeapsa. Franţa înaintează spre Berlin. Vei avea prilejul să te răzbuni.

— La ce fel de prilej vă referiţi?

— N-ai citit proclamaţia împăratului?

— Ba da.

— El cheamă poporul la arme.

— Cheamă armata.

— Nu numai armata, ci întregul popor. Ne vom ridica toţi ca unul. Franţa va deveni un uriaş înarmat. Pământul seva cutremura sub paşii ei. Se formează grupe de franctirori. Conducerea unei mari părţi din această organizaţie mi-a fost încredinţată mie. Te vei alătura şi dumneata.

— Eu? Ca franctiror?

— Da, însă nu combatant. Îţi acord rangul de medic de regiment. Avem nevoie de medici. Eşti cel dintâi căruia îi dau prilejul să cucerească glorie şi onoare.

— Mulţumesc, domnule căpitan, dar trebuie să refuz.

— Refuzi? Pentru care motiv?

— Am obligaţii faţă de oraş. Mi s-a indicat şi cercul de activitate. Nu pot pleca.

— Asta înseamnă pur şi simplu că nu vrei. Dar dacă vei fi silit? Avem nevoie de medici.

— Bolnavii mei au şi ei nevoie de mine.

— Sună frumos ce spui dumneata. Aproape că pare să fie adevărat ceea ce se şopteşte despre dumneata.

— Ce anume?

— Ai fost supravegheat. În ultimul timp s-au conturat nişte bănuieli.

— Cu ce mă fac vinovat?

— Zău? N-ai avut legături cu acel doctor Müller?

— Fireşte, doar chiar dumneavoastră mi l-aţi recomandat.

— A fost un nerecunoscător. Apoi mai ai la dumneata un om care colindă ca spion prin tot ţinutul.

— Cine e acela?

— Culegătorul de buruieni.

— El mi-a fost recomandat de contesa Marion şi de domnişoara Nanon.

— Acestea două sunt tot atât de puţin vrednice de încredere ca şi acel cocoşat, doctor în filosofie. Cum se

numeşte culegătorul de plante?

— Schneeberg.

— Un nume german. Este deci neamţ?

— Cred că elveţian.

— Unde se află acum?

— Nu ştiu. L-am concediat.

— Bine ai făcut. Apoi, a fost văzut la dumneata americanul acela, Deephill.

— Şi pe el l-am cunoscut prin dumneavoastră.

— Mi-a fost recomandat. Am fost înşelat în privinţa lui. Aşadar, refuzi slujba de medic de regiment?

— Datoria îmi ordonă să rămân pe loc.

— Vezi să nu regreţi! Devii suspect prin acest refuz. Vei fi luat la ochi.

— E o ameninţare?

— Nu, o prevenire. Şi încă ceva, ce ştii despre locul unde se găseşte nepoata mea?

— Asta trebuie să ştiţi dumneavoastră mai bine, domnule căpitan.

— Da, fireşte! Dar cunoşti şi dumneata locul unde se află?

— Nu. Oamenii spun că aţi dus-o pe nepoata dumneavoastră într-un loc sigur, pentru că aţi prevăzut ce vremuri vor veni.

— Cine spune asta nu greşeşte prea mult. Trebuie să plec acum, dar nu renunţ cu totul la ideea de a te avea ca medic de campanie în trupa mea.

Doctorul îl conduse până la ieşire, apoi se întoarse în odaia sa. Se auziră din nou ciocănituri în uşă.

— Intră!

Un bărbat ca de vreo cincizeci de ani, înalt şi bine legat, intră.

— Doctorul Bertrand? întrebă el.

— Cu ce vă pot servi?

— Vă aduc complimente de la mister Deephill din Berlin,

precum şi de la miss de Lissa, Nanon şi Madelon.

— Îi cunoaşteţi pe toţi aceştia?

— Da.

— Dar bine, domnule, vii din Berlin şi cutezi să apari în acest ţinut?

— Sunt prevăzător.

— Dar e cineva de la care nu mi-ai transmis salutări.

— De la cine?

— De la doctorul Müller.

— Acesta n-are de ce să vă transmită salutări, pentru că se află în faţa dumneavoastră.

Aceste cuvinte străinul le rosti cu glasul lui Müller. Dar chipul său era cu totul altul. Medicul se apropie de el să-l privească bine.

— Ce măiestrie! exclamă. Da, dumneata eşti, domnule doctor. Dar, Dumnezeule! cât pe ce să dai de el aici, la mine.

— De bătrân?

— Da. L-ai observat?

— Fireşte. L-am văzut intrând şi am aşteptat să plece. A pomenit ceva despre ai săi?

— Nu. Susţine însă că ştie unde se află domnişoara Marion.

— Ce altceva ar putea spune?

— Fireşte. Dar nu mă aşteptam să te revăd atât de curând, domnule doctor.

— Trebuia să mă întorc, şi încă la dumneata.

— Cred că-mi vei acorda încredere. Sunt german cu trup şi suflet, deşi doar german-austriac. Provincia în care locuiesc acum a fost răpită Germaniei, ea e pământ german. Războiul nu este îndreptat împotriva Prusiei, ci împotriva întregii Germanii, astfel că nu mă fac vinovat de trădare, dacă te voi lăsa să lucrezi în voie.

— Dă-mi voie să-ţi strâng mâna. Eşti un adevărat prieten!

— Mulţumesc. Şi când te gândeşti că a venit la mine

căpitanul ăla să mă facă medic de regiment.

— În care regiment?

— La franctirori.

— Şi ce-ai răspuns?

— Fireşte c-am refuzat, ceea ce a avut drept urmare felurite ameninţări din partea sa.

— Ca să fiu sincer, trebuie să-ţi spun că ţin mult să ştiu când urmează să intre în acţiune franctirorii.

— Asta îţi pot comunica. Armata urmează să fie trimisă cât mai repede înspre frontiere. Franctirorii, fireşte că trebuie să apară ca din pământ îndărătul soldaţilor obişnuiţi. Până la trecerea graniţei, fiecare rămâne la casa lui.

— În cazul acesta mi-a venit inima la loc, căci ştiu că cei o sută de mii de franctirori nici nu se vor pune în mişcare, cu excepţia câtorva.

— Serios?

— Absolut sigur.

— Războiul va avea loc în ţara duşmană, asta e adevărat. Dar, înainte să treacă francezii graniţa, noi le-o vom lua-o înainte.

— Asta m-ar bucura, dar după câte am auzit şi am citit aici, este imposibil. Nici Prusia şi nici celelalte ţărişoare germane nu sunt înarmate.

— Dar uitaţi-vă la mine! Nu sunt prusac?!

— Ba da, şi încă unul foarte impunător.

— Şi nu mă aflu, deja, în Franţa? Fiţi atent cum vor evolua lucrurile! Prin înaintarea noastră rapidă, nu numai că vom preîntâmpina intenţiile duşmanului, dar vom strivi sub călcâi şi viermuiala otrăvitoare a franctirorilor.

— Presupun că te-ai înapoiat atât de repede de dragul depozitelor de armament care se află aici?

— Da. Şi în această privinţă am o rugăminte la dumneata. Va sosi un prieten al meu, care ţi se va recomanda.

— Va fi bine venit. Cum îl cheamă?

— Un nume oarecare, nu-l ştiu încă. Te rog să-i oferi ospitalitate. Va trăi foarte retras la dumneata; cel mult dacă va face o plimbare seara sau în cursul nopţii. Trebuie făcute inofensive muniţiile care se află în subteranele de la Ortry. Voi vizita deci, cu acest prieten, pivniţele acelea. Ne-am pregătit explozibilul necesar. După aceea va trebui să plec înapoi, dar el va rămâne şi, îndată ce se va încredinţa că a sosit momentul, va arunca totul în aer.

— Va fi un adevărat cutremur de pământ.

— Aşa e. Vrei deci să-l primeşti pe prietenul meu?

— Când soseşte?

— Probabil mâine seară. Răgazul care îmi rămâne până atunci îl voi folosi pentru o mică excursie.

— Fireşte, la castelul Malineau.

— Ai ghicit. Ai primit vreo veste de la domnişoara Marion?

— Din păcate, nu. Dar cum au mers treburile la Berlin? Deephill şi-a găsit tatăl şi s-a împăcat cu el?

— Da. Au cam fost încurcături, despre care îţi voi istorisi însă cu alt prilej.

— Şi pictorul cel gras?

— El a aranjat, de fapt, totul. Tot el m-a rugat să mă duc la Malineau şi s-o salut pe Marie Mélac. Asta ar fi tot ce-aş avea să-ţi comunic deocamdată. Şi acum, dă-mi voie să plec.

— Cobori din tren la Metz?

— Da.

— Şi de acolo?

— Voi lua o trăsură.

— Eşti prea legat în felul acesta. N-ai vrea să iei calul meu? În felul acesta vei fi propriul dumitale stăpân.

— Fireşte că ar fi mai plăcut, dar n-aş vrea să bat la ochi în gara de aici cu calul dumitale.

— Atunci merg cu el, înainte, îl predau la vagonul de animale şi-ţi înmânez recipisa. Va fi noapte când vei ajunge la Malineau. Dar dacă eşti privit ca suspect la Metz?

— Nu mă tem de asta.

Peste câteva ceasuri, doctorul Müller coborî din tren la Metz şi încalecă pe calul doctorului Bertrand.

Se făcuse întuneric. Calul obosi curând şi, în apropiere de Canflans nu mai putu continua drumul, astfel că Müller se văzu nevoit să tragă la hanul satului.

În cârciumă se aflau mulţi clienţi, dar numai bătrâni, căci tinerii fuseseră mobilizaţi. La o masă stăteau patru oameni, care păreau străini de localitate. Poate că a lor era trăsurica uşoară, la care erau înhămaţi doi cai, şi care se afla în curte.

Müller ceru o gustare şi un pahar cu vin. În vreme ce mânca, trase cu urechea la convorbirea celor patru.

— Cât mai e până la castelul Malineau? întrebă unul din ei.

— Mai avem două ceasuri de drum.

Auzind acest din urmă glas, doctorul Müller ridică surprins capul şi aruncă o privire cercetătoare asupra celui ce vorbise. Luă apoi un aer nepăsător şi, înclinându-se politicos, se adresă celor patru:

— Domnii vor să meargă la Malineau?

Cel ce vorbise primul ridică privirea, apoi zise:

— Da, domnule.

— Şi eu vreau să merg într-acolo, dar nu cunosc drumul. Mă primiţi cu dumneavoastră?

— De fapt, trăsura e prea mică chiar şi pentru noi, dar vom găsi o soluţie.

— În privinţa asta, să n-aveţi grijă. Am calul meu.

— Cu atât mai bine. Rămânem, deci, împreună.

După câtva timp străinul se ridică şi ieşi. Müller îl urmă, fără să bată la ochi. Celălalt se oprise după colţul casei.

— Greifenklau! exclamă el.

— Hohenthal! Numai pe tine nu m-aş fi aşteptat să te întâlnesc aici. N-ai fost încă acasă?

— Nu. În ultima clipă am primit un contraordin. Dar tu

parcă plecaseşi?

— Da, însă m-am înapoiat, precum vezi. E şi Martin al tău cu tine, nu?

— Da.

— Şi ceilalţi doi?

— Nu i-ai văzut niciodată pe indivizii ăştia?

— Nu.

— Vezi că sunt bine deghizaţi; îţi povestisem de curând de aventura mea pariziană, când a fost răpită contesa von Perret. Îţi mai aminteşti de ticălosul care a făptuit mârşăvia?

— Da. Am citit şi prin gazete. A izbutit să scape. Îl chema Moş Secret.

— Exact. Ei bine, află că e aici cu mine.

— Care din cei doi?

— Cel mai măruntel.

— Bravo! Asta e o captură!

— Dar şi celălalt!

— Cine e?

— Individul pe care o să-l ai tu. Fritz al tău îi duce dorul, anume de dragul dintelui de leu.

— N-o fi Grigaut, Paiaţa?

— Ba chiar el. Dar deghizat pe cinste.

— Minunat! Dar cum ai ajuns să pui laba pe dânşii?

— În modul cel mai simplu. Eu mă numesc Mélac, tatăl meu e intendent la castelul Malineau şi i-am angajat pe cei doi ca pădurari.

Hohenthal îi povesti pe scurt totul şi, când sfârşi, zise:

— Acum crezi că e el?

— Da, cred. Slavă Domnului că am pus în sfârşit mâna pe individ! Dar din cele ce ai auzit în gangul acela din Rue Richelieu reiese că tânărul Caligny ar fi fratele bunului meu Fritz. După toate probabilităţile, cam aşa ar fi.

— Cât de aproape s-a aflat de părinţii săi şi cât de mult m-a izbit asemănarea cu Fritz! Care vasăzică, are şi el un dinte

de leu?

— Da. Paiaţa a fost nevoit să i-l dea.

— Bine, foarte bine. Dar ce-ai de gând să faci la Malineau cu cei doi indivizi?

— Pe Moş Secret aş vrea să-l dăruiesc generalului von Perret.

— O să se bucure. Dar pe celălalt?

— Cu ăsta aş avea un plan cu totul deosebit. Dacă-l predăm poliţiei franceze, va fi pedepsit pentru furt şi uciderea din neglijenţă a fiicei sale vitrege, iar pentru tine rămâne pierdut, mai ales în împrejurările actuale. Mai bine să fie judecat în Prusia, unde i-a răpit pe cei doi copii. Pe mine mă cunoaşte acum, dar tu l-ai putea momi peste graniţă.

— Nu-i rea ideea. La Malineau, fireşte că va fi şi el închis, împreună cu Moş Secret. Eu îl voi elibera şi...

— Minunat! Da, aşa vom face.

— Va căpăta încredere în mine şi mă va urma, socotindu-se mai în siguranţă în Germania decât aici, în Franţa.

— Aşa e. Numai că n-aş vrea să călăreşti împreună cu noi. Mai bine o iei înainte şi-l previi pe bătrânul Mélac. E drept că i-am scris, după cum ţi-am spus, dar tot e mai bine să ştie când sosim.

Martin veni la ei şi le spuse că Moş Secret şi Paiaţa începeau să se neliniştească.

— Bine, vin îndată, spuse Belmonte. Richard, la Etain vom mai sta de vorbă câteva clipe. Vei spune că pleci abia mâine la castel, şi îţi iei rămas-bun de la noi, te prefaci că te duci în odaia ta, însă, de fapt, porneşti înaintea noastră, fără să fii observat.

Aşa se şi întâmplă.

La Etain traseră la han. Greifenklau spuse că, fiind atât de târziu, nu mai voia să meargă la castel şi ceru o cameră. Îşi luă rămas-bun şi se retrase, dar în taină încalecă şi porni în galop spre Malineau.

O dusese pe Marion acolo, deci cunoştea ţinutul, între sat şi castel curgea o apă mică. Descăleca, se spălă de farduri, îşi puse o altă perucă, pe care o avea la el, de asemenea cocoaşa. După aceea călări mai departe spre castel.

Aproape toate ferestrele primului etaj erau luminate. Asta ar fi putut trezi bănuieli Paiaţei şi lui Moş Secret. Sări de pe cal, îl legă şi bătu la uşa locuinţei intendentului. Bătrânii şi nepoata se aflau împreună.

— Domnul doctor Müller? întrebă Mélac surprins.

— Da, eu sunt. Te rog, domnişoară, du-mi repede calul în grajd! Nimeni nu trebuie să-l vadă.

Marie se duse îndată, iar Müller se adresă bunicului ei:

— Ai primit azi din Paris o scrisoare? Ai priceput ce scrie într-însa?

— Nu chiar. Se spune acolo că am un fiu, care...

— Nu-i timp de pierdut. Iată despre ce este vorba, pe scurt: castelul acesta nu mai aparţine domnului general Perret, ci a fost vândut unui anume baron de Courcy, care întâmplător se află azi aici. Mai departe: domnul Belmonte, care a salvat-o atunci pe tânăra dumitale stăpână, l-a prins pe răpitor şi pe unul din complicii săi. Pentru a-i putea aduce încoace fără să atragă bănuieli, s-a dat drept fiul dumitale.

— Acum pricep cum stau lucrurile.

— Bun! Cei doi ticăloşi sunt deghizaţi. Ei căutau un loc unde să se poată ascunde în siguranţă şi atunci domnul Belmonte le-a spus că dumneata ai nevoie de doi pădurari. I-a angajat ca atare şi, peste un sfert de ceas, va fi aici cu dânşii. Îi vei primi prietenos, le vei da de mâncare, apoi le spui să vină la baron, care-i va angaja. Fireşte că-i vei duce la general. Ce se va întâmpla acolo, se va vedea. Domnul Belmonte îl aduce cu sine şi pe servitorul său Martin, pe care-l cunoşti. Servitorul a fost şi el angajat, ca grădinar. Nu veţi fi deci singuri cu criminalii. Dacă nu vei şti ce să faci, lasă-l pe domnul Belmonte să lucreze. Comunică toate astea şi

domnişoarei Marie, să nu facă vreo greşeală. Eu mă duc acum sus, la domnul general.

Servitorul generalului îl recunoscu imediat şi-l anunţă. Îi găsi pe toţi adunaţi în sufragerie. Generalul îi ieşi prietenos înainte şi-i întinse mâna. Apoi, arătând spre Marion, întrebă:

— Probabil că ai venit să te interesezi cum îi merge protejatei dumitale?

— Ştiu că domnişoara de Sainte-Marie se află în bună pază. Am venit pentru altceva. Vă rog, Excelenţă, puneţi să se stingă toate luminile, afară de cele dintr-o singură cameră. Vă voi explica mai târziu motivul. Acum n-avem timp de pierdut.

După câteva minute numai sufrageria mai era luminată. Müller se adresă acum generalului:

— A fost o măsură necesară, Excelenţă. Veţi primi în vizită pe cineva care nu trebuie să ştie că vă aflaţi aici. E vorba de... Moş Secret.

Toţi tresăriră la auzul acestui nume.

— Moş Secret? Moş Secret? se auzi de pretutindeni. Ce vrei să spui cu asta?

— Este însoţit de unul din complicii săi, pe care domnişoara de Sainte-Marie îl cunoaşte. E vorba de acel om numit Paiaţa, care a provocat moartea fiicei sale adoptive cu prilejul unei reprezentaţii de circ la Thionville.

Greifenklau povesti cum stăteau lucrurile, fără a pomeni însă numele lui Belmonte şi Martin.

De afară se auzi huruitul unei trăsuri.

— Ei sunt! zise falsul doctor Müller. Ceea ce înseamnă că n-am stins prea devreme luminile.

— Dar cine sunt cei doi care îi aduc pe ticăloşi? întrebă generalul.

— Nu mi s-a îngăduit să spun, zâmbi Müller. Unul din ei trece drept fiul intendentului dumneavoastră, Mélac, după cum v-am spus. Ar fi bine, Excelenţă, să faceţi rost de ceva

arme. Cei doi indivizi nu prea sunt vrednici de încredere. Puneţi să se ia jos cuţitele de pe masă!

Între timp noii sosiţi coborâseră din trăsură şi intraseră la intendent. Belmonte îi întinse mâna bătrânului Mélac.

— Bună seara, tată. Uite c-am venit!

— Bună seara, fiule! După cum văd, n-ai făcut drumul degeaba.

— Aşa e. Ăsta e grădinarul şi ceilalţi doi oameni pentru pădure. Le-am cercetat hârtiile şi le-am găsit în regulă.

— Bun. Întâmplarea face ca boierul să fi venit pentru o zi la castel. N-ai fi de părere să-i prezentăm imediat pe aceşti trei oameni?

— N-ar fi rău. Dar să se odihnească mai întâi câteva minute.

Luară loc. Lui Moş Secret şi Paiaţei nu le venea la socoteală să vorbească cu baronul, dar nu-şi trădară nemulţumirea.

— Mâncăm ceva, sau urcăm mai întâi? întrebă Belmonte.

— Mai bine mergem sus, sugeră Mélac.

— Poate că-i o idee bună! Veniţi, domnii mei!

Porniră cu toţii, în timp ce intendentul se duse să-i anunţe. Nu trecu mult şi un servitor deschise uşa, lăsându-i să intre. În sufragerie se aflau Müller şi Mélac. Servitorul se retrase şi nici Moş Secret, nici Paiaţa nu băgară de seamă că încuiase uşor uşa pe dinafară.

Müller, Belmonte şi Martin ţineau mâinile în buzunare, strângând revolverele.

— Durează cam mult! şopti Moş Secret, care nu prea mai era în apele sale.

— Răbdare, spuse Belmonte. Ah, vin...

Uşa alăturată se deschise şi generalul intră, urmat de nepoata sa şi de Marion.

Moş Secret se dădu înapoi, speriat. Ochii îi ieşiseră din orbite, de groază.

— Mii de draci! Suntem trădaţi, strigă el. Să fugim! Zbugheşte-o, Paiaţă!

Sări spre uşă, dar trei revolvere sclipiră la lumina candelabrului.

— Nu toate gloanţele-şi nimeresc ţinta! Înapoi! Repede, repede!

Încercă să spargă uşa, care era încuiată. Veniră, însă, în grabă, şi din cealaltă parte, doi servitori înarmaţi.

— Nu vă mai osteniţi degeaba! strigă generalul. Sunteţi arestaţi.

— Cu ce drept? întrebă Moş Secret, obraznic, punându-şi ultimele speranţe în deghizarea sa.

— Nu vă faceţi de râs! Aţi fost recunoscuţi. Măştile nu vă servesc la nimic.

— Aşadar, trădaţi! Şi de către cine? Staţi, ticăloşilor, că vă arăt eu vouă!

Se năpusti asupra lui Martin, dar acesta îi dădu un pumn atât de tare în tâmplă, încât se prăbuşi la pământ.

— Legaţi-i! porunci generalul.

Paiaţa nu opuse nici o rezistenţă. Tovarăşul său era leşinat, astfel că amândoi fură legaţi şi închişi separat în două pivniţe.

— Şi acum, să vă mulţumesc, se întoarse generalul spre oaspeţii săi. Care din voi este fiul bătrânului meu Mélac?

— Eu, Excelenţă, răspunse Belmonte.

— Pot afla numele dumitale adevărat?

— Îl cunoaşteţi, Excelenţă.

— Nu prea cred.

— Totuşi.

Zicând aceasta, luă o sticlă cu apă de pe masă, turnă puţin pe batistă, şi-o trecu peste faţă şi îşi îndepărtă barba şi părul. Martin făcu la fel.

— Domnule Belmonte! exclamă generalul.

— Într-adevăr, domnul Belmonte! zise şi Ella von Perret,

împreunându-şi mâinile de bucurie.

— Martin! Martin! se auzi atunci un glas dindărătul lor.

Era frumoasa Alice, care stătuse sfioasă la o parte tot timpul.

Întrebările şi răspunsurile începură acum să curgă din toate părţile, până ce generalul propuse:

— Masa a fost întreruptă într-un chip atât de neaşteptat, încât trebuie s-o începem din nou. Cu prilejul acesta vom avea timp să lămurim totul.

Familia Mélac fu şi ea invitată. Mâncară şi băură cu toţii, iar după masă se formară grupuri mici. Müller se folosi de prilejul acesta ca să schimbe câteva cuvinte cu Marie Mélac.

— Am să-ţi transmit complimente de la un anumit pictor, îi zise.

— De la domnul Schneffke? întrebă ea, roşind.

— Da. Afară de complimente, încă ceva.

Scoase din buzunar o scrisoare, pe care o dădu fetei. Ea mulţumi şi dispăru în grabă, s-o citească.

— Încă o dată ai fost dumneata salvatorul, îi spuse Marion lui Müller.

El nu răspunse, mulţumindu-se să-i sărute mâna.

La fereastră stăteau Belmonte şi Ella.

— Dumneata pari să fii Providenţa mea, spuse. Apari atunci când te aştepţi mai puţin.

— Şi sunt binevenit?

— Un salvator e totdeauna binevenit.

De uşa care dădea în încăperea alăturată stătea sprijinită Alice. Martin se apropie de ea.

— Asta e rândunica mea iubită, căreia vreau să-i fac un cuibuleţ. Nimeni să nu se uite încoace. Haide!

Fără ca ea să se poată împotrivi, el o trase în camera vecină, o strânse la piept şi o sărută.

— Te bucuri că am venit încoace, Alice?

— Oh, cât de mult! Cât timp rămâi?

— Câteva ceasuri, doar.

— Dar te vei întoarce?

— Fireşte! Şi curând de tot, ca să te iau pe tine, scumpo.

Ceva mai târziu, Greifenklau şi Hohenthal stăteau împreună şi discutau serios.

— Când pleci? întrebă Hohenthal.

— Cât de curând cu putinţă.

— Şi-l iei pe Paiaţă cu tine?

— Da.

— Atunci nu poţi trece prin Metz, căci acolo ţi-l vor lua. Un individ dintr-ăsta n-are voie să pună piciorul într-o fortăreaţă în astfel de vremuri. Şi cum îl vei trece peste graniţă?

— Asta-i întrebarea. Doi călăreţi şi un cal.

— Ia trăsura! Calul îl legi la spate. Vinzi apoi totul şi-mi dai mie suma la prima ocazie.

— Asta s-ar putea, dar cum pleci tu?

— Împrumut o trăsură până la gară. Nu te îngriji de mine. Cât rămâi la Thionville?

— Încă trei zile.

— Atâta nu pot aştepta eu. Ne vom întâlni, deci, la Berlin. Dar vezi să nu-l scapi din ochi pe ticălos!

Paiaţa zăcea legat pe pământul tare al pivniţei. Renunţase la orice speranţă şi se credea pierdut. Rachiul îi anihilase voinţa, astfel că acum plângea ca un copil.

Deodată, ciuli urechea. Auzi că zăvorul era tras încetişor.

— Pst! E cineva aici? întrebă un glas.

— Da, şopti Paiaţa.

— Arestaţii?

— Numai unul.

— Unde e celălalt?

— Nu ştiu.

— Deci nu te pot elibera decât pe dumneata. N-am timp să scotocesc prin tot castelul. Haide!

— Sunt legat.

— Am cuţit.

Peste câteva clipe se strecurară afară, până în apropierea păduricii unde se afla trăsura, îndărătul căreia era legat calul. Urcară şi porniră în galop.

Greifenklau îşi scosese iar cocoaşa şi deghizarea. Arăta ca înainte de a veni la castel. Paiaţa îl privi pe furiş.

— De ce mă ajuţi? întrebă el.

— I-am spionat pe însoţitorii dumitale şi am băgat de seamă că te înşală. Te-am auzit vorbind şi dialectul dumitale mi-a atras atenţia. Eşti german?

— Cam aşa.

— Şi eu sunt de dincolo. De aceea m-am hotărât să te scap. Asta a fost uşor, căci aveam treabă la castel. Am rămas doar de formă în urmă, la Etain.

— De unde ai căpătat trăsura asta?

— Am „împrumutat-o”. Doi nu puteam călări pe calul meu. Pierderea trăsurii e o treabă meritată pentru indivizii care te-au atras în cursă.

— Încotro mă duci?

— La Thionville.

— Aoleu!

— Să n-ai nici o grijă. Mergem la un prieten al meu, unde vei fi în deplină siguranţă. Apoi, la prima ocazie, trecem frontiera. Compatrioţii trebuie să se ajute în vremuri ca acestea. Vei afla mai târziu cine sunt eu.

La doctorul Bertrand i se dădu Paiaţei o cameră.

Peste câteva zile porniră pe jos spre frontieră şi abia când fură dincolo luară trenul până la Köln. Acolo, însă, Paiaţa fu arestat la hotel, fără să-şi dea seama pentru ce. Când i se luă interogatoriul, întrebă de motivul arestării şi i se răspunse că va fi dus la Berlin, unde va căpăta lămuriri.

13. Prăbuşirea

La 19 iulie a fost predată la Berlin declaraţia de război din partea Franţei, iar la 28 a aceleiaşi luni Napoleon al III-lea a preluat la Metz comanda supremă asupra armatei Rinului, după ce predase regenţa împărătesei Eugenie.

Armata franceză intenţiona să facă o plimbare la Berlin, după cum se spunea la Paris, însă împrejurări nefavorabile făcură ca lucrurile să se desfăşoare altfel. Corpurile de armată germane trecură graniţa duşmană, luându-i prin surprindere pe francezi. Pe patru august, armata Kronprinţului a luat cu asalt Weissenburg şi Geisberg. Două zile mai târziu a avut loc glorioasa bătălie de la Woith, unde a fost distrusă armata lui Mac Mahon. După care, au urmat bătălii după bătălii. Forţele de luptă franceze au fost împinse înapoi. Au fost obligate să se retragă din ce în ce mai mult. Nu au găsit timp să se adune pentru regrupare. La Paris s-a declarat starea de asediu.

Nimeni nu se înfurie mai mult de înaintarea germană ca bătrânul căpitan Richemonte. Mai întâi primise ordinul să facă ultimii paşi pentru organizarea grupurilor sale de franctirori, abia când armata franceză va fi trecut frontiera germană. Lucrurile nu mai ajunseră însă aici. Şi, deoarece conducătorii erau prea ocupaţi ca să se gândească şi la dânsul, bătrânul „mâncător de nemţi” rămase fără nici un fel de instrucţiuni. Acum sălăşluia la Ortry, plin de ură şi foarte furios. Nu putea acţiona de capul său, deoarece trebuia să fie mereu pregătit de luptă, imediat ce i s-ar fi ordonat.

Ură faţă de nemţi exista, bineînţeles, şi în această zonă. Totul stagna. Muncitorii nu aveau de lucru, aşa că îşi umpleau timpul îndeletnicindu-se cu noutăţile războiului. Şi, cum ultimele ştiri favorizau pe nemţi, e de la sine înţeles că

supărarea creştea din ce în ce mai mult.

Se luminase de ziuă, când câţiva călăreţi trecuseră printr-o pădure aflată la vreo două ceasuri de drum de Ortry. Cotiseră la sud de pe şoseaua care duce de la Marzig la Sierk, ca să ajungă neobservaţi la Thionville. Erau în număr de doisprezece, îmbrăcaţi civil. Din când în când, unul se oprea şi tăia cu cuţitul o bucată din scoarţa unui copac, dintr-aceia care mărgineau drumul îngust. Era un semn pentru cei ce urmau să vină după dânşii.

În frunte călărea un bărbat viguros, cu faţa arsă de soare şi gura împodobită de o mustăcioară care părea foarte proaspătă. Acest călăreţ era... cocoşat. Lumina era tot mai puternică, astfel că se putea vedea la mare depărtare. Unul din călăreţi se adresă cocoşatului:

— Cum stăm, domnule căpitan? Ajungem curând la faţa locului? Douăsprezece ore în şa...

— Ţi se pare prea mult, domnule sublocotenent?

— Nu; ştii doar. Dar pentru că această călătorie era legată de primejdii mari, n-am vrut să risc pielea armăsarului, şi am luat gloaba asta, care abia de se mai ţine pe picioare.

Un alt călăreţ se adresă sublocotenentului, declamând câteva versuri hazlii ale lui Uhland, la auzul cărora ceilalţi râseră.

— Pst! Mai încet, domnilor! zise cocoşatul. Ne aflăm în ţara duşmană. Ah... uite colo arborele. Aşteptaţi!

Înfipse pintenii în burta calului şi porni în galop. Dintr-o parte se vedea coroana deasă a unui stejar ridicându-se deasupra celorlalţi copaci. Căpitanul se opri lângă trunchiul lui, unde dădu peste un tânăr:

— Noroc! spuse cocoşatul. Eşti aici, ceea ce înseamnă că a mers bine?

— Totul în ordine, domnule locotenent.

— Oho! Am fost avansat căpitan.

— Felicitările mele, domnule căpitan.

— Mulţumesc. Ai ţinut mereu sub ochi locul ales?

— Da. Nu vine niciodată cineva în văgăuna aceea adâncă din inima pădurii. În vâlceaua alăturată ar putea găsi adăpost zece escadroane.

— Am numai două şi o companie de vânători. Când ai primit ordinul meu?

— Alaltăieri seara. Dar, domnule căpitan, cum puteţi cuteza să mergeţi cu oamenii aceştia printr-un ţinut duşman, pentru a ocupa un castel care se află de asemenea în mijlocul ţării inamice?

— Nu-i atât de greu precum crezi. Am călărit numai noaptea şi am evitat locurile populate.

— Dar v-ar putea întâlni totuşi cineva.

— S-a întâmplat şi asta.

— Deci aţi fost descoperiţi?

— Suntem doisprezece oameni în ariergardă. Cine ne-a întâlnit a fost arestat şi predat urmăritorilor, în felul acesta am făcut câţiva prizonieri, pe care îi vom elibera abia mâine. Thionville e ocupat de francezi?

— Da.

— Deci ţi-a fost cu neputinţă să rămâi la doctorul Bertrand?

— Da, am fost nevoit să plec. Dar am găsit un loc minunat. Şi chiar la Ortry, la unul din sat, pe care bătrânul l-a alungat din slujbă. Trec drept o rudă a sa. Omul acela e atât de pornit împotriva căpitanului, încât mă pot bizui pe el. Şi apoi mi-a fost recomandat de doctorul Bertrand, care l-a iscodit înainte.

— Cum stăm cu franctirorii?

— Aşteaptă doar semnalul.

— Acesta se va da încă astăzi. Suntem bine informaţi. Ai vreo idee la cât se ridică numărul lor?

— Se vorbeşte de cinci sute, care se vor înarma la Ortry.

— Îi vom aresta. Altfel e totul în regulă?

— Da. Rezervele sunt toate şi aici aveţi cheile.

Cocoşatul le luă în primire.

— Arată-mi acum ascunzătoarea noastră. Acolo voi avea destul timp să-ţi expun planul meu. Haide!

Călăreţul cocoşat nu era nimeni altul decât Richard von Greifenklau. Tânărul în civil era sublocotenentul Zander, căruia Greifenklau îi lăsase în seamă supravegherea Ortryului, atunci când plecase de acolo.

Se întoarse pe şoseaua unde aşteptau ceilalţi, în aceeaşi clipă sosi în goană un călăreţ în uniformă de sublocotenent de ulani.

— Trupa principală este la numai cinci sute de paşi înapoi, domnule căpitan, raportă el. Să descălecăm?

— Nu, apropiaţi-vă!

Trupa se puse iar în mişcare şi intră în pădure.

Într-o jumătate de ceas ajunseră la văgăuna care ducea la valea închisă din pădure. Acolo fură aşezate santinele, care primiră ordinul să captureze orice persoană care s-ar fi arătat sus.

Ofiţerii ţinură sfat, iar la sfârşit civilii plecară cu Greifenklau, ca să-şi întipărească bine tainele de la Ortry, pentru ca la timpul potrivit să nu facă vreo greşeală. Fritz Schneeberg, de asemenea în civil, li se alătură.

Căpitanul Richemonte se afla în camera sa ele lucru împreună cu alţi câţiva bărbaţi, oamenii săi de încredere, care urmau să formeze mai târziu statul său major. Ţinea în mână un carnet, din care citea următoarele:

„La 19 iulie declaraţia de război. A doua zi luptă la Wehrden. La 23 încăierarea la Hagenbach, defavorabilă nouă.

De asemenea luptele de la Weissenburg şi Wörth pierdute. Generalul Douay mort. Cartierul general duşman la Kaiserslautern.”

— Dracu' să-i ia pe ticăloşii aceia! scrâşni unul din cei de faţă.

Cu o înjurătură, Richemonte zvârli carnetul pe masă.

— Ce ziceţi voi de asta?

— Eu cred că-i cu neputinţă, răspunse unul.

— Şi eu! zise un altul. Cine-i vinovat de toate acestea?

— Hm!

— Da, hm! Acum nu se poate spune încă nimic. Diavolul e în cartierul general al blestemaţilor de nemţi. Dar ticălosul acela de Moltke să nu-şi închipuie că ne-o va face ca odinioară Blücher. Ei, ce vrei tu?

Întrebarea era adresată servitorului care intrase.

— O scrisoare, domnule căpitan.

Bătrânul o deschise şi citi. Fruntea i se încruntă şi scoase o înjurătură.

— De necrezut! exclamă apoi. Armata noastră a trecut înapoi pe Mosel, la Metz, iar germanii au depăşit de mult liniile principale de la Saar-Union, Grand-Tenquin, Faulquemont, Fouligny şi Retangs. Cavaleria lor se află deja la Luneville, Metz, Pont à Mousson şi Nancy.

Se auziră blesteme şi înjurături din toate părţile.

— Tăcere! porunci căpitanul. Asta nu e totul. Marele cartier general al duşmanului se află deja la Verny, în valea Senei. Calea ferată spre Paris e distrusă la Frouard, iar Bazaine a luat comanda supremă a întregii armate. Nancy e ocupat şi împăratul a plecat de la Metz la Verdun. Prusacii împing trupele noastre până sub tunurile de la Metz. Ştiţi voi ce înseamnă toate acestea?

— Că Metzul va fi asediat.

— Da. Şi dacă Metz e pierdut, totul se duce de râpă. Acum nu mai aştept nici o clipă. În timp ce câinii aceia de nemţi vor împresura cetatea, noi le vom slobozi din spate gloanţele şi-i vom nimici. Nu aştept să primesc ordin, ci voi lucra pe cont propriu.

Exclamaţii de aprobare se auziră din toate părţile.

— Bine, daţi semnalul. Azi la miezul nopţii oamenii să se adune în taină în parc.

— De ce în taină?

— Nu vă daţi seama de ce? Ar fi putut duşmanul să ajungă atât de departe, dacă n-ar fi fost informat exact în toate privinţele? Are spioni dibaci, asta e sigur. Şi tocmai noi, ca franctirori, trebuie să fim cu mare băgare de seamă, căci dreptul internaţional interzice crearea organizaţiilor de acest tip. E sigur că nemţii vor apărea şi aici şi nu trebuie să afle că locuitorii acestui ţinut au pus mâna pe arme. De aceea se cere băgare de seamă. Îndată ce voi mai primi mâine alte veşti…

Fu întrerupt de intrarea lui Charles Berteu şi a prietenului său Ribeau.

— Domnule căpitan, veşti importante! spuse Ribeau, căzând pe un scaun şi ştergându-şi năduşeala de pe frunte. Chiar foarte importante.

— Bune?

— În primul rând, una proastă: câinii aceia de nemţi sunt, parcă, în cârdăşie cu dracul. Prusacii au ocupat Vigneules şi au intrat în St. Mihiel. Fortăreaţa Marsal s-a predat şi în faţa localităţii Bar-le-Duc se văd deja ulani. Unul din generalii duşmani înaintează de la Metz la Verdun.

— Pe toţi dracii! Asta e linia noastră de retragere.

— Din nenorocire. Stăm prost. Se vorbeşte deja că duşmanul va numi pe unul din generalii săi ca guvernator al Alsaciei.

Bătrânul lovi cu piciorul în pământ.

— Atunci nu trebuie să mai pierdem nici o clipă. Bazaine e la Metz şi Mac Mahon se află în Châlons, să-şi aducă trupele. Desigur că intenţionează să vină apoi încoace, ca să despresureze Metzul. Dar dacă duşmanul va înainta spre Verdun, atunci îi va fi cu neputinţă mareşalului să facă asta.

Trebuie deci să puneţi şi voi mâna pe arme şi încă imediat.

— Asta şi vrem! Aşteptăm numai instrucţiunile dumneavoastră.

— Le veţi primi. Câţi oameni puteţi aduna?

— Cinci sute.

— Adică tot atâţia câţi am eu. Împreună vom avea o mie de oameni. Cu asta se poate face ceva. Unde vă adunaţi?

— La Fleurelle, în spatele castelului Malineau. Şi numele acesta mă duce la a doua veste pe care am să v-o comunic şi care e bună. Aflaţi deci c-am găsit-o pe domnişoara Marion.

— Ah! Unde e?

— Chiar la Malineau, la fiica generalului Perret. Şi mai e o a doua doamnă acolo. Am aflat că domnişoara Marion îi spune mamă, iar ceilalţi îi zic „doamna Liama”.

— Liama! exclamă bătrânul. Ah, Liama! Berteu, vestea aceasta valorează aur. Trebuie să pleci imediat.

— Pentru ce?

— Trebuie să te duci la Fleurelle şi să-i strângi pe oamenii noştri. Preiei până una-alta comanda şi pui stăpânire pe castelul Malineau, unde le vei lua în primire pe cele două femei. Eu te urmez şi oamenii mei se vor uni cu ai dumitale. Împăratul va abdica în curând. Voi înjgheba o conducere provizorie şi se va produce o zăpăceală de care noi vom profita. Domnilor, urmaţi-mă în subterane, ca să ştiţi ce aveţi de făcut deseară.

Toţi se îndreaptă spre uşă. Bătrânul ridică, însă, mâna:

— Nu, nu pe acolo. Există un alt drum. Urmaţi-mă.

Deschise dulapul din perete şi-i invită pe oameni să intre. Încuie apoi iar uşa şi o luă înaintea celorlalţi.

— Staţi. Pst! exclamă deodată şi ascultă cu încordare o clipă, apoi urmă: Mi s-a părut că aud pe cineva acolo, jos. Dar aici nu poate intra nimeni. Să mergem mai departe, deci.

Şi totuşi, se înşela. Greifenklau pătrunsese în gangurile subterane, pentru a le arăta colaboratorilor săi. Când fu gata

cu treaba asta, îi lăsă pe ceilalţi să aştepte în ultima galerie şi pătrunse cu Fritz în interiorul castelului. Vroia să ştie unde se afla căpitanul Richemonte.

Norocul fu de partea lui şi putu să asculte convorbirea care avusese loc în odaia căpitanului, îndată ce auziră că bătrânul avea de gând să meargă în subterane, se îndepărtară. Greifenklau izbuti să coboare mai repede, dar însoţitorul său, neobişnuit cu scara, înainta mai încet şi, odată ajuns jos, se poticni, chiar. Greifenklau îl luă de mână, dar tocmai atunci auzi exclamaţia căpitanul Richemonte.

— Stai pe loc, îi şopti lui Fritz.

Auziră lămurit ce mai adăugă căpitanul şi când porniră iarăşi francezii, o luară la goană, mai departe, până când fură în siguranţă.

Când ajunseră la tovarăşii lor, Greifenklau le ordonă să-l urmeze, şi-i duse prin gangul care sfârşea la *Trou du Bois*. Afară, le spuse:

— Le va da drumul pe aici. Aş ţine mult să aflu ce-şi vor spune. Tocmai deasupra acestei gropi creşte o tufă în care mă voi ascunde.

— Şi noi unde aşteptăm?

— Colo sus, în mărăciniş. Dacă va fi să dau de necaz, descarc revolverul şi veniţi încoace.

Greifenklau se vârî sub tufă, unde se întinse pe burtă, iar ceilalţi îl acoperiră cât putură mai bine.

Trecu cam mult până când fu ridicată lespedea de pe groapă şi francezii ieşiră.

— Aşadar, v-aţi notat totul, domnilor? întrebă Richemonte. Luaţi astă-seară masa cu mine şi fix la ora 12 ne ducem în subterană. Dumneata, Levers, nu vei putea lua parte la cină, deoarece trebuie să-i aştepţi aici pe oameni. Fireşte că vei închide la loc intrarea şi-i aduci pe toţi în încăperea cea mare, depozitul de îmbrăcăminte. Fiecare primeşte o bluză şi o caschetă, apoi armele. Las deschisă bolta aceasta şi puteţi

începe cu îmbrăcatul, în caz că voi întârzia. Asta e tot ce mai aveam să vă spun. La revedere, domnilor!

Le strânse mâna şi bărbaţii plecară. Numai doi rămaseră cu el, Berteu şi Ribeau.

— Când să vă aştept la Fleurelle, domnule căpitan? întrebă Berteu.

— Foarte curând. Pe partea aceasta a Moselului nu e nimic de făcut pentru noi. Ne mai rămâne deschis drumul prin Briey şi pe acesta îl vom folosi. Vom porni încă în cursul nopţii.

— Şi eu să pun stăpânire pe castelul Malineau?

— Neapărat.

— Ce pretext să invoc? Castelul aparţine contelui Perret, care e general francez.

— Aş! General în rezervă. Un pretext se găseşte lesne: ai auzit că nemţii vor să ia castelul, astfel că ai venit să-l aperi.

— E bine. În felul acesta sunt ocrotitorul castelului şi al femeilor.

— Acestea nu trebuie să observe, până la venirea mea, că sunt prizonierele dumitale.

— Dar ce mă fac dacă armata a ajuns deja la castel? În cazul acesta nu voi putea cere să mi se dea comanda.

— Fireşte că nu. Dar atunci va trebui să supraveghezi ca nepoata mea şi Liama să nu se îndepărteze. Restul îl voi hotărî eu când voi veni acolo. Alte întrebări?

— Nu. Sper să ne revedem curând.

— Cu siguranţă. Vă doresc succes.

— Vă mulţumim, domnule căpitan.

Berteu şi Ribeau plecară, iar căpitanul se înapoie în galerie. Greifenklau ieşi cu băgare de seamă din ascunzătoarea sa şi se duse la camarazii săi, cu care porni înapoi spre valea închisă.

El şi Fritz Schneeberg mergeau înainte, deoarece cunoşteau drumul. Fritz fusese demult recunoscut ca fiu al

generalului von Eschenrode. Greifenklau stârnise o adevărată furtună în viaţa de familie a rudelor sale. Singurul fapt care ajunsese la cunoştinţa lumii era, însă, numirea lui Fritz ca sublocotenent. Greifenklau se înţelesese întotdeauna bine cu el, numai că acum se tutuiau. Iar pentru Richard, care fusese numit căpitan, era o mare bucurie să-şi aibă prietenul aproape.

În vreme ce înaintau, umăr la umăr, urmaţi de ceilalţi de la o oarecare distanţă, Fritz întrebă:

— Ai luat măsurile cuvenite pentru diseară, Richard?

— Da, vom juca puţin teatru.

— Cum?

— Bătrânul ne cunoaşte şi ne urăşte pe amândoi. Îi vom face surpriza plăcută a unei vizite, tocmai atunci când va sta la masă cu ai săi.

— Va fi o surpriză mare de tot.

— Aproape tot atât de mare ca aceea pe care a avut-o Nanon când i-am spus că-mi eşti văr.

— Draga de ea! Unde s-o fi aflând acum?

— Undeva, pe front. S-a înrolat împreună cu sora ei ca infirmieră. Veţi fi fericiţi împreună.

— Sunt convins. Aici, în pădurea asta, ne-am întâlnit. Eu cântam „privighetoarea pleacă toamna”, iar ea s-a aşezat pe sacul meu cu buruieni, să mă asculte, privindu-mă atât de iubitor în ochi, încât mi-am uitat toate necazurile.

— Eşti demn de invidie.

— Nici tu nu eşti chiar de plâns!

— Ai auzit în ce primejdie se află Marion iar eu sunt departe de dânsa.

— N-ai vrea să-i faci o vizită?

— Dar mi se va da permisie?

— De ce nu?

— Mâine seară trebuie să ajung la Saint Barbe. Dacă va fi cu putinţă, voi pleca de acolo cât de curând.

— Te însoţesc şi eu. Iar dacă vei căpăta permisia, nici mie nu-mi va fi refuzată. Pe de altă parte, meritele tale îi obligă.

— Dacă aripa noastră stângă a înaintat destul, nu-mi vor respinge cererea. Şi, în cazul acesta...

— În cazul acesta, vom avea o scurtă consfătuire cu acel Berteu şi cu prietenul său Ribeau, zise Fritz.

Se înserase. Era trecut de nouă când, dintr-o dată, se produse o rumoare suspectă tocmai în acea parte a pădurii care se afla în apropierea vechii mănăstiri.

Pe drumul îngust de pădure înaintau două escadroane de ulani şi o companie de vânători. Ulanii primiseră ordin să aştepte aici, până la ora douăsprezece şi zece minute. Castelul Ortry trebuia să fie astfel încercuit de ei, încât nimeni să nu poată scăpa.

Vânătorii îi urmară pe ofiţeri în interiorul ruinii. Aprinseră felinarele aduse şi oamenii pătrunseră apoi prin gangul prin care intrase odinioară Fritz în sala de întrunire a conspiratorilor.

Richard von Greifenklau îi conduse mai departe în interiorul subteranei. La punctul de încrucişare se opri. Ofiţerii companiei se aflau îndărătul său.

— Domnilor, zise el, vedeţi aici uşa aceasta deschisă. Ea duce în încăperea unde cei cinci sute de oameni urmează să-şi ia bluzele şi caschetele. Înarmarea se va face abia după ce se vor echipa. Nu trebuie să lăsăm, însă, ca lucrurile să ajungă până acolo. Îi facem prizonieri înainte de a părăsi bolta. Ca să putem face asta trebuie să-i prindem într-o capcană. Eu vă deschid uşile celor două pivniţe, care se află de ambele părţi ale depozitului de îmbrăcăminte. Acolo vă veţi ascunde dumneavoastră, căpitane Bernhardt, împreună cu locotenentul Hendrick! Eu voi veni la vremea cuvenită, să dau semnalul. Ţineţi uşile deschise, dar în aşa fel încât să nu se bage de seamă din afară. Când voi veni, voi ciocăni uşor în uşa dumitale, şi-mi voi spune numele. Acum, urmaţi-mă!

Deschise cele două uşi, iar bolţile fură ocupate. Pentru sine oprise zece din oamenii companiei, care rămăseseră în gang cu dânsul şi cu Fritz. Făcu un semn şi-i conduse spre castel. Ajunşi sub căsuţa din grădină, scoase ceasornicul şi zise:

— E unsprezece fără un sfert. Am avut nevoie de mai mult timp decât credeam. Acum poţi urca.

Fritz o luă repede în sus, în timp ce Greifenklau cu soldaţii îşi urmară drumul.

Ajunşi la scările secrete, dădu ordin sever să se evite orice zgomot şi urcă împreună cu dânşii.

Numai el avea lumină. Oamenii purtau cizme grele şi tot echipamentul de război, astfel că nu era atât de uşor să nu facă zgomot. Umblară încetişor de tot şi, când ajunseră sus, lângă şeful lor, era cam pe la unsprezece şi jumătate. Glasuri le ajunseră la ureche:

— Sunt aici, le şopti Greifenklau oamenilor săi. Voi intra, deocamdată, singur. Îndată, însă, ce-ţi vei auzi rostit numele, sergent, mă urmezi! Cine se împotriveşte, va fi cadorisit cu un glonte. Dar pe cel cu barbă albă cruţaţi-mi-l! Pe ăsta trebuie să-l am viu.

Fritz ajunsese prin parc în grădină, de unde văzu luminate ferestrele odăii lui Richemonte. Ieşi afară să aştepte timpul potrivit şi, când fu trecut de unsprezece şi jumătate, se duse la poarta mare, pe care o găsi deschisă, probabil din ordinul special al căpitanului. Fritz intră fără să întâlnească pe nimeni. Străbătu curtea şi începu să urce scara largă. Abia sus îi ieşi înainte un servitor, care-l privi uimit.

— Ce cauţi aici atât de târziu? îl întrebă.

— Trebuie să vorbesc cu domnul căpitan.

— Cu neputinţă. Acum nu e ceas de primire.

— Ba da. Domnul căpitan primeşte.

— Aceştia sunt domnii care...

— Dintre care fac şi eu parte.

— Aşa! Atunci să vă anunţ.

— Nu e nevoie. Mi s-a spus să vin acum şi mi s-a dat ordin strict să nu mă anunţ.

Îl împinse pe servitor la o parte. Acesta îl privi mirat.

— Ciudat... murmură dânsul. Ăsta parc-ar fi culegătorul de plante al doctorului Bertrand... Un om de încredere al căpitanului?! Cine ar fi crezut?!

Din camera lui Richemonte răsunau voci. Fritz bătu la uşa căpitanului, intră apoi, dar numai după ce auzi răspunsul bătrânului. Zărindu-l, acesta făcu o mutră uimită.

— Cine ţi-a dat voie să intri aici?

— Nu vă supăraţi, domnule căpitan, zise Fritz politicos. Vă aduc o solie importantă.

— Dumneata, mie? Nu eşti dumneata... culegătorul de plante al doctorului Bertrand?

— Ba da.

— Şi cutezi să vii aici? Ce-ai să-mi spui?

— Să vă previn de unul căruia îi zise doctorul Müller.

— Drace! Ce-i cu el?!

— Se gândeşte la răzbunare.

— Ştiu asta. Ştii cumva unde se află?

— Cică s-ar aţine prin apropierea castelului.

— Ce tot spui?! Şi cum se face că tocmai dumneata mă previi? Cine te-a trimis?

— Ia ghiciţi!

— Habar n-am!

Căpitanul se duse la o uşă, o încuie repede şi scoase cheia din broască.

— Acum cred că-ţi dai seama c-ai făcut o tâmpenie! zise el, zâmbind batjocoritor. Te-ai vârât în vizuina lupului, care te va înghiţi. Căci de mult te-am luat eu la ochi. Eşti prizonierul nostru.

— Nu vă gândiţi că lucrurile ar putea sta şi invers?

— Eşti nebun de legat!

Richemonte râse, iar ceilalţi îl acompaniară.

— Nu e sănătos, continuă dânsul. Ori se preface, doar, pentru a scăpa, dar se înşală. Îl vom închide!

— Probabil că în acelaşi loc în care-aţi băgat-o pe cameristă? întrebă Fritz.

— Care cameristă?

— Mă gândeam la celula în care a fost închis pictorul acela gras...

— Drace! Ce ştii dumneata de toate astea?!

— Ori, poate, în carcera în care a zăcut Gebhard von Greifenklau, ori în încăperea în care a dispărut Deephill?

Richemonte se năpusti la dânsul şi-l apucă de piept.

— Ah, am pus, în sfârşit, mâna pe ticălos! răcni el. Mizerabile, acum să-mi mărturiseşti în ce fel... Mii de bombe... Cine e ăsta?... Cine a...

Vorbele îi îngheţară pe buze. Dulapul din perete se deschisese ca prin minune şi Richard von Greifenklau îşi făcu apariţia.

— Bună seara, domnule căpitan, salută el.

— Ce... ce-i asta... bâigui bătrânul.

— O vizită!

Richemonte îşi redobândi stăpânirea de sine.

— Bun! zise el. Nici să se putea mai bine. Păsărelele s-au prins. De mult am avut eu bănuieli, dar acum ştiu precis cine-mi scotocea casa. Dar dumneata, care te-ai întors azi în taină, habar n-ai în ce cursă ai picat! Pe aici, zise el, arătând înspre uşă, nu se poate ieşi, iar pe acolo, pe unde-ai intrat, cu atât mai puţin. Îţi făgăduiesc că vei fi judecat încă din noaptea asta. Jos aşteaptă cinci sute de războinici viteji ai Franţei.

— Francezi? Nu prea cred.

— Îi vei vedea.

— Ba o să ţi-i arăt eu pe războinicii care aşteaptă. Sergent Baumann, intră!

În clipa următoare, zece vânători germani se înşiruiră la

perete, cu armele îndreptate asupra francezilor.

— Ei, domnule căpitan, ce zici de asta?

Un geamăt fu singurul răspuns al lui Richemonte. Părea că se înăbuşe şi în cele din urmă izbuti să scoată un strigăt.

— Aşa arată omul în preajma morţii! spuse Fritz, arătând spre el.

Asta făcu însă ca Richemonte să-şi recapete cumpătul.

— Câine! răcni el. Mai spune încă ceva şi te zdrobesc.

Prietenii lui Richemonte făcură şi ei un pas mai aproape.

— Nu vă mişcaţi! strigă Greifenklau. La un singur semn al meu, zece gloanţe vor detuna. Şi pentru ca domnul căpitan să nu se îndoiască de faptul că o spun serios, îl anunţ că nu mă numesc Müller, ci sunt căpitanul prusac Richard von Greifenklau. Şi acesta e camaradul meu, Fritz von Eschenrode.

— Un... un căpitan cocoşat! exclamă bătrânul, prăbuşindu-se pe scaun.

— Cocoaşa va dispărea începând de azi. Dar ascultă! Fritz, du-te jos! Au sosit.

Din curte se auzi tropot de cai. Fritz luă cheia lui Richemonte, se îndepărtă şi se întoarse după câteva clipe cu un locotenent de ulani. Acesta salută şi-i raportă lui Greifenklau:

— Castelul Ortry e împresurat din toate părţile, domnule căpitan, ora douăsprezece şi zece minute.

— Mulţumesc, domnule locotenent. Eşti punctual. Adu-mi-i pe oamenii aceştia jos, în sufragerie. Voi avea grijă ca şi ceilalţi locatari ai castelului să vină acolo.

Plecă împreună cu Fritz şi, în timp ce acesta din urmă aduna servitorii, el însuşi se duse la baroană. Ea se afla în odaia ei, încredinţată că sosise cavaleria franceză. Fu uluită când îl văzu intrând pe Greifenklau.

— Doctorul Müller! exclamă ea.

— Deocamdată admit să trec drept acesta în ochii

dumitale. Unde ţi-e băiatul?

— Doarme.

— Lasă-l să doarmă. Dar pe dumneata te poftesc să mă urmezi!

Vorbise pe un ton atât de hotărât, încât femeia nu se gândi să se împotrivească. Când intră cu ea în sufragerie, prin cealaltă uşă erau aduşi ceilalţi prizonieri.

— Domnule locotenent ţine-i pe oamenii aceştia sub supraveghere, până mă întorc. Urmează-mă, Fritz!

Plecară amândoi, înapoindu-se în odaia lui Richemonte, de unde coborâră în gang, de data asta fără lumină.

Când ajunseră aproape de ţintă, auziră glasuri.

— S-au adunat, zise Fritz.

— Şi par să fie toţi în boltă. În gang e întuneric. Va fi deci treabă uşoară.

Merseră înainte până la uşa următoare, în care Greifenklau bătu şi îşi spuse încet numele. Imediat se deschise şi locotenentul Hendrick ieşi.

— Totul e pregătit şi în regulă, raportă dânsul.

— Bun! Apropie-te cu oamenii dumitale cât mai încet cu putinţă. Eu mă duc să-l aduc pe căpitanul Bernhardt.

Dincolo procedă la fel şi vânătorii veniră din amândouă părţile. Greifenklau se apropie de uşa întredeschisă a bolţii şi aruncă o privire înăuntru.

Încăperea era foarte mare. La peretele din fund se aflau o mulţime de lăzi, care acum erau deschise. Cinci sute de oameni formau grupuri, cărora li se împărţea echipament.

— Nimeni nu se uită la intrare, zise Greifenklau. Să las treaba pe seama dumitale, domnule căpitan?

— Te rog, chiar!

— Bine! Voi aştepta aici.

Se dădu înapoi, împreună cu Fritz, ca să le lase loc vânătorilor. O comandă scurtă a ofiţerului şi aceştia intrară în boltă. Se auzi o larmă mare, ţipete, izbituri. După câtva timp,

Bernhardt ieşi afară anunţând că francezii, văzându-se luaţi prin surprindere, hotărâseră să se supună.

— Scoate-i îndărăt pe vânătorii dumitale! zise Greifenklau. Uite cheia de la uşă; ea se potriveşte şi la toate celelalte. Pune să se baricadeze intrarea. Materiale trebuincioase găseşti în toate celelalte încăperi. În rest ştii ce ai de făcut. Sublocotenentul Zander, care s-a aflat aici ca paznic, vă va lămuri. Noapte bună!

Plecă, însoţit de Fritz, înapoindu-se în sufragerie. Acolo domnea o mare agitaţie, căci căpitanul dispăruse.

Locotenentul însuşi îl supraveghease, împreună cu ceilalţi. Zece vânători şi mai mulţi ulani se aflaseră în sală. Bătrânul stătuse foarte liniştit, până când, la un moment dat, făcând o săritură înspre cămin şi atingându-l într-un anumit punct, zidul se desfăcu, iar în clipa următoare se şi închise îndărătul său.

Vestea aceasta îl făcu pe Greifenklau să turbeze. Tocmai vroia să se îndrepte înspre cămin, când se auzi de afară o împuşcătură, apoi încă una.

— El să fi fost? întrebă Fritz.

— Se poate, răspunse Richard. S-a cercetat aici? îl întrebă pe sergent.

— Da, însă domnul locotenent n-a putut descoperi cum se deschide.

— Unde e acum?

— S-a dus să dea ordine să se strângă şi mai tare cercul.

— Supraveghează-i bine pe ceilalţi, eu mă înapoiez curând.

Găsi aceeaşi instalaţie ca la celelalte uşi secrete, luă o lumânare, îi făcu semn lui Fritz şi deschise. Intrară şi închiseră în dreptul lor.

— E şi aici o scară, zise Fritz.

— Nu poate duce însă la bolţile cunoscute de noi. Altminteri ar fi trebuit să dau de ea până acum.

Coborâră şi ajunseră într-un gang strâmt, care ducea spre o uşă de fier. Odată ieşiţi, se pomeniră în curtea castelului.

— Ce prostie! scrâşni Greifenklau. Dar cine să fi bănuit că se găseşte aici o astfel de ieşire?

În aceeaşi clipă intră un ofiţer. Îl zări pe Greifenklau la lumina lanternei şi se apropie.

— Domnule căpitan, Richemonte a dispărut, dar nu din vina mea.

— Ştiu, ar fi trebuit să cercetez sala. Prin uşiţa asta a ajuns afară. De ce s-a tras?

— Cei doi ulani, printre care s-a strecurat, au încercat să pună mâna pe el.

— Şi l-au atins, măcar?

— Nu ştiu.

— Pune oamenii să caute urme de sânge la lumina felinarelor!

— Avem voie să folosim lanterne?

— Da. Sper că după ora unu să primim o veste de la colonelul von Heidten. Ar trebui să fie în drum spre noi. Eu mă întorc în sufragerie.

Locotenentul plecă.

— Afurisită chestie! mormăi Fritz.

— Într-adevăr. Dar misiunea noastră, de a pune mâna pe depozitele de aici, a izbutit de minune. Numai în ceea ce ne priveşte personal, dispariţia căpitanului ne strică socotelile.

— Am impresia că se va duce direct la Malineau.

— Probabil. Dar cunoaştem şi noi drumul într-acolo.

— Cum rămâne cu baroana şi cu soţul ei?

— Rămân prizonieri aici. Voi da ordinele necesare.

Puţin înainte de ora două, îşi făcu apariţia un călăreţ care-l căuta pe căpitanul von Greifenklau şi raportându-i acestuia că von Heidten se află la Thionville, de partea cealaltă a Moselului. Capturarea Ortryului devenise acum floare la ureche. Un ceas mai târziu, Greifenklau şi Fritz von

Eschenrode părăsiră castelul. Îi aştepta un drum lung şi plin de peripeţii.

14. O acţiune a husarilor

A doua zi o trăsură opri în faţa porţii castelului Malineau. Din ea coborî contele von Perret, care fu întâmpinat de nepoata sa. Îl condusese pe Moş Secret, prizonierul său, la Metz, unde-l predase autorităţilor. Lipsa lui ar fi trebuit să dureze mai mult, de aceea Ella nu-l aşteptase încă. Întrebându-l de motivul acestei înapoieri pripite, el clătină din cap cu tristeţe şi răspunse:

— Copila mea, nu mai puteam rămâne acolo, căci s-ar fi putut întâmpla să nu mă pot înapoia cine ştie câte luni de zile.

— Pentru ce? întrebă fata, surprinsă.

— Sunt prea bătrân ca să intervin în mersul evenimentelor. N-am putut ajuta decât cu sfatul. Părerile mele au fost luate în seamă, atâta cât a fost cu putinţă. Dar că vom pierde toate bătăliile, asta nu se putea şti. Metzul e ameninţat de un greu asediu. L-am părăsit ca să fiu cu tine. Dacă mai stăteam o zi, poate că nu m-aş mai fi putut întoarce aici.

— Dumnezeule! Nemţii sunt chiar atât de aproape?

— Foarte curând îi vom întâlni şi la Malineau.

— Îngrozitor!

— N-ai de ce te teme, nu sunt barbari. Numai proştii vorbesc despre ei ca despre nişte sălbatici. Iar acum ne administrează lecţie după lecţie. Iar despăgubirea pe care va trebui s-o plătim va fi îngrozitor de mare.

Vestea adusă de bătrân se răspândi ca fulgerul în castel. Seara, târziu, în locuinţa intendentului, stăteau cu toţii de vorbă. Alice se afla şi ea acolo. Dintr-o dată se auziră ciocănituri uşoare în obloanele de la fereastră.

Mélac deschise şi întrebă:

— Cine-i acolo?

— Lasă-mă, te rog, înăuntru, domnule Mélac. Sunt eu, Martin, negustorul de vinuri.

— Ah, Martin! exclamă Alice. Deschide repede, repede, domnule!

Bătrânul închise fereastra şi-i zâmbi fetei.

— Picioarele mele sunt prea bătrâne şi obosite, duduie. Deschide-i dumneata, te rog!

Ea se împurpură şi alergă afară.

— Martin, tu eşti? întrebă ea, deschizând uşa.

— Da, rândunica mea!

Intrară amândoi în odaie şi abia acum băgă de seamă Alice că el avea braţul drept bandajat.

— Dumnezeule, ce-ai păţit? întrebă dânsa.

— Am fost rănit. Nu-i, însă, decât o lovitură de sabie.

— De la cine?

— De la un husar neamţ.

— Oh, monstrul! Nemţii ăştia! Husarii! Iar despre ulani se zice c-ar fi şi mai fioroşi.

— Da, aşa se zice. În spital mă gândeam mult la tine şi la bunul papa Mélac. Fiindcă n-aveam pe nimeni, m-ara gândit să vin la Malineau. Poate-mi veţi îngădui să rămân aici, până voi putea să mă întorc iarăşi pe front.

— Fireşte, domnule Martin! se grăbi să încuviinţeze intendentul. Boierul se va bucura, şi duduia de asemenea. Vorbeşte cu atâta drag despre domnul Belmonte! Dumnealui cum îi merge?

— Mulţumesc, bine. E în escadronul meu. Vă trimite complimente. De fapt el mi-a dat ideea să vin încoace, zicea în glumă că va veni şi dânsul, deîndată ce se va pricopsi cu o zgârietură ca asta a mea…

— Ferească sfântul! Dumneata însă, domnule Martin, vei fi îngrijit la noi cât se poate mai bine. Mă duc să-ţi pregătesc odăiţa de musafiri.

— Da, aşa să faci, draga mea! zise bătrânul. Eu mă duc să aduc o sticlă cu vin şi, în vreme ce vom bea, ne poveşteşti despre război.

Aşa se şi întâmplă. Statură mult timp împreună şi se făcuse târziu de tot când se duseră la culcare.

Abia a doua zi de dimineaţă i se putu comunica generalului cine se afla la castel. Îi strânse călduros mâna lui Martin şi-l invită la masă.

După-amiază se auzi un bubuit înăbuşit şi neîntrerupt, ca de cutremur.

— Ce-i asta? întrebă Ella.

— Bubuit de tun, copila mea.

— Aşadar, o luptă?

— Da, şi pe cât se pare una grozavă.

Toată ziua domni o mare încordare. Generalul trimise oameni ca să se informeze, dar nu putu afla nimic precis.

Bubuitul dură timp de nouă ceasuri, apoi amuţi. Generalul, Ella, Marion şi Alice stăteau la cină. Servitorul intră, anunţându-l pe domnul Berteu.

— Berteu? întrebă contele. N-am ce vorbi cu ăsta.

— Vedeţi că nu vrea să plece, Excelenţă.

— Dă-l afară!

— Zicea că… ah, iată-l!

Servitorul ieşi prin uşa pe unde intrase Berteu. Acesta purta o bluză de culoare închisă cu guler roşu şi pe cap un chipiu cu trese de aur. De şold îi atârna o sabie.

— Auzisem că nu mi se îngăduie să intru, spuse el cu un ton obraznic. Cine a dat această poruncă?

— Eu! răspunse generalul. Pleacă!

— O astfel de poruncă nu înghit eu!

— Afară! strigă generalul, ridicându-se şi ducând mâna spre clopot.

Servitorii dădură buzna înăuntru. Mélac venise şi el.

— Alungaţi-l pe omul acesta! porunci contele.

Dar ordinul său nu găsi ascultare.

— Ei? spuse el, ameninţător.

— Excelenţă, nu merge, zise Mélac. Jos se află oamenii săi, în număr de peste trei sute.

— Ce fel de oameni?

Berteu mai făcu un pas şi râse batjocoritor:

— Asta e o surpriză, nu? Am venit atât de încet, încât nimeni nu ne-a auzit. Acum însă va trebui să ne daţi ascultare.

— Dar ce vrea omul acesta, Mélac? întrebă generalul. De ce stă cu capul acoperit? De când rabdă un servitor ca stăpânul său să fie insultat?

— Nici nu poate fi vorba de insultă, replică Berteu. Eu sunt acela care trebuie să cer respect. Intenţionez să-mi stabilesc aici cartierul general, domnule Perret.

— Cartierul general? Aud oare bine?

— Da. Sunt comandantul unui întreg batalion de franctirori. Voi locui aici şi cer ca soldaţii mei să primească hrană şi adăpost.

— Te faci de râs.

— Zău? N-aţi auzit bubuitul tunurilor? Armata noastră a fost bătută din nou într-o luptă care a durat nouă ceasuri. Trupele prinţului moştenitor al Prusiei au intrat în Châlons. Două armate germane sunt în marş spre Paris. Thiers a cerut ca împăratul să abdice. Poporul se va răscula acum. Muncitorul îşi va cuceri drepturile sale. Noi formăm regimente şi divizii sub paşii cărora se va cutremura pământul, îl vom zvârli peste graniţă pe duşmanul nostru de moarte, să-l zdrobim în propria sa ţară. Pentru aceasta avem însă nevoie de resurse. Eu mă aflu aici în calitate de comandant al trupelor mele şi pretind adăpost şi hrană.

— O singură cameră vei căpăta.

— Oho!

— Şi nici o picătură de apă. Soldaţi obişnuiţi voi primi

oricând la mine, franctirori însă nu.

— Bine! Să ţii minte ce-ai spus! Ceea ce nu ni se va da, ne vom lua singuri. Pe de altă parte, cer să mi se predea neîntârziat două femei.

— Ce femei?

— Una căreia i se zice Liama, şi cealaltă, Marion de Sainte-Marie.

— Acestea se află sub ocrotirea mea.

— Nu vrei să le dai de bunăvoie?

— Nu!

— Le vom lua, atunci, cu forţa. Domnul căpitan Richemonte, conducătorul nostru, va sosi curând. Lui trebuie să i le predăm.

— N-are decât să le caute!

— Nu fi atât de mândru, bătrâne! Pe cine te bizui să-ţi vină în ajutor? Pe cei câţiva servitori şi pe intendent? Pe ăştia îi vom mătura pur şi simplu din castel, dacă nu se vor supune.

Berteu plecă.

— Dumnezeule! se tângui Ella. Ce ne facem, bunicule?

— Veniţi repede în bibliotecă! Aduceţi apă şi merinde! Repede, repede!

Servitorii alergară, în vreme ce contele ieşi, ca să încuie uşa masivă de la intrare şi s-o baricadeze. Prevăzătorul Mélac făcuse acelaşi lucru şi cu poarta mare din curte, îndată după intrarea lui Berteu. Când li se ceru să deschidă, strânseseră destule merinde pentru a putea susţine un mic asediu.

Mélac îşi duse sus soţia şi nepoata, însă îl uită... pe Martin.

Franctirorii ţinură sfat şi începură să lovească în poartă. Văzând că nu li se deschide, încercară să pătrundă cu forţa.

Contele stătea sus la o fereastră, de unde nu putea fi observat, şi privea în jos.

— Într-adevăr, sunt cel puţin trei sute de oameni, spuse el. Ne vor da de lucru.

— Bunicule, nu cumva vrei să te opui? zise Ella,

îngrijorată. Atât de puţini, împotriva unui număr atât de mare!

— Copila mea, nu trebuie să ne predăm de bunăvoie. Sunt ofiţer şi mai bine mor decât să primesc ordine de la Berteu.

— Da, ne vom apăra! zise Marion. Daţi-mi o armă. Excelenţă!

Franctirorii făcuseră zob poarta. Pătrunseră în castel şi urcară scara. Acolo începură să izbească în uşa baricadată. Atunci se auzi dinăuntru glasul contelui:

— Înapoi, altfel tragem!

O lovitură de pat de puşcă fu răspunsul. Uşa se cutremură sub alte lovituri. Se auzi însă dinăuntru o împuşcătură. Glontele străbătu prin uşă şi răni pe unul din oameni, care scoase un strigăt de durere şi se dădu înapoi.

Dar ceilalţi nu se dădură bătuţi şi din spatele lor se auzi glasul lui Berteu:

— Spargeţi uşa! Trebuie să intrăm!

Câţiva ascultară. Abia începuseră însă treaba, că iar detunară câteva împuşcături dinăuntru şi mai mulţi fură răniţi.

Asediatorii se retraseră şi ţinură sfat.

— Contele m-a împuşcat! răcni primul rănit. Sânge pentru sânge! Camarazi, trebuie să ne răzbunaţi!

— Prostie! spuse Berteu. De ce să ne riscăm viaţa? Acest bătrân general are acolo sus o odaie plină de arme. O să-l lăsăm pur şi simplu să flămânzească, cu toată şleahta lui.

— Atunci e rost să mai stăm vreo paisprezece zile aici, zise un fierar vânjos. Lăsaţi-mă pe mine. Trebuie să ne arătăm liniştiţi, ca să creadă că am renunţat la atac. Apoi însă ne vom opinti o dată şi sfărâmăm uşa în zeci de bucăţi.

Împreună cu alţi câţiva se duseră la cârciumă şi după câtva timp se întoarseră cu două oişti grele de căruţă. Fură aleşi bărbaţii cei mai puternici, după care se puseră pe lucru. În vreme ce grosul franctirorilor făceau larmă în faţa

castelului, ca să atragă asupra lor atenţia asediaţilor, ceilalţi se strecurată încetişor până sus la uşă. Se auzi o trosnitură puternică şi uşa zbură în ţăndări.

Asediaţii ripostară cu câteva gloanţe, care nu nimeriră însă. Pe întuneric franctirorii înaintaseră, descărcându-şi armele la întâmplare, în gangul gol, de unde se retrăseseră toţi.

Contele şi-a dat seama că era cu neputinţă să susţină lupta. De aceea, în vreme ce dânsul apăra intrarea în gang, porunci să se transporte armele şi proviziile spre două cămăruţe din turn. Lucrul se făcu, apoi se retrase şi el acolo. Uşa fu încuiată şi baricadată. Franctirorii înaintau tot mai mult.

Când încercată să spargă şi uşa aceasta, gloanţele începură să plouă asupra lor dinăuntru şi câţiva fură răniţi.

— Să dăm foc! strigă unul.

— Prostie! răspunse Berteu. Castelul e al nostru. Vreţi să vă distrugeţi proprietatea? Mai bine să vedem ce conţine. Vom găsi multe lucruri folositoare.

Propunerea fu primită cu însufleţire. Oamenii se împrăştiată imediat în toate încăperile castelului.

În apropierea cămăruţelor din turn era linişte, astfel că cei dinăuntru putură auzi cum cineva aruncă pietricele în geamuri. Priviră afară şi Mélac exclamă:

— Sfinte Iisuse! Domnul Martin! Pe ăsta l-am uitat cu totul.

— E într-adevăr el? întrebă generalul.

— Da, îl recunosc după bandaj.

Perret deschise încetişor fereastra şi Martin, care observă aceasta, strigă în sus, cu glas înăbuşit:

— Domnule general, rezistaţi! Aduc ajutor.

— Până când?

— Nu ştiu încă; dar de adus aduc în mod sigur.

Stătuse în camera sa şi, deoarece obloanele erau trase,

nu-i văzuse pe franctirori apropiindu-se. De-abia când au pătruns în castel deveni atent. Închise lumina şi, pentru că toţi se înghesuiau pe scara cea mare, putu întredeschide uşa neobservat. Auzi ce-şi vorbeau. Află că Liama şi Marion trebuiau predate căpitanului.

Repede deschise fereastra şi obloanele, sărind afară. Nici un om nu-l zări, căci toţi se aflau în castel. Se uită la ferestre, iar după lumină putu realiza că asediaţii se retrăseseră în turn. Ajungând în locul cel mai înalt, aruncă cu pietricele în geam. Promiţând că va aduce ajutor, se grăbi înspre grajd. Acolo întâlni un om.

— Cine eşti dumneata? întrebă Martin.

— Vizitiul.

— Şi stai cu braţele încrucişate când stăpânii dumitale sunt asediaţi?

— Ce să fac? răspunse omul, înălţând din umeri.

— Atunci dă-mi mie un cal! Vreau să aduc ajutoare.

Celălalt râse batjocoritor şi zise:

— Prea deştept nu eşti, scumpule!

Şi, prinzându-l de umeri pe Martin, adăugă:

— Eşti prizonierul meu.

— Drace! înjură Martin, băgând de seamă că picase în mâna unui franctiror.

Omul îl împinse pe Martin în grajd, şi tocmai când dădea să-l închidă acolo, se pomeni cu un pumn în cap, care-l făcu să-şi piardă cunoştinţa.

— Aşa! mormăi Martin, mulţumit.

Aprinse un chibrit şi văzu pe paie un om legat.

— Ei? Cine eşti dumneata?

— La dracu'... sunt vizitiul.

Martin îi tăie repede legăturile.

— Mulţumesc! zise celălalt. Dar cine eşti dumneata? N-oi fi un franctiror?

— Nu. Generalul cu ai săi sunt asediaţi. Castelul e jefuit.

Vreau să aduc ajutoare.

— Bun, bun! Fă-o!

— Câţi cai sunt aici?

— Numai trei.

— Unul trebuie să-l iau eu. Poţi să-i ascunzi undeva pe ceilalţi doi?

— Da. Înham îndată şi plec în satul vecin. Acolo, la primar, sunt la adăpost.

— Fă ce crezi că e mai bine! Afară zace paznicul dumitale, pe care l-am culcat la pământ. Închide-l aici! Care cal e mai iute?

Vizitiul aduse calul şi neamţul sări pe el, aşa neînşeuat cum era. Apoi dădu pinteni şi goni nebuneşte, trecând prin Malineau, Etain şi oprindu-se la Fresnes, unde dădu de trupe germane. Dar nu erau acelea pe care le căuta, astfel că porni mai departe şi în cursul dimineţii îl găsi pe căpitanul său în apropiere de Trouville.

— Tu, Martin? întrebă Hohenthal. Iar aici?

— Da, domnule căpitan. M-aţi trimis tocmai la vreme la Malineau.

Povesti în amănunţime ce se întâmplase. Nu mai avea mâna bandajată, căci aceasta fusese doar o înşelătorie.

— Proastă afacere! spuse Hohenthal. E nevoie de noi aici, aşa că nu ştiu ce să fac.

— Vreţi s-o lăsaţi pe domnişoara Ella la ananghie?

— Ella? zâmbi căpitanul... Cred că te referi la Alice.

— Şi la ea, bineînţeles.

— Nu ştiu dacă bătrânul o să mă învoiască. Trebuie să călărim prin ţinuturi primejdioase şi să dăm piept cu duşmanul.

— Suntem husari, domnule căpitan.

— E adevărat, dar bătrânul judecă altfel decât noi, care suntem implicaţi. Totuşi, este vorba, despre generalul von Perret, un ofiţer nobil şi merituos... Până una alta, cel mai

important lucru mi se pare nimicirea franctirorilor. Mă duc întâi la colonel şi pe urmă, mai vedem. Pune-ţi tunica!

Martin nu avu mult de aşteptat. În cele din urmă, Hohenthal se întoarse, cu chipul strălucitor de bucurie.

— S-a făcut? întrebă Martin.

— Da.

— Cât?

— Un escadron întreg.

— Ura!

— Ţineţi-vă gura şi urcă-te în şa! Excursia trebuie să fie în acelaşi timp o recunoaştere. Spune asta domnilor locotenenţi. În zece minute trebuie să pornim!

Oamenii se bucurară când auziră că e vorba de franctirori. Cât ai clipi fură în şa şi porniră spre Etain. Norocul îi ajută şi, făcând mereu ocoluri, izbutiră să se strecoare printre trupele franceze, apoi escadronul opri la o margine de pădure şi ofiţerii se sfătuiră din nou.

— Cel mai bun lucru ar fi să ne încercăm săbiile asupra indivizilor, spuse un locotenent, în nici un caz nu putem lua prin asalt castelul.

— Adevărat! încuviinţă Hohenthal. Ei, Martin!

Martin se apropie.

— Parcă spuneai că unul din franctirori a stat de pază la grajd?

— Da. Din păcate, însă, ştie că m-am dus după ajutor.

— Asta e minunat. Nu vom aştepta. Domnule sublocotenent von Hornberg, te îndrepţi cu oamenii dumitale încetişor spre Malineau, dar nu te opreşti deloc pe drum. Sarcina dumitale e să atragi asupră-ţi atenţia acestor indivizi, în vremea asta noi facem un ocol, ca să ajungem din cealaltă parte la Malineau. Presupun că în trei sferturi de ceas vom fi acolo. Faci în aşa fel încât să ajungi şi dumneata în acelaşi timp şi caută de-i hărţuieşte pe oamenii aceia, atrăgându-i, dacă se poate, în faţa castelului.

Se făcuse după-amiază. La castel situaţia era proastă. Mobilele fuseseră scoase afară şi li se dăduse foc. Pentru a răzbuna doborârea şi închiderea paznicului, se dăduse foc şi cârciumii. Ardea de zor şi nimeni nu se gândea s-o stingă.

Pivniţa era plină cu vin. Franctirorii se năpustiră asupra ei şi se îmbătară criţă.

Bani numerar nu se prea găsiseră la castel, astfel că se trimise o delegaţie la general, cerându-i un milion. Perret răspunse cu un glonte, ceea ce spori furia asediatorilor. Îi aduseră, deci, la cunoştinţă că, dacă până seara la ora zece nu va procura suma cerută, se va da foc castelului şi vor arde cu toţii ca nişte şoareci.

Paznicul pe care-l închisese Martin raportă că cineva plecase călare să aducă ajutor pentru conte. Asta îl făcu pe Berteu să trimită iscoade spre Etain, pentru a-l înştiinţa de tot ce ar fi observat suspect.

El însuşi stătea într-o odaie a castelului şi asculta împuşcăturile cât care erau terorizaţi asediaţii. Se trăgea dinăuntru spre uşa îndărătul căreia se aflau ei, şi se mai trăgea de afară înspre ferestrele celor două camere din turn.

Deodată, una din iscoade veni în goană şi anunţă:

— Vin!

— Cine?

— Duşmanii. Caii lor pasc între Etain şi sat.

— Cum? Ce?

— Da, pe pajişte.

— Atunci nu-s duşmani. Cum arată?

— Roşii. Şi au căciuli de blană cu pampoane roşii.

— Aoleu! Ăştia-s husari nemţi. Aşteaptă, mă voi ocupa eu personal de asta.

Asediaţii nu închiseseră ochii toată noaptea. Trebuiau să fie pregătiţi pentru orice moment. Cu cât se arătau mai cruzi franctirorii, cu atât mai mare devenea primejdia iar generalul

când observă sticle de vin în mâinile lor, zise:

— Să dea Domnul să primim ajutor până deseară! Altminteri, suntem pierduţi.

Cuvintele acestea sporiră grija. Marion se stăpânea, mama ei era complet absentă, Ella se temea mai mult pentru bunic, decât pentru ea însăşi. Familia Mélac părea liniştită deşi, în realitate, lucrurile nu stăteau chiar aşa, iar servitorii, înfricoşaţi, pândeau pe fereastră sosirea mult-doritului ajutor.

Unul din ei arătă afară şi zise:

— Excelenţă, trebuie să se fi întâmplat ceva, altfel nu-mi explic de ce aleargă franctirorii prin pădure, spre sat.

Contele priva şi el:

— Poate că vine domnul Martin cu ajutorul făgăduit. Vai de pielea lor, în cazul acesta. Orice ofiţer francez i-ar împuşca fără să stea prea mult pe gânduri. Numai de-ar fi destui!

— Se întorc! observă Ella.

Se putea vedea că franctirorii se retrăgeau spre castel. Puseră mâna pe arme şi formară mai multe grupuri.

— Ah! Acolo, bunicule! exclamă Ella, arătând înspre şosea, de unde se vedeau husarii.

— Aoleu! strigă contele. Ăştia sunt husari prusaci.

— Prusaci?!

— Da, duşmani. Dar se vor lupta cu aceşti franctirori.

— Sunt prea puţini!

— Avangarda! În spatele lor vine trupa principală. Să aşteptăm.

— Şi crezi că n-avem a ne teme de dânşii, bunicule?

— Sper...

— Ah, de-ar veni mai repede!

— Din păcate, s-au oprit! Coboară de pe cai! zise Marion.

— Da, răspunse generalul. Cred că îi aşteaptă pe ceilalţi.

— Şi, oare, vor apărea aceştia în timp util?

— Cine poate spune? Ah! Priviţi!

La marginea pădurii se văzu o trâmbă de fum, apoi se auzi

o detunătură.

— Trag! spuse Mélac.

— Da, încep, într-adevăr, să se orânduiască. Am putea fi salvaţi, dacă n-ar apărea, între timp, oamenii noştri, după care s-a dus domnul Martin. Dacă aceştia dau de nemţi, vor avea atât de mult de furcă unii cu alţii, încât franctirorii vor avea tot răgazul să ne măcelărească, între timp.

Împuşcăturile răpăiau dincolo. Husarii îşi puseseră caii la adăpostul copacilor şi deschiseseră focul împotriva franctirorilor. Aceştia nu se lăsară mai prejos şi, tot trăgând, înaintau încetişor, astfel încât, în curând, se făcu un spaţiu larg între linia lor din spate şi faţada castelului.

La un moment dat, Liama scoase un strigăt puternic. Stătea la fereastra care dădea înspre parc şi arăta cu braţul întins într-acolo. Generalul se apropie de dânsa.

— Ah! exclamă acesta. Salvare! Ce viclenie! Vedeţi călăreţii aceştia roşii îndărătul copacilor parului? E un escadron întreg. Căpitanul e un ofiţer vrednic. S-a priceput să distragă atenţia franctirorilor, i-a încercuit pe furiş, iar acum îi atacă. Suntem salvaţi.

— Slavă Domnului! oftă Ella.

— Da, să vedeţi că aşa va fi, copii. Franctirorii habar n-au. Se vor găsi între două focuri... Ah! Îl vedeţi pe căpitan? E dat dracului! Oricât de bun patriot aş fi, tot n-aş avea nimic de zis împotriva acestor bravi ostaşi nemţi!

— Şi-a tras sabia! zise Ella.

— Da, acum începe! Auziţi?

Se auzeau urale puternice. Erau ale husarilor, care veneau în goană, de la dreapta spre parc, apoi cotiră şi-i luară pe franctirori pe la spate.

— Superb! Călăresc precum diavolii! se entuziasmă bătrânul.

— Groaznic! gemu Ella. Dumnezeule, bieţii oameni!

Franctirorii nu mai avură timp să se reculeagă. Fură

seceraţi fără milă. Răniţi şi teferi, goneau care încotro, dar majoritatea fuseseră deja doborâţi. Căpitanul strigă un ordin şi prusacii se împrăştiară şi dânşii, încercând să-i captureze pe vrăjmaşi. Apoi, se opri în apropierea porţii castelului, cu un plutonier alături. Amândoi descălecară şi intrară.

— Vine! zise contele Perret. Deşi neamţ, trebuie să recunosc că e un ofiţer excepţional. Suntem datori să-i mulţumim. Haideţi!

Străbătură în goană întregul şir al odăilor. Căpitanul Hohenthal se dovedi, însă, mai iute, şi ieşi el înaintea generalului, prezentându-se:

— Von Hohenthal, de la husari. Excelenţă!

Toţi rămaseră încremeniţi. Nu le venea să-şi creadă ochilor.

Generalul se reculese cel dintâi.

— Domnule căpitan, nu ştiu dacă am auzit bine, zise el. Vă rog, repetaţi-vă numele!

— Von Hohenthal, Excelenţă!

— Mulţumesc!

— Dumnezeule! exclamă Ella, care-şi aţintise ochii asupra lui, cu o expresie de nedescris.

— Domnule căpitan, urmă generalul, e o întâmplare foarte fericită aceea care-mi îngăduie…

— Întâmplare? zâmbi Hohenthal. O, nu, domnule general. N-aţi trimis oare după mine?

— Eu?!

— Întocmai! Mi-aţi trimis vorbă că sunteţi asediaţi de franctirori. Eu mă aflam aproape de Metz şi am alergat îndată încoace, ca să împrăştii ceata.

— Nu mai înţeleg nimic! Când am trimis eu pe cineva după ajutor la un ofiţer german?! Şi pe cine?!

— Pe sergentul-major Tannert!

Martin aşteptase îndărătul uşii. Intră înăuntru şi luă poziţie în faţa superiorului.

— Martin al meu! exclamă Alice.

Alergă la dânsul şi întinse braţele. El părea însă cioplit în piatră şi făcu o mutră atât de gravă, încât fata lăsă braţele în jos, nedumerită şi roşie de ruşine.

— Domnule căpitan, îmi permiteţi? întrebă el.

— Dă-i drumul! râse Hohenthal.

— Să trăiţi!

O strânse la piept şi o sărută.

— Domnule Belmonte... zise generalul.

— Vă rog, Excelenţă, sunt contele Arthur von Hohenthal, căpitan de husari în armata prusacă.

— Ah! suspină generalul. Numai astfel se pot explica repetatele dumneavoastră izbânzi.

— Am ascultat de ordin şi mi-am făcut datoria. Mi-o luaţi în nume de rău?

— Cum aş putea? Dimpotrivă, ai fost salvatorul nostru şi îţi doresc bun venit!

Îşi strânseră mâinile. Apoi, căpitanul se apropie de Ella şi se înclină dinaintea ei:

— Pot spera, domnişoară, că şi dumneavoastră veţi fi la fel de îngăduitoare ca Excelenţa sa?

Îmbujorându-se, îi întinse, la rândul ei, mâna, surâzând prietenos.

— Domnule conte, reluă generalul, ne-ai salvat dintr-o situaţie disperată, ceea ce nu voi uita niciodată. Pari a fi îngerul nostru păzitor.

Marion se înclină şi ea în faţa căpitanului:

— Într-adevăr. Se pare că am un salvator, de fiecare dată când mă aflu în primejdie.

Locotenentul intră şi anunţă:

— Şaizeci şi doi de prizonieri, dintre care treizeci răniţi. Unde-i ducem?

— Deocamdată jos, în pivniţă.

Căpitanul îl prezentă pe locotenent, îşi ceru scuze şi plecă

jos împreună cu dânsul şi cu plutonierul.

Ella stătea la fereastră lângă Marion.

— Nu-i o adevărată minune, draga mea?

— O mare minune şi un noroc şi mai mare. Că se vede de la o poştă cât de mult vă iubiţi.

Ella se împurpură şi zise, ca să-şi ascundă încurcătura:

— Şi acela... ştii la cine mă refer... o fi şi el ofiţer, Marion?

— Cu neputinţă. Ţi l-am descris doar... e cocoşat.

— Ah, da. Iartă-mă. Nu vroiam să te îndurerez, îţi doresc să ţi se împlinească visul. L-ai văzut în Saxonia.

— Visurile nu sunt decât nişte balonaşe de spumă. Îţi spun că-l iubesc de doctorul acela infirm mai mult decât l-aş fi iubit pe ofiţerul de la Dresda.

— Un conte german? întrebă generalul, de la cealaltă fereastră. Pune santinele şi instalează iscoade. Trebuie să cobor la dânsul, pentru prizonieri.

Şi, cu o grabă tinerească, alergă jos.

— Dar, draga mea, zise Marion, asta înseamnă că el este neamţ!

Alice ridică din umeri şi arătă înspre fereastră:

— Domnişoara a văzut ce pot nemţii. Câştigă bătălie după bătălie şi ne salvează din orice pericol.

— Se pare că ai dreptate. Iar Martin al tău este un om drept. Tannert... mi se pare că l-a numit căpitanul.

— Să nu uităm că avem obligaţii faţă de oaspeţii noştri! se dezmetici Ella din gândurile ei. Să vedem, deci, ce a mai rămas în urma prădătorilor.

Hohenthal fu invitat la masă împreună cu ofiţerii. Abia începuseră însă să mănânce, că se auzi de jos tropotul unui cal în galop şi, după puţin timp, intră înăuntru un subofiţer.

— Domnule căpitan, se apropie cavaleria franceză, raportă el.

— Din care direcţie?

— Se pare că de la Briey. În zece minute pot fi aici.

— Câţi sunt?

— Două escadroane cuirasieri de gardă şi un escadron de dragoni.

— Ah!

Hohenthal se ridică de pe scaun. Generalul şi toţi ai săi păliră.

— Domnule căpitan, retrageţi-vă repede! stărui el.

— Mai e timp pentru asta...

Hohenthal n-avea poftă să pară laş în faţa iubitei sale.

— Domnule locotenent, dumneata ce crezi? întrebă.

— Acelaşi lucru pe care îl credeţi şi dumneavoastră, răspunse cel întrebat.

— Bun, atunci suntem înţeleşi. Excelenţă, nu ne retragem!

— Sunteţi nevoiţi s-o faceţi!

— Domnule von Hohenthal, cruţaţi-vă! se rugă Ella.

Căpitanul o răsplăti cu o privire drăgăstoasă de mulţumire.

— Nu-mi pot călca în picioare nici datoria şi nici onoarea, răspunse dânsul. Sergent-major Tannert, fă în aşa fel încât să plece îndată doi oameni la Trouville şi să ceară întăriri de la colonel! Până atunci voi încerca să rezist.

Martin se făcu nevăzut.

Hohenthal se întoarse apoi spre general şi zise:

— Excelenţă, ştiţi cum e războiul şi mă veţi ierta. Declar castelul Malineau sub stare de asediu. Înainte de toate, trebuie să-mi salvez caii, căci fără ei suntem pierduţi. Animalele vor fi adăpostite în castel, chiar dacă ar fi să se facă asta în salon, sau chiar aici, în sufragerie.

— La parter şi în pivniţă e loc destul, zise generalul.

— Mulţumesc. Iar acum daţi-mi voie să iau măsurile cuvenite, zise căpitanul şi părăsi sala.

— Ăsta da, soldat! exclamă generalul Perret.

15. Sfârşitul lui Rallion

În fuga sa căpitanul Richemonte ajunse până la Briey. Mersese pe jos şi se simţea foarte obosit, astfel că se aşeză pe marginea unei şosele care trecea printr-o pădure.

Se afla abia de puţin timp acolo, când auzi zgomot de copite şi curând zări o patrulă din cuirasierii de gardă. Când călăreţii îl văzură, opriră în faţa lui. Erau un sergent şi patru soldaţi.

— Cine sunteţi?

— Numele meu e Richemonte, căpitan în vechea gardă imperială, răspunse bătrânul mândru.

Sergentul salută cu respect:

— Mă iertaţi, domnule căpitan, dar trebuie să-mi fac datoria. De unde veniţi?

— Cunosc datoria dumitale, domnule sergent, şi mă bucur mult că te-am întâlnit. Poate cu ajutorul dumitale dau de un ofiţer la care aş vrea să mă duc. Escadronul dumitale e prin apropiere?

— Ştiţi că n-am voie să răspund la o astfel de întrebare. Despre care ofiţer e vorba?

— Colonelul conte Rallion.

— Cuirasier Lebeau, descălecă, lasă-l pe domnul căpitan să urce şi condu-l la colonelul Rallion!

Omul sări jos de pe cal. Richemonte urcă în şa, apoi porniră îndărăt, în vreme ce patrula îşi văzu de drum.

Când pădurea se sfârşi, urcară un deal, de pe care se putea vedea o vale largă, pe care mişunau soldaţi. Peste un sfert de ceas erau jos. Lebeau opri în faţa unei case şi-l conduse pe căpitan înăuntru.

Într-adevăr, Rallion stătea acolo la o masă, aplecat deasupra unor hărţi. Zărindu-l pe Richemonte îl privi uimit.

— Căpitane? Ah, asta e o mare surpriză.

— Cred!

— Cum arăţi! Pălăria asta!

— E împrumutată de la un ţăran.

— Drace, cum s-a întâmplat?

— Sunt fugar. Prusacii se află la Ortry şi la Thionville. Am fost făcut prizonier, dar am izbutit să scap.

— Şi depozitele noastre?

— Sunt în mâinile lor.

— De necrezut!

— Doctorul Müller acela... e un Greifenklau.

— Glumeşti? Povesteşte!

Bătrânul începu să istorisească. El nu se strecurase prin cordonul de soldaţi, cum spusese ofiţerul de ulani, ci se dăduse înapoi, furişându-se iar în curtea castelului. Acolo se pitise îndărătul unor butoaie, aflate în apropierea ușiţei de fier prin care ieşise, şi astfel putu să asculte convorbirea lui Greifenklau cu Fritz şi apoi cu ofiţerul de pază.

Abia în zorii zilei putu s-o şteargă. Un ţăran îl primise la dânsul, îi dădu o pălărie şi bani, iar seara îl trecu peste Mosel.

Această povestire făcu o impresie adâncă asupra colonelului.

— Marion e la Malineau şi Müller acela vrea să meargă într-acolo? El e un Greifenklau! Căpitane, ne-am lăsat traşi pe sfoară. El locuieşte la Berlin, ea a fost la Berlin... Erau îndrăgostiţi.

— Să-i ia dracu' pe amândoi!

— De aceea s-a lăsat ea scoasă din apă de el şi tot de aceea n-a vrut să ştie nimic de mine! Aceştia doi ne-au aflat tainele! Oh, trebuie să ne răzbunăm!

— Cum anume?

— Vom porni călare spre Malineau.

— Tocmai asta e ce vroiam să te rog. Găsim acolo cinci sute de franctirori.

— Sincer vorbind, în aceştia n-am încredere. Şi apoi să nu crezi că ticălosul acela de neamţ se va duce singur la Malineau. Cu siguranţă că va lua o companie de călăreţi. Trebuie să ne gândim mai bine. Acum mă duc să aranjez lucrurile. Uite colo, cufărul meu. Ia-ţi din el ce-ţi trebuie. Îţi jur că voi spinteca cu propria-mi mână capul cocoşatului.

Plecă şi, după puţin timp, se întoarse:

— Peste un sfert de ceas pornim însoţiţi de trei escadroane. Două sunt de la cuirasierii de gardă şi unul de dragoni. Ăştia-s băieţi unul şi unul.

Căpitanul căpătă un cal şi peste un sfert de ceas o luară din loc.

După o călătorie lungă ajunseră aproape de ţintă, ţinând drumul prin pădure. Colonelul, trei căpitani şi Richemonte erau în frunte.

Un strigăt îi făcu să-şi întrerupă conversaţia şi dintre copaci ieşi un om cu o batistă plină de sânge în jurul braţului.

— Domnule căpitan, domnule căpitan! zise el, apropiindu-se.

Richemonte îl cunoştea. Era unul din franctirorii săi. Îşi opri calul şi întrebă:

— Eşti rănit?

— Am luptat la castelul Malineau împotriva cavaleriei germane.

— Ah, ai auzit, colonele! Cine o comandă?

— Un tânăr căpitan de husari.

— Aşadar, husari... nu ulani? se miră el. Şi cum s-a sfârşit lupta?

— Foarte prost. Jumătate din noi au fost răniţi şi nu exagerez spunând că cel puţin cincizeci sunt prizonieri.

Omul povesti totul şi când sfârşi, căpitanul încleştă pumnii:

— Unde s-a dus Berteu?

— Nu ştiu.

— Linişteşte-te! spuse Rallion. Într-o jumătate de ceas castelul se va afla în mâinile noastre.

Trupa se puse iar în mişcare, dar acum colonelul dispuse ca vreo câţiva eclerori să meargă în frunte.

În partea stângă a castelului, unde parcul se învecina cu pădurea, marginea acesteia era tăiată. Din acest loc francezii ar fi trebuit să vadă bine castelul. Dar, lucru ciudat, deşi puteau cuprinde cu privirea tot ţinutul, nu observară nici urmă de călăreţ duşman.

— S-au retras! spuse Richemonte, dezamăgit.

— Sau stau ascunşi, îşi dădu cu părerea colonelul. Să fim prevăzători.

— Aş! Pădure îndărătul nostru, pădure la dreapta şi la stânga. De cavalerişti nu putem fi atacaţi decât dinspre castel. Aşadar, înainte! spuse Richemonte.

Când ultimul om al celui din urmă escadron ieşi din pădure, se auzi o împuşcătură detunând printr-o fereastră a castelului. Convoiul se opri imediat. În aceeaşi clipă, poarta fu deschisă şi ieşi afară un ofiţer de husari, care se apropie de ei fâlfâind o batistă albă. Se opri în faţa ofiţerilor şi, salutând, spuse în franţuzeşte:

— Îmi daţi voie să mă prezint: sublocotenent Hornberg, de la husari. Am misiunea să vă comunic că Malineau se află sub stare de asediu.

— Cine ţi-a dat această misiune? întrebă Rallion.

— Comandantul, căpitanul conte von Hohenthal.

— Căpitanul von Hohenthal comandă aici?

— Da.

— Nu Greifenklau?

— Nu.

— Ciudat! Dar unde are trupe acest domn căpitan?

— N-am căderea să spun aceasta.

— Ei, o să descoperim în curând taina, domnule sublocotenent. Avem de gând să facem o vizită domnului

general conte Perret, care mai e stăpân al castelului.

— Poate să vi se îngăduie aceasta, fireşte în anumite condiţii.

— Noi însă intenţionăm să ne facem vizita fără să ne supunem nici unei condiţii.

— Asta nu cred să fie cât putinţă.

— Atunci salută-l pe domnul conte Hohenthal din partea mea, a colonelului conte Rallion, şi spune-i că până într-o jumătate de ceas voi fi la domnul general, cu sau fără încuviinţarea domniei sale. La revedere!

Sublocotenentul se înapoie în castel, iar colonelul se întoarse spre ai săi:

— Domnilor, unde credeţi dumneavoastră că se află ascunşi aceşti husari?

— Trebuie să ne informăm, spuse căpitanul de dragoni. Să trimit patrule, domnule colonel?

— Da!

Oameni porniră în diferite direcţii. Un tânăr sublocotenent dădu pinteni calului, luând-o spre castel. La o fereastră deschisă a acesteia se ivi Hohenthal, strigând:

— Înapoi!

Francezul dădu dispreţuitor din umeri şi îşi îndemnă calul să înainteze. Se auzi o detunătură şi sărmanul călăreţ se prăbuşi în ţărână, cu capul spintecat de glonţ.

Din sutele de piepturi ale francezilor se auzi un strigăt de furie. Colonelul duse mâna la sabie şi răcni:

— Asta mi-o vei plăti! Bietul băiat nevinovat! Aduceţi-l încoace.

Dragonii se duseră să-l aducă pe tovarăşul lor ucis, dar cei dinăuntru traseră iar. Doi oameni se prăbuşiră de pe cai, iar ceilalţi se retraseră.

Căpitanul încleştă pumnii:

— Vi se va plăti cu dobândă, nemţi ticăloşi! N-ar fi bine să mergem într-acolo şi să spargem poarta?

— Încă nu, domnule căpitan. Ştim acum cel puţin un lucru, anume că ticăloşii se află înăuntrul castelului. Să aşteptăm până se înapoiază eclerorii noştri.

Oamenii trimişi în recunoaştere se întoarseră şi raportară că de jur-împrejurul castelului nu se vedea picior de prusac.

— Atunci sunt înăuntru şi asta înseamnă că-i avem la mână, spuse colonelul.

— Nu va fi atât de uşor, zise căpitanul de dragoni.

— Aş! Punem să se spargă uşa şi obloanele şi iată-ne înăuntru.

— Iar cei ce urmează să facă aceasta, vor fi seceraţi de gloanţele celor de la ferestre.

— Aş! Îi ţinem noi la respect de jos pe domnii aceia! În vreme ce jumătate din oamenii noştri pornesc la asalt, cealaltă jumătate se vă ocupa de nemţii de sus.

Se făcură obiecţii împotriva acestui plan, însă colonelul îşi impuse voinţa. Oamenii descălecară, iar caii fură duşi la adăpost, sub paza câtorva soldaţi. Apoi, trupele fură împărţite în două, pentru a se porni la atacul castelului în felul plănuit.

În sfârşit, contele Rallion dădu comanda de atac.

Fără să şovăie, unul din detaşamente porni asupra castelului, în vreme ce al doilea luă loc sub ferestrele de la primul etaj. În aceeaşi clipă, însă, toate obloanele de la parter fură deschise şi o salvă de gloanţe îi seceră ca pe nişte spice.

Cei scăpaţi teferi, şovăiră.

— *En avant! En avant!* strigă colonelul. Prusacii ăştia blestemaţi ţintesc mai bine decât credeam. Dar sunt aproape învinşi. Lângă ziduri, oamenii noştri sunt la adăpost de pericol. Vai de acela ce se va mai ivi la vreuna dintre ferestre!

La comanda lui Rallion, francezii încercară să escaladeze ferestrele, susţinându-se unul pe celălalt, dar... un strigăt de furie răsună, de jur-împrejurul clădirii. Cei care cutezaseră să urce, căzură înapoi, răniţi de săbiile husarilor.

Sublocotenentul von Hornberg îi raportă căpitanului von

Hohenthal cum a fost primit. Acesta, la rândul său, se duse la generalul Perret.

— Excelenţă, zise el, de fapt ar fi de datoria mea să-i ţin undeva închişi pe toţi locuitorii castelului. Cred, însă, că nu va fi nevoie. Vă rog să-mi promiteţi că nici unul dintre oamenii dumneavoastră nu va întreprinde ceva ce ar putea dăuna planului meu.

— Îmi dau cuvântul de onoare.

— Vă mulţumesc. Vă pot ruga să vă retrageţi la etajul de sus?

— Vă voi asculta, bineînţeles!

— Dar veţi avea bunătatea să-mi trimiteţi servitorul cu cheile? Am nevoie de unele dintre ele.

— Vă vor sta la dispoziţie. Dar, domnule căpitan, cum va decurge atacul?

— Voi şti de-abia după o observare mai atentă a inamicului. E posibil ca ei să asedieze parterul şi primul etaj, deoarece ne-am lăsat zăriţi acolo. Bineînţeles că voi avea grijă ca proprietatea dumneavoastră să fie pe cât posibil cruţată. Vă rog, liniştiţi-le pe doamne!

Mélac a trebuit să deschidă mai multe încăperi de jos. Hohenthal dădu câteva ordine ce aveau menirea să pregătească lupta. În fine, toţi fură pregătiţi să-şi întâmpine duşmanul după toate regulile artei militare.

După ce Richard von Greifenklau părăsi castelul Ortry, împreună cu Fritz, porni călare spre regiunea Metz. Acolo armatele germane erau pe punctul de a-l încercui pe mareşalul Bazaine.

Cei doi tovarăşi ajunseră abia dimineaţa la Sevigny, unde se făceau pregătiri de luptă. Pentru a ajunge la trupele lor, trebuiau să meargă mai departe, spre Ars Laquenepy. Acolo aflară că se dăduseră între timp alte dispoziţii şi că regimentul de ulani de gardă era încă în regiunea Gorge.

Ajunseră acolo abia după-amiaza şi aflară că cele trei escadroane fuseseră azvârlite spre Chambley. Despre celelalte nu putură afla nimic, cu privire la locul unde se găseau.

— A naibii poveste! îşi dădu cu părerea Fritz. Vrem şi trebuie să plecăm la castelul Malineau pentru a nimici intenţiile acestui Richemonte. Dar pentru asta ne trebuie permisie. Unde să-l găsim pe colonel?

— Nu ne rămâne altceva de făcut decât să ne îndreptăm înspre Chambley, zise Greifenklau.

— Nu putem acţiona pe cont propriu?

— Nu prea.

— De ce? De fapt nu ni s-a indicat nimic precis despre locul în care va trebui să ne întâlnim cu regimentul.

— Da, dar am primit ordin să ne întoarcem imediat ce am terminat treaba la Ortry.

— Păi, tocmai că n-am terminat-o. Căpitanul Richemonte a fugit. Trebuie să-l căutăm şi să-l găsim.

— Bine gândit! zise Richard. Să vedem care-i treaba la Chambley!

Dacă ar fi ştiut că bătrânul căpitan nu ajunsese prea departe şi că era ascuns la un ţăran în zona Ortryului, nu şi-ar mai fi făcut atâtea probleme.

— În afară de asta, nu cred că vom ajunge prea departe. Calul meu este foarte obosit.

— Trebuie să rezistăm până la Chambley. Şi-al meu dă semne de mare osteneală. Dacă va trebui să ne continuăm drumul chiar astăzi, va trebui să ne facem rost de alţi cai.

Porniră spre Chambley, dar după scurt timp îşi dădură seama că vor ajunge cu greu la ţintă. Şoselele şi drumurile erau ocupate de părţi ale corpurilor de armată trei şi zece. Nu le rămase altceva de făcut celor doi decât să se abată din drum şi să ocolească pe la Saint Julien de Gorge.

Când ajunseră acolo se făcuse noapte. Mai departe nu

puteau merge şi se adăpostiră într-un şopron, unde dădură peste ceva paie.

În zori de zi porniră mai departe, însă ajunseră destul de târziu la Chambley.

Acolo Greifenklau găsi în sfârşit ulani de gardă, dar numai un singur escadron. Celelalte două fuseseră trimise la Troyon.

Cu câtă însufleţire s-ar fi pus căpitanul în fruntea acestor oameni, ca să-i ducă la Malineau! Dar lucrul era cu neputinţă, căci trebuia să aibă consimţământul comandamentului şi apoi mai erau şi alte demersuri de făcut, astfel că era târziu când căpătă în sfârşit permisiunea să se folosească de escadron pentru scopul amintit.

Porniră. Dar Etain era departe şi Greifenklau se văzu nevoit să ia aceleaşi măsuri ca şi Hohenthal, ca să nu fie observat; se feri pe cât putu de locurile populate, făcu un ocol şi în jurul Etainului şi ajunse cu escadronul său pe aceeaşi şosea pe care se apropiase de castel colonelul Rallion cu armata sa.

Mai aveau cam cinci minute de călărit până să iasă din pădure, când deodată auzită împuşcături înaintea lor.

— Or fi fractirorii, spuse un ofiţer.

— Nu prea cred, răspunse Greifenklau. A fost o salvă atât de reglementară, încât mă tem că avem armată în faţa noastră.

— Atunci trebuie să ne lămurim.

— Fireşte. Rămâi dumneata cu oamenii. Fritz, descălecă şi tu! O luăm înainte, la adăpostul copacilor. Dacă auzi trei împuşcături de revolver la rând, domnule locotenent, ne vii în ajutor, căci înseamnă că ne aflăm în primejdie.

Cei doi eclerori găsiră o ascunzătoare bună sub un morman de vreascuri, de unde puteau observa totul fără nici un risc pentru dânşii.

— Ah! spuse Fritz. Ăştia nu sunt franctirori; ci cavalerişti de gardă.

— Cuirasieri şi dragoni. Vor să asalteze castelul. Pentru ce? Se asaltează un loc numai atunci când se află duşmani într-însul.

— Aşa e. Cine poate fi?

— Dumnezeu ştie! Ia ascultă, iar o salvă!

Greifenklau luă binoclul şi-l îndreptă spre ferestrele castelului.

— Nu se vede nici un om, spuse el.

— Fireşte! zise Fritz. Dacă s-ar arăta careva, ar fi pierdut. Castelul e împresurat şi asupra fiecărei ferestre sunt îndreptate câteva arme. Ia te uită, Richard, colo îndărătul grupului de copaci e statul-major al asediatorilor!

— Drace! exclamă Greifenklau, privind prin binoclu. E un colonel, unul tânăr de tot. Nu-i pot vedea bine faţa, dar aş jura că e scumpul nostru Rallion... Ah, acum se întoarce spre dreapta. Pe Dumnezeul meu, el e! Şi Fritz, îl cunoşti pe cel în civil de lângă dânsul?

— Ăla cu barbă albă? Nu-i vechiul nostru prieten, Richemonte?

— Mai că aş crede. Dar dacă e el, într-adevăr, trebuie să trag o concluzie.

— Care anume?

— Dacă n-ar fi bătrânul de faţă, am putea presupune că o bandă de franctirori a fost încercuită, pentru a fi pedepsită pentru vreo ticăloşie. Dar nici Rallion, nici căpitanul, n-ar face aceasta.

— Uite, uite! exclamă Fritz. Vezi? Colo, pe fereastră!

— Da. Capul la cutie! Ăsta ar fi un semn pentru noi, suntem avertizaţi.

Se aplecară îndărătul movilei de; vreascuri, dar băgară de seamă îndată că nu se aflau în primejdie.

— Fritz, ai recunoscut-o? O tunică roşie de husar. Ne-au observat dinăuntru, din castel, şi vor să ne atragă atenţia.

— Aşadar, husari şi prusaci. Dar cum au ajuns la castelul

Malineau?

— Cine ştie? în orice caz, o trupă în patrulare. Trebuie neapărat să le venim în ajutor.

— Fireşte.

Intrară iarăşi sub copaci şi se înapoiară la escadron.

— Ei? întrebă locotenentul, curios.

— Trei escadroane de cavalerie de gardă franceze asediază o patrulă germană, care a căutat adăpost în castel, răspunse Fritz.

— Atunci venim la timp. Dar nu suntem prea slabi faţă de aceste trei escadroane?

— Ştiu eu? Băieţii noştri sunt gata să ia cu asalt până şi iadul... I-auzi...

Dinspre castel se auzi o fluierătură.

— Ah, suspină Fritz... Domnii şi-au dat seama că nu mai pot continua astfel şi îşi strâng oamenii. Vor ţine sfat de război.

— Iar noi ne vom folosi de timpul acesta, dând buzna peste dânşii, completă Greifenklau.

La o fereastră de la mansardă stătea bătrânul Mélac şi privea înspre locul de unde venise duşmanul. Văzu mişcare dar, fiindcă vederea îi era prea slabă, intră în odaia alăturată, unde se găseau ceilalţi.

— Unde e domnul general? întrebă el. Cred că vin duşmani noi.

— Dumnezeule! exclamă Ella. Bunicul s-a dus jos pentru câteva clipe. Hai să vedem ce e, dragă Marion.

Mélac le călăuzi. Abia aruncară o privire spre pădure, că Ella exclamă:

— Într-adevăr, alţi soldaţi. Dar nu se poate vedea dacă sunt francezi sau germani.

— Ce-i de făcut? Trebuie să-i spunem căpitanului von Hohenthal.

— Bineînţeles! Domnule Mélac, cheamă-l repede pe

căpitan!

Bătrânul plecă grăbit şi se întoarse îndată, însoţit de Hohenthal şi de unul dintre oamenii săi. Privind spre locul arătat, căpitanul scoase un strigăt de bucurie.

— Putem afla cine sunt aceştia? se interesă Marion.

— De fapt, nu, răspunse el, zâmbind. Dar, totuşi, vă voi spune: am descoperit, acolo doi ofiţeri de ulani. Un prieten de-al meu, Richard von Greifenklau, vine să le dea o lecţie domnilor acelora de jos.

— Greifenklau?! exclamă Marion, pălind.

— Da. Şi dacă nu mă înşel, nu se află singur. Vă rog intraţi în camera din colţ şi veţi fi martorele unei lupte înverşunate. Trebuie să mă duc jos.

Plecă, împreună cu însoţitorul său.

Ella puse mâna pe umărul lui Marion.

— Eşti speriată? întrebă ea. Nu-i aşa că Greifenklau se numea ofiţerul pe care l-ai văzut la Dresda?

— Da. Şi a cărui fotografie o am.

— O fi chiar el?

— Sigur.

Marion se gândea, cu fruntea în palme.

— Nu vrei să vorbeşti cu el? continuă Ella

— Era un vis. şopti Marion, eu însă aparţin realităţii. Prezenţa lui nu mă poate influenţa cu nimic.

După care se auzi semnalul pe care-l percepuse şi Greifenklau cu ai săi. Curând sosi şi generalul.

— Aici eraţi? Călăreţii se retrag. Lupta s-a terminat.

— O, nu! exclamă Ella.

Generalul ridică surprins capul.

— De ce? Ştii altceva?

— Da. În pădure, sunt ulani nemţi. Aşa zice căpitanul Hohenthal.

— Ei, atunci atenţie, cuirasieri! Dar unde se află ulanii?

— Au plecat, nu se mai văd.

Se auziră pe scară paşi repezi. Căpitanul Hohenthal îşi făcu apariţia.

— Domnişoarele v-au comunicat? îl întrebă el pe general.

— Da.

— Îmi pare rău, domnule general, că nu-mi este dat să vă cruţ patriotismul. E război. Dar acum veţi admira un număr de călărie extraordinar.

— Am văzut deja unul.

— Dar acum vine prietenul meu, Greifenklau. E un tip nemaipomenit.

— Greifenklau? Numele ăsta l-am mai auzit undeva. Aşa se numea un ofiţer prusac care se bucura de favorurile mareşalului Blücher.

— Acesta este nepotul aceluia.

— Ah, asediatorii s-au retras. Castelul va fi înconjurat şi se va trimite după trupe.

— Asta e foarte firesc. Dar planurile lor vor fi date peste cap. Auziţi tropot de cai?

— Da. Nu veţi ataca?

— Ba chiar asta voi face.

— Ce curaj! Vreţi să renunţaţi la acoperirea ce-o aveţi aici?

— De ce nu? Ah, excelenţă, acolo!

Arătă prin fereastră.

— Dumnezeule! Ulani prusaci! exclamă generalul.

— Da. Acum mi-a venit mie vremea! Trebuie să abat asupra mea atenţia duşmanului, pentru ca Greifenklau să se poată apropia neobservat. La revedere!

Zicând acestea, ieşi grăbit.

— Dumnezeule sfinte, se tângui Perret. Iar eu nu pot face nici un semn compatrioţilor mei! Mi se sfâşie inima.

Un sunet puternic de corn răsună în întreg castelul.

— Ce înseamnă asta? întrebă Ella.

— Probabil e semnalul de atac! răspunse generalul.

— Ia te uită! Soldaţii noştri privesc toţi înspre poartă.

— Şi căpitanul e, într-adevăr, suficient de nebun ca să le-o deschidă. Poate că are niscaiva husari călări şi prin casă.

De dincolo, de unde se aflau francezii, răsună un râs puternic. Cavaleriştii priveau ţintă înspre poarta castelului, cu carabinele sub braţ.

— Dacă pornesc acum atacul, husarii sunt pierduţi, fu de părere generalul, exprimându-şi dezaprobarea.

Ella îşi încrucişă mâinile pe piept.

— O, Doamne păzeşte! şopti ea.

Dincolo, în tabăra colonelului Rallion, se auzi o comandă aspră. Oamenii săi formară o linie dublă de ţintaşi. Primul rând urma să tragă din poziţia „în genunchi”, celălalt din picioare. Aşa îi aşteptau pe husari şi, fără nici o îndoială, curajoşii călăreţi germani ar fi fost pierduţi încă din primul moment al ieşirii lor pe poartă…

— Sfinte Sisoe! Acolo, acolo! ţipă generalul.

Arătă înspre marginea pădurii pe care o slăbiseră din ochi câteva clipe. Din acea direcţie se năpustiră ulanii ca un uragan. În fruntea lor, Greifenklau, cu sabia ridicată. Totul decursese atât de repede, încât francezii n-au observat nimic. De-abia acum, când pământul răsuna sub copitele armăsarilor, duşmanii îşi întoarseră capetele.

Ulanii prusaci înaintau strigând. Un răspuns se auzi din interiorul castelului. Soldaţii lui Hohenthal dădură de-abia acum buzna afară, năpustindu-se şi ei, cu săbiile ridicate, asupra francezilor.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă bătrânul Mélac, ascunzându-şi obrazul în palme.

— Bine, bine!

Generalul se miră el însuşi de lauda care-i scăpase. Era însă nevoit să recunoască meritele excepţionale ale duşmanului.

Ofiţerii francezi se ţinuseră cam departe până acum, aşa

că nu li se puteau vedea chipurile. Şi, deoarece Hohenthal nu trădase nimic din convorbirea emisarului său cu Rallion, Marion nu ştia, de fapt, cine erau şi ce vroiau aceştia. Observase, însă, un civil printre dânşii, după toate aparenţele bătrân. În momentul în care ulanii dădură năvală şi francezii, nedumeriţi, se zgâiau la duşmanul neaşteptat, bătrânul dădu pinteni calului şi privi furios îndărăt, astfel că Marion îl putu recunoaşte.

— Dumnezeule! Căpitanul Richemonte! strigă ea.

— Aşadar, tot atacul acesta a fost de dragul tău? întrebă Ella.

— Probabil. Slavă Domnului! A plecat.

Lupta se desfăşura, sângeroasă. Francezii se apărau cu vitejie.

— Colo... colonelul! exclamă generalul, entuziasmat. Se apără împotrivă a doi husari. Un spadasin de rangul întâi. Ah... îl cunosc! Ăsta e Rallion!

— Rallion? repetă Marion, îngrozită. Da, el este, îl recunosc acuma şi eu.

— Deci, într-adevăr, totul s-a petrecut din pricina mea...

— Care-o fi Greifenklau? îi şopti Ella.

— Conducătorul, cel din frunte!

— Unde, e?

— Conducătorul? întrebă generalul. E chiar în mijlocul luptei! Poartă însemnele unui căpitan de cavalerie. Dumnezeule, ce viteaz! Priviţi cum mânuieşte sabia! În dreapta fierul, iar în stânga pistolul!

Marion strângea din pumni. Brusc, scoase un ţipăt de spaimă.

— Dumnezeule, e pierdut!

Un dragon se apropiase pe la spate de calul lui Greifenklau şi se pregătea să-l împungă cu sabia. Căpitanul observă însă, se întoarse şi-i găuri capul cu un glonte.

— Salvat! gemu Marion.

— Îşi lasă calul să avanseze! strigă generalul. Primeşte ajutor! Un sublocotenent, un uriaş, şi alţi câţiva zdrahoni… pe toţi dracii, ce mai lovesc!

— Rallion încă n-a scăpat de cei doi husari, observă Ella. Fii atentă, Marion, căpitanul de ulani l-a zărit, înaintează spre el, le strigă ceva husarilor, îl părăsesc pe colonel… ah, conducătorii vor să se dueleze…

Generalul Perret ţinea mâinile încleştate de pervazul ferestrei şi strângea dinţii cu furie. Greifenklau nu izbutise până acum să se apropie de Rallion. Acum însă, lăsându-şi atacatorii pe seama lui Fritz, îşi îndemnă calul spre colonel.

— Înapoi! Ăsta-i al meu! răcni dânsul către cei doi husari.

Soldaţii se supuseră. Colonelul îl zări pe noul său duşman.

— *Sacré!* exclamă el. Doctorul Müller! Ah, ştiu! Afurisitul de Greifenklau! În iad cu tine, câine!

O luptă crâncenă se încinse între cei doi ofiţeri. Se părea că, la un moment dat, francezul va ieşi învingător, dar o împrejurare fericită făcu ca Greifenklau să poată lovi cu sabia capul adversarului, care se prăbuşi mort de pe cal.

În camera de sus, mai multe glasuri strigară în acelaşi timp.

— Ce fiinţă îngrozitoare! oftă generalul.

Marion răsuflă uşurată şi îşi lăsă fruntea să cadă pe umărul Ellei, care tremura din tot trupul.

— Nu mai pot, gemu Ella.

— E prea mult, încuviinţă Marion.

Mama Mélac căzuse de mult pe un scaun. Şi generalul era impresionat, îşi ştergea sudoarea de pe frunte.

— Să ne întoarcem mai bine în camera noastră, zise el, respirând adânc. Asta… asta… dar, aducându-şi aminte că e soldat cu experienţă şi nu trebuie să-şi mărturisească emoţia, adăugă… asta… nu e pentru voi…

După ce Greifenklau îl ucisese pe contele Rallion, îşi

întoarse calul şi, văzându-l pe căpitanul de husari în primejdie, îi alergă într-ajutor.

— Ce-mi văd ochii?! exclamă dânsul, după ce-l scăpă pe celălalt din încurcătură. Tocmai tu, Artur?

— *Bonjour*, Richard! Să facem niţică ordine pe-aici...

Dar principalul se făcuse. Ultimii dragoni şi cuirasieri părăseau câmpul de luptă.

— Ăsta a fost ajutor sosit la timp, Richard, reluă Hohenthal. Dar de unde ştiai toată tărăşenia?

— Nu ştiam nimic Vin de la Ortry, unde am aflat că Richemonte vroia s-o ducă de aici pe Marion. Credeam că voi da de franctirori, nu de tine, Marion e aici? N-a păţit nimic?

— E cât se poate de bine. Te-am recunoscut pe când stăteai colo, în spatele vreascurilor. Ea era lângă mine şi i-am zis că von Greifenklau mă va scoate din încurcătură.

— Şi ea ce-a replicat?

— Nimic. Sau aproape nimic.

— Cum aşa?

— Ei, ţi-a îngânat numele, prietene, iar frumoşii ei obraji au pălit.

— Trebuie să mă duc la dânsa.

— Nu te pripi. Mai avem puţină treabă pe aici. Dar unde e bătrânul căpitan?

— Se pare c-a dispărut.

— Drace!

— Din păcate, n-am izbutit să mă apropii destul de repede de dânsul. Dar am trimis câţiva ulani pe urmele lui.

Nu departe de cei doi, Fritz von Eschenrode şi Martin Tannert stăteau de vorbă:

— E cu putinţă. Fritz? se miră Martin.

— Că sunt aici?

— Nu numai asta. Tu te afli, mai totdeauna, exact acolo unde te-ai aştepta mai puţin, dar... nu-mi vine să-mi cred ochilor! Mă iertaţi, domnule sublocotenent!

— Nu face nimic... poate că vei fi şi tu, curând, înaintat în grad.

— Greu de crezut! În sfârşit, felicitările mele, domnule sublocotenent.

Locatarii castelului urmăreau ultimele evenimente, în cele din urmă, intră Hohenthal. Ochii Ellei îl examinară cu atenţie şi emoţie, se temea să nu fi fost rănit. El observă asta şi inima îi tresaltă de bucurie.

— Aţi dominat situaţia, din câte văd, îl întâmpină generalul.

— A ieşit bine, răspunse germanul. Din păcate, nu şi pentru camarazii dumneavoastră.

Bătrânul privi îndurerat în gol.

— Da, războiul e crud şi nemilos, spuse Hohenthal, are regulile lui, şi n-ai încotro, trebuie să faci ceea ce e imperios necesar la un moment dat.

— Aveţi prizonieri?

— Da.

— O întrebare, dacă-mi dai voie: va rămâne ocupat castelul Malineau?

— În privinţa asta trebuie să vorbesc cu căpitanul Greifenklau.

— Unde se află el?

— Va cere curând permisiunea să ni se prezinte. Ah, uite-l că vine... Daţi-mi voie să vi-l recomand pe camaradul meu, căpitanul von Greifenklau.

Richard se înclină şi, adresându-se generalului, spuse:

— Mă iertaţi, Excelenţă, că am fost nevoit să pătrund aici într-un mod atât de neobişnuit. Să sperăm că va fi posibil în curând să vă scăpăm de prezenţa unor musafiri atât de nepoftiţi.

— Sunt ofiţer, răspunse generalul, aşa că nu voi împiedica să vă faceţi datoria.

Marion se uita la Greifenklau de parcă ar fi avut o fantomă în faţa ei. Tremura din tot corpul şi era albă ca varul.

Greifenklau se prefăcu că nu observă. Când, însă o văzu ridicându-se şi îndreptându-se spre uşă, abia ţinându-se pe picioare, el nu se putu stăpâni:

— Domnişoară de Sainte-Marie, vă rog! În escadronul meu există cineva care susţine că vă cunoaşte. Doreşte să vă fie prezentat.

— Cum îl cheamă? întrebă Marion.

— Eschenrode. E fiul generalului cu acelaşi nume.

— Nu-mi amintesc să fi cunoscut vreodată pe cineva cu numele acesta.

— Susţine că a fost la Ortry să vă transmită complimente, dar n-a avut onoarea să vă găsească ieri acolo.

— Complimente? De la cine?

— De la domnişoara Nanon Köhler, care însă, după cum mi-a comunicat el, poartă acum alt nume.

— De la Nanon? întrebă Marion, împurpurându-se uşor. Te rog, spune-i să vină încoace!

Greifenklau deschise fereastra şi strigă în jos:

— Domnul sublocotenent von Eschenrode este rugat să vină la mine!

Se părea că Fritz stătuse pregătit, căci abia fusese rostit ordinul, că se şi ivi în uşă.

— Îmi daţi voie! îl prezentă Greifenklau. Sublocotenentul von Eschenrode.

Deîndată ce-l zări pe Fritz, Marion se dădu surprinsă înapoi.

— Dumnezeule! exclamă ea. Dar e chiar…

El lovi pintenii şi răspunse:

— Să trăiţi! Culegătorul de plante Schneeberg.

Fata rămase înmărmurită. Îl văzuse pe omul acesta la doctorul Müller, iar acum, iată-l alături de Greifenklau.

— Da, râse căpitanul. La Thionville, sublocotenentul a fost

nevoit să joace niţel teatru. Cred că-l veţi ierta, domnişoară!

— N-am nici un drept să-l judec...

Greifenklau luă mâna fetei şi o duse la buze:

— Atunci pot spera că-l veţi ierta şi pe un altul, care de asemenea şi-a ascuns adevăratul nume?

O roşeaţă puternică acoperi obrajii lui Marion.

— Dumneata... dumneata... erai... doctorul Müller? îngăimă ea.

— Da, domnişoară!

— Dumnezeule! Ella!

Se clătină şi căzu în braţele prietenei sale, care o scoase din încăpere. Când domnişoara Perret se înapoie după câtva timp, Richard îi ieşi în întâmpinare, pe coridor.

— S-a liniştit, domnişoara contesă?

— Da. Însă ai fost teribil de neprevăzător.

— Unde se află acum?

— În odaia din spate.

Greifenklau bătu la uşa arătată. Când intră, o găsi pe Marion pe sofa, cu fruntea sprijinită în palme.

— Îmi dai voie? întrebă dânsul.

— Eşti comandant al acestui castel... Cine te poate opri?

— Acum, răspunse el, nu sunt nici comandantul castelului, nici Richard von Greifenklau, ci... pur şi simplu... doctorul Müller.

Ea nu răspunse şi atunci el se apropie, îngenunchind alături de ea.

— Marion, mi-a fost foarte greu, dar nu puteam face altfel. Vrei să-mi dai un semn că mă ierţi?

Ea îi întinse mâna, surâzând îndurerată:

— Poftim, domnule... doctor...

— Îţi mulţumesc. Dar de ce atâta tristeţe?

— Pentru că n-ai avut încredere în mine.

— Şi totuşi, mi-aş dori să te văd zâmbind...

Capul ei căzu pe umărul lui. Plângea. El o strânse cu drag

în braţe.

— La Ortry nu eram decât o persoană particulară şi trebuia să păstrez taina, chiar şi faţă de tine. Nu-ţi puteam divulga secretul, deşi mă durea că sunt obligat să te mint. Pe de altă parte, eram fericit că îmi eşti aproape şi mă temeam să nu te pierd… Mi-a fost atât de greu să te găsesc…

— De parcă m-ai fi căutat vreodată!

— Da. Te-am văzut la Dresda, pe şosea… o singură clipă… dar chipul tău mi s-a întipărit pentru totdeauna în inimă. Ştiam că te iubesc, dar nu erai decât o necunoscută, la fel de îndepărtată ca oricare din stelele Căii Lactee… Dar tu, cel puţin, îmi cunoşteai numele.

— De unde ştii asta? întrebă ea, aplecând fruntea.

— L-am văzut pe spatele fotografiei mele, pe care ai scăpat-o jos, la carieră. Am fost atât de fericit atunci, Marion! Şi cine-ar fi putut crede că-mi voi găsi fericirea tocmai la Ortry, în văgăuna duşmanului meu de moarte.

— Duşman de moarte?

— Da, Marion. Îţi aminteşti că te-am întrebat de numele Greifenklau atunci când mi-ai arătat scrisoarea lui Abu Hassan? Şi îţi mai aduci aminte de bietul prizonier pe care l-am eliberat odată cu tine?

— Da.

— Era tatăl meu.

— Cerule! Căpitanul acela! Iar astăzi cât pe ce să izbutească să mă ia de aici!

— Ştiam asta, de aceea m-am grăbit încoace. Mai înainte am trecut pe la Ortry.

— Ce mai e pe acolo?

— Cartelul se află în mâinile noastre. Toţi conspiratorii sunt acum prizonieri, dar despre toate, astea vreau să vorbim ceva mai târziu. Fritz are să-ţi transmită complimente din partea cuiva.

— E logodnicul lui Nanon?

— Da, şi fratele contelui Caligny.

— Cum e cu putinţă?

— Şi despre asta mai târziu... Deocamdată aş vrea să tac... să te privesc şi...

Se opri, aţintindu-şi asupra ei ochii strălucitori. După care, o sărută...

— Richard, sunt atât de fericită!

— Da, este un dar ceresc... suferinţa poate fi uneori transformată în fericire. Dar unde este mama ta? N-am văzut-o pe nicăieri.

— E în odaia dânsei. A suferit mult în ultimele zile. Dar, ce vor zice ai tăi despre noi doi?

— Ne vom bucura împreună. Sora mea te cunoaşte şi te-a îndrăgit mult.

— Sora ta?

— Sigur. Miss de Lissa.

— Doamne, într-adevăr... Richard, cât e de minunat!

Se auziră câteva bătăi uşoare în uşă, care fu apoi uşor întredeschisă.

— Pot să vă deranjez? întrebă Ella, prin deschizătură.

— Bineînţeles. Vino!

Marion se ridică şi alergă în întâmpinarea ei.

— Domnul căpitan este căutat, anunţă contesa.

— Unde?

— În camera din faţă.

El se duse acolo şi-l găsi pe unul din ulanii pe care-i trimisese în căutarea lui Richemonte.

— Am încheiat urmărirea, dar fără nici un rezultat, raportă acesta.

— Asta vrea să zică, deci, că l-am pierdut?

— Ba nu, domnule căpitan. Se va întoarce.

— Ce vrei să spui?

— Va veni cu o trupă de călăreţi africani.

— Spahii?

— Da, aşa cred că se numesc, domnule.

— Povesteşte!

— N-am izbutit să dăm de bătrân, căci o luase cu mult înainte, iar noi nu cunoşteam ţinutul, ca să-i putem tăia calea. Dar i-am dat de urmă, după copitele calului. Am stabilit apoi, cu ajutorul hărţii, că se îndrepta spre Samigneux. Am ajuns într-o pădure aflată pe o ridicătură şi de acolo am zărit în vale un convoi de spahii, cu care bătrânul tocmai se întâlnea. Am văzut lămurit cum vorbea cu şeful acestora, apoi s-a alăturat lor.

— Asta înseamnă că îi va aduce încoace.

— Da. Am alergat repede îndărăt, ca să nu ni se întretaie drumurile în regiune deschisă. Nu departe de aici, pe partea cealaltă a pădurii, i-am zărit coborând dealul. Sunt câteva sute şi cred că într-o jumătate de ceas vor fi aici.

— Bun. Sunteţi gata?

— Fireşte.

— Rupeţi rândurile!

Generalul Perret ascultase şi el raportul.

— Ce-aveţi de gând, domnule căpitan? întrebă dânsul.

— Vom rămâne pe poziţii.

— Nu e de competenţa mea să mă amestec în hotărârile dumneavoastră, dar nu credeţi că e prea riscant?

— Trebuie să ţin mereu seama de faptul că nu-mi este permis a lăsa locuitorii acestui castel de izbelişte. În afară de asta, Malineau pare a fi devenit un punct strategic deosebit de important. Kronprinţul Prusiei se află la vest de aici. Nici un corp de armată duşman nu trebuie să se apropie de linia noastră de legătură.

— Vor mai fi lupte?

— Tot ce se poate.

— Puterile dumneavoastră au fost destul de serios diminuate. Franctirorii şi ceilalţi s-ar putea aduna acum şi, împreună cu spahiii, v-ar putea da de furcă.

— Îi vom întâmpina cum se cuvine.

— Fireşte, se amestecă şi Hohenthal, care nu spusese nimic până acum. N-am putut să-ţi comunic că aştept întăriri de la Trouville. Am trimis doi soli îndată ce am aflat de sosirea călăreţilor şi cred că ajutoarele ne vor veni cel mult în cursul nopţii.

— Atunci n-avem de ce ne teme. Soarele a apus şi, peste un sfert de ceas, e întuneric.

Greifenklau plecă să dea ordinele cuvenite. Abia se întunecase, că se auziră salve dinspre locul de unde era aşteptat duşmanul. Veni vestea că spahiii încercaseră să se apropie de castel, dar se retraseră deîndată ce fu deschis focul asupra lor.

Încercară şi pe cealaltă parte, dar nici acolo nu le-a mers mai bine. Se mai auzeau, din când în când, împuşcături. Santinelele strânseră tot mai mult cercul, pentru a nu lăsa nici un spaţiu liber prin care ar fi putut pătrunde duşmanul. Spahiii nu se lăsară nici ei cu una cu două, iar când Greifenklau cercetă mai târziu terenul, se încredinţa că în afara cercului său se formase unul duşman, care-i făcea cu neputinţă scăparea.

16. Plutonierul Budincă

Era o noapte fără lună, totuşi pe câmp liber se putea vedea la câţiva paşi. În spatele satului se aflau câteva lanuri de cartofi şi mazăre, despărţite între ele printr-un răzor cu iarbă. Pe aici se strecurau cu mare băgare de seamă doi oameni.

Dinspre pădure se auzi o împuşcătură.

— Iarăşi! şopti unul dintre ei.

Cel dinainte se opri şi întoarse capul.

— E aşa cum spuneam eu: husarii noştri sunt încercuiţi.

— Tot aşa cred şi eu, domnule plutonier.

— Dar n-o să-mi strice ei planurile! Asta e limpede ca lumina zilei. Înainte!

Îşi urmară drumul până ajunseră la capătul răzorului care se învecina cu pădurea.

— Acuma pe stânga, în susul pădurii! porunci plutonierul.

Era scund şi gras, însă părea foarte agil.

Trecu puţin timp până ce pădurea făcu un cot, îndărătul căruia se pierdea un drum ce ducea la castei. Era acelaşi pe care venise colonelul Rallion cu trupele sale.

— Stai! ordonă bondocul. Apleacă-te!

Se auzea tropot de cai. Veneau doi oameni. Unul purta pe umeri o manta albă, iar celălalt era îmbrăcat în veşminte de culoare închisă şi ducea calul de căpăstru.

— Aici poţi încăleca, spuse cel în alb. Lanţul de santinele al afurisiţilor de nemţi e spre dreapta, aşa că aici nu vom putea fi observaţi. Ai ascuns bine scrisoarea? Asta e lucrul principal.

— În căptuşeala cizmei.

— La fel am făcut şi eu. Mac Mahon e dat dracului. Mi-a dat două scrisori cu acelaşi conţinut. Dacă una din ele nu

ajunge la ţintă, fiind nevoie să fie distrusă, cealaltă va trebui să ajungă în mâinile lui Bazaine. Crezi, deci, că vei mai găsi liber drumul la el?

— Cu siguranţă. Sunt convins că duşmanul va fi împins azi înapoi. Şi chiar dacă nu va fi aşa, ştiu eu să mă strecor.

— Tocmai de aceea ţi-am încredinţat dumitale una din scrisori. Cunoşti toate drumurile. Aşadar nu ştii dacă a reuşit să dispară colonelul Rallion?

— Nu, domnule colonel. Am fost atât de deştept să nu aştept sfârşitul luptei. Fireşte că n-aveam nici o bănuială că eraţi atât de aproape.

— Să n-ai nici o grijă! Dacă e prizonier, nemţii vor trebui să-i dea drumul. În zorii zilei voi ataca duşmanul, apoi îmi urmez călătoria, ca să predau scrisoarea. Acum noapte bună, domnule căpitan.

— Noapte bună, domnule colonel.

Călăreţul încălecă.

— Şi te ţii de făgăduială cu privire la fată? Mi-o vei preda?

— Ţi-am dat cuvântul. Pe domnişoara de Sainte-Marie n-o las eu să scape.

Cei doi spioni rămaseră tăcuţi câteva clipe.

— Drace! Pe individul ăla cred că-l cunosc, şopti grasul.

— Pe acela în alb?

— Nu. Vorbesc de celălalt. Îi zicea căpitan şi-l recunosc după glas. Aşadar, o scrisoare de la Mac Mahon către Bazaine! Frumos! Ascultă, tu rămâi aici! Dacă până în două ceasuri nu sunt înapoi, înseamnă că mi-au sucit gâtul. Atunci te întorci înapoi cum vei putea şi anunţi că în zorii zilei va începe dansul.

Se strecură ca un şarpe pe partea cealaltă a drumului. Se aciui iar după copaci şi coti la stânga, în direcţia castelului. În curând, zări un punct strălucitor înaintea sa.

„Ia te uită! Cine-o fi ursul ăla? se întrebă el. Santinelă?”

Se târî mai departe şi ajunse la câţiva paşi doar de omul

cu mantie albă. Ochii săi se obişnuiseră cu întunericul şi astfel văzu, după câtva timp, altă făptură, sprijinită de un copac.

„Ăsta-i neamţ! îşi zise el. Ia să văd dacă mă observă.”

Credea că trecuse prin lanţul de santinele, astfel că se ridică şi îşi urmă drumul în picioare. Ieşi din pădure, când deodată auzi înaintea sa:

— Stai! Cine-i acolo?

— Prieten.

— Parola!

— Fleacuri. De unde să ştiu eu ce parolă aveţi aici?

— Opreşte, altfel trag!

— Drace! Mă grăbesc, omule. Trebuie să mă duc la căpitanul de Hohenthal.

— Atunci, aşteaptă până vine să mă schimbe.

Bondocul văzu că n-are încotro. Rămase pe locul unde se afla, în timp ce celălalt ţinea carabina îndreptată asupra lui. În sfârşit veni schimbul şi santinela raportă:

— Domnule sergent, un spion! S-a strecurat pe acolo prin faţă şi susţine că trebuie să meargă la căpitanul Hohenthal.

— Bine, băiete! Cu asemenea indivizi nu facem multă judecată. Înainte, Anton!

Bondocul fu luat de umăr şi fu predat unui sergent-major.

— Un spion, domnule. Domnul căpitan von Greifenklau se va ocupa de el.

Când bondocul auzi numele, chiui de bucurie.

— Cum te numeşti, omule? îl întrebă sergentul-major.

— Budincă.

— Frumos nume! Şi de ce neam eşti?

— Budincă.

— Ce? Ei da, gras şi umflat cum eşti, nu e de mirare că te cheamă aşa. De unde eşti?

— Din Regatul Budincilor.

— I-ascultă omule, crezi cumva că eşti la iarmaroc? Aici e vorba de viaţă şi de moarte. Aşadar, de unde eşti?

— De unde v-am spus adineaori.

Sergentul-major trase o înjurătură şi se duse să raporteze. Doi oameni îl duceau pe prizonier după dânsul.

Ofiţerii prusaci se aflau în salon împreună cu locatarii castelului.

— Domnule căpitan, a fost prins un spion, raportă sergentul. Vorbeşte destul de bine nemţeşte, dar la toate întrebările mele răspunde în bătaie de joc.

— Adu-l aici!

Uşa se deschise şi cei doi soldaţi intrară cu prizonierul. Acesta se apropie repede de Greifenklau şi, luând poziţie, zise:

— Domnule căpitan, am onoarea să mă prezint ca spion. Am străbătut cu bine liniile franceze, dar am fost arestat de ai noştri.

— Schneffke! exclamă Greifenklau, surprins.

— Ordonaţi! Hieronymus Aurelius Schneffke, pictor de animale. Ca meserie de rezervă, plutonier în armata regală prusacă.

— Cum ai ajuns aici?

— Pe burtă.

Greifenklau râse şi se adresă sergentului:

— Nu, dragul meu, acesta nu-i spion. Puteţi pleca.

Cei trei ieşiră.

— Aşadar, de unde vii, dragă domnule plutonier?

— De la Trouville. Domnul căpitan Hohenthal a cerut întăriri, astfel că s-au trimis două escadroane de husari şi două companii de infanterie. Am ocupat Etain şi am luat-o înainte, împreună cu un camarad, care mă aşteaptă în pădure, până îl vestesc pe domnul căpitan de sosirea noastră şi primesc eventuale ordine.

— Ce curaj! Dar de unde ai costumul acesta?

— Un tăbăcar gras din Etain a fost nevoit să mi-l împrumute. Mi-e mult prea strâmt. Dar mai am de raportat

ceva foarte important.

— Dă-i drumul!

— O scrisoare de la Mac Mahon către Bazaine se află pe drum.

— De unde ştii asta?

— Am spionat. Una din scrisori se află acum în drum spre Metz, iar cealaltă e în căptuşeala cizmei colonelului care vă asediază.

Schneffke istorisi totul şi, la urmă, Greifenklau întrebă:

— Celuilalt îi spuneau căpitan?

— Da.

— N-o fi, cumva, bătrânul Richemonte? Îl cunoşti şi dumneata, nu?

— N-o să-l uit niciodată. L-am recunoscut după glas. La urmă i-a pus celuilalt condiţia s-o aresteze şi să i-o predea lui pe domnişoara de Sainte-Marie.

— O nouă ticăloşie, care nu le va reuşi, însă. Cine e comandantul dumitale?

— Maiorul Posicki.

— Ai avea curajul să te strecori înapoi?

— Cred că nu vor pune mâna pe mine.

— Spune-i maiorului să împresoare duşmanul încă din cursul nopţii. În zorii zilei voi ataca eu, astfel că spahiii se vor afla între două focuri. Ţi-e foame, sete?

— Nu, însă am o rugăminte. Înainte de a pleca, aş vrea să vorbesc cu domnul intendent Mélac.

— Aşa! N-am nimic împotrivă.

— Mulţumesc.

Făcu stânga împrejur şi, când fu jos, bătu la uşa lui Mélac. Intrând, Marie scoase un strigăt de bucurie şi-i căzu de gât, cu toate că bunicii ei erau de faţă.

Dincolo, în camera de zi, generalul Perret observă, zâmbind:

— Este extraordinar modul de organizare al armatei

prusace! Doctorii în filosofie devin căpitani, de asemenea şi comercianţii de vinuri, iar pictorul cel gras se transformă într-un plutonier în rezervă foarte folositor.

Cei doi ofiţeri schiţară un surâs.

Jos, la papa Mélac, discuţia lua o întorsătură foarte sentimentală. Marie şi Hieronymus se sorbeau din priviri, dar bătrânul administrator depăşise deja, de multişor, vârsta la care, de obicei, te poţi hrăni cu dragoste şi adăpa cu raze de lună.

— Deci, domnule Schneffke, pretinzi că o iubeşti pe Marie a noastră? întrebă el.

— Categoric!

— Ei, în cazul acesta îţi voi mărturisi că şi dumneata mi-ai plăcut din prima clipă. Numai că, acum, eşti soldat şi nu trebuie să mai acorzi importanţă problemelor dumitale personale.

— Nici nu fac asta. Aştept răbdător sfârşitul războiului. Abia atunci mă voi întoarce, s-o iau pe Marie. Îmi daţi acordul dumneavoastră, domnule Mélac?

— Da, fără doar şi poate.

Îşi strânseră mâinile.

Timpul trecea repede, pictorul era nevoit să se reîntoarcă de unde venise. Un subofiţer îl însoţi până la lanţul de santinele. Acolo, se ghemui la pământ, pregătit să-şi înceapă anevoioasa partidă de târâre. Nu ajunse, însă, prea departe, când i se păru că zăreşte, dinaintea sa, două puncte. Se dădu în lături şi aşteptă. Într-adevăr, o făptură omenească se strecură încet prin faţa lui. Punctele pe care le văzuse fuseseră, aşa cum bănuise, ochi omeneşti. Dar cine era? Prieten sau duşman? I se păru că omul purta pantaloni largi, după moda orientală. Ce trebuia să facă?

Hotărându-se repede, Schneffke se întoarse şi izbuti să se ia după celălalt, fără a fi observat de acesta. Străinul trecu pe lângă santinele, aşa că pictorul socoti nimerit să intervină.

Făcu un mic ocol, se lovi faţă în faţă cu celălalt şi, apucându-l de beregată, îl strânse atât de tare, încât omul nu putu scoate nici un strigăt.

— Pst! spuse, apoi zise: Camarade!

— Cine-i acolo? tresări santinela.

— Încetişor, încetişor… Am pus mâna pe un spion!

Ulanul veni mai aproape şi se aplecă, pentru a vedea mai bine.

— Doamne sfinte, iar bondocul…

— Ai vreo frânghie?

— O curea!

— Dă-o încoace! Îl legăm, apoi îl ducem la omul de gardă.

Prizonierul era un individ puternic, dar fusese luat prin surprindere. Fiind în primejdie să se înăbuşe, acceptă fără împotrivire să i se lege braţele.

— Aşa… cumetre… Acum, ridică-te! spuse Schneffke. Mergem la plimbare!

Îl ridică pe celălalt de la pământ şi plecară împreună.

— Mă iertaţi, domnule căpitan! raportă ceva mai târziu un sergent-major de la ulani. Un spion!

— Iar? întrebă Greifenklau.

— Da. Dar, de data aceasta, e unul adevărat. L-a prins plutonierul cel gras.

— Să intre.

Schneffke îşi aduse prizonierul.

Când Greifenklau îl privi cu mai multă atenţie, tresări surprins şi exclamă:

— Vrăjitorul!

La auzul acestui cuvânt, omul ridică ochii din pământ.

— Abu Hassan! mai zise Greifenklau.

— Domnule, mă cunoşti. Unde m-ai văzut?

— Asta n-are importanţă.

— Glasul tău îmi sună cunoscut. Trebuie să fi vorbit cu tine, cândva.

— Se poate. Ce faci aici?

— Sunt prizonierul tău. Ucide-mă!

— Adică, vrei să mori fără s-o fi revăzut pe Liama?

— Liama? Allah! Ce ştii tu de ea?

— Mult mai multe decât tine. Dar, spune-mi, cum ai ajuns aici?

— Am fost silit să vin, împreună cu spahiii.

— Aşa! Deci te afli împreună cu cei care ne-au încercuit?

— Da. Am fost înrolaţi, şi eu şi fratele meu.

— Saadi?

— De unde ştii?

— Povesteşte mai departe!

— Noi nu mai vrem să continuăm războiul. N-avem nici un chef să ne vărsăm sângele de dragul celor pe care-i urâm! Aşa că, în timp ce fratele meu stătea la pândă, eu am hotărât să aflu dacă duşmanul francezilor poate fi înduplecat să ne ofere ocrotire şi adăpost.

— Prin urmare nu eşti spion, ci doar dezertor?

— Da. Pot să-mi aduc fratele?

— Asta rămâne de văzut. Dacă ai fi spion, ar trebui să pun să te împuşte, dar vreau să te cred, deoarece te cunosc. Ai fost silit, deci, să-ţi părăseşti patria?

— Aş fi părăsit-o oricum, dar nu ca soldat.

— Încotro vroiai să mergi?

— Eu sunt Hassan, vrăjitorul…

— E şi fratele tău vrăjitor?

— Nu. Dar l-am luat cu mine ca să vadă…

— Ştiu ce vrei să spui, îl întrerupse Greifenklau. S-o vadă pe Marion, fiica Liamei.

— Domnule, de unde ştii toate astea?

— Cunosc gândurile tale. Cât timp trebuie să stea de santinelă fratele tău?

— Un ceas. După aceea îl schimb eu.

— Vino cu mine. Vreau să vezi pe cineva, în timp ce

Schneffke aştepta, Greifenklau îl duse pe Hassan pe un culoar, unde se opri la o uşă şi ascultă. Dinăuntru se auzi un glas de femeie.

— Intră aici! zise Greifenklau.

Deschise fără să bată la uşă şi-l împinse pe beduin în odaie. O clipă domni tăcerea, apoi răsună un ţipăt de surpriză.

— Liama! *Allah il Allah*. *Mohammed rasuhl Allah*. Tu eşti, Liama, chiar tu, în persoană!

— Hassan! strigă ea. Hassan!

După câtva timp, Greifenklau deschise din nou uşa şi-l anunţă:

— Hassan, vino! A trecut timpul.

— Domnule, fii milostiv! Mai lasă-mă puţin cu fiica Beni Aissa-ilor, să-mi povestească...

— O vei revedea chiar astăzi. Acum, vino!

Hassan se supuse.

— Aşadar, vrei să vii împreună cu fratele tău la noi? îl întrebă Greifenklau.

— Fireşte, dacă vei îngădui.

— Cum se numeşte colonelul tău?

— Parcoureur.

— Ce fel de om e?

— Toţi îl urăsc.

— Luptă şi el, împreună cu ceilalţi?

— Da, ca ostaş e foarte curajos.

— Asta e bine. Poate există un prilej să-l despărţiţi de ai săi şi să-l aduceţi încoace. Vrei să încerci? Am de vorbit cu dânsul.

— Domnule, mă primiţi la voi împreună cu fratele meu, dacă ţi-l aducem pe colonel?

— Vă primesc şi fără asta. Dar cum aveţi de gând să puneţi mâna pe el?

— E uşor. Face el însuşi rondul şi controlează santinelele.

Când vine, ţi-l aducem.

— Bine. Du-te acum şi ia-l pe fratele tău! Plutonier, du-l de unde l-ai luat. Este tot atât de spion ca şi dumneata.

— Hm! se minună Schneffke, în timp ce se depărta, împreună cu Hassan. Deci, spion nu-i! Atunci ce-i? A fost înrolat cu de-a sila. Nu-i de mirare că-şi părăseşte regimentul!

Când ajunseră la santinelă, Hassan îi şopti:

— Nu te mai întorci la castel?

— Nu. Trebuie să merg mai departe.

— Dincolo de paznici?

— Da.

— Nu trebuie să te mai furişezi ca mai înainte. Fratele meu te va lăsa să treci. Vino, urmează-mă!

— Preasfântul Michelangelo! Sper că nu încerci să mă duci de nas!

După aceste cuvinte, Hieronymus Aurelius Schneffke avu curajul să se încreadă în Hassan şi nu regretă deloc. Depăşi nestingherit rândul de santinele şi îşi întâlni camaradul în acelaşi loc unde se despărţiseră.

Trecuse aproape un ceas, când aceeaşi santinelă care avusese de-a face cu Bondocul şi, mai târziu, cu Abu Hassan, recunoscu doi oameni care veneau înspre dânsul. Primise dispoziţii, astfel că nu le ceru parola. Cei doi oameni târau după ei pe un al treilea, către castel. La intrare stătea Martin Tannert, care aşteptase cu încordare această clipă.

— Aţi reuşit? întrebă el.

— Da.

Prizonierul fu dus în camera de gardă.

În gură avea un căluş. Mâinile-i erau legate cu o frânghie, iar în jurul capului îi legaseră un turban. În rest, nu i se întâmplase nimic. Avea toate armele asupra sa. De-abia acum îi fură confiscate. Hassan şi Saadi intrară într-o cameră alăturată, pentru a nu se trăda, după care prizonierul fu

dezlegat. Colonelul Parcoureur respiră adânc, se uită de jur-împrejur şi blestemă.

— Unde mă aflu? întrebă dânsul.

— La castelul Malineau.

— Unde-s mizerabilii care au avut îndrăzneala să mă atace?

— Asta nu ne priveşte, domnule colonel. Pe noi ne interesează în mod special vizita pe care ne-o faceţi.

— Vizită? La dracu' cu vizita asta! Acest mod înjositor şi ticălos de-a profita de un soldat!

— Mă iertaţi, domnule colonel, zise sergentul-major. Domnul căpitan Greifenklau doreşte să vă vorbească. Vă rog să ne urmaţi!

Greifenklau îl primi politicos. Se mai aflau doi ofiţeri acolo.

— Domnule camarad, izbucni colonelul, la dumneavoastră, în Germania, obiceiul pământului cere să se răpească oameni?

— Nu prea. Aţi fost răpit? Înseamnă că tovarăşii dumitale nu pun prea mult preţ pe un prieten atât de serviabil. Altminteri, te-ar fi păzit mai bine.

— Domnule căpitan! se revoltă colonelul.

— Numai pe spioni şi pe troglodiţii cu care se aseamănă ştiu cum să-i trateze!

— Mă consideraţi spion?

— Ştiu şi eu? Ce-ai discutat dumneata cu Richemonte, privitor la domnişoara de Sainte-Marie?

Colonelul se schimbă la faţă.

— Nimic, absolut nimic.

— Unde se află acum căpitanul?

— Nu ştiu.

— Încearcă să-ţi aminteşti. Nu l-ai trimis la Metz cu o scrisoare către mareşalul Bazaine?

— De unde şi până unde?

— Sau, poate, ai chiar dumneata o astfel de scrisoare

pentru mareşal?

— Da la cine s-o am?

— De la Mac Mahon.

— Cum ai ajuns la această presupunere?

— N-are importanţă. Îmi dai cuvântul dumitale de onoare că nu ai la dumneata o astfel de scrisoare?

Colonelul tăcu.

— Bine, urmă Greifenklau, te afli, deci, în posesia scrisorii. Trebuie să mi-o predai.

— Asta n-aş face-o nici în ruptul capului.

— Atunci mă sileşti să pun să te percheziţioneze.

Sună şi apăru un soldat, căruia Greifenklau îi ordonă:

— Scoate cizmele domnului colonel! Domnia sa doreşte să se facă comod.

Francezul păli. Îşi dădea seama că Greifenklau era foarte bine informat.

Soldatul se apropie şi vru să-l descalţe, dar se alese cu o înjurătură:

— Pleacă, porcule! Dacă trebuie, o voi face singur.

Se descălţă, după care se aşeză călare pe scaunul său, cu spatele la nemţi.

— Ordonaţi, domnule căpitan.

Spunând acestea, soldatul ridică triumfător cizmele.

— Acolo este ascunsă o scrisoare. Cu siguranţă că se află în căptuşeală. Verifică!

Soldatul începu să desfacă căptuşeala cu briceagul, în prima cizmă nu găsi nimic, dar în cea de-a doua, află un pliculeţ.

Greifenklau îl deschise. Cuprindea o scrisoare împăturită de mai multe ori şi scrisă pe o foaie extrem de fină, semnată şi ştampilată de către generalul Mac Mahon. Conţinutul era următorul:

„Camarade!

Tocmai am primit planul de operaţii al mareşalului Palikao. El mă sfătuieşte ca printr-un marş de flanc să-ţi întind mâna prin Sedan şi Thionville. Pornesc deci din Châlons şi sper să te întâlnesc la Metz. Las în seama aprecierii şi priceperii dumitale dacă trebuie să-mi uşurezi prin câteva atacuri sarcina de a te găsi. Pentru siguranţă, am redactat o copie a acestei scrisori.

Mac Mahon."

Greifenklau împături scrisoarea şi o puse înapoi, în plic.

— Ei, domnule colonel, zise dânsul, recunoşti acum că ştiam bine ce spun?

— La dracu'! Nu-mi mai rămâne nimic altceva de făcut decât să-mi zbor creierii...

Greifenklau făcu semn soldaţilor să se îndepărteze, apoi i se adresă colonelului:

— Cruţă-te, domnule colonel, căci nu se ştie dacă împăratul dumitale nu va mai avea nevoie vreodată de serviciile unui oştean atât de brav. Deocamdată, fireşte, vei rămâne la noi, până la viitoare dispoziţii. Îţi voi da o cameră şi-ţi cer să-mi făgăduieşti că n-o vei părăsi fără permisiunea comandantului.

— Cine este acesta?

— Deocamdată, chiar eu. În curând, însă, locul îmi va fi luat de acest domn, von Hohenthal.

Hohenthal îl privi surprins.

— Acum, domnule colonel, te rog să mă urmezi!

Greifenklau îl conduse într-o odaie, unde-i dădu un soldat pentru serviciu şi pază, apoi se întoarse la camarazi.

— A fost vreo captură de soi? se interesă Hohenthal.

— Cred şi eu! Ia şi citeşte!

— Drace, e într-adevăr important. Scrisoarea trebuie să

ajungă îndată la Moltke. Cine o va duce?

— Eu însumi. N-aş vrea s-o încredinţez altcuiva.

— Foarte bine. Şi, aşa stând lucrurile, devin comandant în locul dumitale. Totuşi, nu înţeleg cum vei străpunge încercuirea…

— Mă voi strecura… O scot eu, cumva, la capăt…

— Vei călători singur?

— Nu, ci împreună cu sublocotenentul von Eschenrode.

— Iată o chestie care-mi va prii de minune! râse Fritz.

— Ce facem cu cei doi dezertori? se interesă Hohenthal.

— Nu trebuie să-i tratezi ca pe nişte prizonieri şi nici să-i supraveghezi în vreun fel. Ei vor fi cei mai vajnici ocrotitori ai doamnei Liama şi ai domnişoarei Marion. Îmi pare sincer rău că nu voi fi şi eu prezent în zori, când veţi lupta cu spahiii. Sunt absolut sigur, însă, că veţi fi învingători.

— Dar cât trebuie să rămânem aici?

— Din câte am aflat, planurile lui Mac Mahon vizează Etain şi împrejurimile. Castelul Malineau a devenit, după cum bănuiam, de altfel, un punct strategic important şi trebuie să-l păstrăm sub ocupaţie. Voi expune toate astea superiorilor noştri.

— Aşa să fie! Când pleci?

— Într-o jumătate de oră.

— Du-te să-ţi iei la revedere de la doamne.

— N-am de gând să le tulbur odihna. Ce-am avut să ne spunem, ne-am spus. Iar acum suntem, înainte de toate, soldaţi!

17. În atelierele istoriei

Cu puţin înainte de scurgerea unui ceas s-au adunat în faţa castelului două şiruri de ulani. Toate acestea s-au petrecut într-o linişte deplină. Dar, foarte curând după aceea, au şi început să răsune strigătele santinelelor franceze. Tăcerea nopţii era străpunsă de împuşcături, blesteme şi comenzi de tot felul. Nemţii ocupaseră drumul, înaintând înspre sat. Considerându-se în siguranţă, duşmanii lăsaseră căile nebaricadate, astfel încât călăreţii au putut înainta fără nici o problemă, traversând regiunea. La un moment dat, Greifenklau le-a poruncit să se întoarcă. Goneau printre francezii zăpăciţi, care nu puteau înţelege această manevră. S-au întors la castel fără a fi pierdut nici măcar un om.

Doar Greifenklau şi Fritz au rămas, conform planului, de partea cealaltă a satului. Şi, pe urmă, au purces mai departe. Chiar înainte de a ajunge la Etain, s-au întâlnit cu maiorul Posicki. Greifenklau îi raportă situaţia de la Malineau, după care au călărit mai departe, toată noaptea.

Ajunşi dimineaţa la Trouville, au aflat că acolo tocmai se câştigase o bătălie, faimoasa bătălie de la Vionville-Mars la Tour. Între timp, trupele înaintaseră considerabil. Totuşi, Greifenklau reuşi să ajungă la Saint-Marcel, al treilea corp de armată, pe al cărui comandant izbuti a-l convinge să trimită o trupă destul de puternică la Etain.

Acolo află unde se găsea marele stat-major, şi cam pe la ora prânzului se afla deja la destinaţie. Le explică misiunea foarte importantă care îl adusese până aici şi fu anunţat imediat superiorilor. Nici nu pătrunse bine în anticameră că şi fu adus acolo un om, îmbrăcat în civil, ce purta la mână semnul Convenţiei de la Geneva, şi anume, banderola cu cruce roşie. Greifenklau îl recunoscu deîndată. Se apropie de

ofiţerul ce-l însoţea pe civil, întrebându-l:

— Domnule căpitan, vă rog, unde aţi fost cu acest om?

— Înăuntru! răspunse acesta scurt şi arătă spre biroul lui Moltke.

— Cine este?

— L-am prins fâţâindu-se prin împrejurimi şi ne-a dat de bănuit, dar a izbutit să se legitimeze. Va fi eliberat.

— Cum se numeşte?

— Baublanc din Soissons.

— Minciună! Nu-i daţi drumul! Supravegheaţi-l atent şi aşteptaţi până voi fi primit înăuntru.

— Îl cunoaşteţi de undeva?

— Cât se poate de bine!

— *Impossible!* interveni civilul, pălind.

Căpitanul îl privi, mirat.

— La naiba! spuse el. V-a înţeles?

— Bineînţeles. Vorbeşte germana ca mine şi ca dumneata.

— Nouă ne-a spus că nu înţelege nici un cuvânt. Domnule căpitan, vi se face semn! Voi aştepta!

Când Greifenklau intră la marele strateg, acesta stătea aplecat asupra unei mese ticsite cu hărţi. Răspunse la salutul ofiţerului cu o plecăciune uşoară a capului.

— Ceva important?

— Cred că da. Priviţi.

Căpitanul puse scrisoarea pe masă.

Moltke citi, dar fără ca faţa-i să-şi schimbe vreo clipă expresia de indiferenţă.

— Cum a ajuns asta în mâinile dumitale?

Greifenklau raportă pe scurt întâmplarea.

— Şi zici că acel căpitan Richemonte posedă dublura acestei scrisori?

— Da.

— Se pare că a izbutit deja să o înmâneze, sau, cel puţin, nu a fost prins până acum. Domnule căpitan, îţi suntem foarte

recunoscători, îţi promitem că nu vei fi uitat. Acum ai de gând să te întorci la trupa dumitale?

— Fireşte.

Moltke îşi plecă iarăşi scurt fruntea înaltă, aruncând o privire binevoitoare tânărului ofiţer, după care se apleacă iarăşi asupra hârtiilor.

Greifenklau mai lovi o dată din pinteni.

— Mai e ceva, domnule căpitan?

— Vă rog să-mi permiteţi o observaţie...

— Vorbeşte!

— Am văzut ieşind de aici un om care, din câte am putut afla, se numeşte Baublanc.

— Şi?

— Am înţeles că urmează a i se da drumul. Mi-am permis, însă, a-l ruga pe căpitan să aştepte cu dânsul în anticameră. Acest om nu e nimeni altul decât contele Rallion, al cărui fiu a fost colonel la cuirasierii de gardă.

Trăsăturile aspre ale marelui tăcut tresăriră o clipă, iar Greifenklau înţelese că această veste făcuse o impresie foarte puternică asupra şefului marelui stat major.

— Îl cunoşti?

— Ca pe mine însumi!

— Chemaţi-l înapoi!

Greifenklau deschise uşa şi-l chemă pe căpitan, împreună cu prizonierul. Obraznic, Rallion, încercă să nege. De-abia când Greifenklau aduse vorba despre cicatricea de la mână, aceea pe care i-o pricinuise Fritz în ruinele mănăstirii, renunţă să mai mintă, prăbuşindu-se total.

Puţin timp după aceea, Greifenklau şi Fritz părăseau sediul Marelui Stat Major, cu satisfacţia imensă că unul dintre cei mai mari ticăloşi şi cei mai fără de inimă duşmani ai familiei lor se afla, în sfârşit, arestat. Cei doi prieteni nedespărţiţi călăreau acum tăcuţi prin câmpul de luptă. Erau mândri de victoria germană şi totuşi, jertfa de sânge pe care

o adusese aici două popoare ambiţiei unui singur om la pecetluia buzele. Dădură pinteni cailor, pentru a depăşi cât se poate de repede câmpia însângerată.

În urma luptelor, totul fusese distrus. Pământul era acoperit cu cadavre, prieteni şi duşmani, încremeniţi alături pentru vecie. Armele străluceau sinistru în bătaia soarelui, dar mâinile celor care le purtaseră erau reci şi închircite în moarte. Uniformele morţilor păreau, de la înălţimea colinelor, maci roşii, ori flori albastre de secară. Între ele, zăceau mormane de cai, din când în când puteai zări şi câte o căruţă răsturnată. Priveliştea era mai înfiorătoare şi mai tristă decât la Magenta, Solferino şi chiar Sadowa. Iar în sate, cei doi călăreţi au avut parte de imagini şi mai cutremurătoare...

Aşa au ajuns până la Hanonville. Acolo se afla corpul de gardă, iar cei doi ofiţeri s-au putut întâlni, în sfârşit, cu ai lor. Greifenklau găsi imediat escadronul pe care-l comandase înainte.

În vreme ce stătea de vorbă cu cel ce-l înlocuise, nu băgă de seamă cum acesta îl conduce prin tabără, spre un cort mare, unde medici şi infirmieri îşi făceau datoria. Abia când ajunseră acolo, el ridică privirea şi văzu un bătrân cu pletele şi barba albe, ocupat cu bandajarea braţului unui rănit, ce zăcea întins la pământ. Surprins, se opri. Cu paşi repezi îşi urmă drumul, fără a mai da vreo atenţie însoţitorului său, care rămăsese în urmă, surâzând.

Într-adevăr, nu se înşelase, cu braţele întinse, alergă înspre bătrân.

— Bunicule!

La auzul acestei interpelări, Hugo von Greifenklau ridică surprins capul.

— Bunicule, ce cauţi dumneata aici, cum de ţi-au dat drumul ceilalţi să pleci singur?

— Nu sunt singur, suntem cu toţii, în afară de mama ta, care n-ar fi putut rezista atmosferei de aici.

— Toţi? Aşadar şi tata? Şi Emma?

— Da. Şi încă cineva: cele două surori, Nanon şi Madelon, apoi domnul Deephill, care n-a vrut să-şi lase fetele singure. Stai niţel că-i aduc.

— Sunt aici, chiar aici?

— Dar unde altundeva? Am fost sprijiniţi în proiectul nostru imediat, mândrele nume Blücher şi Waterloo nu şi-au pierdut nici azi rezonanţa la Berlin!

Cu un elan tineresc se întoarse în lazaret, în timp ce Richard aştepta uluit afară.

Şi-au strâns mâinile şi s-au îmbrăţişat. Uscăţiv, cărunt, dar cu spatele drept, stătea Gebhard von Greifenklau, dinaintea fiului său, care-l eliberase din îngrozitoarea temniţă a Ortryului. Doar privirea-i adâncă, niţel întunecată, mai amintea de anii oribili ai suferinţelor sale subpământene. Mâna îi era mai puţin puternică decât odinioară, dar un surâs fericit îi poposea pe buzele subţiri, în timp ce-şi privea odrasla.

— Fiul meu! Dragul meu fiu! repeta întruna.

— Tată!

Emoţionat, Richard se aplecă peste mâna veştejită şi o sărută cu evlavie.

— Fritz!

Nanon alergă în întâmpinarea fostului culegător de plante, care o îmbrăţişa din inimă, sărutând-o.

— Cât despre mine, fu de părere mister Deephill-Bas-Montagne, se pare că nu merit nici măcar un cuvinţel de salut, domnule... von Eschenrode!

— Cum de nu, imediat! strigă Fritz, între două sărutări.

Greifenklau, tatăl şi bunicul, împreună cu Emma, plecară în tabără. Abia apucară să se aşeze, când un ofiţer de ordonanţă anunţă că sosise o doamnă, care caută acel regiment de câteva zile, pentru a da de vreun membru al familiei Greifenklau.

— De unde vine? întrebă Richard.

— De la Paris.

— Adică o franţuzoaică ne caută pe noi pe câmpurile de luptă?

— De fapt, nu vine de-a dreptul de la Paris, ci din Berlin, unde v-a căutat în zadar.

— Ciudat. Cum o cheamă?

— Agnes Mascaret.

— N-o cunosc. Dar, să poftească!

Fiica „regelui cârpelor” intră. Purta doliu, era foarte palidă şi slăbită şi salută aproape cu umilinţă.

— Luaţi loc! zise Richard.

— Trebuie să vă mulţumesc, domnule, spuse ea, tristă şi cu voce joasă. Probabil habar n-aveţi ce m-aduce la dumneavoastră!

— Voi afla. Aşa că, vă rog, aşezaţi-vă!

Şi, pentru a o încuraja, bătrânul Greifenklau adăugă:

— Aud că veniţi tocmai de la Berlin...

— Da. Am fost acolo pentru a vă căuta.

— Este vorba, într-adevăr, de ceva atât de grav şi de urgent, încât a trebuit să faceţi un asemenea efort şi să vă expuneţi atâtor pericole?

Tânăra se aşeză şi întrebă cu sfială:

— Nu ştiu dacă ofiţerul care a avut bunătatea să mă aducă la dumneavoastră v-a spus şi numele meu...

— Da. Vă numiţi Agnes Mascaret.

— Şi acest nume nu vă spune nimic?

— Absolut nimic.

— La Paris îl cunosc toţi. Tatăl meu a fost negustor şi fusese supranumit „regele cârpelor”. Ştiu că nu se cuvine ca fata unui comerciant de cârpe...

— Vă rog! spuse Richard. Nici o meserie din lume nu este ruşinoasă. Şi-apoi, purtaţi doliu... şi spuneţi că tatăl dumneavoastră era negustor de cârpe... deci nu mai este? A

murit?

— Da. Acum câtva timp, în Algeria, unde plecase cu mine, în interes de afaceri. A fost ucis.

— Ucis?!

— Da. De doi ticăloşi pe care poliţia îi caută de multă vreme. Unul e cunoscut sub numele de Moş Secret, iar celuilalt i se zice Grigaut şi e de meserie saltimbanc.

— Drace! exclamă Richard. Iarăşi ăştia doi!

— Deci, pe aceştia îi cunoaşteţi?

— Fireşte. Nu mai departe de ieri am vorbit despre dânşii. Au fost prinşi, până în cele din urmă. Moş Secret se află în închisoare, la Metz, iar pe celălalt l-am transportat eu însumi peste frontieră, în Germania. Autorităţile din Berlin îl cercetează şi se pare că a făcut mărturisiri importante.

Agnes Mascaret îşi împreună mâinile:

— Care vasăzică, tot i-a ajuns soarta! Aceştia doi l-au ucis pe tata, în vreme ce eu mă aflam într-o odaie alăturată. Înainte de a se stinge, părintele meu a avut doar răgazul să-mi spună că numele său nu e Mascaret, şi să cercetez casa de bani. Acolo am găsit două scrisori şi o spovedanie a tatei, care vă priveşte pe dumneavoastră.

— Pe noi? întrebă Richard. Cum aşa?

— Una din scrisori era scrisă de contele Rallion, iar cealaltă, de un anume căpitan Richemonte, şi amândouă dovedesc că numiţii intenţionau să cumpere proprietatea familiei Greifenklau, cu ajutorul unui mijlocitor din Berlin.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă bătrânul Hugo.

— Staţi să vedeţi! urmă Agnes. După ce preţul avea să fie plătit, suma urma să fie furată şi împărţită între cei doi. Dar nu s-a întâmplat aşa, căci acela care a furat banii nu i-a mai dat celorlalţi, înşelându-i pur şi simplu. Numele său era... George de Lormelle.

Bătrânul Hugo von Greifenklau îşi trecu mâna prin păr şi murmură, dus pe gânduri:

— Acestea sunt amintiri tragice. O mârşăvie pe care am plătit-o cu viaţa soţiei mele. Biata Margot!

— Totuşi, duduie, nu înţeleg, până la urmă, ce legătură aveţi dumneavoastră cu întâmplările acestea… zise Richard.

— Vedeţi că… tatăl meu a fost acel… George de Lormelle!

Bătrânul Greifenklau sări ca ars şi strigă:

— Ce? Tatăl dumitale a fost hoţul?

— Da, răspunse ea, printre lacrimi.

— Mi-a furat averea, zise el încet, cu voce răguşită, şi mi-a ucis, în felul acesta, soţia. L-am blestemat atâta în toţi anii ăştia şi…

Emma îl opri cu un ton implorator:

— Bunicule, George de Lormelle e mort şi ea e nevinovată.

— Nevinovată! Oh, copila mea, nu-ţi doresc să afli vreodată ce înseamnă a pierde tot ce ai mai scump pe lume! … Dar ai dreptate, ea e nevinovată şi nu vreau s-o îndurerez…

— Vorbeşte mai departe! o îndemnă Richard.

Ea îşi dădu osteneala să-şi stăpânească plânsul şi urmă:

— Am citit spovedania tatei şi cele două scrisori. Mi-am dat seama că… o, Doamne!… era un hoţ şi că tot ce are nu-i aparţine, şi nici mie. Toată averea pe care a lăsat-o e proprietatea familiei Greifenklau. Trebuie şi vreau să v-o înapoiez.

— Asta e o lovitură grea pentru dumneata, zise Emma, cu milă.

— Că trebuie să dau averea înapoi şi că voi rămâne săracă, asta nu mă îndurerează. Dar faptul că tata era hoţ, mi-a sfâşiat inima.

— Da, înţeleg ce e în sufletul dumitale, domnişoară, zise Richard. Dar, linişteşte-te. Uite, mâna mea! Ţi-o întind în numele tuturor rudelor mele şi te asigur că faptele tatălui dumitale n-au lăsat să cadă nici o umbră asupră-ţi.

— O, domnule, de la moartea tatălui meu, aceasta e cea dintâi rază care luminează în întunericul vieţii mele. Eram disperată. Şi simţeam că trebuie să fac totul pentru a vă putea înapoia ceea ce de drept vă aparţine. Războiul bătea la uşă şi mă întrebam ce va fi... Am procedat cum socoteam mai bine. Am vândut cuiva afacerea şi tot ceea ce posedam. Suma rezultată şi banii numerar lăsaţi de tata i-am prefăcut în cecuri la Berlin şi am pornit să cutreier Germania, în căutarea dumneavoastră. Acum v-am găsit, în sfârşit. Lua-ţi-le...

Îi întinse bătrânului un portvizit, dar acesta refuză să-l ia.

— Vă rog, îl imploră fata cu ochii în lacrimi, doar e al dumneavoastră.

Mişcat, bătrânul îi cuprinse mâinile şi zise:

— Domnişoară, regret nespus nenorocirea care s-a abătut asupra dumneavoastră şi vreau să vă asigur încă o dată că vă considerăm nevinovată, în ceea ce priveşte banii... Gebhard, Richard... ce părere aveţi voi?

— Nu-i vom primi, zise Richard, îi vom depune, însă, într-un loc sigur. Îndată ce se va sfârşi războiul şi vor veni iar vremuri liniştite, vom examina cu mai multă atenţie problema. Bunicule, tată, nu sunteţi şi voi de aceeaşi părere?

Cei doi dădură din cap afirmativ.

— Nu vă pot contrazice acum, zise Agnes. Totuşi, plec mângâiată. M-aţi iertat şi, de asemenea, şi pe tata.

Vru să plece, dar Emma o reţinu:

— Nu poţi pleca aşa, pur şi simplu. Îţi propun să rămâi la noi şi să ne ajuţi în ceea ce facem. În felul, acesta, poate, vei izbuti să-ţi linişteşti conştiinţa şi îţi vei despovăra sufletul.

— Nu mă aşteptam să găsesc atâta generozitate tocmai la aceia faţă de care suntem atât de vinovaţi. Vă mulţumesc din suflet.

Încă de a doua zi, Agnes se dedică noii ei meserii, iar aceasta fusese tocmai ziua cea grea a luptei de la Gravelotte

şi Saint-Privat.

Zarurile au fost aruncate şi, din nou, ele s-au arătat favorabile nemţilor. Corpurile de armată ale lui Bazaine au fost izgonite din nou la Metz şi acolo, încercuite complet. La întâi septembrie, francezii au încercat să atace, dar au fost înfrânţi de întâiul corp de armată prusac şi de divizia Kummer, condusă de generalul von Mantenffel, în bătălia de la Noiseville.

În jurul Metzului nu au mai avut loc decât încăierări mărunte ce au dus, în cele din urmă, la cucerirea oraşului de către inamic.

Rezultatul, însă, era zguduitor: trei mareşali, cincizeci de generali, 6.000 de ofiţeri, 153.000 de oameni şi 20.000 de soldaţi, internaţi prin diverse lazarete, au fost nevoiţi să se predea. În cetate s-a găsit, de asemenea, foarte mult armament. Înainte de toate astea, căzuse şi Sedanul. În timpul bătăliei sângeroase de la Metz, Mac Mahon, al cărui corp de armată fusese învins la Worth se retrăsese, împreună cu oştenii lui Failly la Châlons, unde urma să-l întâlnească şi pe Bazaine. Acesta fiind însă reţinut la Metz, Mac Mahon trebuia să-l contacteze la Sedan şi Thionville, printr-un marş al flancurilor.

Acest plan era extrem de îndrăzneţ şi putea fi dus la îndeplinire numai profitând de neatenţia nemţilor. În caz de nereuşită, se risca nu numai o grea înfrângere, dar şi completa distrugere a armatei lui Mac Mahon.

După lupta de la Gravelotte, din prima armată germană s-au retras corpurile de gardă al patrulea şi al doisprezecelea, pentru a se reunifica cu o altă armată germană, aflată sub comanda Kronprinţului de Saxonia, von Sachsen. Aceasta urmărea acelaşi ţel cu armata comandată de Kronprinţul Prusiei: prin Verdun la Châlons şi apoi spre Toul.

De fapt, la Châlons era prevăzută o bătălie, mai ales că

doar la două mile distanţă se afla un lagăr foarte bine întărit.

Când cei doi conducători ai armatelor sus-numite au aflat că strada spre Paris fusese abandonată, au schimbat imediat planurile, deducând că Mac Mahon mărşăluia spre Stanay şi La Chène. Vroia să îndeplinească ceea ce scrisese în epistola interceptată de Richard von Greifenklau.

Fără a ezita, cei doi comandanţi au modificat direcţia armatelor, pentru a putea ajunge înaintea duşmanului la destinaţie. Această hotărâre precipitată şi îndeplinirea ei fără zăbavă s-a soldat cu un rezultat excepţional al armatei germane şi al capilor ei.

Realizarea planului de luptă duşman putea fi apreciată ca zadarnică. Încă din seara de 31 august nemţii îşi încercuiseră duşmanul, nedându-i astfel posibilitatea de a se salva, trecând în Belgia. Corpul de armată primise ordinul să ocupe drumul de la Sedan spre La Chapelle, ce ducea către graniţa belgiană.

În dimineaţa de întâi septembrie o ceaţă deasă plutea asupra Maasului, împiedicând vederea. Totuşi, lupta începu.

Şi, din nou, destinul fu de partea nemţilor. Spre prânz, armata franceză era zăpăcită şi derutată. Lipsiţi de orice speranţă de a fi salvaţi, francezii au început a se preda cu miile, iar alţii fugeau dezorganizaţi spre Sedan şi se ciocneau cu cei ce veneau dintr-acolo, alungaţi la rândul lor. Imediat după începerea luptei, Mac Mahon fu rănit, dar nici urmaşul său nu reuşi să atragă norocul de partea franceză.

Numai la Danzy şi Balan se remarcaseră două corpuri ceva mai agresive, dar un asalt al nemţilor fu, şi de data aceasta, hotărâtor.

Într-una dintre bătălii, garda prusacă a înaintat prin Bois de Garenne şi Câmpia Gironnei. Aici se afla şi Richard von Greifenklau, care deţinea comanda regimentului, superiorii săi fiind răniţi.

Puţin înainte de încăierarea decisivă, francezii au opus o

rezistenţă disperată. Una din bateriile lor îi căsăpea pe nemţi. Precedată de două batalioane de infanterie şi urmată de un batalion de zuavi, aceasta copleşise inamicul. Corpul de gardă al ulanilor primi însărcinarea să nimicească bateria. Greifenklau comanda atacul. Ştia că lupta era decisivă, dar chipul îi era la fel de impasibil ca de obicei. Ridică sabia. Regimentul se puse în mişcare. Mai întâi la pas, după aceea la trap, apoi la galop. Aşa s-au năpustit asupra duşmanului. Francezii cădeau seceraţi, dar în locul celor căzuţi apăreau mereu alţii. Cu lancea, sabia şi baioneta, nemţii au înfrânt cele două batalioane de infanterie ale francezilor. După care a intrat în luptă batalionul de zuavi.

— Înainte! strigă Greifenklau.

Ai săi îl urmară. Duşmanul îi lăsă să se apropie şi de-abia după aceea începu să tragă. Câte-un cal se prăbuşea, câte-un altul galopa cu şaua goală, înaintând printre ţintaşi.

Războiul continua cu o furie sălbatică. Câmpurile de bătălie erau acoperite cu mii de morţi şi de răniţi.

Într-una din lupte, Greifenklau fu atins de un glonte la braţul stâng, dar aproape că nici nu băgă de seamă. Strunindu-şi calul, sări printre francezi, fără a mai privi în urmă. Dar toţi ai lui se aflau îndărătul său, iar Fritz, chiar alături de dânsul.

Baionetele şi săbiile îşi spuneau cuvântul, rândurile zuavilor se răreau; totuşi, aceştia se apărau cu vitejie. Lupta se dădea acum corp la corp. Cei mai mulţi dintre ofiţerii zuavilor căzuseră sau erau răniţi. Nu departe de Fritz, un căpitan izbea nebuneşte cu sabia. Oricine îndrăznea să se apropie, era pierdut. Chipul îi era înnegrit de pulbere şi de-abia i se puteau recunoaşte trăsăturile.

— Drace! strigă Fritz, văzând cum unul dintre cei mai buni ulani ai săi se prăbuşise de pe cal. Îşi îndemnă armăsarul spre primejdiosul adversar şi ridică sabia să lovească, dar

căpitanul, care părea că vede şi cu spatele, pară lovitura. Sabia sa îl atinse pe Fritz, dar alunecă în jos, de-a lungul tecii.

Greifenklau sări şi dânsul asupra căpitanului de zuavi. Tocmai în clipa când Fritz vru să lovească din nou şi se părea că are toate şansele de partea sa, îl auzi pe Greifenklau:

— Pentru numele lui Dumnezeu, Fritz! Opreşte! E fratele tău!

Cu o lovitură, abătu în lături sabia lui Fritz, dar înainte de asta, tăişul ei atinse, totuşi, umărul francezului. Acesta, la rându-i, ridică braţul, pregătindu-se pentru o contralovitură. Trebuia să nimerească!

La strigătul lui Richard, Fritz lăsă sabia jos, privindu-şi adversarul în faţă

— Stai! strigă Greifenklau, din nou. Conte Caligny, e fratele dumitale!

— Fratele meu? îngăimă Caligny.

— Da, propriul dumitale frate.

Rezistenţa zuavilor fu, până la urmă, înfrântă. Fugeau în dezordine. Ulanii îi urmăreau, ajungând, însă, în bătaia focului unei baterii duşmane laterale. Greifenklau ordonă retragerea.

Regimentul îşi îndeplinise misiunea într-un mod strălucit. Învinsese trei batalioane şi redusese la tăcere o baterie întreagă. Pierderile fuseseră, însă, enorme.

Fritz îl ţinea pe căpitan de mână:

— Frate, trebuie să mergi cu mine, spuse el, simplu.

— Nu pot, sunt ofiţer francez.

— Şi îţi închipui că te voi lăsa să pleci?

— Trebuie... Mai am sabia...

— Aş! Ia priveşte în juru-ţi! Zuavii tăi au luat-o la sănătoasa. Eşti prizonierul meu. Aţi fost complet încercuiţi.

Caligny privi întunecat în urma fugarilor.

— Şi-apoi, eşti rănit, urmă Fritz. Ne vom lăsa bandajaţi colo jos, în vale. Pe mine mă va pansa o domnişoară pe nume Nanon, iar pe tine... Madelon.

— Mii de draci! Madelon? E aici?

— Da, domnule frate. Ca infirmieră. Ei, vezi, acum cred că ţi-a mai venit mintea la cap. Din partea mea, n-ai decât să-ţi păstrezi şi sabia…

Regimentul se înapoie. Generalul îi întâmpină şi-l felicită pe Richard.

— Bravo, domnule căpitan! A fost o lovitură de maestru, care va rămâne în analele istoriei.

Ordonă unui regiment de infanterie să înainteze pentru a ocupa ţinutul proaspăt cucerit, iar ulanii fură retraşi din bătaia focului.

Lupta fusese câştigată, iar rezistenţa duşmană întru totul înfrântă.

Soarele începea să apună. Strălucea roşu deasupra înălţimilor pentru a căror cucerire cursese atâta sânge.

Atenţia conducătorilor se îndrepta acum în totalitate asupra fortăreţei. Regele însărcinase un adjutant al generalului să se ocupe de prizonierii francezi, iar pentru a evalua cât mai bine situaţia, a călărit el însuşi până la bateria, de pe culmile Saint-Pierreului. Într-acolo trimiteau trupele subordonaţilor săi tot ceea ce confiscaseră în cursul luptei de la duşmani.

În sfârşit, pe la ora şase, câţiva călăreţi se îndreptară spre dealul unde se afla regele. Erau: adjutantul generalului, trimisul regelui şi generalul Reilly, primul aghiotant al împăratului Napoleon. Generalul Reilly îi înmâna regelui acea celebră declaraţie, prin care Napoleon îşi accepta înfrângerea:

„Monsieur mon frère!

N'avant pas pu mourir au milieu de mes troupes il ne me reste qu'à remettre mon épée entre les mains de votre Majesté. Je suis de votre Majesté le bon frère.

Napoléon.

Sedan, *le 1er Sept*. *1870*."

Asta însemna:

„*Pentru că nu mi-a fost dat să mor în mijlocul trupelor mele*, *nu-mi mai rămâne nimic altceva de făcut decât să-mi încredinţez sabia Maiestăţii Voastre*.

Napoleon."

La Cartierul general german nici nu se aflase încă faptul că Napoleon însuşi fusese capturat la Sedan. Regele împărtăşi această ştire apropiaţilor săi şi, în curând, ea fu aflată de toată lumea. Sute de mii de oameni fură cuprinşi de bucurie.

Se auzeau sunete de tobe şi trompete. Dintr-o colină într-alta se auzeau strigăte, al căror ecou prelung vibra deasupra câmpului de bătaie, înecat în sânge: „Doamne, pe Tine Te slăvim! Doamne, Ţie îţi mulţumim!"

Încetişor, începea să se însereze. Ţările germane îşi luaseră în sfârşit o revanşă pe care o aşteptau de secole. Noaptea aceea de la Sedan putea fi numită, fără nici o exagerare, *Noaptea biruinţei!* Von Moltke şi generalul Wimpffen, numit în locul lui Mac Mahon, puseseră deja la punct condiţiile capitulării francezilor. În dimineaţa următoare a avut loc o discuţie între Bismarck şi Napoleon, iar mai târziu, una între rege şi împărat. Telegrama lui Benedetti, „*Brusquez le roi*", căpătă acum un răspuns. La doi septembrie, pe la prânz, francezii depuseseră armele.

După ce Greifenklau se retrase cu ulanii săi, porni călare spre lazaret, împreună cu cei doi fraţi proaspăt regăsiţi.

Din toate părţile erau transportaţi răniţi şi toţi erau

ocupaţi până peste cap. Madelon, care şedea chiar la intrare, ridică privirea şi nu-şi crezu ochilor:

— Domnul Haller! exclamă ea, în cele din urmă.

— Ah, domnişoară Madelon, cine s-ar fi gândit să te întâlnesc tocmai aici! Atât de aproape de împărăţia morţii.

Greifenklau ridică mâna şi zise:

— Vă rog, dragii mei, să nu faceţi nici o confuzie! Acest domn nu se numeşte Haller, ci Eschenrode. El este fratele de atâta timp dispărut al sublocotenentului nostru Fritz von Eschenrode. Acum, însă, înainte de orice, să ne îngrijim de rănile noastre.

Toţi trei erau răniţi, se dovedi însă că rănile nu prezentau gravitate. Când, mai târziu, a sosit vestea prinderii împăratului, Greifenklau se afla deja în fruntea regimentului său din apropierea Douzyului. Ostaşii de aici au avut aceeaşi reacţie de bucurie.

Un batalion de infanterie trecea în marş pe acolo. Erau oameni înalţi, voinici, unul şi unul, însă, în flanc, mergea un omuleţ scund şi gras, avea grad de plutonier, iar în loc de cască sau chipiu purta capul acoperit cu o batistă roşie. Era rănit, dar cânta şi dânsul, din toată inima, împreună cu ceilalţi.

Însufleţirea cu care făcea asta şi contrastul dintre statura camarazilor săi şi scurtimea sa, îi făcu pe ulani să izbucnească în râs. Bondocul se opri din mers şi înainta spre aceştia:

— Omule, se răsti el la unul, ce te-a apucat? Îţi par cumva caraghios?

— Nu, dom' plutonier!

— Norocul dumitale!

Porni către ai săi dar, trecând prin faţa lui Greifenklau, se opri iarăşi:

— Sfântă Paletă! doctorul Mül... oh, pardon! Vroiam să spun, domnul căpitan von Greifenklau.

— Plutonier Schneffke!

— Ordonaţi! Hieronymus Aurelius Schneffke, pictor de artă şi de animale, în rezervă.

— Dar ce ai la cap?

— Din nebăgare de seamă, m-am ciocnit de o ghiulea de tun, care tocmai zbura pe lângă mine.

— Credeam că ai căzut.

— De obicei, când sunt în serviciu, nu cad. Ah, dar cine e ăsta? Tocmai mâzgălitorul din pădurea Tharandt. Salutare, stimabile! Dar cum de ai ajuns în uniformă de căpitan francez?

— Vezi cum te poţi înşela, râse Greifenklau. Spune-mi, dragă domnule plutonier, cum a ajuns Saul printre profeţi?

— Adică scurtul printre cei lungi?

— Da.

— Aveam de predat nişte scrisori şi, deoarece gâlceava asta nu se mai sfârşea, am intervenit şi eu puţin, ca să-i pun capăt mai repede.

— Ştii cum s-a sfârşit istoria de la Malineau?

— Am luat prizonieri trei sferturi dintre spahii. Pe Berteu acela, care alerga după Nanon, l-a luat dracu'.

— Şi femeile de la castel?

— Se aflau în perfectă stare atunci când am fost schimbaţi noi, adică după trei zile.

— Mulţumesc. Când te întorci?

— Mâine.

— Atunci treci niţel pe la lazaretul de colo, căpăţâna dumitale are nevoie de un pansament. Şi, afară de asta, vei întâlni vechi cunoştinţe!

18. Socoteala de pe urmă

În seara bătăliei era mare forfotă pe străzile Sedanului. Toate arterele principale erau pline cu trupe de tot soiul: cavalerie, infanterie şi chiar artilerie. Civili aproape nu se vedeau.

Astfel se făcu că un bărbat, care trecea încetişor de-a lungul unui şir de case, privi mai atent ca de obicei la un altul pe care-l întâlni şi care era şi el în civil. Trecuseră deja unul pe lângă altul, când cel dintâi se opri şi întoarse privirea.

— Pst! Dumneata, ăla! Opreşte-te un moment.

Astfel oprit, omul aşteptă ca celălalt să se apropie.

— Ce vrei de la mine? Mă cunoşti?

— Da. Numai că nu-ţi va face nici o plăcere să-ţi rostesc numele: Moş Secret!

— Câine afurisit! Ce vrei de la mine?

— N-avea nici o teamă! Ia priveşte încoace!

Îşi ridică marginea pălăriei, astfel că lumina lanternei îi căzu pe faţă.

— Drace! exclamă Moş Secret. Domnul căpitan! Ce căutaţi pe aici?

— Ai adăpost? Nu? Atunci vino cu mine!

— Încotro? întrebă Moş Secret, bănuitor.

— Nu-ţi vreau răul. Locuiesc la un ofiţer.

— Sunt în siguranţă acolo?

— La fel ca mine.

— Probabil că rămâneţi doar până mâine.

— Nu-i de ajuns atât, deocamdată?

Porniră împreună. Căpitanul Richemonte îl duse pe fostul cârciumar în curtea unei case nu prea mari şi-l îndrumă pe o scară îngustă de lemn, în sus.

— Încotro duce asta? întrebă Moş Secret.

— La o magazie de lemne. Rămâi aici până aprind o lumină.

În curând ţâşni o luminiţă, la care Moş Secret putu să vadă că se afla într-o încăpere mică de scânduri, ai cărei pereţi erau acoperiţi cu lemne, de foc până sus. În mijloc se afla un scăunel, iar într-un colţ o pătură.

— Aşa! spuse bătrânul căpitan. Eşti mulţumit?

— De! Multe de văzut nu prea sunt pe aici. Încăperea e destul de mică.

— Să stingem lumina, acum. Aşează-te dumneata pe scaun, iar eu voi sta pe pătură. Ţi-e foame?

— Ca după boală.

— Am aici printre lemne ceva mâncare şi pâine. O să ne ajungă la amândoi:

Scoase afară merindele şi făcu parte dreaptă.

— Interesantă întâlnire! spuse bătrânul, în vreme ce mânca.

— Mi se pare c-am auzit că erai închis la Metz.

— E adevărat.

— Care vasăzică ai evadat?

— Nu. Trebuiau duse nişte scrisori dincolo de cercul asediatorilor. O treabă cam primejdioasă. Am auzit de asta şi m-am oferit. Mi-au redat libertatea, cu condiţia să duc la destinaţie scrisorile.

— Şi ai izbutit?

— Numai pe jumătate. Nemţii m-au reperat şi s-au luat după mine. Atunci am început să arunc o scrisoare după alta, şi pe când ei le ridicau, eu am ajuns într-o pădure.

— Şi apoi?

— Apoi? Afurisită chestie! Dumitale îţi pot povesti. Am întâlnit un ţăran care conducea o căruţă dintr-alea de război. Am pus mâna pe căruţă şi pe hârtiile lui şi astfel am ajuns în apropiere de Stonne. Acolo au dat de mine nişte vânători de munte şi m-au silit să-i iau în căruţă.

— Încotro vroiai să te duci?

— La Douzay. Am acolo o rudă, care-mi datorează oarecare recunoştinţă şi care, desigur, m-ar fi ajutat.

— Dar se potrivesc hârtiile acestui scop?

— De minune. Ţăranul este şi el de prin ţinutul Mezières, aşa că trebuie să trec prin Sedan ca s-ajung acolo.

— Asta mi s-ar potrivi şi mie.

— În ce fel?

— Spune-mi mai întâi ce s-a întâmplat cu ţăranul căruia i-ai luat căruţa.

— L-am lichidat!

— Aşa! De-abia acum te recunosc, Moş Secret. Atunci când dumneata făceai pe recrutorul în cârciuma dumitale din Paris, nu ne-ar fi trecut prin gând ce început prost va avea acest război.

— Început? Eu cred că e sfârşitul.

— Să nu crezi asta! E rezultatul diferitelor împrejurări nenorocite, care i-au favorizat până acum pe nemţi. Dar Franţa posedă izvoare nesecate de resurse. Nenorocirea ne va uni şi ne va face puternici, ducându-ne astfel la succesul final.

— Ce-mi foloseşte mie asta?

— Un francez nu trebuie să vorbească aşa.

— Ah, eu nu mai sunt nimic, aşadar nici francez. Oricine mă poate culca la pământ. Vreau să mă duc la ruda mea; ăla va trebui să-mi procure bani, ca să pot pleca în America sau în Australia.

Căpitanul Richemonte nu socoti nimerit să spună că nici situaţia lui nu era mai roză.

— La ce ne folosesc banii, zise el, când viaţa ne e în primejdie!

— În primejdie?

— Da. Dacă mă găbuiesc nemţii, sunt pierdut, la fel ca dumneata.

— Dumneavoastră, domnule căpitan? Dumneavoastră, cu legăturile înalte ce le aveţi?

— La ce-mi pot folosi aceste legături înalte, acum când întregul imperiu se prăbuşeşte? Nu, Moş Secret, suntem reduşi la propriile noastre mijloace şi ar fi bine să ne ajutăm unul pe altul. Ia spune, mai ai căruţa aceea?

— S-a dus dracului! A fost ciuruită de gloanţe.

— Dar hârtiile?

— Sunt la mine în buzunar.

— Aşa că te vor lăsa să treci şi va fi uşor pentru dumneata să mă strecori şi pe mine.

— Am putea spune că sunteţi din satul meu şi aţi fost nevoit să urmaţi armata, cu cal şi trăsură, la fel ca mine. Aţi pierdut însă totul cu acest prilej, mai mult chiar decât mine, anume şi hârtiile.

— Aşa va merge. Trebuie neapărat să ies din Sedan.

— Dar ce v-a adus aici?

— Aveam să duc la Metz o scrisoare din partea mareşalului Mac Mahon, ceea ce am şi izbutit. Am căpătat răspuns, pe care l-am transmis mareşalului, după ce am scăpat de la nemţi. Ei încă nu încercuiseră complet Metzul. Am rămas cu armata, deoarece credeam că de data asta vom ieşi învingători. Acum sunt prins aici, în capcană. Dracu' să-i ia pe prusaci!

— Din partea mea, n-are decât! Dar ce facem acum? N-am putea ieşi chiar azi din oraş?

— Cu neputinţă! Nici un şoarece nu s-ar putea strecura!

— Atunci trebuie să avem răbdare. Dar suntem într-adevăr în siguranţă aici?

— Putem dormi liniştiţi!

Larma neobişnuită din stradă îi trezi dimineaţă de tot. Coborâră. Dar oraşul era complet încercuit şi nimeni nu-l putea părăsi.

Cei doi se retraseră astfel înapoi în ascunzătoarea lor.

Când ieşiră iar în stradă, spre amiază, aflară că oraşul se predase deja şi că necombatanţilor li se îngăduia să-l părăsească.

Hotărâră să încerce, deci. La ieşire, ofiţerul le ceru hârtiile, pe care Moş Secret le arătă şi spuse despre însoţitorul său aşa cum stabiliseră înainte. Li se dădu drumul cu uşurinţă.

După câtva timp de umblat ajunseră la Douzay, unde vărul lui Moş Secret se stabilise în urmă cu câţiva ani ca negustor de mărunţişuri.

Asasinul lui Mascaret cunoştea bine casa. Când deschise uşa odăii de locuit, cei doi se dădură speriaţi înapoi. Încăperea era plină de răniţi; fusese folosită ca lazaret.

În aceeaşi clipă ieşi pe uşa din faţa lor vărul lui Moş Secret. Văzându-l pe acesta, se sperie.

— Cerule! Tu aici? exclamă el. Te-au văzut?

— Numai ăştia de aici.

— Ai intrat înăuntru?

— Fireşte; doar până de curând era odaia ta de locuit.

— Ce? Şi prostul acela de ucenic stă acolo la uşă şi nu-ţi spune că mi-au transformai casa în spital? Dar dacă te recunoştea cineva? Ia stai că-i arăt eu lui!

Dădu băiatului o palmă zdravănă, apoi, răcorit, îi duse pe cei doi la etaj.

Casa avea la parter dugheana şi odaia de locuit. Deasupra erau două cămăruţe cu pereţi de scânduri; într-una din acestea îi duse negustorul pe oaspeţii săi.

— Aici locuiesc acum, spuse el. Războiul e o nenorocire, dar îmi aduce parale. Începând de ieri dimineaţă, am vândut aproape toată marfa. Cine-i domnul acesta?

— Un prieten al meu.

— Atunci te cunoaşte, şi-ţi cunoaşte şi... hm!... vreau să zic... problemele?

— Ştie că sunt căutat de poliţie.

— Dar cum ai cutezat să vii în ţinutul acesta?

— Pentru mine e la fel de primejdios pretutindeni. Trebuia să vin la tine pentru că am nevoie de bani. Fără bani nu pot merge mai departe.

— Îţi voi da ceea ce-mi prisoseşte. Încotro vrei să te duci?

— Spre America.

— Ai hârtii?

— Prietenul meu are legături de prim rang... Dar ce-i asta, drace?!

Exclamă după ce aruncase o privire pe fereastră.

— Sunt oamenii încartiruiţi la mine, îi explică vărul.

— Locuiesc aici?

— Da. E un căpitan german de la ulani cu rudele sale. Sunt şi ei bucuroşi că au un acoperământ sub cap. Odăile de jos sunt folosite ca lazaret, astfel că ei se mulţumesc cu amărâtele alea de cămăruţe.

Căpitanul Richemonte privi şi el pe fereastră şi întrebă, devenind palid:

— Vin într-adevăr aici, domnii aceia?

— Da, locuiesc în cămăruţa de alături.

— Nu trebuie să ne vadă, pentru nimic în lume. Ce-i de făcut?

— Sunt cunoscuţi de-ai dumneavoastră? întrebă Moş Secret.

— Cei mai mari duşmani ai mei!

— Drace! zise negustorul. Ăsta-i prost!

— Şi jos nu mai putem coborî, căci sunt doar la câţiva paşi. O ascunzătoare, o ascunzătoare! Nu există nici una pe aici?

— O încăpere strâmtă de tot, sub acoperiş.

— Repede acolo!

— Nu e nici o scară. Trebuie să vă căţăraţi cum puteţi.

Cei doi fugari se ajutară unul pe altul să urce în pod. Abia izbutiră, că dincolo începură să urce scara trei bărbaţi: bătrânul Greifenklau cu fiul şi nepotul.

Richard intră în odăiţa gazdei.

— M-a căutat cineva? întrebă el.

— Nu, domnule căpitan.

— Atunci du-te jos şi vezi să nu urce nimeni aici!

Negustorul ieşi. Richard se încredinţa că nu era nimeni pe aproape, apoi intrară cu toţii în odăiţa alăturată, deasupra căreia se aflau fugarii.

În încăpere se aflau trei mindire şi un scaun. Asta era tot mobilierul.

Hugo von Greifenklau se aşeză pe scaun, iar ceilalţi doi, pe mindire.

— Efortul a fost prea mare pentru bunicul, zise Richard. Toată ziua de ieri şi toată noaptea a lucrat fără întrerupere. Ar putea dormi câteva ceasuri.

— Da, m-aş odihni puţin, spuse bătrânul, dar de dormit nu pot. Copii, nici nu vă închipuiţi ce se petrece cu mine. Mă aflu iarăşi, aici, unde mi-am petrecut tinereţea.

Se apropie de ferestruică şi arătă afară.

— Pe acolo trece drumul spre Raucourt şi Chène, zise. Acolo am fredonat cântecul: „*Ma chérie est la belle Madeleine*”. Pe dincolo e calea către ferma „Jeannette”, unde l-am spionat pe marele Napoleon. Şi aici, în dreapta, e şoseaua ce duce spre Bouillon, unde... Ah, caseta, caseta de război!... Vreau să mă concentrez... trebuie să mă concentrez! Oh, Dumnezeule, cred că-mi voi putea aminti.

Îşi încleştă mâinile de pervazul ferestrei şi privi ţinta afară. Buzele îi tremurau şi chipul său brăzdat oglindea furtuna lăuntrică.

— Acolo e drumul spre Bouillon. Am rămas peste noapte în cârciumă. Apoi, de-a lungul apei, pe lângă copaci şi coliba cărbunarului, spre văgăună. Acolo l-a ucis Richemonte pe baronul Reillac. Iar noi am săpat, am săpat, am scos afară caseta... şi am dus-o... o, Dumnezeule, acum ştiu! Aşa a fost! În sfârşit, în sfârşit, ştiu tot ce s-a întâmplat atunci. Ascultaţi,

copii, trebuie să vă povestesc.

Şi povesti cuvânt cu cuvânt ceea ce se întâmplase atunci, de mult. Ca prin minune, îşi amintea de fiecare amănunt şi descria cu atâta exactitate locul unde îngropase caseta pentru a doua oară, de parcă abia ieri ar fi isprăvit treaba asta.

— Trebuie să mergem neapărat acolo, spuse dânsul la sfârşit. Astăzi sau mâine, sau când o fi, dar curând, cât mai curând!

Gebhard von Greifenklau clătină din cap, dus pe gânduri.

— Cum aş mai vrea să-l am în mână pe ticălosul de Richemonte! Ah, de l-aş putea dibui! Copii, nu ştiu ce-i cu mine... am făcut un efort prea mare. Lăsaţi-mă să mă odihnesc. Trebuie să dorm, după aceea ne vom duce să căutăm caseta... caseta... caseta!

Se ridică de pe scaun şi se întinse pe unul din mindire.

Gebhard clătină iar din cap, ca şi cum ar fi avut ceva împotrivă, însă Richard îl opri:

— Lasă-l, tată! Are nevoie de somn! Avem timp destul de vorbit.

Nu dură nici un minut şi bătrânul Hugo adormi adânc.

— Efortul cerebral a fost prea mare, spuse Richard. Somnul îl va întări. Hai să mergem, tată, să nu-l tulburăm.

— Ciudat... ciudat! murmură Gebhard. De neînţeles chiar! Legătura dintre fapte, pierdută de peste cincizeci de ani, regăsită dintr-o dată, la vederea acestui ţinut. Haide!

Plecară.

Cei doi din pod auziseră fiecare cuvânt: putură chiar privi în încăpere printre scândurile podului.

— Despre dumneavoastră era vorba, şopti Moş Secret.

Căpitanul dădu din cap. Mintea îi era preocupată acum.

— Caseta există într-adevăr? întrebă fostul cârciumar.

— E întocmai aşa cum povestea diavolul ăla bătrân.

— Ar fi un noroc pentru noi!

— Un singur lucru ne lipseşte ca să putem face ceva: banii. Nu putem lua de aici cele necesare: căruţă, sape, cazmale şi altele.

— Vărul meu ar putea face rost de bani. Sau, mai bine, să meargă şi el. Unde-s mulţi, puterea creşte!

— Foarte adevărat, în cazul acesta, însă, trebuie să pornim cât mai repede, să nu ne-o ia înainte ceilalţi.

— Mă duc să-l aduc pe vărul meu.

Coborî cu băgare de seamă şi căpitanul Richemonte îl urmă cu aceeaşi precauţie. Moş Secret îl aduse îndată pe vărul său şi toţi trei avură o convorbire scurtă şi însufleţită.

În vremea asta, băiatul pălmuit urcă scara şi-şi lipi urechea de peretele de scânduri. Băgând de seamă că discuţia se sfârşise, vru să se retragă, dar în graba lui se poticni şi căzu. Uşa de la cămăruţă se deschise imediat şi negustorul ieşi afară.

— Ai tras cu urechea, neghiobule, şuieră el.

— Ba nu.

— Ce căutai aici?

— Sunt oameni jos în dugheană şi vroiam să vă chem; aşa se face că m-am împiedicat.

— Na, ca să nu te mai împiedici! zise omul, şi-i mai trase o palmă, după care îl împinse pe scară în jos.

Când, după câtva timp, negustorul părăsi casa cu cei doi oaspeţi ai săi, îndreptându-se spre Bouillon, băiatul îl urmări cu priviri pline de ură. Iar când, imediat după aceea, Richard von Greifenklau se întoarse, băiatul se luă după dânsul şi începu să tuşească, pentru a-i atrage atenţia.

— Ce vrei? întrebă Richard.

— Ăia vor să ia caseta de război.

— Cine? Ce? Cum? întrebă căpitanul uimit.

— Cei trei.

— Care trei?

— Stăpânul meu şi străinii, cei care s-au pitit colo sus,

când au venit.

— Au fost oameni acolo? întrebă Richard speriat.

— Da, doi. Nu-i cunosc, dar bătrânul trebuie să fi fost căpitan, căci aşa-i spuneau ceilalţi.

La cererea lui Greifenklau, copilul îl descrise, apoi ofiţerul întrebă:

— Şi ce-au vorbit?

— Când aţi plecat dumneavoastră, a venit unul jos în dugheană; nu bătrânul, celălalt. Vorbeau încetişor, dar eu am auzit totuşi că vroiau să dezgroape o comoară. Apoi s-au dus amândoi sus, la căpitan. Eu m-am luat după dânşii şi am tras cu urechea. Am aflat astfel că vor să dezgroape caseta şi să împartă între ei ce-i într-însa, iar când s-or întoarce aveau de gând să-i omoare pe cei trei care se numesc Greifenklau.

— N-au spus când se înapoiază?

— Nu.

— Bine, băiatule, uite aici cinci franci. Dar să nu spui nimănui nimic din ce-ai auzit!

Richard îl lăsă pe bunicul său să doarmă şi alergă la lazaret, să-i povestească tatălui său întâmplarea.

La auzul istoriei, ochii lui Gebhard căpătară o strălucire ciudată. Numele vechiului său duşman păru că destramă vălul melancoliei şi nepăsării care-i apăsa sufletul. O nouă însufleţire se născu într-însul, îndemnându-l la acţiune.

— Ăsta e un noroc pentru noi! zise el, înfrigurat.

— Fireşte! încuviinţă fiul. Bătrânul ne-a căzut, în sfârşit, în mâini.

— Să pornim repede după el!

— Nu te pripi, tată! Fireşte că noi vom călări, pe când cei trei merg pe jos. Îi vom întrece, ori în cazul de faţă, asta nu e bine.

— Şi de ce nu? Punem mâna pe ei acolo unde-i întâlnim.

— Gândeşte-te că Bouillon se află pe teritoriu belgian. Eu nu pot să apar în uniformă acolo.

— Asta aşa este!

— După descrierea bunicului însă, caseta se află îngropată pe pământ francez, deoarece de la Bouillon trebuie s-o iei spre apus. Dacă punem mâna pe indivizi acolo, nimeni nu-i mai poate scăpa.

— Şi-i vom putea transporta?

— Fireşte! Dacă-i arestăm pe teritoriu francez şi străbatem cu ei doar o porţiune de pământ belgian, pentru a ajunge iarăşi pe pământ francez, nu putem fi opriţi. Şi apoi va fi noapte, astfel că treaba va merge uşor.

— Cine merge?

— Eu, tu, bunicul şi Fritz. Suntem destui patru. Pentru mai multă siguranţă, însă, l-am putea lua şi pe fratele lui Fritz. Bineînţeles că avem nevoie de haine civile. Le voi procura eu. Cu puţin înainte de a se lăsa întunericul, pornim.

— Dar va putea găsi bunicul locul pe întuneric? Au trecut peste cincizeci de ani de atunci.

— Cred că da. Şi apoi l-a descris atât de exact, încât l-aş găsi şi singur.

Spre seară, cei cinci bărbaţi porniră, ducând cu ei şi trei cai de rezervă. Deoarece erau cu toţi în civil şi nici arme nu aveau, fură lăsaţi să treacă frontiera. Dincolo, Richard află într-o cârciumă că Richemonte cu însoţitorii săi poposiseră acolo.

Revederea ţinutului făcu o impresie puternică asupra lui Hugo von Greifenklau. Se simţea tânăr, călărea în frunte şi se opri numai după ce străbătuseră Bouillonul şi ajunseră la ultimele case ale orăşelului.

— Aici e cârciuma unde am înnoptat, zise el. După cum văd, alături s-a clădit o casă nouă, dar o recunosc foarte bine pe cea veche. De aici încolo trebuie s-o luăm pe jos, dragă Richard.

— Atunci descălecaţi şi aşteptaţi! Duc eu caii la adăpost

cu ajutorul lui Fritz.

Animalele fură adăpostite în grajdul hanului, apoi toţi cinci porniră la drum. Urmară cursul apei până la stejarii cunoscuţi, unde cotiră la stânga şi începură să urce muntele.

Coliba cărbunarului nu mai exista, în schimb se orientară după luminişul unde poposise atunci. De aici, ajunseră la văgăună, pe care Hugo o recunoscu imediat, cu tot întunericul şi cu toate că vegetaţia se schimbase.

— Colo înăuntru a fost îngropată comoara, spuse el. Acolo a fost ucis Reillac. Acum s-o luăm spre miazăzi. Urmaţi-mă, dar încetişor! Cu siguranţă că mizerabilii sunt pe aproape.

Seara era luminoasă; stelele sclipeau pe cer. Coborâră, apoi urcară iar. Deodată bătrânul se opri. Auzise ceva.

— Ascultaţi! zise el, în şoaptă. Colo jos e locul cu pricina. Aţi auzit ceva? Parcă ar fi o lovitură de topor.

— Da. Eu chiar văd lumină, spuse Richard.

Coborâră încetişor, unul după altul. Cu cât ajungeau mai aproape, cu atât se vedea mai bine lumina. În cele din urmă, putură observa bine totul.

Cei trei gropari săpaseră între timp o groapă destul de mare. Aveau un felinar alături. Doi săpau, iar căpitanul scotea afară pământul.

— Ăla e Richemonte, scumpul meu cumnăţel, şopti Hugo von Greifenklau, iar ălălaltu' e gazda noastră din Douzy. Dar cine e al treilea?

— Îl cunosc! spuse Richard. E unul dintre cei mai primejdioşi criminali din Paris care, probabil, a evadat din Metz. Hai să-i înconjurăm. Vom năvăli asupra lor dintr-o dată, din toate direcţiile.

Se depărtară unul de altul, urmându-şi planul.

Deodată se auzi o lovitură înăbuşită.

— Ce-a fost asta? întrebă Richemonte.

— Toporul meu, răspunse Moş Secret. Trebuie să fi nimerit în ceva.

— Mai departe, mai departe! E locul căutat. Da, da.

În câteva clipe o parte din copac fu îndepărtată.

— Ah! exclamă bătrânul, cu lăcomie. Aici sunt banii, aici, aici... Câini blestemaţi, n-aveţi decât să veniţi încoace, acum!

— Uite că am venit! se auzi imediat îndărătul lor.

Zece mâini se năpustiră asupra celor trei şi în clipa următoare toţi se prăbuşiră în groapa chiar de ei săpată.

— Mii de draci! răcni Moş Secret. Cine sunt ăştia? Ah, n-o să izbutiţi!

Ca o panteră sări afară, dar Richard îl înhaţă ajutat de Fritz şi Gebhard.

— Moş Secret, ţi-a sunat ceasul! strigă Richard.

Moş Secret desfăcu din strânsoare şi începu să izbească cu mâinile şi cu picioarele. În felul acesta, izbuti să-i îndepărteze pe duşmani şi, în acelaşi timp, se îndepărtă de groapă. Nădăjduia să scape, pierzându-se în noapte.

— Pe el, icni Richard. Trebuie să-l înhăţăm!

Negustorul vru şi el să iasă din groapă, însă Caligny se năpusti asupra lui.

În primele clipe, căpitanul Richemonte rămase aparent liniştit. Zări însă făptura înaltă a vechiului său duşman, care stătea cu braţele încrucişate pe piept, părând că nici nu se sinchiseşte de ceilalţi.

— Greifenklau! îi scăpă de pe buze.

— Da, sunt aici, Richemonte. Astăzi ne vom încheia socotelile.

Cu privire de vultur, căpitanul cuprinse întreaga scenă. Se văzu singur în faţa adversarului şi asta îi dădea curaj.

— Da, azi e ziua cea mare! replică el. Ziua sfârşitului tău!

Puse mâna pe un topor şi se năpusti asupra bătrânului Hugo. Numai că acesta avu destulă prezenţă de spirit ca să se aplece, apoi sări în lături şi-şi lovi potrivnicul sub bărbie, dar cu atâta putere, încât acesta scoase un ţipăt de durere şi scăpă toporul. Arma se înfipse lângă o rădăcină, în pământ,

cu unul dintre vârfuri în afară.

— Câine! scrâşni Richemonte, repezindu-se iarăşi asupra bătrânului.

Din nou, Hugo von Greifenklau sări în lături, iar căpitanul Richemonte se prăbuşi cu toată greutatea trupului la pământ.

Un ţipăt înfiorător îi ieşi din gură şi rămase nemişcat.

Hugo von Greifenklau se aplecă asupra lui şi-l legă fedeleş.

Între timp, ceilalţi izbutiră, în sfârşit, să pună mâna pe Moş Secret şi erau ocupaţi să-l lege.

— Aici, la mine, strigă Caligny.

Hugo von Greifenklau alergă spre el şi-l ajută să-l lege pe negustor, care fu aşezat lângă vărul său. Când se apropiară de Richemonte, vrând să-i aşeze alături de ceilalţi, se descoperi că bătrânul căzuse pe tăişul toporului, care-i spintecase spatele.

— E mortală rana? întrebă Fritz!

— Mi se pare că da, zise Richard. Dar îl vom pansa, cât ne va sta în puteri.

Chiar şi în cursul acestei operaţiuni, Richemonte nu se trezi din leşin.

— Ce facem acum? întrebă Caligny. Caseta e aici.

— Dar de transportat tot n-o putem transporta. Trebuie s-o lăsăm în seama unora mai îndreptăţiţi ca noi.

Procedară întocmai, apoi porniră la drum. Jos, în vale, Richard şi Fritz îl treziră pe servitorul de la han ca să le dea caii. Prizonierii fură legaţi de animale şi micul convoi porni îndărăt, pe unde venise.

După câtva timp, căpitanul Richemonte se trezi din leşin. Avea dureri mari, care îl făceau să geamă întruna. Străbătură Bouillonul şi se îndreptară spre frontiera franceză, pe care o trecură printr-un punct nepăzit de santinele.

Prizonierii fură predaţi autorităţilor din Sedan. Soţia negustorului de mărunţişuri primi printr-un necunoscut o

scrisoare de la soţul ei, prin care o vestea că plecase într-o călătorie şi că se va înapoia în scurt timp.

Richemonte cedă, din pricina durerilor cumplite, şi-şi mărturisi toate păcatele şi crimele. Interogatoriul său dură foarte mult, din pricina repetatelor întreruperi.

La un moment dat, a fost citat şi contele Rallion. Vestea morţii fiului său îl rănise adânc, iar vederea lui Richemonte îl făcu să-şi piardă, pur şi simplu, puterile. Aşa stând lucrurile, mărturisi deîndată şi fu arestat, laolaltă cu ceilalţi.

Moş Secret nu scăpă nici dânsul mai uşor. Socotind că era mai avantajos să-şi facă singur judecata, fu găsit, într-o dimineaţă, spânzurat în celula sa.

Negustorul de mărunţişuri se întoarse, într-adevăr, după câteva zile, acasă, dar soţia lui nu află niciodată unde fusese.

După sângeroasele zile de la Sedan, începu marşul asupra Parisului. Tânărul conte Caligny-Eschenrode primi încuviinţarea să însoţească armata, ca infirmier. În felul acesta, izbuti să rămână în apropiere de Madelon.

A doua zi după bătălia de la Sedan, Richard von Greifenklau transmise două telegrame. Una era adresată contelui von Eschenrode şi, drept urmare, acesta, împreună cu soţia sa, luară trenul, iar a treia zi ajunseră la Malineau. Cea de-a doua, îl ajunse pe contele Caligny în drumul său ocolit prin Elveţia. Şi el porni, îndată, către aceeaşi ţintă.

Dar la castelul Malineau mai veniră şi alţi oaspeţi. Într-o bună dimineaţă, la poartă se opriră câteva trăsuri şi câţiva călăreţi, în a căror întâmpinare ieşi însuşi Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Dumneata, aici, domnule plutonier? se miră căpitanul von Greifenklau.

— Ordonaţi!

Şi, arătându-şi fruntea, zise:

— Budinca aia care mi-a atins căpăţâna era plămădită dintr-un aluat al naibii de tare.

După salutările de rigoare, se aşezară cu toţii la masă şi, când aceasta se încheie, oaspeţii se despărţiră, care cum crezu de cuviinţă.

Bătrânul general von Eschenrode şi soţia sa, ca şi contele Caligny, aflară ce mărturisise Paiaţa la Berlin, cu privire la răpirea celor doi copii: fusese angajat pentru aceasta de către Richemonte şi Rallion, din răzbunare. Bătrânul conte Caligny era surpat de durere, văzându-se nevoit să renunţe la fiul său.

Richard von Greifenklau o prezentă alor săi pe frumoasa Marion şi avu bucuria s-o vadă îmbrăţişată şi acceptată de toţi.

Baronul Gaston de Bas-Montagne, fost mister Deephill, stătea la o parte, contemplând-o pe Emma von Greifenklau. Ea se apropie şi-l întrebă, cu un zâmbet:

— Îi mai urăşti şi acum pe germani?

— Nu mai am nici un motiv. Dar cum ţi-aş putea dovedi că, într-adevăr, aşa stau lucrurile?

— Ar fi foarte greu...

— Dar nu imposibil, dacă mi-ai da prilejul să-ţi mărturisesc cât de mult te iubesc pe dumneata...

Cele două inimi erau la unison. Mâinile lor se împreunară şi rămaseră mult timp aşa... în vreme ce alte două mâini nu făceau nici ele altceva... Arthur von Hohenthal şi Ella Perret se regăsiseră şi dânşii.

O singură umbră plana peste fericirea tuturor: cu două zile în urmă, Hassan, vrăjitorul, şi Saadi, fratele său, dispăruseră de la castelul Malineau şi, odată cu dânşii, Liama. Hassan lăsă o scrisoare în care spunea că Liama aparţinea lui Saadi, că dânsa nu se va simţi niciodată fericită în Europa şi, drept urmare, pleacă în căutarea unei oaze însorite unde, la umbra palmierilor, se va gândi mereu, cu drag şi durere, la Marion.

— Acum, în afară de tine, nu mai am pe nimeni, îi spuse Marion, plângând, lui Richard.

— N-o plânge. S-a dus să-şi caute fericirea în patria ei. Aici a fost întotdeauna doar o străină.

O dată pacea încheiată, se regăsiră însă şi chiar doctorul Bertrand părăsi Moselul, ca să-şi creeze un nou cămin pe Spee, în apropierea acelora pe care-i iubea.

Hieronymus Aurelius Schneffke era şi dânsul fericit alături de frumoasa Marie Mélac şi, graţie lui Deephill-Bas Montagne, putea trăi fără grijă, dedicându-se artei sale.

Fosta baroană de Sainte-Marie nu putu suporta pierderea Ortryului, care fu cedat familiei Greifenklau, proprietara de drept. Într-o dimineaţă, curând după sfârşitul războiului, fu găsită moartă, în pat. Se otrăvise. Soţul ei fu internat într-un sanatoriu, iar Greifenklau îl luă în grija sa pe Alexander, fostul său elev, pe care-l aduse la Berlin, îngrijindu-se ca băiatul să capete o educaţie desăvârşită.

Lui Hugo von Greifenklau îi fură hărăziţi încă mulţi ani fericiţi, în mijlocul familiei sale. În ce-l priveşte pe Gebhard, el se trezi la o viaţă nouă, sub îngrijirea Idei, soţie plină de dragoste şi înţelegere.

Într-adevăr, minunate erau ceasurile când, pe dinaintea ochilor celor prezenţi, se perindau imaginile pestriţe ale cronicii Greifenklau, lungul drum către Waterloo, ciudatul secret al marabuului, periculoasele aventuri ale spionului de la Ortry, destinul casetei de război... Cei tineri ascultau vorbele bătrânilor, cu privirile pline de lacrimi, şi admiraţie.

Caseta de război fusese predată celor în drept, iar partea cuvenită familiei Greifenklau fu destul de însemnată. Aveau acum cu ce trăi din belşug, în pacea căminelor, care se eliberaseră de cumplitele nenorociri şi încercări ale destinului.

Sfârşitul volumului V

Editura EDEN
București – sector 1
Piaţa Presei Libere nr. 1
Corp central, etaj 8, camera 860
Telefon 222.48.60
Pentru corespondenţă
Editura Pallas
Căsuţa poştală 33—99

Coli de tipar: 28
Bun de tipar: 15.03.1999
Tiparul executat la Imprimeria
„ARDEALUL” Cluj-Napoca
B-dul 21 Decembrie nr. 146
Comanda nr. 80.257

43

karl may

OPERE

GLASUL SÂNGELUI

Volumul de faţă încheie ciclul consacrat familiei Greifenklau, al cărei destin aventuros îşi găseşte, în sfârşit, deznodământul aşteptat de cititori. Menţionăm din cuprins: **Coborârea în Iad • În „centrul lumii de dincolo“ • Înapoi, prin tunelul timpului • Un ceas sublim • În Alger • Dintele de leu • Capcana • O acţiune a husarilor • Socoteala de pe urmă.**

Numărul următor al colecţiei de „Opere“ va cuprinde romanul:

PE RIO DE LA PLATA

traducere integrală ce va apărea pentru prima oară în România.

Lei 24.500 + 500 T.L. = 25.000